

STORTINGET

Dokument 15:10

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1351 - 1500
18. februar–4. mars 2021

Innhold

1351. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. at domstolene blir mer uavhengige og mer representative i stillingsvernsakene, besvart av arbeids- og sosialminister	11
1352. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. offentlige tannklinikker, besvart av helse- og omsorgsminister.....	12
1353. Fra stortingsrepresentant Aud Hove, vedr. Sykehuset Innlandet HF, besvart av helse- og omsorgsminister	13
1354. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. tilsynsmekanismer knyttet til pyramidespill, besvart av finansminister.....	14
1355. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. kartlegging av fødselsdepresjon etter pandemiens utbrudd, besvart av helse- og omsorgsminister	15
1356. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. svar på søknad fra NSO og Stordal kommune, besvart av fiskeri- og sjømatminister	15
1357. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. verneforskrifta for Grytdalen naturreservat, besvart av klima- og miljøminister	17
1358. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. ambassadørordning der skolen velger en eller flere personer til å fremme den videregående linjen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	18
1359. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. Steigenmodellen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	18
1360. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. økonomiske forhold for å gjennomføre skifte av titler i det offentlige, besvart av kultur- og likestillingsminister	19
1361. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. skattesatsen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	20
1362. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. naturkartleggingsverktøyet "Natur i Norge", besvart av klima- og miljøminister	20
1363. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Namsvassdammen, besvart av olje- og energiminister.....	21
1364. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. aldersbestemt helseattest for eldre som grunnlag for førerkort, besvart av samferdselsminister	22
1365. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. den alarmerende utviklingen i trosfriheten i Algerie, besvart av utenriksminister	23
1366. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. barnefar fra Gambia som nå skal splittes fra familien sin, besvart av justis- og beredskapsminister	24
1367. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. hydrogendrevne lasteskip, besvart av samferdselsminister ...	25
1368. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. små svarte plastkuler fra kunstgressbaner på avveie i naturen, besvart av klima- og miljøminister	26
1369. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. provenyeffekt, besvart av arbeids- og sosialminister	27
1370. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og sosialminister	28
1371. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. utviklingen av norsk politi, besvart av justis- og beredskapsminister.....	29
1372. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. fiskerihavnene i Nordland, besvart av samferdselsminister	29
1373. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. den nye Scenekunststrategien, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	30
1374. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. omsorgsovertakelse, besvart av barne- og familieminister	31
1375. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. oversikt over totale bevilgninger til økonomiske tiltak i møte med pandemien, besvart av finansminister	32
1376. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. Helse Nord som tilbyr sterilisering av menn i det offentlige, besvart av helse- og omsorgsminister	33
1377. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. Eldreombudet, besvart av helse- og omsorgsminister	34
1378. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. jaktforskriften, besvart av landbruks- og matminister	35
1379. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. Kvitnes gård, besvart av arbeids- og sosialminister	35
1380. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Grimstadutvalget, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	36
1381. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. offentlig innkjøpsmakt, besvart av klima- og miljøminister	37

1382. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. Haslemoen leir i Våler kommune, besvart av forsvarsminister	38
1383. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. NRK og lokalisering av nytt hovedkontor, besvart av kultur- og likestillingsminister	39
1384. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. opplysninger fra anonyme «informanter», besvart av helse- og omsorgsminister	39
1385. Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. lettelsler for idretten, besvart av helse- og omsorgsminister	40
1386. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. stimuleringsmidler og kompensasjon for vinterfestuka, besvart av kultur- og likestillingsminister	41
1387. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. klimagassutslipp, besvart av klima- og miljøminister	42
1388. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. OSPAR-konvensjonen, besvart av klima- og miljøminister	43
1389. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. sosialtjenesteloven, besvart av arbeids- og sosialminister	44
1390. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. eldreomsorgen i Kvinnherad, besvart av helse- og omsorgsminister	46
1391. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. sommerjobb, besvart av arbeids- og sosialminister	47
1392. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. salget av motorfabrikken Bergens Engines AS fra Rolls Royce, besvart av forsvarsminister	47
1393. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. brudd på personvernet via arbeidsplassen.no, besvart av arbeids- og sosialminister	48
1394. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. norske komponenter eksportert til britisk bilproduksjon, besvart av finansminister	50
1395. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. alternativ til bruk av sand og kjemikalier for baneavising på Evenes lufthavn, besvart av forsvarsminister	50
1396. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. at OsloMet skal ha en fullverdig campus på Romerike, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	51
1397. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. salget av Bergen Engines til russisk-eide TMH International, besvart av forsvarsminister	52
1398. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. statlig regulering av utbyggingstomt (sør alternativet) for ny sikkerhetsavdeling ved Ila fengsel, besvart av helse- og omsorgsminister	53
1399. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. Statskog, besvart av landbruks- og matminister	54
1400. Fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen, vedr. å stoppe det mutante viruset gjennom bedre karanteneforhold, besvart av justis- og beredskapsminister	55
1401. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. å avklare regelverket rundt bruk av overskuddsdoser i glass med koronavirus, besvart av helse- og omsorgsminister	55
1402. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. resultatene av «Opptappingsplanen for habilitering og rehabilitering», besvart av helse- og omsorgsminister	56
1403. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. å sikre forbrukerne mot et dårlig fungerende strømmarked, besvart av barne- og familieminister	57
1404. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. klage- og ankebehandling i NAV-systemet, besvart av arbeids- og sosialminister	58
1405. Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. utslippsfrie alternativer for personer med behov for bil fra Nav, besvart av arbeids- og sosialminister	60
1406. Fra stortingsrepresentant Runar Sjøstad, vedr. lærere som samfunnskritisk personell, besvart av justis- og beredskapsminister	61
1407. Fra stortingsrepresentant Erik Ludvigsen, vedr. fiskerinæringen, besvart av fiskeri- og sjømatminister	62
1408. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. vindkraftverk på land, besvart av olje- og energiminister	63
1409. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. feriepenger for dagpenger opptjent i 2020 og 2021, besvart av arbeids- og sosialminister	64
1410. Fra stortingsrepresentant Erik Ludvigsen, vedr. kulturelle nærmiljøanlegg, besvart av kultur- og likestillingsminister	64
1411. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. skatteforvaltningsloven, besvart av finansminister	65
1412. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. progresjonsprøver i grunnskolen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	67

1413. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. dansk ungdom, besvart av helse- og omsorgsminister.....	67
1414. Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. leskur på Apenes, besvart av næringsminister.....	68
1415. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. politiattest og vandelsvurdering, besvart av justis- og beredskapsminister.....	69
1416. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. innføring av NIPT-test og tidlig ultralyd for alle kvinner i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	70
1417. Fra stortingsrepresentant Bård Høksrud, vedr. spillmanipulasjonen, besvart av landbruks- og matminister.....	70
1418. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. hundelov, besvart av landbruks- og matminister.....	72
1419. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. kompensasjonsordning, besvart av næringsminister.....	72
1420. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. håndballkamper innenfor egen idrettskrets for lag i barne- og ungdomsidretten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	73
1421. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. anti-israelske krefter, besvart av utenriksminister.....	74
1422. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. mål for petroleumpolitikken, besvart av olje- og energiminister.....	75
1423. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. pasienter som har fått utlevert digital glukosemåler fordelt etter fylke/helseregion, besvart av helse- og omsorgsminister.....	75
1424. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. kontakten mellom Utenriksdepartementet og Dan Gertler før statsråden tiltrådte i oktober 2017, besvart av utenriksminister.....	76
1425. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. nivået på norsk oljeproduksjon, besvart av finansminister ..	77
1426. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. ytterligere utvidelse av Kystrutens seilinger, besvart av samferdselsminister.....	78
1427. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. havneinfrastrukturen i Norge, besvart av samferdselsminister	79
1428. Fra stortingsrepresentant Tom Kalsås, vedr. at i idretter med nærkontakt kan man kun spille kamper mot andre lag i egen kommune, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	80
1429. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. reduksjonsplikt for omsetter av drivstoff til veitrafikken, besvart av klima- og miljøminister.....	80
1430. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. nullutslippsalternativ, besvart av klima- og miljøminister.....	81
1431. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. å forby reklame av usunn mat og drikke på digitale plattformer rettet mot barn under 18 år, besvart av helse- og omsorgsminister.....	82
1432. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. umiddelbar stans i nedbyggingen av døgnplasser i psykisk helsevern, besvart av helse- og omsorgsminister.....	83
1433. Fra stortingsrepresentant Gaute Børstad Skjervø, vedr. fotball-VM i Qatar, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	84
1434. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. bygging og vedlikehold av norske offentlige finansierte skip skjer ved norske verft, besvart av næringsminister.....	85
1435. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. innreiserestriksjoner, besvart av justis- og beredskapsminister.....	86
1436. Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. utnyttning av permitteringsordningen, statlige krisestøtte og uakseptabel behandling av ansatte i advokatbransjen og i andre bransjer, besvart av arbeids- og sosialminister.....	86
1437. Fra stortingsrepresentant Bård Høksrud, vedr. bompengegjelden, besvart av samferdselsminister.....	88
1438. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. eierne og driverne av Kvitnes gård, besvart av arbeids- og sosialminister.....	88
1439. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. klimagassutslepp frå fritidsbåtar, besvart av klima- og miljøminister.....	89
1440. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. proposisjonen om Hålogalandsveien, besvart av samferdselsminister.....	90
1441. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. Sykehuset Østfold Kalnes, besvart av helse- og omsorgsminister.....	91
1442. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. forsinkede svar, besvart av samferdselsminister.....	91
1443. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Havforskningsinstituttet, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	92

1444. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. sykepleierstudenter, besvart av helse- og omsorgsminister	93
1445. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. søknader til Nav, besvart av arbeids- og sosialminister	94
1446. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. syntetiske fluorholdige klimagasser, besvart av klima- og miljøminister	95
1447. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. samenes rettigheter i Øyfjellet-området, besvart av olje- og energiminister	97
1448. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. okumentasjon som viser at Folkehelseinstituttets og SERAFs innsigelser mot rusreformutvalgets modell er feil, besvart av helse- og omsorgsminister	97
1449. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. vaksinasjon av barn og unge i risikogruppa, besvart av helse- og omsorgsminister	99
1450. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. samværs sabotasje, besvart av barne- og familieminister	99
1451. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. planleggingen av ny politihøgskole, besvart av justis- og beredskapsminister	100
1452. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. rusreformen, besvart av justis- og beredskapsminister	101
1453. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. norskkunnskapar, besvart av kultur- og likestillingsminister	101
1454. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. tapsgrensene, besvart av landbruks- og matminister	103
1455. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. IS-kvinnen, besvart av utenriksminister	104
1456. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. DNA-prøve for å fastslå familiebandet mellom den terror-mistenkte kvinnen og barna, besvart av utenriksminister	104
1457. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Eidfjord kommune, besvart av landbruks- og matminister	105
1458. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. EØS-midlene for perioden 2009-2013, besvart av utenriksminister	106
1459. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. svangerskapsoppfølgingen, besvart av helse- og omsorgsminister	107
1460. Fra stortingsrepresentant Gaute Børstad Skjervø, vedr. statsstøtte til nettstedet Human Rights Service, besvart av justis- og beredskapsminister	108
1461. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. fyllestasjoner for biogass, besvart av klima- og miljøminister	109
1462. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. øyesykdommen Retinitis Pigmentosa, besvart av helse- og omsorgsminister	109
1463. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. differensiert tvangsmulkt, besvart av finansminister	110
1464. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. bruken av areala på Andøya flybase, besvart av forsvarsminister	111
1465. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. vernebestrebelsler som staten har stått for når det gjelder Torås, besvart av klima- og miljøminister	112
1466. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. en verdensdag mot mobbing, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	113
1467. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. salg av Bergen Engines til TMH International, besvart av forsvarsminister	114
1468. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. tiltak knyttet til lhbti-barn og unge i budsjettforslagene, besvart av helse- og omsorgsminister	115
1469. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. å innføre et alkoholprogram, besvart av justis- og beredskapsminister	116
1470. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. kompensasjon til de som fortsatt ikke kan reise på jobb, besvart av arbeids- og sosialminister	117
1471. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. en helhetlig plan for Oslofjorden, besvart av klima- og miljøminister	118
1472. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. fysisk samtalebehandling og gruppebehandling som ikke tilbys ved distriktspsykiatriske senter, besvart av helse- og omsorgsminister	118
1473. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. utgravninger under gulvet i skipet i Stavanger domkirke, besvart av klima- og miljøminister	119

1474. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. analytikere ved Helse Stavanger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	120
1475. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. utbetring mellom Byrkjelo og Sandane, besvart av samferdselsminister.....	121
1476. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. tildelingen som gir 22 skattkammere i regi av Kirkens Bymisjon, besvart av barne- og familieminister	122
1477. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. mennesker med nedsatt funksjonsevne, besvart av justis- og beredskapsminister.....	122
1478. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. Tilsynsrådet for Politiets utlendingsenhet Trandum, besvart av justis- og beredskapsminister.....	123
1479. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. fullelektrifisering av norsk sokkel fra land, besvart av olje- og energiminister	124
1480. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. frihandelsavtale med Kina, besvart av næringsminister.....	125
1481. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. ubesatte fastlegestillinger og manglende rekruttering til fastlegeyrket, besvart av helse- og omsorgsminister.....	125
1482. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. vaksinen Cervarix, besvart av helse- og omsorgsminister.....	127
1483. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. KVV for Rv 7 over Hardangervidda, besvart av samferdselsminister.....	128
1484. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. voldsoffererstatning, besvart av justis- og beredskapsminister.....	128
1485. Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. Norsk Hydro, besvart av statsminister.....	130
1486. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. patente bilbranner i Oslo, besvart av justis- og beredskapsminister.....	131
1487. Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. Bypakke Tønsberg, besvart av samferdselsminister	132
1488. Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. aktivitet ved verket i Holmestrand, besvart av næringsminister.....	132
1489. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. utvinningsretten i Austre Adventfjord, besvart av næringsminister.....	133
1490. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. det amerikanske angrepet mot iranske mål i Syria, besvart av forsvarsminister	135
1491. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. søknadsskjema for den varslede stimuleringsordningen, besvart av kultur- og likestillingsminister	135
1492. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. helse Sør Øst og sykehuset Østfold for utbygging av Østfoldsykehuset Kalnes, besvart av helse- og omsorgsminister.....	136
1493. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. lovbestemt nedre aldersgrense for å anerkjenne ekteskap inngått i utlandet, besvart av barne- og familieminister.....	138
1494. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. regjeringens vaksineavtale med EU, besvart av helse- og omsorgsminister.....	139
1495. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. grenseoverganger som ikke er åpne for dagpendlere, besvart av justis- og beredskapsminister	140
1496. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. informasjonskanaler til befolkningen i Norge, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	140
1497. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. styret i Folgefonna nasjonalpark, besvart av klima- og miljøminister	141
1498. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Brynsbakkenprosjektet, besvart av samferdselsminister	142
1499. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. vurderingen om å godkjenne og tilby Spinraza for behandling av spinal muskeltrofø (SMA), besvart av helse- og omsorgsminister.....	144
1500. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. forskriften for "arbeid i arbeidstakers hjem", besvart av arbeids- og sosialminister.....	145

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1351 - 1500) for sesjonen 2020-2021**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Andersen, Karin (SV)	1435, 1477, 1478
Arnstad, Marit (Sp)	1412
Aydar, Seher (R)	1408, 1424
Bastholm, Une (MDG)	1362, 1388, 1471, 1474
Bjørndal, Fredric Holen (A)	1404
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1441, 1470, 1491
Bjørnstad, Sivert (FrP)	1463
Böhler, Jan (Sp)	1486
Christensen, Jette F. (A)	1397, 1467
Christoffersen, Lise (A)	1445
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	1455, 1456
Giske, Trond (A)	1385
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1451, 1459
Grande, Arild (A)	1369
Grande, Trine Skei (V)	1480
Greni, Heidi (Sp)	1420
Grung, Ruth (A)	1380, 1381, 1446, 1497
Halleland, Terje (FrP)	1429, 1430, 1461, 1479
Haltbrekken, Lars (SV)	1367, 1368, 1422, 1425, 1472
Hansen, Svein Roald (A)	1394
Hansen, Eva Kristin (A)	1400
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	1399
Henriksen, Martin (A)	1370
Hjemdal, Silje (FrP)	1403, 1450, 1493
Hoksrud, Bård (FrP)	1364, 1417, 1437
Hove, Aud (Sp)	1353
Kalsås, Tom (A)	1428
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1354, 1355, 1419
Klinge, Jenny (Sp)	1452, 1453, 1495
Lerbrekk, Solfrid (SV)	1393
Liadal, Hege Haukeland (A)	1423, 1431, 1468
Limi, Hans Andreas (FrP)	1398
Listhaug, Sylvi (FrP)	1356, 1390, 1421, 1462, 1499
Ludvigsen, Erik (A)	1407, 1410
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1389, 1483
Lyngedal, Åsunn (A)	1386, 1434
Lysbakken, Audun (SV)	1366
Mehl, Emilie Enger (Sp)	1375, 1392, 1458
Moflag, Tuva (A)	1376, 1377, 1401, 1449, 1494
Mossleth, Siv (Sp)	1372, 1440, 1447, 1469, 1500
Moxnes, Bjørnar (R)	1352, 1490, 1498
Myhrvold, Ole André (Sp)	1371
Myrli, Sverre (A)	1387

Myrseth, Cecilie (A)	1416
Mørland, Tellef Inge (A)	1402, 1432
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1395, 1439, 1464
Njåstad, Helge André (FrP)	1360, 1361, 1438, 1457, 1475
Nordlund, Willfred (Sp)	1379
Nævra, Arne (SV)	1357, 1378
Olsen, Ingalill (A)	1426, 1427
Pollestad, Geir (Sp)	1443
Sakariassen, Eirik Faret (SV)	1405, 1436
Sandberg, Nina (A)	1444
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	1391
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1373, 1374, 1454, 1465, 1473
Sivertsen, Eirik (A)	1496
Sjåstad, Runar (A)	1406
Skjelstad, André N. (V)	1363
Skjervø, Gaute Børstad (A)	1433, 1460
Steffensen, Roy (FrP)	1413
Stordalen, Morten (FrP)	1411
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1489
Støre, Jonas Gahr (A)	1485
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	1358, 1359, 1418, 1484
Toppe, Kjersti (Sp)	1448
Toskedal, Geir Sigbjørn (KrF)	1365
Trettebergstuen, Anette (A)	1382, 1476
Wiborg, Erlend (FrP)	1351, 1409, 1442, 1466, 1492
Wilkinson, Nicholas (SV)	1396, 1415, 1481, 1482
Aasen-Svensrud, Maria (A)	1414, 1487, 1488
Aasrud, Rigmor (A)	1383, 1384

STORTINGET

Dokument 15:10

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1351

Innlevert 18. februar 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 1. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at domstolene blir mer uavhengige og mer representative i stillingsvernssakene enn i dag?

BEGRUNNELSE:

Norge har siden 1977 hatt den ordning at partene i en stillingsvernssak etter arbeidsmiljøloven (oppsigelser eller avskjeder) oppnevner hver sin meddommer for den enkelte sak, jf. arbeidsmiljøloven § 17-7. En undersøkelse utført av Kvale advokatfirma i 2018, fra alle stillingsvernssaker ved Oslo tingrett i 2016 og 2017, viste at meddommere fra LOs organisasjoner så å si alltid stemte mot bedriften som var saksøkt, noe som kunne tyde på meddommerne er mer lojale mot egen organisasjon enn mot domstolens uavhengighet. Problemet er at meddommerne er utpekte av partene istedenfor å være trukket ut etter tilfældighetsprinsippet av domstolen, slik man gjør med de ordinære dommerne. Dermed undergraves uavhengigheten til meddommerne, som naturlig utsettes for forventninger fra den som har utpekt vedkommende, og faren for feilaktige dommer øker. Det er dessuten bare de største organisasjonene som leverer inn lister over navn på meddommere, som partene må velge fra, jf. arbeidsmiljøloven § 17-6. Dette medfører for eksempel at medlemmer av SMB Norge, interesseorganisasjonen for små og mellomstore bedrifter med ca. 5.500 medlemmer, ikke har meddommere å velge til sine saker. Dermed risikeres at man ikke har meddommere som ikke i tilstrekkelig grad forstår de små og mellomstore bedriftenes situasjon.

Svar:

Representanten stiller som premiss i sitt spørsmål at domstolene i dag er for lite uavhengige og representative i saker om stillingsvern. Dette er et premiss jeg ikke er enig i.

I stillingsvernssaker etter arbeidsmiljøloven settes retten med to meddommere under hovedforhandling og under ankeforhandling i lagmannsrett, jf. arbeidsmiljøloven § 17-6. Meddommere oppnevnes etter forslag fra partene i saken, ut fra særskilte arbeidslivskyndige utvalg. Selve meddommerutvalgene oppnevnes av domstoladministrasjonen, hvorav minst to femdeler etter forslag fra arbeidsgiverorganisasjon og minst to femdeler fra arbeidstakerorganisasjon. Etter min vurdering ivaretar dagens regler hensyn til både uavhengighet og representativitet i stillingsvernssaker.

Et formål med meddommerordningen i stillingsvernssaker er at retten skal tilføres særlig kunnskap og erfaring om de forhold, avveininger og interesser som gjør seg gjeldende i arbeidslivet. Tidligere ble stillingsvernssaker behandlet av særskilt utpekte tingretter i hvert fylke, blant annet for å sikre særlig ekspertise og kyndighet i behandling av arbeidsrettssaker. I dag behandles stillingsvernssaker av alminnelige domstoler. Ordningen med arbeidslivskyndige meddommerne er videreført og bidrar til at dette hensynet fortsatt ivaretas.

Meddommere har en viktig rolle i det norske rettssystemet. Innslaget av meddommere, eller lekdommere, i norske domstoler har sammenheng med et alminnelig rettsprinsipp om at en skal dømmes av sine likemenn. Domstollovens krav til habiliteten gjelder tilsvarende for meddommerne, herunder for arbeidslivskyndige med-

dommere, som de gjør for fagkyndige dommere. Som meddommer er nøytralitet også viktig.

Representanten viser til en undersøkelse av tingrettsaker i Oslo i 2016 og 2017, utført av et advokatfirma, som viser at meddommere fra arbeidstakersiden oftere dissenterte enn meddommere på arbeidsgiversiden i de aktuelle sakene. Det antydes at dette kunne tyde på at meddommerne er mer lojale mot egen organisasjon enn mot domstolens uavhengighet. En slik direkte slutning oppfatter jeg at undersøkelsen ikke gir grunnlag for, og at også viser lite tillit til meddommernes viktige rolle og posisjon. Jeg legger til grunn at enhver oppnevnt arbeidslivskyndig meddommer setter seg inn i sin oppnevnte rolle og krav

til nøytralitet og objektivitet i hver enkelt sak man oppnevnes til.

Når det gjelder oppnevningen av de arbeidslivskyndige meddommerutvalgene, kan det avslutningsvis nevnes at det tidligere fulgte av loven at et bestemt antall av meddommerne skulle oppnevnes etter forslag fra LO og NHO. I forbindelse med ny arbeidsmiljølov i 2005 ble dette endret og utvidet, slik at regelen i dag er at medlemmene skal oppnevnes etter forslag fra organisasjoner på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. Regelen åpner slik for forslag til meddommere fra flere ulike organisasjoner og med ulik bakgrunn og kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 1352

Innlevert 18. februar 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 1. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over offentlige tannklinikker som har blitt lagt ned årlig siden 2013, og hvor mange som er planlagt nedlagt, og hva vil statsråden gjøre for å sikre tilgangen på tannhelsetjenester i hele landet?

Svar:

Fylkeskommunene har ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten og ansvaret er regulert i tannhelsetjenesteloven. Fylkeskommunen skal sørge for at tannhelsetjenester, herunder spesialisttjenester, er tilgjengelige for alle som bor eller oppholder seg i fylket. Fylkeskommunen skal gjennom den offentlige tannhelsetjenesten både organisere forebyggende tiltak for hele befolkningen og gi et regelmessig og oppsøkende tilbud om tannhelsetjenester til gitte grupper i lovens § 1-3 første ledd.

Gruppene er:

- barn og ungdom 0-18 år
- psykisk utviklingshemmede
- eldre langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie
- ungdom som fyller 19 eller 20 år i behandlingsåret
- andre grupper som fylkeskommunen har vedtatt å prioritere

I tillegg gis noen grupper gratis tannhelsehjelp basert på Stortingets budsjettvedtak (personer utsatte for tortur/

overgrep og med odontofobi, rusmisbrukere og innsatte). Den offentlige

tannhelsetjenesten kan i tillegg yte tjenester til voksent betalende klientell etter fylkeskommunens bestemmelser og fastsatte takster.

Fylkeskommunene er et eget forvaltningsnivå og spørsmål om organisering avgjøres av fylkeskommunen. Organisering er derfor ikke en del av kommune-stat-rapporteringen. Det er for øvrig fylkeskommunene som best kjenner til egen region, og beslutninger om klinikkstruktur i den offentlige tannhelsetjenesten tas av fylkeskommunene.

Jeg vil i denne sammenhengen nevne at tilgang på personell er avgjørende for tilgangen til tannhelsetjenester. Gjennom Kompetanseløft 2025 vil regjeringen bidra til en faglig sterk tjeneste med tilstrekkelig og kompetent bemanning. Kompetanseløft 2025 inneholder en rekke virkemidler og tiltak som skal understøtte fylkeskommunenes ansvar for å tilby tannhelsetjenester. Tiltakene retter seg mot grunn-, videre- og etterutdanning av tannhelsepersonell, herunder spesialistutdanning av tannleger, finansiering av nasjonal lederutdanning for primærhelsetjenesten og tilskudd til tannhelsetjenestens regionale kompetansesentre.

SPØRSMÅL NR. 1353**Innlevert 18. februar 2021 av stortingsrepresentant Aud Hove****Besvart 1. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Dersom Sykehuset Innlandet HF ikkje klarar å etablere ei «økonomisk bærekraft», slik Helse Sør-Øst RHF legg til grunn, kvar havnar da dei innspara midla til eigenfinansiering?

GRUNNGJEVING:

Helseforetaksreformen var basert på to hovudelement; eit offentleg samla eigarskap av sjukehusa og eit statleg heilheitlig ansvar for spesialisthelsetenesta med både sektoransvaret, finansieringsansvaret og eigarskapet på ei hand. Dette står i NOU 2019:24 Inntektsfordeling mellom regionale helseforetak.

I kapittel 3.5.4 Finansiering av investeringar står det: Midler til investeringar og vedlikehold inngår som en del av basisbevilgninger og er ikke øremerket. Helseforetaket har ansvar for å prioritere investeringar i bygg og utstyr og vedlikehold opp mot løpende drift.

Det står også at når helseforetaka skal gjennomføre store investeringar, slik vi ser er på gang i Oslo, vil dei ofte ikkje ha tilstrekkeleg med eigen likviditet til å handtere løpende utbetalingar i planleggings- og byggefasa. Da kan det regionale helseforetaket omfordele ledig likviditet mellom helseforetaka om det skal gjennomførast store investeringar. Denne omfordelinga av likviditet blir nytta i ulik grad og på litt ulike måtar i dei regionale helseforetaka. Det er i NOU-en ikkje konkretisert noko meir enn at det er ulik praksis.

Det står i protokoll frå foretaksmøtet i Helse Sør-Øst RHF den 8. mars 2019 under sak 3 Målbilde for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF pkt. 7: Konseptfase skal starte i 2021, forutsatt at den økonomiske situasjonen for Sykehuset Innlandet HF er slik at det kan etableres økonomisk bærekraft på helseforetaksnivå for byggeplanene. Planleggingsrammen er 8,65 milliarder kroner (2018-kroner)

Sykehuset Innlandet HF har gjennomgått og gjennomgår store økonomiske innstramingar som både pasientar og kommunar kjenner konsekvensane av. Dette for å spare opp 30 % eigenfinansiering som dei må ha for å kunne ta opp 70 % lån for fullfinansiering av eit eventuelt nytt hovudsjukehus. Pr. nå er det så vidt eg har fått opplyst spara opp 1,9 milliarder av ein sum på ca. 3 milliardar.

Svar:

Nytt Mjøsseykehus er innarbeidet i Helse Sør-Øst sin økonomiske langtidsplan 2021-2024 som ble vedtatt i juni 2020. Helse Sør-Øst opplyser at Nytt Mjøsseykehus har en styringsramme på 9,01 milliarder kroner (2020-kroner). Helse Sør-Øst forutsetter at 70 prosent av investeringsbeløpet finansieres med statlig låneopptak. Resterende 30 prosent, tilsvarende 2,7 milliarder kroner, finansieres gjennom intern lånemodell i Helse Sør-Øst RHF og eventuelt oppsparte midler gjennom positivt driftsresultat i helseforetaket. Finansiering av prosjektet fastsettes i forbindelse med Helse Sør-Øst RHF sin styrebehandling av konseptfaserapport. Denne rapporten danner grunnlag for søknad om statlige lånerammer.

Alle sykehusprosjekter skal planlegges med økonomisk bæreevne. Som en del av departementets vurdering av en lånesøknad må det regionale helseforetaket kunne dokumentere at de har egenfinansiering, og at de kan håndtere de økonomiske konsekvensene av investeringen i etterskant av tiltaket.

Som representanten viser til så inngår det midler til investeringar som en del av basisbevilgningen. Kostnader knyttet til investeringar framkommer i helseforetakenes regnskaper som avskrivninger. Avskrivningene er en kostnad som ikke krever tilsvarende utbetaling. Midlene (likviditeten) til investeringar i basisrammen kan dermed benyttes til nye investeringar, sparing til framtidige investeringar eller avdrag på eventuelle lån. Likviditet fra disse midlene danner grunnlag for Helse Sør-Øst RHF sin interne lånemodell, hvor det årlig holdes tilbake likviditet fra helseforetakene til regionalt prioriterte investeringsprosjekter.

Det enkelte helseforetaket opparbeider gjennom den interne lånemodellen en fordring på det regionale helseforetaket i perioder uten større utbygginger. Når et helseforetak skal investere i et regionalt prioritert investeringsprosjekt, blir likviditeten tilbakeført til helseforetaket og fordringen redusert i samsvar med dette. På denne måten kan Helse Sør-Øst gjennomføre felles prioriterte investeringsprosjekter i et raskere tempo enn dersom det enkelte helseforetak skulle måtte spare opp all eigenfinansiering i forkant.

Helse Sør-Øst opplyser at Sykehuset Innlandet HF over lang tid har opparbeidet en fordring i regionens interne låneordning. Denne vil fortsette å øke frem til byggestart. Ved utgangen av 2020 utgjør fordringen ca. 1,9 milliarder kroner. Videre opplyses det at hvis Mjøsseykehuset ferdigstilles i 2028, vil fordringen ha økt til ca. 2,6

milliarder kroner og utgjøre en vesentlig del av egenfinansieringen. Oppsparte midler i Sykehuset Innlandet og sykehusets midler i den regionale låneordningen i Helse

Sør-Øst tilhører Sykehuset Innlandet uansett fremdrift i et nytt Mjøssykehus.

SPØRSMÅL NR. 1354

Innlevert 18. februar 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 23. februar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er finansministerens vurdering av dagens regelverk og tilsynsmekanismer knyttet til pyramidespill når selskaper som Cash FX får operere fritt i Norge, og er det aktuelt å gjøre eventuelle innstramminger eller endringer i regelverket for å beskytte nordmenn fra finansiell svindel?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv skrev 5. februar om selskapet Cash FX, som markedsfører at de tilbyr privatpersoner får muligheten til å tjene på trading i det internasjonale valutamarkedet.

Finanstilsynet har lenge advart nordmenn mot å plassere pengene i Cash FX, og DNB, mistenker at det er en pyramide og en ponzi-svindel. Lotteritilsynet har også fått mange varsler om selskapet. Påstanden om svindel og at de er et pyramidespill avvises av de mest sentrale i Norge som verver medlemmer og grunnleggeren selv. Likevel er dette et konsept som minner svært mye om tidligere pyramidespill i Norge.

Selskapet er ikke underlagt tilsyn av Finanstilsynet. I følge Dagens Næringsliv har tusenvis av nordmenn latt seg verve til Cash FX og dermed investert penger i noe som i beste fall har svært høy risiko.

Svar:

Lotteriloven (lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotteri mv.) § 16 forbyr opprettelse, drift, deltakelse og utbredelse av pyramidespill og lignende system. Etter samme lov §§ 16a og 16b er Lotteritilsynet gitt særskilt kompetanse til å få utlevert opplysninger, foreta undersøkelser og granske mulige overtredelser av § 16. Det inkluderer muligheten for å gi pålegg om retting eller stans. For å sikre at pålegg følges opp, kan det ilegges tvangsmulkt. I § 16 c er retten gitt hjemmel, på visse vilkår, til å pålegge internettilbydere å begrense tilgang til nettbaserte grensesnitt, etter forutgående begjæring fra Lotteritilsynet.

Reglene om Lotteritilsynets hjemler for å kunne håndheve forbudet mot pyramidespill og lignende tjenester ble endret med virkning fra 1. juli 2020, som ledd i å gjennomføre EU-regler om forbrukervern. Jeg viser til Prop. 8 LS (2019-2020).

Overtredelse av lotterilovens forbud mot pyramidespill mv. § 16 er dessuten straffbart, med en strafferamme på bøter eller fengsel inntil tre år, se lotteriloven § 17.

For øvrig viser jeg til at verdipapirhandelloven (lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel) stiller krav om tillatelse for å yte investeringstjenester, se § 9 1. Hva som er en konsesjonspliktig investeringstjeneste, følger av verdipapirhandelloven § 2 1. Finanstilsynsloven (lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsyn med finansforetak mv.) § 4 a gir Finanstilsynet hjemmel til å pålegge stans av konsesjonspliktig virksomhet som drives uten nødvendig tillatelse. Det inkluderer krav om tillatelse etter verdipapirhandelloven. Det er også hjemmel til å pålegge den som antas å drive slik virksomhet, å gi opplysninger som er nødvendig for å avgjøre om slik stans bør pålegges.

I tillegg kan det nevnes at straffeloven (lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff) gjør bl.a. bedrageri straffbart. Strafferettslig oppfølging skjer i regi av politi og påtalemyndighet.

Både Lotteritilsynet og Finanstilsynet har publisert tydelige advarsler på sine nettsider om aktøren det er vist til i spørsmålet. Som det fremgår over, finnes det flere relevante regelsett som er tilgjengelig for aktuelle myndigheter. Hvilken konkret oppfølging som bør settes i verk i det enkelte tilfellet, hører til tilsynsmyndighetene, politi og påtalemyndighet å vurdere.

SPØRSMÅL NR. 1355**Innlevert 18. februar 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 1. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden igangsette en kartlegging av fødselsdepresjon etter pandemiens utbrudd og hvordan det følges opp i primærhelsetjenesten?

BEGRUNNELSE:

Å være gravid, å føde og å leve med et lite barn under pandemien er krevende. Mange kvinner og familier har opplevd at kvinnen måtte føde alene og at de ikke har fått tilstrekkelig oppfølging av helsestasjon og helsesykepleier i etterkant, blant annet som følge av at disse er satt til andre oppgaver.

I følge Jordmordforbundet er antall mødre med fødselsdepresjon økt med 75 prosent i løpet av pandemien. Dette fra et tall som i utgangspunktet var høyt. Det er uklart hva tilsvarende tall for fedre viser.

Disse tallene må tas på alvor, og det må følges opp med både kartlegging og økonomiske ressurser i fødselsomsorgen og primærhelsetjenesten.

Svar:

Jeg har forståelse for at det kan oppleves som krevende å få barn midt i en pandemi. For mange har både svangerskap, fødsel og barselstiden blitt annerledes enn hva man kanskje hadde sett for seg. Jeg vet at mange særlig har opplevd restriksjonene ved sykehusene som belastende. Derfor har jeg bedt Helsedirektoratet om å undersøke om systematisk hurtigtesting kan gjøre det enklere å la partner delta under fødsel, og å gi råd om hvilke smitteverntil-

tak som må være på plass for at partner kan være til stede under hele forløpet. Vi går heldigvis også mot en tid der en større andel av helsepersonell er vaksinert, og faren for redusert drift og nedstengning blir mindre. Dette vil gjøre det mulig å åpne opp for mer normal tilstedeværelse av partner og andre pårørende på føde- og barselavdelingene.

Nybakte foreldre skal få god oppfølging i primærhelsetjenesten og nesten alle følges opp av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Personellet som møter vordende og nybakte foreldre bør i henhold til nasjonale retningslinjer ta opp spørsmål om psykisk helse, slik at man blant annet kan fange opp, følge opp og eventuelt henvide videre foreldre som opplever fødselsdepresjon eller symptomer på fødselsdepresjon. Også fastlege og psykiske helsetjenester i kommunen og spesialisthelsetjenesten kan hjelpe foreldre som sliter med fødselsdepresjon.

I Helsedirektoratets koronaveileder anbefales det at kommunene opprettholder normal aktivitet i helsestasjonstilbudet til gravide og barselkvinner, og det er større mulighet for partner å være til stede under fødsel. Alle relevante faglige råd og anbefalinger til helse- og omsorgstjenestene har kontinuerlig blitt oppdatert og tydeliggjort under pandemien, og helsemyndighetene følger den videre utviklingen tett. Jeg er enig i fødselsdepresjon må tas på alvor, og vil, i sammenheng med en overordnet vurdering av behovet for mer kunnskap om utviklingen i befolkningens psykiske helse og rusbruk, vurdere om det er behov for en nærmere kartlegging av omfanget og om det eventuelt er behov for å iverksette tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1356**Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 26. februar 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Når kan NSO og Stordal kommune vente svar på søknaden, og aksepterer regjeringen at statsforvalteren, som er statens representant i fylket og har ansvar for å

følge opp vedtak, mål og retningslinjer fra Stortinget og regjeringen, overkjører vedtak fattet i departementet?

BEGRUNNELSE:

Mai 2016 sendte Norsk Sjømat Oppdrett AS (NSO) søknad til Fiskeridirektoratet om visningskonsesjon. Etter fem år er fremdeles ikke saken ferdigbehandlet.

Saken ligger nå i departementet for avgjørelse. Det ble gitt tillatelse til visningskonsesjonen fra fiskeridepartementet da Harald Tom Nesvik var statsråd. Statsforvalteren fremmet innsigelse mot vedtaket, som ble fattet av organet de er underlagt! Statsforvalteren har innrømmet at de ikke har kompetanse til å vurdere biomasse, men de valgte å gripe inn i arealspørsmålet, fordi dette var eneste punktet i prosessen hvor statsforvalteren kunne stoppe saken.

På nyåret i 2020 ble saken da sendt videre til sette-statsforvalteren i Trøndelag for klagebehandling. I april 2020 kom svaret derfra. De mente at Stordal kommune hadde gjort en saksbehandlingsfeil ved å dispensere fra en NFFF-arealkode i sjøområdene uten å gi en god nok vurdering av om det var riktig å avvike fra vedtatt arealbruk. De mente også at det beste ville være om Stordal/Fjord kommune sammen med nabokommuner laget en helt ny og oppdatert arealplan for Storfjorden.

Slike planer kan ta årevis. NSO bestemte seg for å prøve og komme i gang med visningskonsesjonen på to andre lokaliteter: Røneset som allerede er avsatt til akvakultur i arealplanen til Sykkylven, og en samlokalisering med Salmar på Gudmundset. I et samarbeid med Salmar kan man også sørge for at biomassen til NSO ikke medfører totalt økt biomasse i Storfjorden. NSO gjorde en fullstendig utredning av Røneset og sendte inn komplett lokalitetssøknad til MRFK på denne våren 2020. Da brøt Fiskeridirektoratet inn og sa at søknaden om Røneset ikke kan behandles før den er godkjent som visningslokalitet. Da sendte NSO søknad til Fiskeridirektoratet om å få godkjent Røneset og Gudmundset. I august 2020 ga Fiskeridirektoratet avslag på denne søknaden uten å ha realitetsbehandlet den - de henviste bare til vilkåret i tilsagnet fra Fiskeridepartementet om at Smineset og Urdaneset måtte være to av lokalitetene. All den tid disse to ikke var avklart, så de ikke noe vits i å vurdere Røneset og Gudmundset.

NSO klaget på dette avslaget. Etter et par dager svarte Fiskeridirektoratet at de opprettholdt avslaget. Dermed gikk saken automatisk videre til Fiskeridepartementet i september 2020 for endelig klagebehandling. Der har den ligget siden da.

Svar:

Jeg antar at representanten med "svar på søknaden" sikter til Norsk Sjømat Oppdrett AS' klage over Fiskeridirektoratets avslag på søknad om å knytte lokalitetene Røneset og Gudmundset til visningstillatelsen gitt til Norsk Sjømat Oppdrett AS.

Norsk Sjømat Oppdrett AS (NSO) har etter klage til Nærings- og fiskeridepartementet fått tilsagn om visningstillatelse under forutsetning av at lokalitetene Urdaneset og Smineset godkjennes som visningslokaliteter. Lokaliteter kan ikke være i strid med kommuneplanens regulering for området. Dersom lokaliteten er i strid med kommuneplanens regulering må det eventuelt gis dispensasjon. I dette tilfellet har kommunens dispensasjon fra kommuneplanen blitt satt til side etter innsigelser fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Som en følge av dette faller NFDs tilsagn om visningstillatelse bort.

NSO søkte derfor Fiskeridirektoratet om å knytte lokalitetene Røneset og Gudmundset til tilsagnet om visningstillatelse istedenfor Urdanes og Smineset. Fiskeridirektoratet har avslått søknaden, og oversendte saken til NFD den 4. september 2020.

Dersom saken skal løses til fordel for NSO, så ser jeg følgende muligheter:

- a) Kommunen sørger for å gjøre om sin kommuneplan på et vis som statsforvalteren aksepterer, som innebærer at lokalitetene Urdaneset og Smineset kommer i områder avsatt til akvakultur. Dette er en "plan og bygningslov-prosess" som faller under KMD sitt ansvarsområde.
- b) NFD fatter et nytt vedtak med tilsagn om visningstillatelse med lokalitetene Røneset og Gudmundset. Et slikt vedtak må bygge på at de to lokalitetene er egnet for visningsformål, og at de ellers oppfyller vilkårene for etablering av akvakulturlokalitet etter gjeldende regelverk.

Jeg stiller meg grunnleggende positiv til lokale initiativ og prosjekter med formål å øke verdiskapning og kunnskap om norsk havbruk. Jeg forutsetter imidlertid at prosjektene realiseres innenfor gjeldende lover og regler. Innsigelsesinstituttet i plansaker er ett av instrumentene vi har for å sikre at alle hensyn blir ivarettatt i plansaker. Når det gjelder den konkrete saken om omgjøring av tilsagnet, så er den til behandling i departementet. Det vil derfor bli feil av meg å kommentere på den nå.

SPØRSMÅL NR. 1357**Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 25. februar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Den 31.8.20 sendte Orkland kommune et vedtak i kommunestyret til KLD der de ber Departementet endre verneforskrifta for Grytdalen naturreservat. Der bes det om å sette i gang en prosess for å etablere Grytdalen som nasjonalt referanseområde for biologisk mangfold og forskning. Dette innebærer blant annet innføring av jaktforbud i det sentrale naturreservatet.

Hva mener statsråden om dette lokale ønsket, støttet av mange tverrpolitiske og tverrfaglige organisasjoner, og hvorfor har det tatt så lang tid å svare på henvendelsen?

BEGRUNNELSE:

I saksutredningen for kommunestyrevedtaket i Orkland står følgende: «Norge har ikke tradisjon for totalvern av større verneområder slik som mange andre land. Et verneområde med totalfredning kan styrke arbeidet med å stanse tapet av biologisk mangfold. Særlig er det trukket fram at det er viktig med gode referanseområder med små inngrep for å forstå utviklinga og for å finne gode tiltak i arbeidet med å bremse tapet av biologisk mangfold. Ønsket om Grytdalen som nasjonalt område for totalvern er begrunnet med at:

- Hele området er i statlig eie, og derfor har lavt konfliktgrunnlag mtp. utvidet vern. • Det foreslåtte området er relativt stort (ca. 22 000 daa), og med statlig eid bufferområde rundt deler. Songlieiendommen (Statsbygg) er totalt 76 000 daa, og Husdal Statsallmenning 12 000 daa, til sammen 88 000 daa statlig eiendom.
- I den sentrale delen av Grytdalen har det ikke vært jakt på ca. 60 år, slik at en starter med et område som i utgangspunktet er lite berørt.
- Songli forsøksgård har vært et senter for biologisk forskning fra 1954 til 1980-tallet. Det fins derfor gode data og mange forskningsrapporter for store deler av det biologiske mangfoldet i området.
- Dagens vern av Grytdalen er godt forankra i lokalbefolkninga og i berørte kommuner
- Området ligg nær forskningsmiljøet på NTNU og NINA, og Miljødirektoratets avdeling i Trondheim (tidligere direktoratet for naturforvaltning)». Naturvernforbundet i Trøndelag ber i en uttalelse om at Klima- og Miljødepartementet legger vekt på det brede samarbeidet mellom kommunen og natur- og friluftsansisjonenene denne saken.

Svar:

Eg er glad for at folk er opptekne av naturen og at dei viser eit stort engasjement for å ta vare på den. Spørsmålet om å etablere eit nasjonalt referanseområde for biologisk mangfold og forskning i Grytdalen naturreservat vart etter det eg kjenner til fyrste gongen fremma i åra 2012 -2013 av mellom anna fleire organisasjonar og dåverande Orkdal kommune. Det er mellom anna tidlegare forskning på hjortevilt som har vore trekt fram i denne samanheng. I samband med forslaget om referanseområde har det kome forslag om eit permanent jaktforbud den statlege eigedomen på Songli. Det har etter det eg har fått opplyst vore praktisert jaktforbud i delar av området i mange år.

Miljødirektoratet fekk i 2015 i oppdrag å vurdere spørsmålet om utviding av naturreservatet i Grytdalen og etablering av eit referanseområde. Deira konklusjon var at området kunne vere aktuelt som nasjonalt referanseområde for småvilt, men at området ikkje var så godt eigna som referanseområde for storvilt, inkludert den hjortestamma som har tilhald i Grytdalen.

Departementet har difor så langt ikkje sett det som aktuelt å utvide naturreservatet med tanke på å innføre eit referanseområde i Grytdalen, eller å gå vidare med saka på annan måte.

Eg er oppteken av å ha god kunnskap om naturen og kva for endringar som skjer med den, ikkje minst i desse tider kor vi har pågåande klimaendringar. Samstundes viser eg til at vi alt har fleire slike referanseområde i Noreg kor det gjennom lengre tid er gjennomført naturvitskapeleg kartlegging og undersøking.

På bakgrunn av oppmodinga frå Orkland kommune vil mitt departement vurdere spørsmålet om referanseområde i Grytdalen på nytt. Før eg tek stilling til om Grytdalen kan vere aktuelt som eit slik referanseområde vil eg innhente ei ny vurdering frå Miljødirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1358**Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 24. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Enkelte linjer på videregående skole et etterspurt i arbeidsmarkedet, men er likevel lite kjent blant elevene. Noen skoler har opprettet en ambassadørordning der skolen velger en eller flere personer til å fremme den videregående linjen. Denne ambassadøren reiser rundt i fylket/regionen og snakker om skolen, den videregående linjen og jobbmuligheter etter endt skolegang.

Vil statsråden ta initiativ til å prøve ut en form for ambassadørordning i flere fylker?

Svar:

Det er fylkeskommunen som har ansvaret for videregående opplæring og som kjenner de lokale forholdene best. Et tilbud som fungerer godt ett sted i landet vil ikke nødvendigvis passe like godt et annet sted. Fylkeskommunene har derfor et stort handlingsrom når det gjelder å sette i gang ulike former for tiltak og initiativ. Dette er viktig for at tiltakene skal treffe skolenes utfordringer og behov best mulig.

Jeg har tillit til at fylkeskommunene er i stand til å vurdere om en form for ambassadørordning vil være et godt tiltak. Jeg mener at fylkeskommunene selv er de beste og nærmeste til å vurdere de ulike behovene og initiativene.

SPØRSMÅL NR. 1359**Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 24. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Steigenmodellen startet i 2014, med lokalt næringsliv og Steigen kommune som sterke pådrivere i prosessen. I Steigenmodellen blir man lærling i en bedrift fra første skoleuke, og all opplæring i det yrket man har valgt skjer i bedriften.

Vil statsråden ta initiativ til at flere fylker prøver ut Steigenmodellen?

BEGRUNNELSE:

Steigenmodellen startet i 2014, med lokalt næringsliv og Steigen kommune som sterke pådrivere i prosessen. I Steigenmodellen blir man lærling i en bedrift fra første skoleuke, og all opplæring i det yrket man har valgt skjer i bedriften.

I 2016 er modellen i gang i Hamarøy og Tysfjord i tillegg. Fylkestinget uttaler i 2017 at de ber Fylkesrådet vurdere spredning av Steigenmodellen til andre steder i fylket. I 2018 uttaler Fylkestinget at de vil at Nordland skal benytte seg av flere alternative læringsmodeller, som for eksempel Steigenmodellen.

I utgangspunktet kan man ta alle typer fagbrev i Steigenmodellen, så lenge det skjer i en godkjent lærebedrift. Lærlinger i matrosfaget, bilmekanikerfaget, akvakulturfaget, barne- og ungdomsarbeiderfaget, industrimekanikerfaget, byggdriifterfaget, rørleggerfaget, fiske- og fangstfaget, anleggsmaskinførerfaget, renholdsoperatørfaget, kontor- og administrasjonsfaget, salgsfaget og IKT-faget har fått sin utdanning gjennom «Steigenmodellen». Også i Rana har man nå begynt med lignende opplegg, jfr. oppslag i Rana Blad onsdag 17. februar 2021.

Svar:

Jeg er opptatt av at alle ungdommer skal fullføre videregående opplæring. Det er derfor viktig med forskjellige virkemidler som kan tilpasses elever og lærlinger, og på den måten hjelpe dem til å fullføre. Steigenmodellen, som representanten Søttar viser til, er eksempel på et slikt virkemiddel.

Hovedmodellen for opplæring på yrkesfag er to år i skole etterfulgt av to år som lærling i bedrift (2+2-modellen). Det finnes flere alternativer til denne modellen.

Steigenmodellen er ett eksempel, der ungdommen tegner lærekontrakt ved oppstart og lærebedriften tar ansvar for en større del av opplæringen i faget enn det som følger av læreplanverket (0+4-modellen). Et annet eksempel er vekslingsmodellen, der elever veksler mellom opplæring i skole og bedrift gjennom hele opplæringsløpet. Her skjer opplæringen i en annen rekkefølge enn det som følger av læreplanverket.

På bakgrunn av Meld. St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd ble det i 2013 tildelt midler til fylkeskommuner som ønsket å utvikle og prøve ut ulike vekslingsmodeller. Utprøvingen ble avsluttet og evaluert i 2018.

Erfaringer med vekslingsmodeller viser at de skaper sterkere samarbeid mellom skole og arbeidsliv. Elever og

lærlinger som får opplæring gjennom vekslingsmodeller er i hovedsak fornøyde, men det er noe variasjon mellom ulike bransjer. Elever og lærlinger opplever i mange tilfeller økt motivasjon og at de får en bedre forståelse av opplæringen som gis. Utdanningsdirektoratet informerer om vekslingsmodeller på udir.no.

Dagens regelverk åpner for ulike måter å organisere opplæringen på. Det betyr at fylkeskommunene står fritt til å tilrettelegge for ulike opplæringsmodeller, slik blant annet Nordland fylkeskommune gjør. Jeg er også kjent med at 0+4-modellen er i bruk i alle fylkeskommuner, og at flere fylkeskommuner tilbyr ulike former for vekslingsmodeller.

SPØRSMÅL NR. 1360

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 26. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hva det har kostet å endre de titlene som er endret og hvilken andre titler har regjeringen tenkt å ha prosess på og hva forventes det at det koster?

BEGRUNNELSE:

Det har i det siste vært mer og mer debatt om skifte av titler i det offentlige. Senest lensmann som har skapt mye debatt. Mitt fokus handler om økonomiske forhold for å gjennomføre slike prosesser.

Svar:

Stortinget ba i vedtak nr. 497 (2018-2019) regjeringen om å «sørge for kjønnsnøytrale titler i alle av statens virksomheter. Arbeidet med nye titler må skje i samarbeid med partene i arbeidslivet.» Vedtaket var enstemmig.

Det er viktig med stillingstitler i offentlig sektor som markerer at stillingene er åpne både for kvinner og menn. Regjeringen besluttet derfor i mars 2020 at kjønnsnøytrale titler skal endres til kjønnsnøytrale titler i alle statens virksomheter over tid. Det enkelte departement fikk ansvaret for endringsarbeidet i egen sektor.

Regjeringen legger til grunn at endring av stillingstitler ikke vil medføre vesentlige økonomiske byrder. Navnendringer kan medføre endringer av lover og for-

skrifter mm., samt endring av stillingskoder. I tillegg kan det være aktuelt å endre logoer og skilt. Eventuelle kostnader med å endre kjønnsnøytrale stillingstitler tas over det enkelte departements budsjett.

Endringsarbeidet for kjønnsnøytrale stillingstitler gjelder for stillinger i statlige virksomheter. Noen titler er allerede endret, mens det for andre er konkrete endringsplaner. Eksempelvis er det besluttet at "Sysselmannen på Svalbard " endres til kjønnsnøytrale "Sysselmesteren på Svalbard" fra sommeren av. Titler som "lensmann" og "utenriktjenestemann" vurderes også endret.

SPØRSMÅL NR. 1361**Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 25. februar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke kommuner som til tross for at Stortinget har redusert skattesatsen likevel krever inn mer eiendomsskatt (Det ønskes også at disse kommunene sitt nettodriftsresultat settes opp i en tabell)?

BEGRUNNELSE:

Siden 2013 har Frp arbeidet for å redusere eiendomsskatten. Vi har fått regjeringspartiene med oss på å redusere skattesatsen fra 7 til 4 promille. Likevel ser vi at innbyggere i noen kommuner nå må betale mer i eiendomsskatt enn tidligere. Mange kommuner med høy eiendomsskatt har i tillegg overskudd langt over det som er anbefalt.

Svar:

Fra 2020 ble maksimal sats for eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom redusert fra 7 til 5 promille. Eiendomsskattesatsen for bolig- og fritidseiendom er blitt ytterligere redusert – fra 5 til 4 promille – fra 2021. Effekter av endringer i eiendomsskattesatsene vil først være synlige i kommunenes regnskaper for 2020.

SSB vil publisere foreløpige tall for 2020 i KOSTRA den 15. mars 2021 Departementet kan hvis ønskelig utarbeide en oversikt over kommuner som har økt sine inntekter fra eiendomsskatt i 2020 etter 15. mars. På samme tidspunkt vil det foreligge tall for kommunenes netto driftsresultat for 2020.

SPØRSMÅL NR. 1362**Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 25. februar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Mener statsråden at naturkartleggingsverktøyet “Natur i Norge” fungerer tilfredsstillende i dag?

BEGRUNNELSE:

I en artikkelserie i november 2019 satte tidsskriftet Pan søkelys på det nye naturkartleggingssystemet “Natur i Norge” (NiN). Der uttrykte flere biologer og andre fagfolk bekymring for at systemet ikke er godt nok egnet til å skille mellom verdifull og mindre verdifull natur. Blant annet konkluderte en rapport fra Biofokus, en uavhengig stiftelse som arbeider med naturkartlegging og formidling av bevaringsbiologi, med at skogbruket systematisk underreporterer viktige miljøverdier i skog. Biofokus er bekymret for at NiN kan bidra til at den mest verdifulle naturen ikke blir vernet.

Andre, blant andre Sabima, kritiserte Miljødirektoratet for at systemet ble tatt i bruk som naturkartleggingsverktøy før metoden var ferdig utviklet.

Naturkartlegging er grunnlaget for god arealplanlegging, og god arealplanlegging er grunnlaget i forvaltningen av naturen i Norge. Ifølge FNs naturpanel er nedbygging av naturen den største trusselen mot naturen på jorda. I Norge trues stadig mer urørt natur av veier, hytter og industri.

Svar:

I grunngevinga peikast det på at naturkartleggingssystemet har motatt kritikk på at det ikkje er godt nok egna for å skilje mellom verdifull og ikkje verdifull natur, samt kritikk på at systemet blei tatt i bruk før det var ferdig utvikla.

Stortinget bestemte i 2015 at offentleg finansiert kartlegging av naturtypar i Noreg skulle skje etter Artsdatabanken sitt system for å skildre naturen vår, kalla Natur i Norge (NiN). Klima- og miljødepartementet gav difor Miljødirektoratet oppdrag om å følgje Stortinget si avgjersle ved å legge om kartlegginga av natur frå den tidlegare metoden, kalla DN-håndbok 13, til NiN. Den tidlegare

metoden vart kritisert for å gi for subjektive vurderingar om kva som var verdifull natur og kor den fanst.

Formålet med kartlegginga av naturtypar er å sikre at god og oppdatert kunnskap om natur ligg tidleg føre i planprosessar knytt til mellom anna samferdselsprosjekt og energiprojekt. At kunnskapen er tilgjengeleg på eit tidleg tidspunkt, gjer det lettare å ta omsyn til den viktige naturen. Tidleg kunnskap bidrar òg til å sikre god planlegging og effektive prosessar med færre overraskingar, ved at det i mindre grad vert behov for supplerande kunnskapsinnhenting. Område med stor aktivitet og stort utbyggingspress vert i samsvar med Meld. St. 14 (2015-2016) kartlagt fyrst.

Eg meiner at NiN i dag eignar seg godt til formålet, og at verktøyet vert brukt slik Stortinget har bestemt. Vi kartlegg naturtypar for å gi data for forvaltning og politiske avgjerder, og dette leverer vi på. Kartlegginga har ein effektiv, heildigital dataflyt der kunnskapen vert gjort tilgjengeleg for alle så snart den er kvalitetssikra. Vi kartlegg etter føringane frå Stortinget ved at vi kartlegg etter NiN-systemet, vi sikrar mest mogeleg objektive data og vi skil mellom den mest verdifulle naturen og anna natur, som eit grunnlag for god arealplanlegging. Gjennom naturtypekartlegginga etter NiN har vi no til saman kartlagt eit område på rundt 5 600 km²- det tilsvarar om lag 12 gonger arealet av Oslo kommune.

Kvar førekomst av ein naturtype vert plassert i ein kvalitetsklasse etter eit fastsett kriteriesett. Det finst fem slike klassar. Analysar av kartleggingsresultat viser at kartleggingsmetoden skil godt mellom den mest verdifulle naturen og anna natur. Resultat frå kartlegginga i 2020 viser at det var til saman 11 % av naturtypeførekommene som hadde svært høg kvalitet, 27 % med høg kvalitet, 30 % med moderat kvalitet, 25 % med låg kvalitet og 7 % med svært låg kvalitet. Dette viser at systemet som skal gi svar på kor den mest verdifulle naturen finst er på plass og verkar.

Miljødirektoratet har fått kritikk for implementering av NiN-systemet i kartlegginga, og for å ha tatt dette for raskt i bruk i kartlegging. Både systemet, og bruken av det, har endra seg gjennom dei siste åra, og fleire opplever dette som uryddig. Etter mitt syn har dei fyrste åra, med kartlegging i felt etter ny metode, vore naudsynte for å få utvikla eit robust system for å kartlegge natur kor vi sit att med data som kan brukast som tenkt – i forvaltninga av naturen vår.

Alle departementa har ansvar for å skaffe kunnskap om påverknad på klima og miljø frå eigen aktivitet. I samsvar med forskrift om berekraftig skogbruk kartlegg skogbruket miljøverdier i skog etter eigen metode kalla Miljøregistreringar i skog. Om skogbruket underrapporterer miljøverdier i skog er dette i hovudsak innanfor landbruks- og matministeren sitt ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 1363

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 25. februar 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Har oppgraderingen av Namsvassdammen ivaretatt krav i henhold til EUs vanddirektiv, føre var prinsipper knyttet til miljø ved valg av blant annet grønnstein, og sikker ivaretagelse av et nasjonalt laksevassdrag?

BEGRUNNELSE:

5. juni 2018 stilte undertegnede spørsmål til olje- og energiministeren grunnet stor bekymring for miljøkonsekvensene i forbindelse med byggingen av ny dam øverst i Namsenvassdraget. Nå bekrefter undersøkelser gjort av Akvaplan Niva og Veterinærinstituttet at mange kilometer nedstrøms dammen er dekket med slam. Tungmetal-

lene i slammet er langt over de nivåene myndighetene har satt.

Namsen er ett av våre nasjonale vassdrag, og i slike vassdrag skal en vise særskilt aktsomhet for å ivareta miljø, naturtyper mm. Deler av den forurensete elvestrekningen en del av Børgefjell nasjonalpark.

Byggingen av den nye Namsvassdammen har avdekket svakheter i hvordan miljøet i vassdraget er ivarettatt av forvaltningsmyndighetene, i dette tilfellet Statsforvalteren i Trøndelag og NVE.

NVE har i tilfellet Namsvassdammen godkjent å bruke grønnstein kun basert på fysiske kvaliteter. NVE har ikke vurdert de geokjemiske egenskapene, til tross for at NVE selv i egen rapport (Sørensen 1998) har påpekt at

denne steintypen kan være problematisk med hensyn til miljøpåvirkning.

NVE har pålagt revisjon av over 100 gamle damanlegg i Norge for å tilfredsstille nye krav. Å oppgradere damanlegg uten ny konsesjonsbehandling gjør at en har liten kontroll med for eksempel miljøeffekter.

Svar:

Dam Namsvatn ble bygget tidlig på 1950-tallet som del av reguleringen av Namsenvassdraget i medhold av konsesjon gitt i 1948. Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk (NTE) er konsesjonær og eies av 19 kommuner i tidligere Nord-Trøndelag fylke.

I perioden 2002-2004 ble det avdekket at dam Namsvatn ikke tilfredstilte gjeldende krav til sikkerhet etter damsikkerhetsforskriften. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) godkjente i 2014 teknisk plan for ny fyllingsdam. Bruk av grønnstein fra nærområdet til dammen framgikk av planen. Ingeniørgeologiske undersøkelser tilsa at damsikkerhetsforskiftens krav til steinmateriale kunne oppfylles med foreslått plassering av steinbrudd og bruk av grønnstein som byggemateriale.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (nå Statsforvalteren i Trøndelag) ga midlertidig utslippstillatelse i forbindelse med ny dam i 2015. I denne forbindelse ble forholdet til vannforskriften (EUs vanddirektiv), naturmangfoldloven og nasjonale laksevasdrag vurdert.

Det var kjent at tiltaket ville kunne føre til utslipp av og sedimentering av partikler nedstrøms, men forurensningsfaren ble vurdert til ikke å ville forringe miljøtilstanden i vannforekomsten utover det forslaget til miljømål som forelå etter vannforskriften. I Fylkesmannens

utslippstillatelse ble også forholdet til naturmangfoldlovens føre var-prinsipp vurdert. Fordi det ikke forelå tilstrekkelig kunnskap om hvilke miljøvirkninger tiltaket kunne ha, ble det lagt til grunn et varsomhetskrav. Også forholdet til Namsen som nasjonalt laksevasdrag ble vurdert i utslippstillatelsen. Fylkesmannen viste til at laks og namsblank møter vandringshindre lenger ned i vassdraget, og vurderte at aktiviteten sannsynlig ikke ville påvirke disse.

NVE godkjente detaljplan for miljø og landskap i 2015, etter at denne hadde vært på høring hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Røyrvik kommune. Ingen av høringspartene tok opp problemstillingen knyttet til mulig forurensningsfare ved bruk av grønnstein i dammen. I forbindelse med NVEs godkjenning av detaljplanen ble tiltaket vurdert opp mot bestemmelsene i naturmangfoldloven, herunder føre var-prinsippet. Det ble forutsatt ved godkjenning at tiltakshaver også hadde nødvendige tillatelser etter andre myndigheters regelverk, herunder forurensningsloven.

Fylkesmannen fattet i 2018 vedtak om at tiltakshaver NTE måtte gjennomføre fiskebiologiske undersøkelser, samt dokumentere innhold av miljøgifter i bunndyr og fisk for å undersøke miljøtilstanden i Namsen nedstrøms Namsvassdammen.

Jeg mener at forvaltningen har gjennomført de vurderingene som er pålagt etter vannforskriften og naturmangfoldloven, også når det gjelder ordningen med nasjonale laksevasdrag. Dersom etableringen av ny dam Namsvatn har hatt konsekvenser for miljøtilstanden i Namsen nedstrøms dammen som ikke ble forutsett da disse vurderingene ble gjort, har forvaltningen så langt jeg kan se virkemidler til å avbøte ulempene.

SPØRSMÅL NR. 1364

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 1. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Når blir Stortingets vedtak om å fjerne kravet til obligatorisk, aldersbestemt helseattest for eldre effektivt og når kan man forvente at eldre som venter på muligheten til ny vurdering vil kunne få den?

BEGRUNNELSE:

Viser til Innst. 195 S (2020–2021) og vedtakene 596 og 597 som Stortinget gjorde i sin behandling:

Vedtak 596: Stortinget ber regjeringen fjerne kravet om obligatorisk, aldersbestemt helseattest for eldre som grunnlag for førerkort.

Vedtak 597: Stortinget ber regjeringen se på muligheter for hvordan de som allerede har blitt fra-

tatt førerkortet som følge av de kognitive testene, kan få mulighet til å få en ny vurdering av sin egnethet til å kjøre bil, og at regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte med forslag til løsning i løpet av våren 2021.

Vi er flere som mottar mange henvendelser fra eldre som var svært glade da Stortinget gjorde disse vedtakene. De er naturligvis spente på når dette blir satt ut i livet og vil bli fulgt opp i den partiske håndteringen av førerkort for de over 80 år.

Svar:

Jeg er allerede i gang med arbeidet for å følge opp vedtak 596 og 597 som Stortinget fattet 9. februar 2021.

Men som jeg pekte på ved behandlingen i Stortinget, så er jeg dypt bekymret for effekten for trafikksikkerheten ved å fjerne kravet til helseattest for eldre bilførere. Det er sannsynlig at tiltaket vil medføre at vi får flere førere som kjører uten å oppfylle helsekravene, og at det vil gi flere drepte og hardt skadde på veiene våre. Det er derfor viktig å utrede konsekvensene av å gjennomføre Stortingets vedtak. Dette arbeidet er vi nå i gang med sammen med helsemyndighetene. Jeg vil i den sammenheng understreke at forvaltningens plikt etter forvaltningsloven og utredningsinstruksen til å sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før det fattes vedtak, også gjelder for oppfølging av vedtak fattet av Stortinget.

Som også understreket i flertallsmerknad i Innstilling 195 S (2020-2021) er det viktig at det finnes rutiner og ordninger som gjør at de som ikke er skikket til å kjøre bil, fratras førerkortet. Det er derfor svært viktig å vurdere nærmere alternative ordninger til obligatorisk helseattest, som kan redusere de potensielle skadevirkningene av tiltaket ved å fange opp flest mulig av de uskikkede førerne som det er grunn til å tro ellers ville kunne fortsette å kjøre bil.

Når disse utredningene foreligger, vil jeg vurdere hvordan saken skal behandles videre, og komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte.

Når det særlig gjelder oppfølging av vedtak 597, så er det slik at de førere som har mistet førerretten på grunn av manglende oppfyllelse av helsekravene, har gjort det som følge av en medisinsk vurdering av at helsekravene ikke er oppfylt. Dersom helsekravene ikke er oppfylt når førerkortet skal fornyes, kan legen ikke utstede helseattest. Bli et førerkort inndratt av politiet før det utløper, fordi helsekravene ikke er oppfylt, er det et lovlig vedtak som er fattet etter en faglig vurdering av helsen i det enkelte tilfelle.

Når det særlig gjelder vurdering av kognitiv funksjon er det, som jeg har informert Stortinget om tidligere, slik at kognitive tester bare skal brukes der legen har mistanke om kognitiv svikt, og ikke som generell screening basert på alder. Dette var situasjonen også før aldersgrensen for obligatorisk helseattest ble hevet i 2019. Resultatet av en kognitiv test inngår som ledd i en helhetsvurdering av om personen oppfyller helsekravene til førerkort. Dersom det er tvil kan det også gjennomføres praktisk kjørevurdering hos Statens vegvesen.

Hvis den berørte førerkortinnehaveren mener det er noe feil med vedtak som er truffet, vil dette kunne påklages og eventuelt overprøves. Dersom førerkortet ikke er fornyet som følge av en medisinsk vurdering kan den enkelte, om det er skjedd endringer i helsetilstanden eller det av andre grunner ønskes en ny vurdering av helsetilstanden, ta dette opp med sin fastlege eller annen lege for å få en ny vurdering av om helsekravene er oppfylt og om det kan utstedes helseattest. Hvis helsekravene anses oppfylt etter en fornyet vurdering, eventuelt også etter en kjørevurdering hos Statens vegvesen, vil vedkommende kunne søke om å få tilbake førerretten.

Det er dermed allerede etablerte ordninger tilgjengelig for de som måtte mene at vedtak eller helseattest ikke gir et riktig bilde av deres helsetilstand, og jeg ser derfor ikke behov for å vurdere ytterligere ordninger for dette.

SPØRSMÅL NR. 1365

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal

Besvart 1. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Tros- og livssynsminoriteter i Algerie, utsettes nå for systematiske angrep på trosfriheten av myndighetene. Minst

13 kirker er stengt ned og 7 til beordret stengt. Flere kristne og er fengslet og nærmere hundre ahmadiere arrestert basert på anklager om blasfemi mot islam. Den kristne 42-åringen Hamid Soudad er idømt 5 års fengselsstraff.

Hvordan vil utenriksministeren følge opp den alarmende utviklingen i trosfriheten i Algerie generelt og saken om nevnte samvittighetsfangen spesielt i Norges dialog med Algeries myndigheter?

BEGRUNNELSE:

Respekten for tros- og livssynsfrihet er gjennom flere år løftet av regjeringen som en viktig del av norsk politikk for å sikre internasjonal etterlevelse av menneskerettighetene. I det siste har utviklingen i Algerie vært alarmerende. Fengsling skjer ut fra blasfemianklager. Myndighetene har satt i verk nedstengning av kirker og begrunner det med at kirkesamfunnene er uregistrerte og mangler tillatelse til religionsutøvelse det samme gjelder ahmadiyahmuslimske trossamfunn. Men slike tillatelser er i praksis umulig å oppnå, da ikke en eneste kirke eller ahmadiyahmoske har mottatt svar på sine søknader om registrering siden kravet ble innført i 2006.

Svar:

Situasjonen for religiøse minoriteter fortsetter å være utfordrende i flere land i Midtøsten. Dette gjelder også i Algerie, der religiøse minoriteter som ahmadiyah og evangelisk-protestantiske menigheter er særlig utsatte. Dette er bekymringsfullt, og jeg deler representantens uro over de angrepene på tros- og livssynsfriheten som det rapporteres om.

SPØRSMÅL NR. 1366

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 1. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I BA 19.2 kan vi lese om en barnefar fra Gambia som nå skal splittes fra familien sin, to små barn og en mor i barsel. Babyen er 6 uker og mor har bistandsbehov. Regjeringspartiene har i flere saker vært tydelig på at vurderingen av hensynet til barnets beste i flere tilfeller har vært for streng. Familien er i en prekær situasjon og får burde fått være sammen med dem mens saken behandles.

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at det gis utsatt iverksettelse i slike saker?

Algerie fikk ny grunnlov i januar i år som garanterer respekt for fundamentale menneskerettigheter, inkludert religions- og organisasjonsfrihet. Algeries ratifisering av FNs konvensjon for sivile og politiske rettigheter i 1989 forplikter også landet til å sikre tros- og livssynsfriheten. Dette er viktige utgangspunkt for dialog om landets oppfølging av sine menneskerettighetsforpliktelser.

Retten til forsamlings- og organisasjonsfrihet sto sentralt i Norges anbefalinger til Algerie under den periodisk gjennomgang i FNs menneskerettighetsråd i 2017 (Universal Periodic Review), og Algeries oppfølging av dette er viktig for oss. Algerie er igjen gjenstand for periodisk gjennomgang i Menneskerettighetsrådet i mai neste år. Det vil være nok en mulighet til å gi anbefalinger om menneskerettighetssituasjonen i landet.

Vi vil fortsette å ha dialog med algeriske myndigheter om utviklingen og om regionale spørsmål. Vi vil også benytte de kanalene vi har for blant annet å drøfte praktiseringen av Algeries eget regelverk, som skal sikre at religiøse minoriteter kan operere innen trygge og sikre rammer.

Norge deltar i internasjonale nettverk for tros- og livssynsfrihet, der enkeltsaker og særlige utfordringer på området diskuteres. Regjeringen har tros- og livssynsfriheten høyt på vår dagsorden, både i bilaterale relasjoner og i vårt normative arbeid internasjonalt. Regjeringen har siden 2013 tidoblet støtten til arbeid for tros- og livssynsfrihet internasjonalt.

BEGRUNNELSE:

Regjeringen og utlendingsmyndighetene skylder på korona når de ikke får gjort alt de skal i tide, mens en familie i en helt kritisk situasjon blir avkrevd å kunne klare det som er umulig under pandemien.

Svar:

Jeg viser til at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør saker om oppholdstillatelse og utvisning etter utlendingsloven, herunder om det er grunnlag for å gi utsatt iverksettelse i en sak. Når en utlending ikke forlater Norge innen den utreisefristen

som utlendingsmyndighetene har fastsatt, er det Politiets utlendingsenhet (PU) som følger opp saken. Utlendingen kan da pågripes av politiet med sikte på uttransportering fra Norge.

Jeg er ikke kjent med detaljene i denne saken som spørsmålet gjelder. Som statsråd har jeg ikke myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet i enkeltsaker, så lenge saken ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan heller ikke instruere politiet om å utsette iverksettelsen i en enkelt sak.

Etter utlendingsloven kan jeg bare instruere om utsett iverksettelse av en bestemt type vedtak i påvente endringer i lov eller forskrift.

Jeg understreker at dersom det foreligger nye omstendigheter i en sak kan utlendingen anmode UDI/UNE om omgjøring av vedtaket. Utlendingsmyndighetene vil da se på saken på nytt og herunder vurdere om det skal gis utsett iverksettelse slik at utlendingen ikke blir uttransportert før saken er behandlet. Jeg har tillit til at spørsmålet om å gi utsett iverksettelse i slike saker vurderes på en forsvarlig måte.

Jeg viser også til at utlendingen har mulighet til å be PU om å få forlenget eller utsett en fastsatt utreisefrist. Det er politiet som konkret må vurdere om familiemessige eller andre forhold tilsier at fristen for å reise ut bør forlenges.

SPØRSMÅL NR. 1367

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 2. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Veidekke og Grønt skipsfarts program har signert en avtale om å jobbe frem kontrakter for bygging av to nye hydrogendrevne lasteskip. Skipene skal frakte asfalt, pukk og grus langs norskekysten.

Hva vil regjeringen gjøre for at også andre aktører gjennomfører en lignende overgang til nullutslippssøsninger, er det aktuelt å stille krav i offentlige anskaffelser og er det vilje til å opprette egen støtteordning for selskap som krever nullutslipp i transporten av varer de kjøper inn eller selger?

Svar:

Jeg setter stor pris på at næringsaktører som Veidekke går foran og tar i bruk nullutslippsteknologi i skipsfart og er glad for at Grønt Skipsfartsprogram bidrar i denne utviklingen. Slike initiativ er viktige for at Norge skal kunne nå ambisiøse klimapolitiske mål.

Hva vil regjeringen gjøre for at også andre aktører gjennomfører en lignende overgang til nullutslippssøsninger?

Regjeringen gjør mye for å få aktørene i transportsektoren til å gå over til nullutslippssøsninger. Regjeringen har en ambisjon om å halvere utslippene fra transportsektoren innen 2030 sammenlignet med 2005. Ambisjonen forutsetter forbedringer av teknologisk modenhet i ulike

delene av transportsektoren. Regjeringen har også en ambisjon om å halvere klimagassutslippene fra innenriks sjøfart og fiske innen 2030. Regjeringen la frem Meld. St. 13 (2020–2021). Klimaplan for 2021–2030, i januar i år. Klimaplanen redegjør for hvordan Norge skal nå sine ambisiøse klimamål. De viktigste virkemidlene for å nå disse målene er blant annet økt CO₂-avgift, omsetningskrav for biodrivstoff, ulike krav til bruk av lav- og nullutslippsteknologi og Enovas støtteordninger.

For å redusere de ikke-kvotepliktige utslippene er avgift på utslipp av klimagasser det viktigste virkemidlet. I Klimaplanen varsler regjeringen at vi gradvis vil øke avgiftene på utslipp av klimagasser til om lag 2 000 2020-kroner per tonn CO₂ i 2030. Dette bidrar til at nullutslippssøsninger blir konkurransedyktige sammenlignet med konvensjonelle fossile teknologier.

Enova er det viktigste virkemiddelet regjeringen har for å gi støtte til teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon av lav- og nullutslippssøsninger. Enova skal bidra til varige markedsendringer slik at løsninger tilpasset lavutslippssamfunnet på sikt blir foretrukket uten støtte. Regjeringen har spisset Enova som klimavirkemiddel i den nye styringsavtalen for 2021–2024. Enova er relevant for alle sektorer, men vil framover rette aktiviteten mer mot sektorene med størst utslipp og størst behov for teknologiutvikling. Dette vil særlig gjelde de tynge kjøretøy- og fartøygruppene. Enova er også viktig for støtte til infrastruktur for alternative drivstoff i transport,

i den tidlige fasen der markedet ikke er modent og det er behov for offentlig støtte. Regjeringen har gjennom flere budsjett økt tildelingene til Enova til om lag tre mrd. kroner i året. Enova har også ansvar for nullutslippsfondet for næringstransport og gjennom denne satsingen gir Enova blant annet støtte til kjøp av elektriske varebiler og tyngre elektriske kjøretøy.

Er det aktuelt å stille krav i offentlige anskaffelser?

Offentlig sektor har erfaring med å stille krav til null- og lavutslippsløsninger i anskaffelser, særlig i transportsektoren. Statens vegvesen og fylkeskommunene har stilt krav til lav- og nullutslippsløsninger i ferjesektoren. Resultatet av dette, i kombinasjon med støtteordninger som Enova, er at det i løpet av 2021 vil være nærmere 80 bilferjer med batterier (hybrid- og elferjer) i drift på norske ferjesamband og CO₂-utslippene er beregnet til å være halvert sammenlignet med 2015. Regjeringen vil innføre lav- og nullutslippskriterier i nye ferjeambud i løpet av 2023, der forholdene ligger til rette for det.

Fylkeskommunene stiller krav til lav- og nullutslipp i kollektivtransport, særlig når det gjelder busstransport. I klimaplanen varsler regjeringen at det tas sikte på å innføre krav til nullutslipp eller biogass ved offentlige innkjøp av nye busser fra 2025. For personbiler og mindre varebiler tas det sikte på innføring av krav om nullutslipp fra 2022. Statens vegvesen har i samarbeid med Miljødirektoratet fått i oppdrag å utarbeide et utkast til høringsmaterialet for å utforme disse kravene med utgangspunkt i relevant forskrift.

Av klimaplanen går det også fram at regjeringen vil utrede klimakrav i offentlige innkjøp av sjøtransporttjenester med sikte på innføring i 2023.

Til Haltbrekkens spørsmål vil jeg svare at det allerede stilles krav til lav- og nullutslipp i offentlige anskaffelser og at dette er noe vi vil se stadig mer av fremover. Jeg vil understreke at krav som virkemiddel fungerer best når merkostnadene ved null- og lavutslippsteknologi ikke er

for høye. Det er avgjørende at kravene stilles slik at aktørene, både de offentlige og private, er i stand til å følge dem.

Er det vilje til å opprette egen støtteordning for selskap som krever nullutslipp i transporten av varer de kjøper inn eller selger?

Støtte og krav virker sammen i klimapolitikken. Støtteordningene som forvaltes av Enova har, som beskrevet i forrige spørsmål, til hensikt å introdusere ny teknologi og skape varige markedsendringer. Her ligger det til grunn en forventning om at kostnadene går ned etter hvert som teknologien går fra å være startfasen, til den går over i serieproduksjon og blir hylleware.

Som beskrevet under forrige spørsmål fungerer krav best der merkostnadene ved lav- og nullutslippsteknologien ikke er for høy. For eksempel kan det forekomme at enkelte aktører vil velge konvensjonelle fossile løsninger av gammel vane, selv om nullutslippsteknologien er billigere.

Det kan være problematisk å opprette en egen støtteordning for selskaper som stiller krav om nullutslipp. Til grunn for Enovas støtteordninger ligger det et viktig premiss om at støtten må være utløsende for investeringen. Dersom en aktør allerede har valgt å stille krav til lav- eller nullutslippsløsninger, er ikke støtten nødvendigvis utløsende for investeringen. Når det er sagt, kan Enova gi støtte til prosjekter der kravet er gitt med forbehold om at prosjektet får støtte. I et slikt tilfelle er støtten utløsende for at investeringen kan gjennomføres. Dette viktige premisset er vi forpliktet til å følge gjennom statsstøtteregelverket og EØS-avtalen.

For å svare på Haltbrekkens spørsmål, så har vi ikke full anledning til å gi støtte og stille krav om hverandre. Men gjennom Enova gir staten omfattende støtte til næringslivet for at disse skal kunne investere i lav- og nullutslippsteknologi.

SPØRSMÅL NR. 1368

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 25. februar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvert år havner over 1 500 tonn små svarte plastkuler fra kunstgressbaner på avveie i naturen. I 2018 vedtok Stortinget å be regjeringen innføre et regelverk som sikrer

at vi får samla opp gummigranulat fra eksisterende og nye kunstgressbaner. Dette skulle på plass fra 1. januar 2019. Nå har det gått over to år og regelverket er fortsatt ikke på plass.

Hvor mange år synes statsråden det er forsvarlig å bruke på opprydning av et så alvorlig forurensningsproblem?

BEGRUNNELSE:

15.01.20, ett år etter at forskriften skulle trå i kraft, svarte daværende Klima- og miljøminister Ola Elvestuen, undertegnede, at arbeidet med forskriften prioriteres. I juli 2020 kom Miljødirektoratet med forslag til forskrift. Men fortsatt har ikke regelverket kommet, og i mens lekker det gummigranulat ut i naturen.

Svar:

Eg er samd med representant Haltbrekken i at gummigranulat på avvege er eit alvorleg forureiningsproblem. Det er i dag om lag 1700 slike kunstgrasbanar i Noreg, som eigast og drivast av kommunar eller idrettslag. Eg ser det som viktig å få på plass ei regulering som skal hindre forureining av gummigranulat frå desse banane.

Eg ønsker òg å sikre ei mest mogleg effektiv regulering, samstundes som eg tek omsyn til dei mindre banane og baneieigarane. Av den grunn har det vore gjort eit omfattande arbeid med å kvalitetssjekka kostnadsanslaga og vurdere alternative innfyllingsmateriale i kunstgrasbaner. Miljødirektoratet gjennomførte ei høyring av forslaget til forskrift i 2020, og eg har no eit endeleg forslag til vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1369

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 1. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva vil være provenyeffekt i 2021 og 2022 av forslaget vedtatt i Stortinget den 18.02.2021 som lyder: Stortinget ber regjeringen innføre en midlertidig rett til feriepengene for dagpenger mottatt i 2020 og 2021 for utbetaling henholdsvis sommeren 2021 og 2022. Dette vil gjelde for de som ikke har rett til fortsatt å motta dagpenger og samtidig ta ut ferie.

BEGRUNNELSE:

Tidligere forslag om ferietillegg på dagpenger har hovedsakelig innebåret en gjeninnføring av reglene for ferietillegg som gjaldt før 2015. Den 18.02.2021 vedtok derimot Stortinget et annet forslag om ferietillegg for dagpenger. Det er uklart hva provenyeffekten av dette forslaget vil være.

Svar:

Anmodningsvedtaket angir ikke noe konkret regelverk for den midlertidige ordningen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2021 med forslag til regelverk samt budsjetteffekten av dette.

SPØRSMÅL NR. 1370

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 1. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange personer har blitt trukket i dagpenger for å avvikle ferie hvert år de siste ti årene og hvor mange dager fikk de i snitt trukket dagpenger som følge av ferieavvikling?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens avvikling av ferietillegget for dagpenger ble i desember 2015 fulgt opp med et forslag til en ny regel om at langtidsledige (de som har mottatt dagpenger i 52 uker eller lenger) kan avvikle ferie i opptil 4 uker uten at det trekkes i dagpengene. Regjeringen har i flere sammenhenger, blant annet i debatten på NRK, lagt til grunn at langtidsledige ville velge å avvikle 4 uker ferie, og få tilsvarende trekk i dagpengene, dersom reglene som gjaldt i 2014 ble gjeninnført.

Siden det den gang var mulig å selv velge hvor lenge man ønsket å avvikle ferie, med og dermed hvor store trekk de ville få i sine utbetalinger av dagpenger, bes det om svar på hvor vanlig det er å benytte seg av muligheten til å avvikle ferie med dagpenger.

Svar:

Rett til ferietillegg hadde tidligere alle som hadde hatt rett til dagpenger i mer enn 8 uker i løpet av ferieopptjeningsåret. Ferietillegget utgjorde 9,5 % av dagpenger utbetalt i ferieopptjeningsåret. Ferietillegget ble utbetalt etter utgangen av ferieopptjeningsåret eller umiddelbart

i ferieopptjeningsåret dersom dagpengemottakeren nådde maksimal stønadperiode.

Ferietillegget ble avvirket i 1. januar 2015, og erstattet 1. januar 2016 med en mer målrettet ordning hvor langtidsledige som har mottatt dagpenger i mer enn 52 uker, kan beholde dagpenger i ferien i inntil fire uker. Feriedagene med dagpenger kan tas ut enkeltvis eller sammenhengende.

På bakgrunn av representantens spørsmål har departementet bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet om bistand.

Tabellen nedenfor viser antall personer som har blitt trukket i dagpenger for å avvikle ferie hvert år de siste ti årene og hvor mange dager de fikk i snitt trukket dagpenger som følge av ferieavvikling. Det gjøres oppmerksom på at kolonne 2 og 3 gjelder både ferie og annet fravær. Det har sammenheng med at meldekortet ikke har et eget spørsmål om ferie. Spørsmål 4 på meldekortet lyder: "Har du hatt ferie eller annet fravær slik at du ikke har kunnet ta arbeid, delta på tiltak eller være arbeidssøker?" NAV antar at ferie er hovedårsaken til at man svarer ja på dette spørsmålet. All avkryssing fører til reduksjon i dagpengeutbetalingen.

Kolonne 4 og 5 i tabellen nedenfor gir svaret på spørsmålet om hvor vanlig det er å benytte seg av muligheten til å avvikle ferie med dagpenger. Mens kolonne 4 viser hvor mange dagpengemottakere som oppnådde retten til ferie med dagpenger, viser kolonne 5 antall dagpengemottakere som benyttet seg av retten til ferie med dagpenger – enten de har brukt hele kvoten eller bare noe av den.

år	1. Antall dagpenge-mottakere som har opparbeidet seg rett til ferietillegg i de årene ordningen med ferietillegg eksisterte	2. Antall dagpenge-mottakere som har fått redusert dagpenge-utbetaling på grunn av ferie/ annet fravær en eller flere ganger i løpet av året.	3. Gjennomsnittlig antall dager dagpenger er redusert med pga. ferie/ annet fravær	4. Antall personer (någjeldende regler) med rett til ferie med dagpenger	5. Antall dagpengemottakere som benyttet seg av någjeldende rett til ferie med dagpenger	6. Bruk av retten til ferie med dagpenger - gjennomsnittlig antall dager
2010	104 321	64 322	13,5	-	-	
2011	102 467	55 997	13	-	-	
2012	90 098	54 265	13,1	-	-	
2013	92 098	55 377	13	-	-	
2014	98 224	52 879	12,6	-	-	
2015	177	65 199	12,5	901	687	2,4

2016	-	65 199	11,5	25 066	13 972	12,6
2017	-	58 906	11,4	24 489	14 255	11,5
2018	-	52 440	11,2	17 526	11 172	11,5
2019	-	48 113	11,8	15 056	8 644	11,6
2020	-	94 314	13,7	18 584	6 517	12,4

SPØRSMÅL NR. 1371

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 1. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvor mange sivile stillinger, hvilke type funksjoner og stillingsbetegnelser er erstattet av politi i Øst politidistrikt siden opprettelsen i 2015?

BEGRUNNELSE:

Målet om 2 politi per 1000 har stått sentralt i utviklingen av norsk politi. Samtidig har mange sivile stillinger blitt erstattet med politi.

Svar:

Politiet legger jevnlig ut oppdaterte tall på bemanning på sine nettsider, herunder endringer i antall årsverk for stillingskategoriene politi, jurister og sivile. Av tallene

publisert av politiet kommer det frem at Øst politidistrikt i perioden representanten spør om har hatt en økning både i antall politistillinger og i antall sivile stillinger. Siden 2015 har det kommet om lag 140 nye politistillinger og over 50 nye sivile stillinger i distriktet.

Det er Politidirektoratet som tildeler midler og politiårsverk til politidistriktene, og det er politimesteren i det enkelte politidistrikt som har ansvaret for å disponere ressursene effektivt og etter behov. Det er derfor politimesterens ansvar å gjøre vurderinger rundt behov for ulik kompetanse i sitt distrikt, samt vurderinger rundt kvalifikasjonskravene i en stilling. Departementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav på et overordnet nivå. Derfor ber jeg ikke politimestrene om å rapportere detaljert statistikk om bemanning på lokalt nivå.

SPØRSMÅL NR. 1372

Innlevert 19. februar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 1. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Nordland fylkeskommune og staten har ikke inngått avtale om overtakelse av fiskerihavnene, derfor er fiskerihavnene i Nordland fortsatt et statlig ansvar.

Hva har statsråden tenkt å foreta seg knyttet til utbedring i Myre havn, all tid Nordland fylkeskommune

ikke har overtatt oppgaven for fiskerihavnene og ansvaret frem til det skjer, tilhører statsråden?

BEGRUNNELSE:

Utbedring av Myre havn var et statlig prosjekt gjennomført i perioden 2013 til 2016. Offisiell ferdigstillelse av

prosjektet var i 2017. Følgevirksomheter gjennom numerisk analyse ble ikke gjennomført av staten v/Kystverket i for-prosjekt eller under prosjektet. Like etter at prosjektet var gjennomført opplevde eiere av nærliggende anlegg (kaier, fyllinger o.l.) følgevirksomheter av tiltaket, blant annet vanskelige liggeforhold for Kystflåten på Myre-sida av havna og undergraving av fyllinger. Kystverket ga tilbakemelding på at deres arbeid med prosjektet ble avsluttet 01.01.2018. Dette med bakgrunn i en overdragelse av Fiskerihavnene til fylket/regionene fra 01.01.2019.

Svar:

Tiltaksbehovet som stortingsrepresentant Mossleth viser til knytter seg til bølgeforhold i Myre havn, som for enkelte av brukerne av havnen oppleves som bryssomme.

Samferdselsdepartementet har i tidligere korrespondanse med Øksnes kommune vist til at mulige tiltak for å redusere disse ulempene kan falle inn under statens ansvar etter havne- og farvannsloven § 6 annet ledd, dersom tiltaket har betydning for fremkommelighet og sikkerhet for den allmenne ferdselen. Mulige tiltak og effekter må vurderes nærmere. Dersom tiltak i Myre havn faller inn under statens ansvar, må det vurderes og prioriteres opp mot andre tiltak i den nasjonale transportplanleggingen og de årlige budsjettprosesser.

Nasjonal transportplan 2022-2033 vil etter planen legges frem denne våren. Regjeringens forslag til prioriteringer innenfor rammene av den samlede samferdselspolitikken vil fremgå av meldingen.

SPØRSMÅL NR. 1373

Innlevert 20. februar 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 1. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Jeg har fått signaler om at operafeltet er utelatt i den nye Scenekunststrategien til regjeringen som nå er under arbeid. Det er bekymring for at den ikke omhandler opera, kun teater og dans. Jeg kan ikke forstå at det kan stemme, da opera jo også er teater. Og i aller høyeste grad scenekunst.

Kan statsråden klargjøre situasjonen omkring dette; er opera med som en del av den nye Scenekunststrategien, og om ikke, hva er i så fall begrunnelsen for det?

Svar:

I Meld. St. 8 (2018-2019) Kulturens kraft – Kulturpolitikk for framtida varsles det en strategisk gjennomgang av scenekunstheltet i tråd med Stortingets anmodningsvedtak nr. 201 av 12. desember 2017 om å sørge for at erfarne grupper som mottar støtte fra Norsk kulturfond kan sikres forutsigbarhet. Det norske scenekunstheltet har vært i stor vekst og utvikling de siste par tiårene og det er behov for å se helhetlig og nytt på scenekunstheltet. Arbeidet med en scenekunststrategi er i gang og det vil være flere utfordringer og problemstillinger som må drøftes.

Utgangspunktet for arbeidet med strategien er den store tilveksten av aktører med prosjektfinansiering de se-

ner årene. Denne tilveksten har skapt sterk konkurranse om midlene i Norsk kulturfond og nye utfordringer for frie scenekunstgrupper og kompanier med helårlig drift. Dette er utfordringer som strategien vil måtte ta tak i.

Infrastrukturen for produksjon og formidling av danseforestillinger er ikke fullt utviklet i Norge og det er behov for å se på hvordan man kan få bedret denne slik at både profesjonell dans og annen scenekunst kan nå ut til en større del av befolkningen. Det er også behov for å se på hvordan ressursene på scenekunstheltet kan utnyttes bedre slik at publikum får et mer variert og mangfoldig tilbud av teater og dans.

Operafeltet har mange av de samme utfordringer og problemstillinger som det profesjonelle teater- og dansefeltet, men også ulike særtrekk. De regionale operamiljøene er ofte tett koblet til orkesterinstitusjonene eller andre etablerte institusjoner og festivaler, og har gjerne større innslag av frivillighet enn det øvrige scenekunstheltet. De regionale operaene utgjør en viktig del av kulturlivet i Norge og har stor verdi for scenekunsten og publikum ute i regionene, men de nevnte særtrekkene gjør at det kan argumenteres for å avgrense mot opera i strategien.

SPØRSMÅL NR. 1374**Innlevert 20. februar 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 25. februar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Har statsråden kunnskap om hva det å bli hentet av politi ved omsorgsovertakelse, etter rømming eller i forbindelse med hendelser på institusjon, gjør med barna som opplever for dette, og legitimerer den kunnskapen etter hans mening mengden og måten politiet benyttes i barnevernet?

BEGRUNNELSE:

Viser til en rekke saker i Stavanger Aftenblad de siste ukene om svært stor bruk av politi barnevernet. Jeg siterer fra lederen i avisen ved politisk redaktør publisert 13.02.2021:

"Aftenbladet har avslørt at politiet utfører 2800 bistandsoppdrag mot barn i året. En slik nasjonal statistikk har aldri tidligere vært laget. Tallet er analysert gjennom innsyn i operasjonslogger (PO-logger) i alle landets 12 politidistrikter.

Aftenbladet har også fått innsyn i 5000 taushetsbelagte barnevernsdokumenter der politiet er nevnt, fra samtlige ti statsforvaltere fra og med juli til og med desember 2019. Etter nøye analyse ble 270 hendelser definert som relevante. Av disse gikk vi dypere inn i og skildret 100 historier. Politioppdragene Aftenbladet har gransket viser flere mindreårige som sliter med psykiske lidelser. Andre har traumer etter voldtekt, vold eller andre overgrep.

For enkelte av disse barna kan det å bli utsatt for fysisk makt fra politiet være traumatiserende og skadelig".

Hvordan og mange barn dette gjelder er det ikke enkelt å finne kunnskap og oversikt over, ei heller hva effekten av å bruke uniformert politi overfor barn i barnevernet har.

Svar:

Barn i barnevernet er i en særlig sårbar situasjon. De trenger beskyttelse og omsorg og skal ivaretas på en måte som er til deres beste. Jeg har stor forståelse for at barn som erfarer bruk av politimakt i forbindelse med barnevernssaker, kan oppleve dette som belastende. Samtidig må vi erkjenne at det kan oppstå situasjoner der barnevernet ser seg nødt til å be om politiets bistand, for eksempel for å ivareta barnets eller egen sikkerhet. Det er viktig at dette gjøres så skånsomt som mulig, og på en måte som er forsvarlig og til det beste for barnet.

Jeg vil vise til at det ikke foreligger entydig kunnskap om hvordan barn opplever situasjoner der barnevernet benytter bistand fra politiet. Vi vet at akutte situasjoner kan virke traumatiserende og påføre barn stressreaksjon-

er. Risikoen for at slike reaksjoner oppstår har samtidig sammenheng med hvor dramatisk og kaotisk situasjonen oppleves.

Undersøkelser som er gjennomført tyder på at noen barn har opplevd trygghet ved at politiet har vært til stede. Politiet har høy autoritet og god trening på å håndtere uforutsigbare situasjoner, og dette har bidratt til å dempe situasjonen. Andre barn har gitt uttrykk for negative opplevelser med å bli hentet av politiet, for eksempel fordi det har ført til at situasjonen har blitt opplevd mer brutal og stigmatiserende.

Det er viktig at vi forstår dilemmaene barnevernet står overfor i kritiske situasjoner. Hensynet til at situasjonen skal håndteres på en minst mulig inngripende måte må veies mot hensynet til sikkerhet og at barnet eller ungdommen ikke skal bli utsatt for skade. Dette vil ofte være krevende, og innebære skjønnsmessige vurderinger. Jeg vil likevel understreke at barnevernet kun skal benytte bistand fra politiet i helt særlige tilfeller, der situasjonen krever det. Der dette gjelder flytting av barn, er det også et krav at andre muligheter for flytting av barnet, uten fysisk maktutøvelse, først skal være forsøkt eller vurdert.

Jeg understreker også behovet for at barneverntjenesten selv har god kompetanse i å håndtere vanskelige situasjoner og evne til å forebygge bruk av tvang. En viktig del av det pågående arbeidet med kompetanseheving i barnevernet, er å styrke barnevernsansattes ferdigheter i relasjonsarbeid og i vurderinger av barnets beste. Forebygging og demping av konflikter vil kunne bidra til å redusere barnevernets behov for bistand fra politiet.

I de tilfellene der barnevernet ser seg nødt til å be om politiets bistand, er det viktig at situasjoner håndteres så skånsomt som mulig, og på en måte som er forsvarlig og til det beste for barnet. Barnevernet kan be politiet om bistand når et barn skal plasseres på bakgrunn av et vedtak med hjemmel i barnevernloven, ved tilbakeføring etter rømming fra institusjon, i akutte situasjoner, eller ved beslag og overlevering av ulovlige rusmidler, gjenstander, tyvgods og medikamenter. Bruk av politibistand er regulert i barnevernloven § 6-8. Villkåret er at slik bistand kan benyttes "når det finnes påkrevet". Det er barnevernstjenestens leder som kan kreve politibistand. Videre utdyper lovforarbeidene at "Bruk av politi for å gjennomføre undersøkelser og å iverksette tiltak er et dramatisk virkemiddel som bare bør benyttes i unntakstilfeller."

Det er også utarbeidet flere rundskriv og retningslinjer om samarbeidet mellom barnevern og politi. Politidi-

rektoratet og Bufdir har i fellesskap utarbeidet to retningslinjer som omhandler samhandling i ulike situasjoner:

1) Retningslinjer når barn rømmer fra barnevernsinstitusjon

2) Retningslinjer for samhandling ved bekymring for vold og overgrep mot barn

De to direktoratene har også løpende dialog og jevnlike direktørmøter. I etterkant av funnene fra Stavanger

Aftenblad har det blitt tatt initiativ til et nytt møte for å drøfte tiltak.

Det er nyttig å få en landsomfattende oversikt slik Stavanger Aftenblad har utarbeidet. Det er viktig at barnevernmyndighetene fortløpende diskuterer hvor grensene for bruk av politibistand skal gå. Denne oversikten er et viktig bidrag til denne diskusjonen.

SPØRSMÅL NR. 1375

Innlevert 21. februar 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 2. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over totale bevilgninger til økonomiske tiltak i møte med pandemien, samt hvor mye som totalt er bevilget per sektor/næring?

Svar:

Jeg viser til redegjørelsen om økonomiske tiltak i 2020 som Finansdepartementet ga i Prop. 56 S (2020–2021),

kap. 1.1 Økonomiske tiltak i møte med koronapandemien. Finansdepartementet har oppdatert tabell 1.1 i Prop. 56 S med tiltakene som ble vedtatt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av nysalderingen. Samlet ble det bevilget følgende til økonomiske tiltak i møte med koronapandemien i 2020:

Tabell 1 Økonomiske tiltak som er bevilget i møte med pandemien i 2020. Mrd. kroner

	Bevilgning 2020 ¹
Tiltak overfor bedrifter	67,4
Motvirke inntektsbortfall for bedrifter mv. ²	36,0
Kompensasjonsordning for bedrifter med stor omsetningssvikt	7,0
Luftfartssektoren, inkl. tapsavsetning til garantiordning	14,3
Tapsavsetning, statlig lånegarantiordning via bankene	10,0
Utvidelser av inntektssikringsordninger for personer	15,8
Øvrige kompensasjonsordninger ³	11,1
Tiltak for sektorer med samfunnskritiske oppgaver ⁴	30,1
Andre tiltak	7,0
Sum økonomiske tiltak	131,3

1 Lånetransaksjoner og garantifullmakter mv. er ikke medregnet i tabellen.

2 Omfatter bl.a. redusert lønnsplikt for arbeidsgivere ved permittering, redusert arbeidsgiveransvar for omsorgspenger og koronarelatert sykefravær, midlertidige skatte- og avgiftslettelser og ordningen med støtte til å ta permitterte tilbake i jobb.

3 Omfatter bl.a. kompensasjon for kultur, frivillighet og idrett, og kompensasjon til riksveiferjene og tog- og kullaktivtransporten.

4 Omfatter bl.a. bevilgninger til helsesektoren, kommunene, politiet og NAV.

Kilde: Finansdepartementet.

Når det gjelder bevilgninger til økonomiske tiltak i 2021, viser jeg til redegjørelsen som Finansdepartementet ga i Prop. 79 S (2020–2021), kap. 1.6 Oversikt over økonomiske tiltak som er vedtatt eller foreslått i 2021. Finansdepartementet har oppdatert tabell 1.2 i Prop. 79 S med tiltakene som ble vedtatt av Stortinget 23. februar i år, jf. Innst. 232 S og 233 S (2020–2021). Samlet er det bevilget

følgende til økonomiske tiltak i møte med koronapandemien i 2021:

Tabell 2 Økonomiske tiltak som er bevilget i møte med pandemien i 2021. Mrd. kroner

	Bevilgning 2021 ¹
Tiltak for bedrifter ²	29,7
Generell kompensasjonsordning for næringslivet	10,2
Luffart	6,0
Kultur, idrett og frivillighet	3,1
Reiseliv	1,8
Maritim sektor	0,6
Folketrygden	1,9
Omstilling næringsliv	2,0
Andre tiltak overfor næringslivet	4,0
Tiltak for husholdninger	13,0
Folketrygden	6,2
Utdanning og kompetanse	5,6
Inkludering og integrering	0,4
Sårbare grupper	0,5
Annet til husholdninger	0,4
Tiltak for sektorer med kritiske samfunnsoppgaver ²	26,2
Kommunesektoren	11,8
Helsesektoren	11,9
Forskning	0,1
Kollektivtransport	0,9
Annet til kritiske samfunnsoppgaver	1,6
Sum økonomiske tiltak	68,9

1 Lånetransaksjoner og garantifullmakter mv. er ikke medregnet i tabellen.

2 Klassifiseringen av kompensasjonsordningen til lokale virksomheter, som forvaltes av kommunene, er endret fra "Sektor" i Prop 79 S til "Bedrift" her.

SPØRSMÅL NR. 1376

Innlevert 21. februar 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 3. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvorfor er det bare Helse Nord som tilbyr sterilisering av menn i det offentlige?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Helsenorge.no er det åtte ulike behandlingssteder som tilbyr mannlig sterilisering, alle disse er lokalisert i Helse Nord. Til sammenligning er det 44 lokasjoner som tilbyr kvinnelig sterilisering, og tilbudet er tilgjengelig i alle helseregioner.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt de regionale helseforetakene om informasjon om behandlingstilbud med sterilisering av menn i hver region. Bortsett fra at Helse Nord- Trøndelag nå har etablert et tilbud, er det riktig at det kun er sykehus i Helse Nord som gir tilbud om sterilisering av menn.

Sterilisering av menn er et enkelt inngrep i lokalbedøvelse, som tilbys i mange private helsetjenester.

De regionale helseforetakene sier i sin informasjon til departementet at mannlig sterilisering ikke vurderes å

være en prioritert oppgave for den offentlige spesialisthelsetjenesten.

De henviser i den sammenheng også til Helsedirektoratets prioriteringsveileder for urologi.

Private tilbud finnes i mindre grad i Nord- Norge enn i andre deler av landet. Helse Nord sier at sykehusene derfor gir tilbud om sterilisering, selv om inngrepet ikke gis høy prioritet og har relativt lang ventetid.

Hos kvinner kan det være medisinsk indikasjon for sterilisering. Helse Sør- Øst viser til at graviditet kan utgjøre fare for liv og helse, og at sterilisering derfor kan være nødvendig helsehjelp for kvinner. Sterilisering av kvinner tilbys derfor i alle helseregioner.

SPØRSMÅL NR. 1377

Innlevert 21. februar 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 2. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil helseministeren sikre at alle eldre får tilgang på informasjon samt bestilt time til koronavaksinasjon?

BEGRUNNELSE:

Ifølge VG uttrykker Eldreombudet bekymring for at ikke alle eldre får tilpasset informasjon om koronavaksinasjon, samt at sårbare eldre ikke får meldt seg på til vaksinerings: <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/weKkEP/eldreombudet-slaar-alarm-om-eldrevaksinerings-faar-ikke-svar-fra-en-fjerdedel>

Det er viktig at det tas i bruk tilpassede informasjonskanaler for å nå den aktuelle målgruppa, samt kontrollrutiner for å sikre at alle i risikogrupper får nyttiggjort seg tilbudet om vaksine dersom de ønsker det.

Svar:

Vaksinering av de eldste har høyest prioritet i vaksinasjonsprogrammet for covid-19. Kommunene har ansvar for å tilby vaksinen til sine innbyggere. For å sikre god og effektiv gjennomføring av vaksinasjonskampanjen, herunder innkalling til vaksinasjon, har Folkehelseinstituttet utarbeidet tiltaksplan som skal brukes av både kommuner og helseforetak. Før innkalling vil kommunene ha klargjort innkallingslister basert på alder fra Folkeregisteret/SSB.

Noen av de viktigste momentene som kommunene skal følge opp er blant annet at det bør benyttes flere in-

formasjonskanaler ved innkalling til vaksinasjon. Direkte innkalling av personer bør skje via telefon, sms, post eller digital innkalling/ helsenorge.no for den gruppen man ønsker å nå. Innkalling kan komme via fastlege eller kommunen. Det anbefales at kommunen sørger for å få bekreftet oppmøte til vaksinasjonstidspunkt og sted for hver enkelt person. Dette vil fange opp personer som har hatt problemer med selve innkallingen.

I tillegg bør kommunene opprette en servicetelefon om koronavaksinasjon for kommunens innbyggere. En slik servicetelefon vil da kunne svare på spørsmål rundt innkalling, tidspunkt for vaksinerings, sted for vaksinerings, med mer. Det skal også gjennomføres konkrete informasjonstiltak (sosiale medier, kommunens nettsider, sms, epost, via minoritetsgrupper, trossamfunn, media, intranett, brosjyrer, dokumentasjon og informasjon v/ vaksinerings, skilt, plakater, merking av personell). Personer som ikke har bopel i kommunen men som oppholder seg der skal også omfattes av kommunens vaksinasjonstilbud.

Alle disse tiltakene skal sikre at innbyggerne, og da spesielt de eldre, får god informasjon om vaksinerings, og sikre at de har et sted å henvende seg dersom det oppstår spørsmål eller vanskeligheter underveis.

SPØRSMÅL NR. 1378**Innlevert 21. februar 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 24. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Om jaktforskriftens formål står det at den skal bidra til at jakt-, fellings- og fangstutøvelsen ikke påfører viltet unødige lidelser, og at denne utøvelsen ikke volder fare for mennesker, husdyr eller eiendom. Flere mener at drivere som bærer våpen underdrivjakt, øker faren for vådeskudd og for skadeskyting av viltet. En ventende jeger med god oversikt på post har langt mindre sjanse for skadeskyting eller vådeskudd enn det drivere har.

Har statsråden vurdert dette spørsmålet, eventuelt om drivere skulle forbys å bære våpen?

Svar:

Jakt har lange tradisjoner i Norge. Kravene til jegere, jaktutøvelse og bruk av våpen har blitt endret i takt med

samfunnsutviklingen og er i dag strengt regulert. Som representanten peker på skal jakt utøves slik at viltet ikke utsettes for unødige lidelser, og slik at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eiendom. Dette går fram av viltloven og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst. Jeg vil understreke at regler for human og sikker jakt og våpenbruk også gjelder for drivjakt og for drivere som går med våpen. Etter min mening, er gjeldende lover og forskrifter dekkende for de hensyn som representanten Nævra viser til, og det er jegerens ansvar å følge reglene. I den sammenheng, mener jeg det er viktig å videreføre arbeidet med opplæring, trening og holdningsskapende aktiviteter hos nye og etablerte jegere for å opprettholde høy kvalitet på jaktutøvelsen.

SPØRSMÅL NR. 1379**Innlevert 21. februar 2021 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 2. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Kvitnes gård er en av landets store matsnakkiser. Serveringen foregår i et gammelt gårdsbygg som også har vernehensyn som må tas høyde for. Arbeidstilsynet har nå avslått søknad om bruksendring med henvisning til krav om høyde for lokaler under 40 kvm.

Mener statsråden at regelverket til Arbeidstilsynet er tilpasset virkeligheten mange serveringsbedrifter operer i og ønsket om å ta vare på verneverdige bygg?

BEGRUNNELSE:

Kvitnes gård er en av landets store matsnakkiser. Serveringen foregår i et gammelt gårdsbygg som også har vernehensyn som må tas høyde for. Arbeidstilsynet har nå avslått søknad om bruksendring med henvisning til krav om høyde for lokaler under 40 kvm. I brevet der Arbeidstilsynet avslår søknaden om bruksendring, understrekes det at kravene som arbeidsplassforskriften stiller til ar-

beidsplasser og arbeidslokaler, også gjelder for vernede bygninger. Det reiser mange problemstillinger.

For mange bedrifter som holder til i historiske bygninger med lavere romhøyde enn dagens vil en ensidig praktisering av regelverket være kroken på døra. Det kan ikke være hovedformålet med regelverket.

Svar:

Regjeringen er positiv til satsinger fra private krefter, og det er bra at gamle bygg fylles med liv. Generelt er regjeringen opptatt av å forenkle regelverk og redusere byråkratiet for bedriftene.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det fysiske arbeidsmiljøet skal være fullt forsvarlig, og ivareta hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd. De nærmere kravene til utforming av arbeidsplasser og arbeidslokaler er regulert i arbeidsplassforskriften, som blant annet har bestemmelser om romhøyde, inn klima/

ventilasjon, belysning mv. Som representanten skriver, gjelder disse kravene også for arbeidsplasser og arbeidsslokaler i vernede bygninger.

Kravene i forskriften er imidlertid i stor grad "funksjonelt", og ikke spesifikt formulert. For eksempel fastsettes ikke forskriften i seg selv bestemte krav til takhøyde; i stedet følger det at "[r]omhøyden i arbeidsrom og i personalrom skal avpasses i forhold til rommets gulvareal og den virksomheten som drives der. Det skal særlig tas hensyn til ventilasjonsanlegg, belysning og innredningens dimensjoner." Arbeidstilsynet har en veiledning til forskriften, som i større grad spesifiserer kravene. Etter Arbeidstilsynets praksis vil et rom som i utgangspunktet anses å ha for lav takhøyde i forhold til forskriftens krav etter omstendighetene kunne "repareres" gjennom (andre) kompenserende tiltak. Arbeidsplassforskriften åpner

også for at Arbeidstilsynet på visse vilkår kan gi dispensasjon fra forskriften.

Ifølge Arbeidstilsynet vurderes eventuelle avvik konkret i hver enkelt sak, og bygningsmessig vern inngår i denne vurderingen. Forutsetningen for at Arbeidstilsynet skal gi dispensasjon, er imidlertid at arbeidsmiljøet etter en samlet vurdering fremstår som fullt forsvarlig.

Når det gjelder den konkrete saken som representanten viser til, forstår jeg det slik at vedtaket er begrunnet i flere forhold enn krav til takhøyde. Jeg har for øvrig fått opplyst at avgjørelsen er påklaget. Det lokale Arbeidstilsynet vil da vurdere saken på nytt, herunder eventuelle nye momenter som skulle fremkomme av klagen. Dersom førsteinstansen opprettholder sitt syn, vil saken bli fremmet for Direktoratet for arbeidstilsynet, som fatter endelig vedtak i saken.

SPØRSMÅL NR. 1380

Innlevert 21. februar 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 3. mars 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Grimstadutvalget leverte sin rapport høsten 2019 og anbefalte en radikal økning i antall studieplasser i medisin, og at de fire medisinske fakultet skulle utvide kapasiteten med campus for å bedre rekruttering og sikre likeverdige helsetilbud. UiB har utviklet Vestlandslegen der de tre siste årene avsluttes på campuser i tilknytning til sykehusene i Helse Vest.

Det er opprettet noen flere studieplasser, men når og på hvilke måte vil Stortinget få behandlet de ulike problemstillingene i Grimstadutvalget?

BEGRUNNELSE:

I pressemeldingen fra regjeringen ble tilrådingene fra Grimstadutvalget oppsummert slik:

- Økning fra dagens 646 studieplasser i medisin til 1076, totalt 440 flere studieplasser
- Etablering av nye campus (ikke nye læresteder) utenfor universitetsbyene for å inkludere en større del av helsetjenesten i hele lande
- Bygge videre på eksisterende samarbeid mellom UiB og UiS om økt satsing på medisinutdanningen i Stavanger
- Reduksjon av Lånekassens økonomiske støtte til medisinutdanning i utlandet, parallelt med økning av studiekapasiteten i Norge

- Utvalget er splittet i synet på om flere enn dagens fire norske universiteter skal gis anledning til å tildele graden cand.med.

Det har vært høring på Grimstadutvalget med frist i februar 2020.

Det er behov for avklaring for å kunne planlegge utbygging av medisinutdanningstilbudet.

Svar:

I forslag til statsbudsjett for 2021 presenterte regjeringen enkelte avklaringer og videre oppfølging av Grimstadutvalgets rapport, jf. Prop. 1S (2020–2021). Regjeringen har som mål at en større del av norske leger over tid skal utdannes i Norge. Medisinutdanningen skal inkludere desentraliserte studiemodeller som tar en større del av helsetjenesten i bruk. Hovedmodellen skal fremdeles være en integrert seksårig utdanning. Regjeringen skal vurdere kostnader og muligheter for ulike alternativer for utvidet utdanningskapasitet i medisin, inkludert bruk av alternative studiemodeller.

Ved Stortingets behandling ga komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, tilslutning til regjeringens forslag, jf. Innst. 12S (2020–2021). Videre viste komiteens flertall til

at medlemmene i utvalget var splittet i synet på om det bør åpnes for etablering av flere medisinutdanninger i Norge, og at regjeringen vil komme tilbake til eventuelle endringer i muligheter for etablering og potensielle kapasitetsøkninger i vurderingen av gradsforskriften samt de årlige statsbudsjettene. Flertallet pekte samtidig på at regjeringen har styrket medisinutdanningene gjennom 80 studieplasser tildelt i revidert nasjonalbudsjett 2020.

Grimstadutvalgets utredning berører viktige spørsmål knyttet til dimensjonering av medisinutdanning i Norge. Utvalget fremmer en rekke anbefalinger, blant annet forslag om en økning i antall studieplasser. Økt utdanningskapasitet i medisin innebærer kostnader til blant annet vitenskapelig ansatte, bygg og infrastruktur, i tillegg til nye

studieplasser. For å få kartlagt mulighetene og utfordringene ved alternative modeller for opptrapping, har regjeringen nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe som skal utrede dette.

Denne våren skal regjeringen legge frem en stortingsmelding om styring av statlige universiteter og høyskoler. I meldingen vil regjeringen omtale dimensjonering av høyere utdanning. Spørsmålet om hvilke institusjoner som kan tilby hvilke grader (gradsforskriften) er en del av dette. Regjeringen tar sikte på å legge frem stortingsmeldingen før påske som betyr at alt ligger til rette for at Stortinget kan behandle den før sommeren.

En økning i utdanningskapasiteten i medisin vurderes og behandles i de ordinære budsjettbehandlingene.

SPØRSMÅL NR. 1381

Innlevert 21. februar 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 1. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Bruk av offentlig innkjøpsmakt blir fremhevet som et viktig virkemiddel for å stimulere til mer klimavennlige løsninger og utvikling av et hjemmemarked. Det anbefales at miljø og klima må vektas med minst 30 %. Det er viktig å utvikle relevante bransjekriterier for å sikre kvalitet og effekt. Antar at staten har en type rapportering på klima/miljø effekt av anbud.

Hvordan har sentrale statlige anbud utviklet seg de siste årene med hensyn til vekting av miljø og klima?

Svar:

Auka vektlegging av offentlige innkjøp for det grønne skiftet reiser nye spørsmål som igjen krev nye svar. Statistikk på området grønne innkjøp er eit område i utvikling. Arbeidet med miljøstatistikk for offentlige innkjøp er ein ståande oppgåve for Direktoratet for Forvaltning og Økonomistyring, DFØ. Det er òg eit arbeidsområde innafor SSB sin portefølje. Det er naudsynt med vidare utvikling av metodikk, talgrunnlag og indikatorar. I stortingsmeldinga om offentlige innkjøp frå 2019 sa Regjeringa at ho vil styrke kunnskap og statistikk om offentlige innkjøp. DFØ har fått i oppdrag for 2021 å rapportere på innkjøp med miljøkrav innan transport, bygg og mat og søke å berekne effekt av nullutsløppsløysningar som vert skaffa i transportsektoren. I det vidare arbeidet må ein mellom

anna sørge for betre tilgang til data frå innkjøpsdatabasen Doffin som grunnlag for statistikk. DFØ skal i 2021 òg vurdere korleis ein meir effektivt kan få fram innkjøpsdata frå statlege verksemder og slik få betre oversikt over klima- og miljøvenlege kjøp.

Etter forskriftene er innkjøparane ikkje pliktige til å vektlegge klima og miljø i kvart enkelt kjøp. Ein er heller ikkje pliktig til å anvende metodikken miljøkriterium med vekting, men dersom ein gjer det, vert ein i forskriftene anbefalt, men ikkje pålagt, å vekte miljø minimum 30 prosent. Det er difor grunn til å tru at praksis rundt omkring varierer mykje. Rapportering om bruk av miljø i anboda er frivillig og eigenrapportering skjer stort sett via digitale konkurranseverktøy som oppdragsgjeverane bruker. DFØ opplyser at dei kan sjå ein positiv trend i rapporteringa av bruk av miljøkrav i dei førebels tala dei har mellom 2018-2021, men ein har ikkje heile bildet. Tidlegare undersøkingar tyder på at bruken av tildelingskriterium har gått ned, mens bruken av miljø som direkte krav og kontraktvilkår har økt. Dette kan ifølgje DFØ tyde på at marknaden for miljøvenlege løysingar er blitt meir moden.

Sidan den nye loven om offentlige innkjøp trådde i kraft i 2017, som bestemte at "statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter og offentligrettslige organer skal innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger der dette er relevant", har Difi (nå

DFØ) utført to såkalla "modenhetsundersøkingar" for å sjå i kva omfang krava etter lova vert følgde. Resultata frå 2018 og 2020 viser at stat, kommunar og fylkeskommunar i aukande grad svarer at dei har en plan for å innrette innkjøpspraksisen slik at den bidrar til å redusere skadeleg miljøpåverknad og fremme klimavenlege løysingar. Fleire har innført styringsparametre for klima og miljø, og nye rutinar for å vurdere miljøbelastning av innkjøpspraksisen sin, men melder òg om ulike utfordringar. DFØ arbeider no med verktøy for å måle effektar og kostnader av miljøkrav i offentlege innkjøp, og har på områda køyretøy og bygg utvikla såkalla effektkalkulatorar som forenkler arbeidet for oppdragsjeverane.

Utnytting av offentlig innkjøpsmakt er viktig i klima- og miljøpolitikken, og regjeringa fremmer nye tiltak i den nyleg framlagte klimameldinga. Offentlege anbod i arbeidet med grøn skipsfart er eit område som kan vise til gode resultat. I klimameldinga varslar regjeringa auka bruk av innkjøpsmakt som verkemiddel i grøn omstilling av skipsfarten. For alle nye ferjeanbod varslast det låg- og nullutsleppskriterier i 2023 der det ligg til rette for det, og for alle nye hurtigbåt anbod vil slike kriterium innførast i

løpet av 2025, der det ligg til rette for det. Vidare er det offentlege innkjøpar av ei mengde andre sjøtransporttenester, til dømes i tilknytning til offentlege byggjeprojekt. Klimaplanen varslar difor og at regjeringa vil greie ut klimakrav i offentlege innkjøp av sjøtransporttenester med sikte på innføring i 2023.

Vidare vil regjeringa bruke offentlege innkjøp for å bidra til at null- og lågutsleppsløysingar blir utvikla og tekne i bruk i transportsektoren, og at dette verkemiddelet er særleg viktig for å auke bruken av nullutsleppsløysingar blant bybussar. Frå 2025 vil regjeringa stille eit statleg krav om at alle nye bybussar skal vere nullutslepp eller bruke biogass. Regjeringa vil stille tilsvarende krav om nullutslepp i offentlege kjøp av personbilar og lette varebilar frå 2022.

Regjeringa la gjennom stortingsmeldinga stor vekt på auka profesjonalisering og heving av innkjøpskompetansen i Noreg og varsla ein handlingsplan. DFØ er i gang med eit nasjonalt kompetanseløft for grøne innkjøp og handlingsplanen som kjem i vår er ein sentral del av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1382

Innlevert 18. februar 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 2. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden konkret følge opp Stortingets vedtak, og i hvilken grad vil Våler kommune bli involvert i dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok 1. desember 2020 (vedtak 131) at regjeringa skal utrede og komme tilbake til Stortinget i oktober 2021 med framlegg om hvordan Haslemoen leir i Våler kommune kan brukes som supplement til den nye rekruttskolen på Terningmoen i Elverum kommune. Våler kommune har hittil ikke blitt kontaktet for oppfølging av dette, og på Forsvarets hjemmesider 22 januar i år blir der redegjort for behov for kapasitetsøkning på Terningmoen, uten at Haslemoen Våler blir nevnt.

Svar:

Regjeringa vil innenfor den økonomiske rammen av langtidsplanen følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 131 (2020–2021) om å utrede og benytte Haslemoen og Drevjamoen som supplement til rekruttskolen som lokaliseres på Terningmoen. Det er avgjørende å se dette anmodningsvedtaket i sammenheng med anmodningsvedtak 123 (2020–2021) hvor «Stortinget ber regjeringa se på muligheten for å utnytte eksisterende EBA og etter behov opprette midlertidig rekruttutdanning for å utdanne nok personell til HV etter modell fra Finnmark», og anmodningsvedtak 136 (2020–2021), hvor «Stortinget ber regjeringa greie ut utnytting av eksisterende EBA og etter behov opprette mellombels rekruttutdanning for å utdanne personell til HV på Drevjamoen etter modell frå Finnmark landforsvar». Sammen med de øvrige 21 vedtakene som Stortinget vedtok 1. desember 2020 er dette et omfattende arbeid som Forsvarsdepartementet er i gang med å følge opp. Regjeringa vil på egnet måte komme

tilbake til Stortinget om dette i forbindelse med Prop. 1 S (2021–2022).

I grunnlagsarbeidet for langtidsplanen ble det gjort helhetlige vurderinger og prioriteringer om den fremtidige innretning og lokalisering av rekruttutdanningen, og

en rekke ulike alternativer ble vurdert. Departementet vil i det videre utredningsarbeidet vurdere behovet for å innhente ytterligere informasjon fra relevante aktører i lys av de anbefalinger som skal fremmes for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1383

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 1. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Departementet og NRK er i ferd med å avklare hvor et nytt hovedkontor skal lokaliseres. På Lillehammer har Høyre foreslått å flytte NRKs hovedkontor dit.

Vil statsråden utrede et slikt alternativt?

Svar:

Det er NRKs styre som har fått ansvaret for å utrede ulike tomtealternativer i tilknytning til flyttingen av NRKs hovedkontor, og jeg har følgelig ingen planer om å pålegge styret å utrede spesifikke beliggenheter. På ekstraordinær generalforsamling i NRK 15. mai 2020 stilte imidlertid Kulturdepartementet som eier noen vilkår knyttet til NRKs anskaffelse av tomt og nytt hovedkontor. Blant dis-

se vilkårene var at NRK selv skal kunne finansiere tomt og nytt hovedkontor ved inntektene fra salget av Marienlyst, samt at nytt hovedkontor og valg av tomt skal ha en nøkternhet som svarer til NRKs rolle som offentlig finansiert kringkaster og kunne tilpasses fremtidige endringer. Videre må sikkerhet og beredskap selvfølgelig være godt ivaretatt, samt klima- og miljøhensyn og god tilgjengelighet for publikum og ansatte med nærhet til kollektivknutepunkt. For at generalforsamlingen skal gi NRKs styre fullmakt til å anskaffe tomt og hovedkontor, må NRK fremlegge dokumentasjon på at vilkårene som ble stilt blir oppfylt. I denne sammenheng er det forøvrig naturlig også å vise til at vedtektene for NRK fastsetter at selskapets forretningskontor er i Oslo.

SPØRSMÅL NR. 1384

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 3. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Mener statsråden at det er i tråd med god forvaltningsspraksis at slike underlag utarbeides med bakgrunn i opplysninger fra anonyme «informanter» og ser statsråden at dette kan undergrave en styringsmodell som mange allerede i utgangspunktet mener har et demokratisk underskudd?

BEGRUNNELSE:

Til tross for at Sykehuset Innlandet har utarbeidet en samfunnsanalyse, valgte Helse Sør Øst å bestille en ny samfunnsanalyse. Denne brukes som et avgjørende grunnlag i konklusjonene for lokalisering. I denne nye samfunnsanalysen fra firmaet Cowi, finner man åpenbare feil, som for eksempel når det hevdes at Hamar har universitet, mens Gjøvik bare har høyskole, I virkeligheten er det motsatt.

Selv om det er mulig å korrigere rapportens åpenbare feil, gjør dette naturlig nok at det stilles spørsmål ved hele analysen.

I ettertid er det avdekket at rapporten baserer seg på intervjuer med såkalte «informanter». Navnene på informantene offentliggjøres ikke, og selv om lokalpressen har fått bekreftet en del navn, så er det fortsatt flere av disse informantene som er ukjente. Dette er svært alvorlig. At vesentlige deler av beslutningsgrunnlaget er utarbeidet med bakgrunn i opplysninger fra såkalte «informanter» som ikke er identifisert med navn, kan jeg ikke se at er i tråd med måten demokratiske beslutninger bør fattes på i en sak av så stor betydning. I tillegg er det altså grunnlag for å stille spørsmål ved innholdet i opplysningene som har kommet fram fra disse informantene.

Svar:

Først vil jeg understreke at framtidig sykehusstruktur i Sykehuset Innlandet er en politisk beslutning som skal vedtas av meg i et foretaksmøte. Både helsefaglige, samfunnsmessige og økonomiske vurderinger vil inngå som en del av beslutningsgrunnlaget. I tillegg vil innspill fra kommunene i Innlandet inngå som en del av totalvurderingen. Kommunene i Innlandet er sentrale samarbeidspartnere i videreutviklingen av helseforetaket. De er nå bedt om å gi sitt syn på prosjektrapporten «Konkretisering av bygg, lokalisering og bærekraft ved Sykehu-

set Innlandet HF» og den tilhørende samfunnsanalysen gjennom en åpen høring.

Helse Sør-Øst fikk i 2020 gjennomført en samfunnsanalyse for å få fram kunnskapsbaserte vurderinger av samfunnseffekter av ulike alternative løsninger for realisering av det målbildet som ble vedtatt av meg i foretaksmøte 8. mars 2019. Målbildet fra 2019 innebærer som kjent at Sykehuset Innlandet skal videreutvikles med en samling av spesialiserte funksjoner innen somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig rusbehandling i et nytt akutt sykehus, Mjøssykehuset. Videre skal det være et akutt sykehus på Tynset og fortsatt sykehusdrift ved to av dagens somatiske sykehus, i form av ett akutt sykehus og ett elektivt sykehus med døgnfunksjoner. Prehospitale tjenester og lokalmedisinske sentra skal videreutvikles. Den forrige samfunnsanalysen ble gjennomført med bakgrunn i alternativene som ble vurdert i idéfasen.

Helse Sør Øst opplyser at de to rådgivningsselskapene i sin analyse har benyttet anerkjente metoder for samfunnsanalyse, blant annet statistiske analyser, casestudier, modellanalyser og intervjuer. Det opplyses at det er gjennomført 25 intervjuer med et utvalg intervjuobjekter. Intervjuobjektene uttaler seg i all hovedsak på vegne av virksomheten de representerer. Hvilke virksomheter dette er fremgår som vedlegg til rapporten.

Hvis alt går som planlagt, vil styrene for Sykehuset Innlandet HF og Helse Sør-Øst RHF behandle ny sykehusstruktur i Innlandet i løpet av våren, slik at jeg kan avgjøre saken i et foretaksmøte før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1385

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Trond Giske

Besvart 2. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Norges idrettsforbund har reagert på at regjeringen ikke gir større rom for idrettsaktivitet for voksne og frykter stort frafall.

Hva er grunnen til at regjeringen prioriterer alle andre lettelser før idretten?

BEGRUNNELSE:

Idretten har vist stor tålmodighet i korona-situasjonen og gitt store bidrag til smittevern. Mens regjeringen tidvis har prioritert syden-turer, Svenskehandel og alle andre ting, har idrett for voksne i ett år vært under konstante re-

striksjoner. Fra idretten meldes det om at dette har store konsekvenser for frafall. For en del idrettsklubber betyr voksnes idrett også arbeidsplasser og økonomisk aktivitet, noe som i dag er truet.

Idrettspresidenten sier i en uttalelse at:

«Idretten tar smittevern på alvor, og det har vi gjort hele veien. Nå opplever vi at myndighetene i liten grad lytter til idrettens tydelige innspill til en forsvarlig og ansvarlig gjenåpning. Det reagerer vi på.»

Den samme reaksjonen har Arbeiderpartiet, og ber regjeringen nå begynne å lytte til idretten og finne fornuftige løsninger. Idretten har selv spilt inn mulige løsninger

som kan bidra til både å ivareta smittevern og idrettsaktivitet.

Svar:

Idrett er viktig for den enkelte, for folkehelsen og for samfunnet. Jeg deler bekymringen over at mange – og særlig i breddeidretten for voksne – gjennom pandemien ikke er gitt mulighet til å drive normal organisert idrettsaktivitet. Jeg ser også at dette har konsekvenser for svært mange utøvere som har idretten som en viktig arena og motivasjon for regelmessig idrettsaktivitet, treningsfelleskap og sosialt samvær.

Selv om smittenivået nasjonalt sammenlignet med andre land er relativt lavt, er vi fortsatt i en krevende og uoversiktlig situasjon med flere lokale og regionale utbrudd – også med flere ulike muterte virusvarianter. Smittesituasjonen er fortsatt slik at det må gjøres prioriteringer om hva i samfunnet som skal være åpent og hva som kan gjenåpnes. Strengt smitteverntiltak gjelder også for idretten og innstramminger i innreiserestriksjoner vil også berøre internasjonale idrettsarrangementer. Det har gjennom hele pandemien vært god kontakt med Norges Idrettsforbund, både på politisk nivå og med helsemyndighetene. Idretten er en sektor som har fått flere unntak og blitt prioritert, men jeg har stor forståelse for at de skulle ønsket at mer av deres vanlige aktiviteter var mulig.

Regjeringen vedtok 7. mai 2020 en langsiktig strategi og plan for håndtering av covid-19-pandemien og med justering av tiltak med mål om at smittespredningen skal være under kontroll. Innenfor rammen av denne strategien ble det fra 7. mai åpnet for trening i organisert idrett for grupper på inntil 20 personer så lenge avstandsbe-

falingen på minst 1 meter kan overholdes. For gjenåpning av normal idrettsaktivitet etter nedstengingen fra 13. mars 2020, er barn og unge under 20 år gitt førsteprioritet og deretter næringshensyn, som blant annet gjelder overfor toppidrettsutøvere som har idrett som sitt primære virke.

I organisert idrett for barn og unge under 20 år ble det fra 1. juni 2020, der nærkontakt er nødvendig for normal idrettsaktivitet, gitt unntak fra avstands anbefalinger i forbindelse med trening, og fra avstandskravet ved gjennomføring av konkurranser fra 1. august innenfor samme idrettskrets eller region der region brukes som geografisk avgrensning. Seriespill i toppfotballen ble gjenåpnet allerede fra 16. juni 2020, og det ble da gjort unntak fra avstands anbefaling og avstandskrav ved hhv trening og konkurranser innen all toppidrett.

Innenfor breddeidretten for voksne over 20 år ble det fra august 2020 lagt til rette for en gjenåpning basert på idrettens eget forslag til en faseinndelt åpningsprosess. Med forsterkede nasjonale tiltak fra november 2020 og ved nyttår, er gjeldende anbefaling at voksne over 20 år ennå ikke kan drive organisert trening innendørs, men utendørs kan de drive organisert trening dersom det er mulig å holde god avstand.

Vi er fortsatt i en periode der det er nødvendig med strenge tiltak for å slå ned og hindre at de mer smittsomme virusvariantene sprer seg og i neste omgang får feste. Det er innført noen lettelser i det nasjonale tiltaksnivået gjeldende fra 23. februar i år, blant annet gjelder dette idrettsaktivitet for barn og unge under 20 år. Situasjonen tilsier at vi alle ennå må begrense mobilitet og sosial kontakt så mye som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1386

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 1. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil vinterfestuka få stimuleringsmidler og kompensasjon for reduksjonen fra 200 til 100 publikummere på konsertene under festivalen som starter 5. mars, og når vil de kunne søke om dette?

BEGRUNNELSE:

Narvik er vertskapsby for en av landets eldste festivaler, vinterfestuka. I 2020 måtte den avlyses på to dagers varsel, i 2021 er den planlagt gjennomført i en nedskalert versjon i henhold til smittevernreglene. Fra 5. mars skulle det arrangeres flere konserter med plass til 200 publikummere blant annet i Narvik kulturhus. Nøyaktig to uker før festivalstart innførte Regjeringen nye regler som fastsatte at

det maksimalt kan samles 100 publikummere innendørs. En kunne spurt seg om byer uten smitte er tjent med at det innføres en slik regel over natta. Mer alvorlig er det at ingen av støtteordningene som skal avhjelpe slike inngripende smitteverntiltak er på plass i tide når begrensningen innføres. Regjeringen har sagt at det skal være både stimuleringsordninger og kompensasjon på plass for kulturlivet, men ingen av delene er per 22. februar 2021 mulig å søke på. For Arbeiderpartiet er det selvsagt at smitteverntiltak og kompensasjon må være på plass samtidig, og vi har vært en del av flertallet som har bevilget 2,25 mrd. i desember og vil støtte utvidelsen med 650 millioner i Stortinget 23. februar. Det er en enorm tilleggsbelastning for kulturlivet at det enda ikke er mulig å søke for arrangementer i 2021, Dette burde vært på plass særlig for arrangører som har solgt inntil 200 billetter og nå får mye merarbeid og skuffede kunder på grunn av endringer i smittevernreglene.

Svar:

Regjeringen har vedtatt å forenkle regelverket i Covid-19-forskriften ved å innføre begrepet faste, tilviste sitteplasser i stedet for det sterkt kritiserte begrepet "fastmonterte seter". I den forbindelse ble publikumsantallet satt til 100 personer, begrunnet i at smittesituasjonen fortsatt er ustabil, og at de helsefaglige rådene er å fortsette å ha mobilitets- og kontaktreduserende tiltak. Med endringen som nå har trådt i kraft kan flere aktører gjennomføre noe større arrangementer i langt flere lokaler. Denne lettelsen kan også bety at flere får oppleve kulturarrangementer, samtidig som det fortsatt begrenser antallet kontaktpunkter og potensiell smitteutvikling i

samfunnet. At antallet er satt ned fra 200 til 100 for andre aktører har selvsagt uheldige konsekvenser for arrangører med såkalte "fastmonterte stoler", som tidligere hadde mulighet til å ha 200 personer i salen. Jeg håper at vi snart kommer dit at vi kan ha enda flere publikummere for alle arrangører.

For arrangører med under 60% av inntektene sine fra offentlige tilskudd, og som for øvrig oppfyller kravene til ordningene, vil det bli mulig å søke både kompensasjonsordning og stimuleringsordning. Kulturdepartementet holder i disse dager på å ferdigstille arbeidet med innretning på kompensasjonsordningen. Forskriften om den nye kompensasjonsordningen vil bli sendt på offentlig høring, og ordningen vil også måtte godkjennes av ESA.

Stimuleringsordningen for våren 2021 ble fastsatt 28. januar og søknadsportal til ordningen vil åpne om kort tid. Begge ordningene forvaltes av Norsk kulturråd. Både stimuleringsordningen og kompensasjonsordningen vil ha tilbakevirkende kraft fra 1. januar 2021.

Regjeringen er oppmerksom på at reduksjonen i antall publikum fra 200 til 100 for aktører med fastmonterte seter innebærer et økonomisk tap for enkelte aktører. Jeg kan ikke uttale meg om enkeltsaker, men på generelt grunnlag si at aktører som har planlagt kulturarrangementer i første halvår 2021 og som opplever endringer i smittevernreglene underveis, vil kunne søke de ovennevnte ordningene.

Jeg har hele tiden sagt at vi følger nøye med på kultursektorens behov og følger fortløpende opp. Vi oppdaterer og justerer ordningene ettersom situasjonen endrer seg. Regjeringens mål er å hjelpe sektoren gjennom koronasituasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1387

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 1. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvorfor skal ikke biodrivstoff lenger kunne benyttes som et tiltak for å redusere klimagassutslipp fra kjøretøy i offentlig regi, og hva skal til for at miljømyndighetene igjen kan anbefale biodrivstoff som et klimatiltak ved offentlige anskaffelser?

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet og DFØ har nylig presentert en ny veileder for offentlige anskaffelser. Her uttaler Miljødirektoratet at en skal satse på andre klimaløsninger enn flytende biodrivstoff. Veilederen sier nå at offentlig innkjøp av drivstoff til transportsektoren heretter skal konsentrere seg om elektrisitet, hydrogen og biogass.

Det er en kjent sak at flytende fornybart drivstoff, som blant annet biodrivstoff, er det eneste reelle alternativet for tungtransport og nyttekjøretøy. Flere selskaper innenfor busstrafikk har vært tydelige på at det er biodrivstoff som er løsningen for å kunne bidra til reduserte klimagasutslipp fra dem. Dette har også blitt understreket i flere av innspillene Stortinget har fått fra fylkeskommunene ved de siste budsjettbehandlingene. Det er heller ikke sagt noe i regjeringens forslag til Klimaplan 2021-2030 om at biodrivstoff ikke lenger skal være en del av løsningen for transportsektoren, og heller ikke spesifikt for offentlige anskaffelser.

Svar:

Regjeringa vil auke bruken av berekraftig biodrivstoff. Omsetningskravet er det statlege verkemiddelet som skal bidra til auka bruk av biodrivstoff. Gjennom omsetningskravet kan vi ha kontroll med at det biodrivstoffet som blir brukt i Noreg er berekraftig og vi kan premiere avansert biodrivstoff framfor konvensjonelt. Vi kan òg auke omsetningskravet ut frå vurderingar av behovet for utsleppskutt, pris, tilgang på biodrivstoff og risiko for avskoging.

Dei nye innkjøpsråda for tungtransport er utarbeidd av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) med innspel frå Miljødirektoratet. Dei er eit forslag til ko-

rleis innkjøparane kan vekte ulike typar drivstoff og kjøretøyteknologiar ut frå klima- og miljøomsyn.

Biodrivstoff blir fremma gjennom omsetningskrav. Når nokre innkjøparar etterspør høginnblanda biodrivstoff, kan dei som sel drivstoff blande inn mindre biodrivstoff til andre kundar. Mengda biodrivstoff som blir brukt blir difor den same som om dei offentlege innkjøparane ikkje premiere bruk av biodrivstoff, og klimaeffekten blir dermed den same. Vurderingar frå Miljødirektoratet viser difor at offentlege innkjøp ikkje bidreg til å utløyse sal av biodrivstoff utover det som følgjer av omsetningskravet. Det er grunnen til at DFØ ikkje tilrår offentlege innkjøparar å leggje vekt på biodrivstoff.

Sidan spørsmålet er utforma slik det er, finn eg likevel grunn til å understreke at dette er tale om råd ved offentlege innkjøp – ikkje pålegg. At ekstra innkjøp av biodrivstoff ikkje gir ekstra klimaeffekt grunna omsetningskravet er eit generelt utgangspunkt. Ein kan likevel tenke seg at ein offentlig innkjøpar til dømes set kontraktvilkår som gjer at leverandøren må sikre at biodrivstoffinnkjøpet kjem i tillegg til det leverandøren uansett er pålagt å omsetje, og ikkje berre medfører mindre omsetnad i leveransar til andre. I så fall kan innkjøpet ha ein netto positiv klimaeffekt. Uavhengig av dette vil det framleis vere mogleg å premiere bruk av biodrivstoff, dersom innkjøparen sjølv ønsker det.

SPØRSMÅL NR. 1388

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 1. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kan statsråden klargjøre når Norge eventuelt kan støtte forslaget om å verne 30 prosent av havområdene OSPAR-konvensjonen omfatter?

BEGRUNNELSE:

Ledende forskere peker på vi må verne minst 30 prosent av havet innen 2030, for å sikre et bærekraftig og levende hav. Verdens naturvernkonferanse (IUCN) står bak dette målet, og i fjor anbefalte det internasjonale høynivåpanelet for en bærekraftig havøkonomi, nedsatt av Norge og Erna Solberg, dette som et mål for internasjonal havforvaltning. Norge har uttrykt støtte til et slikt mål globalt, men har foreløpig svart at det ikke er like relevant for Norge. Norge er heller ikke med i den voksende globale

alliansen av land som jobber for at dette settes som et mål globalt.

I OSPAR-konvensjonen, som forvalter havområdene i det nordøstlige Atlanterhavet, pågår det nå et arbeid om konvensjonens strategiske arbeid for 2021-2030. Et av målene i denne strategien er OSPARs arbeid med marine verneområder. I den strategiske arbeidsgruppen som jobber med strategien har det dukket opp to forslag: et forslag som setter et konkret mål om 30 prosent vern, og et motforslag som sier at OSPAR skal arbeide med å videreutvikle et nettverk av marine verneområder.

I et møte for denne strategigruppen sto Norge alene om ikke å støtte forslaget om at OSPAR skal jobbe for 30 prosent marint vern, til tross for at Norge uttrykte støtte til et globalt mål om 30 prosent marint vern. Norske representanter sa i forhandlingene at Norge på det nåværen-

de tidspunkt ikke kan støtte et mål om at 30 prosent av havområdene under OSPARs forvaltning vernes innen 2030. OSPARs strategigruppe skal møtes igjen i mars for å fortsette diskusjonen.

Svar:

Partane i OSPAR-konvensjonen samarbeider for å beskytte det marine miljø i det nordaustlege Atlanterhavet. Eit overordna mål i OSPAR er å sikre reine havområde med eit rikt naturmangfald. Eit av fleire verkemiddel for å oppnå dette er etableringa av eit nettverk av marine verneområde. Dette strekk seg både innanfor og utanfor nasjonal jurisdiksjon.

Ei arbeidsgruppe bestående av medlemslanda utarbeider nå ein ny strategi for OSPAR for åra 2021-2030. Dette arbeidet vil fortsette fram til ministermøtet som er planlagt i juni 2021. Noreg støtter ei vidareutvikling av OSPARs nettverk av marine verneområde. Forslaget om eit 30-prosentmål er til vurdering og må ses i samanheng med andre parallelle prosessar, som til dømes Konvensjonen om biologisk mangfald (CBD).

Marine verneområde og andre effektive arealbaserte bevaringstiltak er viktige reiskap for å fremme berekraftig

bruk og bevaring av marine økosystem. Noreg legg vekt på at avgjersle om etablering av marine verneområde skal vere godt vitskapleg grunngjeve.

Det må leggjast til rette for berekraftig bruk der dette er i tråd med verneformålet. Føre-var-prinsippet skal liggje til grunn der det ikkje føreligger tilstrekkeleg kunnskap. Det er viktig at føremålet med verneområdet er godt definert og at vernetiltaket er effektivt og målretta og eigna til å sikre langsiktig vern av naturen og økosystema.

Regjeringa arbeider kontinuerleg for å bevare marint naturmangfald. Vi støtter Høgnivåpanelet for ein berekraftig havøkonomi (Havpanelet) sin anbefaling om eit globalt mål om at 30% av havområda innan 2030 skal vere beskytta av vern eller andre effektive arealbaserte bevaringstiltak.

Samstundes som regjeringa støtter eit globalt mål om vern og beskyttelse av 30% av havet, vil eg understreke viktigheita av ein berekraftig forvaltning av 100% av havområda, som også er i tråd med havpanelets anbefalningar. Vi oppmodar alle kyst- og havstatar til å slutte seg til denne forpliktinga, slik at alle havområde under nasjonal jurisdiksjon vert forvalta berekraftig innan 2030.

SPØRSMÅL NR. 1389

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 2. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan NAV eksempelvis ivaretar ungdom med rus- og psykiske problemer jamfør §4 Krav om forsvarlighet i Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (Sosialtjenesteloven) når NAV kontoret er fysisk stengt og når disse menneskene ikke kan benytte seg av digitale løsninger for å få hjelp fordi de ikke har de nødvendige papirer for dokumentasjon, bankkort eller mobiltelefon?

BEGRUNNELSE:

NRK Vestland viser til i en nyhetssak av 19.februar at tjenestetilbudet innen rus- og psykisk helse i Bergen er hardt rammet som følge av pandemien. Sitat:

«Stengde, endra og reduserte tilbud har møtt dei som slit med psykisk helse og rus under koronapandemien.»

Bergen kommune har bestilt egne koronarapporter og har allerede mottatt delrapport nummer 2 av 10 delrapporter som skal granske hvordan det har gått med ulike sårbare grupper i kommunen under pandemien.

Et mønster kommer tydelig frem, det er en stor forskjell på de sårbare som har telefon og kan bruke digitale tjenester versus de som ikke har tilgang på dette av ulike årsaker. Noe som har medført at de ansatte mister kontakten med mange brukere.

Henning Warloe (H) uttrykker følgende i saken:

«Han er uroa for at det skal bli eit auka digitalt klaseskilje når tilsette får grei kontakt med unge brukarar, mens eldre, tunge rusavhengige ikkje er like tilgjengelege der.»

Svar:

Koronapandemien og tilhørende nedstenging i samfunnet våren 2020 påvirket brukeroppfølgingen. Flere NAV-kontorer ble stengt etter vurdering av lokale helsemyndigheter. NAV-kontorene har gjennom hele koronaperioden likevel vært tilgjengelige for brukerne, selv om graden av fysisk tilgjengelighet har variert på tvers av kontorene. Tilgjengeligheten og samhandlingen med brukerne har i hovedsak vært håndtert gjennom utstrakt bruk av digitale løsninger, men også på telefon. Store kontorer i bl.a. Oslo og Trondheim har vært fysisk åpne gjennom hele perioden.

I samarbeid med KS fikk Arbeids- og velferdsetaten i løpet av våren 2020 utvidet den elektroniske løsningen for søknader om økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven, Digisos. Denne løsningen omfatter de aller fleste av landets kommuner og innbyggere. Løsningen benyttes i stort omfang.

Det er ikke alle brukere som er digitale, og det er ikke alle behov som kan løses digitalt. Jeg er derfor, som representanten Lundteigen, opptatt av at vi som samfunn skal ha et godt tilbud til også disse gruppene.

Arbeids- og velferdsetaten og kommunene skal etter NAV-loven ha felles lokale kontorer som dekker alle kommuner. Det følger av sosialtjenesteloven at kommunene er ansvarlige for å utføre oppgavene etter sosialtjenesteloven.

Personer som har behov for sosiale tjenester er ofte i en vanskelig livssituasjon, og for enkelte er behovet for hjelp akutt. Dette, og hensynet til forsvarlige tjenester, stiller krav til hvordan kommunene sikrer tilgjengeligheten til disse tjenestene. Hva som vurderes til å være forsvarlig, avhenger bl.a. av kunnskap om samfunnsmessige og sosiale forhold i kommunen, herunder innbyggernes behov. For eksempel kan kunnskap om brukernes behov for ulike tjenester, hvordan de ønsker å henvende seg til NAV-kontoret og om NAV-kontoret er tilgjengelig på andre arenaer være momenter i vurderingen av hva som er forsvarlig.

Det er i forbindelse med pandemisituasjonen laget en veileder for behandling av saker om økonomisk stønad. Det er i veilederen presisert at sårbare grupper, som for eksempel unge og de som sliter med rus og psykisk helse skal følges særlig godt opp. Videre er det presisert at NAV-kontoret på vanlig måte skal ta kontakt med personer man er bekymret for og veilede dem som ikke selv klarer å orientere seg i systemet. Arbeids- og velferdsdirektoratet har vært tydelig ut mot kommunene om at sårbare grupper skal ha tett oppfølging og tilrettelagt oppfølging selv i en pandemisituasjon, bl.a. i brev til alle landets kommuner i februar i år. I forbindelse med nedstengningen av samfunnet våren 2020, ble enkelte NAV-kontorer helt eller delvis stengt for fysisk oppmøte. I forlengelsen av det, ble det på

nav.no forsommeren 2020 publisert en faglig anbefaling om gjenåpning av NAV-kontorer.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert meg om at inntrykket fra direktoratets dialog med statsforvalterne er at de ikke kan vise konkrete funn av svikt i tjenestene. Enkelte av statsforvalterne har uttrykt bekymring for tilgjengelige tjenester for de mest sårbare gruppene. Fra Statsforvalteren i Vestland har denne bekymringen vært særlig tydelig. Arbeids- og velferdsdirektoratet har i dialog med statsforvalterne vist til direktoratets anbefalinger om gjenåpning av kontorer og sikring av tilgjengelige tjenester, samt at statsforvalterne har en tilsynshjemmel som må benyttes dersom de sitter på informasjon om svikt i tjenestene. Arbeids- og velferdsdirektoratet har ikke for øyeblikket indikasjoner på at tilbudet til de aktuelle gruppene er svekket i den senere tiden. Rapporter fra fylkesleddene i NAV viser at tilgjengeligheten og åpningstider ved NAV-kontorene har blitt bedre det siste halve året, sammenlignet med de første månedene av pandemien. Arbeids- og velferdsdirektoratet har nå ute en ny undersøkelse hos kommunene, for å få mer informasjon om situasjonen knyttet til tilgjengelighet og forsvarlige tjenester i kommunene.

Kommunene har ansvaret for at tjenestene er tilgjengelige. Når det gjelder åpningstidene ved NAV-kontorene, må dette vurderes og avtales lokalt i partnerskapet. Kommunale smittevernsbestemmelser legges til grunn for disse vurderingene, men det er kommunenes ansvar å sørge for at det til enhver tid ytes forsvarlige sosiale tjenester i tråd med det kommunene er lovpålagt.

SPØRSMÅL NR. 1390**Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 1. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i og få klarhet rundt de alvorlige forholdene man nylig er blitt gjort kjent med om eldreomsorgen i Kvinnherad?

BEGRUNNELSE:

Forrige uke kunne vi lese at en ansatt ved en institusjon i Kvinnherad kom med knallhard kritikk av kommunen og politikerne. Varsleren peker på at det skjer lovbrudd mot de eldre på sykehjemmene. Varsleren sier at pasienter ikke mottar forsvarlig hjelp, at kommunen overser varsler om at tjenesten drives uforsvarlig og at pasienter roper på hjelp, ringer i alarmen, men at tiden til personalet ikke strekker til.

Varsleren forteller videre om pasienter som ikke har dusjet på flere uker og eldre som ikke får spist, i og med ingen kan hjelpe dem med det gjennom dagen. Det fortelles også om alvorlig syke pasienter med store smerter som blir liggende lenge uten smertelindring og hjelp.

Dersom disse alvorlige historiene stemmer er det svært urovekkende. Vi kan ikke akseptere slike tilstander i norsk eldreomsorg. Derfor håper spørsmålsstiller at statsråden straks vil ta initiativ til å rydde opp i saken, og ber ham redegjøre for hvordan han vil gjøre dette, og hvorvidt han vil be fylkeslegen i Vestland om å gripe inn.

Svar:

Kommunene har et ansvar for å tilby den enkelte nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Vi har rett til å forvente å bli møtt med omsorg og varme, og vi skal oppleve forutsigbarhet og trygghet i møte med tjenestepapparatet. Tjenester av god kvalitet sikres gjennom faglig kompetente medarbeidere og god organisering, styring og ledelse. Det er et mål at den enkelte møtes med respekt og behandles med verdighet i helse- og omsorgstjenesten. Slik skaper vi pasientens helsetjeneste.

I medieomtalen som stortingsrepresentanten viser til fremgår det at både kommunestyret og kommunedirektøren er kjent med saken og at det nå er satt i gang flere prosesser for å se nærmere på ulike problemstillinger knyttet til de kommunale helse- og omsorgstjenestene i kommunen. Som vist til innledningsvis er det kommunene som har ansvaret for å sørge for nødvendige og forsvarlige tjenester til sine innbyggere og det er derfor naturlig at det er kommunen som vurderer utforming og innretning av tjenestetilbudet.

Det er av sentral betydning å få avdekket eventuell svikt i helse- og omsorgstjenesten. Vi har derfor allerede etablerte tilsynssystemer som arbeider med dette. Det er Statens helsetilsyn som har det overordnede faglige tilsynet med helse- og omsorgstjenesten i landet. Videre skal statsforvalteren føre tilsyn med om tjenestene er i samsvar med det som er bestemt i lover og forskrifter. Som tilsynsmyndighet foretar statsforvalteren tilsyn både gjennom systemrevisjon og individuelt tilsyn, og foretar en vurdering av om tjenestene som ytes er av forsvarlig karakter og i samsvar med gjeldende regelverk. Helsepersonell har også en lovpålagt plikt til å gi statsforvalteren eller Helsetilsynet informasjon om forhold som kan medføre fare for pasienters eller brukeres sikkerhet. Videre kan pasienter, brukere og pårørende også klage til statsforvalteren dersom de mener at de ikke får den hjelpen de mener de har behov for. Både dialog, internkontroll og tilsyn er derfor viktige virkemidler for å sørge for at vi har gode og forsvarlige helse- og omsorgstjenester rundt om i kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1391**Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 1. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvem har størst sannsynlighet for å få sommerjobb: ungdom fra hjem med dårlig økonomi, eller ungdom som har velstående foreldre?

Svar:

Ut fra hva jeg har kjennskap til, foreligger det ikke data eller undersøkelser som kan gi svar på spørsmålet som representanten stiller.

Det vi har data om er samvariasjon mellom barns og foreldres inntekt. Dette brukes ofte som et mål på mobilitet på tvers av generasjoner. Tall for et utvalg OECD-land viser at samvariasjonen mellom fedre og sønners inntekter er relativt lav i Norge (OECD (2017). Bridging the gap. Inclusive growth 2017 update report. Paris). Tilsvarende gjelder i de andre skandinaviske landene. Det indikerer at familiebakgrunn betyr mindre for hvor den enkelte ender opp i samfunnet i de skandinaviske landene enn i andre OECD-land.

Selv om den norske samfunnsmodellen bidrar til bred deltakelse og inkludering i arbeids- og samfunnsliv, rammes for mange av fattigdom og utenforskap også i Norge. Hvordan vi kan forhindre dårlige levekår og sosialt utenforskap, og at dette legger begrensninger på barn og unges muligheter senere i livet, er noe jeg og regjeringen

er svært opptatt av. Regjeringen har i løpet av sin regjeringssperiode tatt mange initiativ for å redusere utenforskapet og for å øke sysselsettingen blant utsatte grupper. Regjeringen tar også sikte på å legge fram en melding til Stortinget våren 2021 med en helhetlig politikk for å forebygge utenforskap og fremme inkludering av flere i arbeids- og samfunnsliv.

For mange unge er sommerjobb det første møtet med arbeidslivet. Tilgang på sommerjobb kan gi verdifull arbeidserfaring og virke motiverende for videre deltakelse og karrierevalg. Økt arbeidsledighet i forbindelse med koronapandemien har gjort det ekstra krevende for unge å få innpass på arbeidsmarkedet. Mange ungdommer går glipp av inntekt, men også av den gode erfaringen av å ha en sommerjobb.

Vi har nå på høring et forslag om en egen tilskuddsordning til offentlige og private virksomheter som tar inn unge arbeidssøkere med bistandsbehov fra Arbeids- og velferdsetaten på en fire ukers sommerjobb. Målet er å gi unge arbeidssøkere nyttig arbeidserfaring og motivasjon for videre deltakelse og aktivitet. I Prop. 79 S (2020–2021) har regjeringen lagt fram en rekke økonomiske tiltak i møte med koronapandemien. Blant forslagene er økt bevilgning til arbeidsmarkedstiltak som blant annet skal gi rom for tilskudd til rundt 2 000 sommerjobber til unge.

SPØRSMÅL NR. 1392**Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 1. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Har salget av motorfabrikken Bergens Engines AS fra Rolls Royce til TMH International vært vurdert etter §10-1 jf. §1-3 eller bestemmelser i sikkerhetsloven, og vil regjeringen gripe inn for å forhindre at russiske aktører gjennom å kontrollere fabrikken får eierskap til strategisk norsk forsvarsteknologi, og at russere får ansvar for vedlikehold av norske kystvaktfartøy?

BEGRUNNELSE:

Nylig ble det kjent at Rolls Royce har inngått en avtale om å selge motorfabrikken Bergen Engines til det russiske selskapet TMH International. Fabrikken leverer blant annet skipsmotorer til Sjøforsvaret, inkludert i de tre nye kystvaktskipene hvor motorene allerede er montert i ett av skipene.

De russiske interessene får ikke bare kontroll over fabrikk, men også over service, vedlikehold og reservedeler til norske kystvaktskip.

Forsvaret reagerer på salget og sier de nå vurderer endringer i kontraktene med fabrikk.

I en artikkel for Bergens Tidende/E24 sier Ståle Ulriksen, forsker på forsvars- og sikkerhetspolitikk ved Sjøkrigsskolen i Bergen, at hårene reiste seg på ryggen hans da han leste om salget.

Ulriksen mener teknologien bak motorene vil være svært interessant for den russiske marinen, som han sier sliter med å bygge sine egne motorer til halvferdige militærskip ved verft i Russland.

Ifølge Ulriksen er det grunn til å frykte:

"at du får en stor teknologioverføring til Russland som vil gjøre det mye lettere for den russiske marine å vokse veldig fort. De vil før eller siden få dette til selv, men vi gir dem ganske mye drahjelp på veien om de får tilgang til dette."

Nærings- og fiskeridepartementet er kjent med salget, og hadde følgende kommentar til BT/E24:

"Vi anser dette som en avtale om salg mellom to kommersielle aktører, noe departementet ikke skal eller bør blande seg inn i, skriver statssekretær Lars Andreas Lunde."

Utenriksdepartementet skriver til BT/E24 at Bergen Engines fortsatt vil være underlagt eksportkontroll.

Senterpartiet viser til at PST, NSM og e-tjenesten for to uker siden la frem trusselvurdering for 2021, hvor nettopp utenlandske oppkjøp av strategisk infrastruktur mv. var

en trussel. Strategiske investeringer og oppkjøp kan utgjøre en stor nasjonal sikkerhetsrisiko, uavhengig av om de er omfattet av sikkerhetsloven.

Svar:

Den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør at vi må følge ekstra godt med på utenlandske investeringer i strategiske sektorer. Vi ønsker å ha en åpen økonomi som gjør det attraktivt for utenlandske aktører å investere i Norge. Samtidig er vi bevisst på at utenlandske investeringer vil kunne være en trussel mot våre nasjonale sikkerhetsinteresser.

For virksomheter som er underlagt sikkerhetsloven har regjeringen allerede innført regulering for å ha kontroll med eierskap, slik at det er mulig å forhindre uønskede utenlandske investeringer av betydning for nasjonal sikkerhet.

Bergen Engines AS er ikke underlagt sikkerhetsloven etter lovens § 1-3 og således kommer ikke lovens § 10-1 om eierskapskontroll til anvendelse i denne saken. Bergen Engines AS er underleverandør til selskapet VARD der Forsvarsmateriell (FMA) gjennomfører en sikkerhetsgradert anskaffelse i forbindelse med byggingen av nye kystvaktfartøy. Vedlikehold av norske kystvaktfartøy håndteres gjennom Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO). Både FLO og FMA gjør vurderinger av hvordan salget vil påvirke vedlikehold, kontrakter og fremtidige leveranser der Bergen Engines AS nå er underleverandør. Jeg ønsker ikke å forskuttere utfallet av disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 1393

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 2. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Nav har utsatt flere hundre tusen brukere for et alvorlig brudd på personvernet, ved å stille krav om å registrere CV som har blitt synlig via arbeidsplassen.no. Dette har også rammet de som ikke ønsker å ha sin kontaktinformasjon synlig av ulike årsaker. I forbindelse med denne saken, hvilke arbeidsrutiner har Nav for å ivareta de som lever under hemmelig adresse og andre som av ulike grunner ikke ønsker å oppgi personopplysninger, og kan statsråden forsikre at ingen som lever under kode 6 eller 7 er rammet av personvernbruddet?

BEGRUNNELSE:

Nav har stilt krav om at arbeidssøkere som får oppfølging hos dem skulle registrere CV på Nav som har blitt tilgjengelig for arbeidsgivere på arbeidsplassen.no. Synliggjøringen av CV er et brudd på personvernreglene som har foregått i to år før feilen ble oppdaget. Feilen har rammet flere hundre tusen personer som har vært registrert og fått oppfølging i Nav. AAP-aksjonen opplyser på sine nettsider at dette også har rammet deres medlemmer, hvor mange blant dem er personer som ikke skal være søkbare for arbeidsgivere, men som har fått beskjed om at de er nødt til å registrere sin CV og gjøre denne synlig,

og at de risikerer å bli trukket eller miste sin ytelse dersom dette ikke gjøres som en del av aktiviteten i Nav. De rammede har fått tilsendt et brev med beklagelse fra Nav og med en oversikt over hvilke konsekvenser det kan ha fått for dem, som blant annet misbruk av personopplysninger, konsekvenser for økonomiske ytelser, identifisering av statsborgerskap og at personer kan ha blitt søkt opp av arbeidsgivere kun for å snoke i opplysninger. For de som av ulike hensyn ikke ønsker å oppgi sin adresse og sitt telefonnummer og de som lever under hemmelig adresse, såkalt "kode 6" og "kode 7" i Folkeregisteret, er det særdeles alvorlig dersom deres personopplysninger kan være rammet av personvernbruddet. Dette er eksempelvis kvinner med barn på rømmen fra voldelige menn, og som derfor har hemmelig adresse eller strengt fortrolig adresse, og det kan også være andre som av ulike årsaker ikke ønsker sine personopplysninger delt. Det er viktig at alle brukere blir forsikret om at det er gode arbeidsrutiner i Nav for å håndtere saken, og at de som av ulike hensyn ikke skal ha hatt personopplysninger synlig forsikres om at dette har vært og er ivarettatt.

Svar:

Arbeidsplassen.no er NAVs digitale rekrutteringsplattform som er utviklet for at arbeidsgivere og arbeidssøkere raskt kan komme i kontakt med hverandre, uavhengig om de har en relasjon til NAV eller ikke. Arbeidsplassen.no er en sentral i NAVs oppfølging av arbeidssøkere og har gjort arbeidsformidlingen langt mer effektiv. Dette har vært spesielt viktig i perioder med høyere ledighet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har imidlertid etter ny vurdering konkludert med at de mangler lovhjemmel for å gi arbeidsgivere automatisk tilgang til CVer for arbeidssøkere under arbeidsrettet oppfølging på arbeidsplassen.no. Som en konsekvens ble denne søkefunksjonen for arbeidsgivere stengt umiddelbart.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har forsikret meg at det foreligger særskilte saksbehandlingsrutiner for personer under kode 6 og 7. NAV får informasjon om tildeeling av kode 6 eller 7 gjennom daglige overføringer fra folkeregisteret til etatens fagsystemer. Personer som har hemmelig adresse med sikkerhetstiltak i kode 6 er derfor sperret for å få registrert sin CV i CV- og stillingsbasen. Dersom en person går fra å ikke være skjernet, til å bli gitt sikkerhetstiltak i kode 6, vil vedkommendes CV automatisk bli slettet. For en person som har hemmelig adresse med sikkerhetstiltak i kode 7 blir CV-en automatisk skjult og er ikke synlig for arbeidsgiver, men tilgjengelig for personens NAV-veileder for individuell oppfølging. Personer under kode 6 og 7 har derfor ikke vært eksponert i kandidatsøk for arbeidsgivere i CV-basen på arbeidsplassen.no.

NAV har ingen oversikt over personer som ønsker å ha hemmelig telefonnummer og/eller adresse, dersom de ikke er i kode 6 eller 7. Informasjon blir automatisk lastet

inn fra folkeregisteret, og dersom informasjonen er registrert her, vil den også lastes inn i CV-basen. Brukerne står derimot fritt til å redigere informasjonen som blir lastet inn i CV-basen, herunder å anonymisere sitt telefonnummer.

Direktoratet opplyser videre om at personer som mottar arbeidsavklaringspenger (AAP) vil alltid kunne se egen CV på arbeidsplassen.no, men at dette ikke innebærer at de automatisk har vært tilgjengelig for søk fra arbeidsgivere. Direktoratet informerer at det har vært en melding i systemet om at potensielle arbeidsgivere ikke kunne se CV, og at brukerne er blitt bedt om å ta kontakt med NAV-veilederen sin dersom de har ønsket tilgjengeliggjøring av sin CV.

For å ivareta personer som ikke skulle være tilgjengelige og som ikke var aktuelle for arbeidsformidling på det gitte tidspunkt, er det i fagsystemet til NAV en rekke kategorier eller statuser som avgjør om en person ble synlig eller ikke for arbeidsgivere. Det kan imidlertid være flere årsaker til at personer som er under arbeidsavklaring ble tilgjengelig for deling av CV, bl.a. når en person nærmet seg sluttfasen av AAP-perioden og skulle begynne å søke jobber. Avslutningsvis vil jeg vise til at NAV ikke har stanset AAP på grunnlag av manglende CV med automatisk visning, heller ikke i perioden brukeren mottar AAP under jobbsøking.

SPØRSMÅL NR. 1394**Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 3. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva vil dette innebære for norske komponenter eksportert til britisk bilproduksjon, vil de anees som britiske eller ikke?

BEGRUNNELSE:

Storbritannias handels- og samarbeidsavtale med EU gir tollfrihet for britisk eksport til EU, innenfor rammen av avtale opprinnelsesregler.

Det vises til de generelle reglene om opprinnelsesregler i avtalen mellom EU og UK: <https://www.gov.uk/government/publications/rules-of-origin-for-goods-moving-between-the-uk-and-eu/introduction-to-rules-of-origin-and-claiming-preferential-tariffs-duties#rules-of-origin-under-the-tca>

I regelverket skal hver sektor synes å ha ulike %-krav.

Ifølge «Automotive Logistics» synes det som at kravet til britisk opprinnelse i bilsektoren er at et produkt består av minst 40% britiske deler, og hvor deler fra EU-land regnes som britiske.

Men det skal ikke gjelde deler fra Tyrkia og Japan som EU har handelsavtaler med, noe Storbritannia ønsket, men EU skal ha sagt nei til.

Svar:

Da Storbritannia forlot EU 31. januar 2020, fratradte de også opprinnelseskonvensjonen, som sikrer like opprinnelsesregler hos avtalepartene. Like opprinnelsesregler er en forutsetning for kumulasjon og dermed mulighet for tollreduksjon for en vare som består av innsats med opprinnelse fra et annet land enn de som er med i frihandelsavtalen.

Etter uttreden fra EU har Storbritannia inngått noen frihandelsavtaler, herunder med EU, samt en midlertidig avtale om handel med varer med Norge og Island. Avtalen med Norge og Island vil være i kraft inntil den erstattes av en omfattende frihandelsavtale som er under fremforhandling.

Spørsmålet gjelder forståelsen av frihandelsavtalen mellom Storbritannia og EU. Avtalen sikrer kumulasjon mellom Storbritannia og EU-landene. Det betyr at f.eks. norske, sveitsiske, japanske eller tyrkiske innsatsvarer vil bli regnet for å ha sin opprinnelse i tredjeland. Materialer fra tredjeland tillates kun brukt dersom verdien av materialene ikke overstiger visse prosentgrenser.

Jeg er opptatt av at opprinnelsesreglene skal sikre så gode rammevilkår for norsk næringsliv som mulig. Det pågår for tiden forhandlinger med Storbritannia med sikte på å få til best mulig løsninger for Norge. Jeg ser frem til å komme tilbake til dette når dialogen med Storbritannia er mer avklart.

SPØRSMÅL NR. 1395**Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 1. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Har regjeringa gitt opp å finne eit alternativ til bruk av sand og kjemikalier for baneavising på Evenes lufthamn, sidan det no vert søkt om å nærarast doble utsleppsløyve baneavisingkjemikalier på Evenes lufthamn?

GRUNNGJEVING:

Avinor har søkt om å nesten doble utsleppsløyve på baneavisingkjemikalier på Evenes lufthamn. I søknaden til statsforvaltaren i Nordland, datert 04.02.21 står det følgjande:

«Forbruk av baneavisingkjemikalier tilsvarende et kjemisk oksygenforbruk på 65000 kg KOF/sesong. Dette er en økning

fra 35 000 kg KOF/sesong i dagens tillatelse og baserer seg på endring i driftskonsept, økte arealer og minimal bruk av sand.»

Det vert vist til at det kan nyttast minimalt med sand samt endring i driftskonseptet. Senterpartiet har ved fleire høve stilt spørsmål til korleis ein skal holde rullebana på Evenes operativ heile året når militære fly skal operere frå Evenes. Forsvarsministren har ved eit tidlegare høve svara at ein skulle drive meir mekanisk fjerning av is og snø samt at Forsvarets forskningsinstitutt har fått i oppgåve å undersøke alternativ til dagens kjemikaliebruk.

Avising og bruk av kjemikaliar på dagens rullebane ved Evenes lufthamn er ei kjent utfordring. Ettersom basen ligg tett på Ramsar-område, er utsleppsløyvet for kjemikaliar mykje lågare enn ved andre militære flyplassar, som Bodø, Andøya og Ørlandet. I tillegg er det forbod mot bruk av urea, det mest effektive kjemikaliet. Ved den sivile lufthamna på Evenes vert det i dag nytta sand for å halde rullebana operativ. Dette er vanleg ved sivil luftfart, men byr på store utfordringar for militære fly. For det fyrste kan underhengande last, sensorar, optikk, våpen og liknande bli påført store skadar ved bruk av sand på rullebana. For det andre skal militære fly brukast og vedlikehaldast i fleire tiår, og dei toler difor ikkje slitasten bruk av sand fører med seg.

Svar:

Avinor er innehavar av konsesjon og utsleppsløyve for Evenes lufthamn. Evenes flystasjon skal frå 1. januar 2022 vere base for NATO sin kampflyberedskap med F-35. Avinor søker difor om ei revidert utsleppsløyve basert på eiga erfaring og den informasjon Avinor har i dag om minimal bruk av sand og auka flyoperative flater å drifte.

Sjølv om Avinor no har søkt Statsforvaltaren i Nordland om endra utsleppsløyve, har ikkje regjeringa gitt opp å finne eit alternativ som kan redusere bruk av sand og kjemikaliar for baneaving på Evenes lufthamn. Parallelt med handsaminga av søknaden fortset difor testinga av eit driftskonsept med minimal bruk av sand denne vintersesongen. Dette arbeidet er basert på ein hypotese om at mekanisk arbeid kan redusere behov for bruk av baneavingkjemikaliar og sand.

Forsvaret søker parallelt med Avinor sitt arbeide å avklare om bruk av fastsand som verkemiddel likevel kan nyttast. Svar på dette arbeidet kan forventast i løpet av denne vintersesongen. Ved eit positivt svar kan bruk av kjemikaliar reduserast.

Forsvarets forskningsinstitutt arbeider framleis med prosjektet som skal avklare/diskutere alternative løysingar til bruk av sand og kjemikaliar. Det ligg førebels ikkje føre nokon konklusjon frå dette prosjektet. Sluttrapport er planlagt levert medio 2021.

SPØRSMÅL NR. 1396

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 24. februar 2021 av forsknings- og høgere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Vil statsråden jobbe for at OsloMet skal ha en fullverdig campus på Romerike, og at jobbene og studiene ikke skal bli flyttet til Oslo?

BEGRUNNELSE:

OsloMet har bestemt at de skal flytte ut av dagens lokaler på Kjeller. OsloMet skal ut av Kjeller i løpet av 2023, i tråd med vedtaket i universitetsstyret 12. mars 2020. Jeg vil at OsloMet forblir på Romerike med et fullverdig campustilbud.

Romerike trenger å bevare et godt og viktig tilbud for høyere utdanning. Å sikre OsloMets framtidige tilstedeværelse på Romerike er et bidrag i kampen mot

sentraliseringen av tjenester og tilbud, og et bidrag til å bevare viktige arbeidsplasser, studiesteder og forskningssmiljøer utenfor landets storbykjerner. Det er snakk om 200 ansatte og 3 000 studenter.

Romerikeområdet har godt kollektivtransport med flere kollektivknutepunkt med umiddelbar nærhet til Oslo og storbyområdene. Hele regionen trenger fagkompetanse og har store arbeidsplasser som AHUS.

Når OsloMet flytter ut av Kjeller vil jeg og folk på Romerike vite om regjeringen jobber for å bevare disse arbeidsplassene og studie plassene på Romerike.

Svar:

Jeg er kjent med at OsloMet jobber med å utrede alternativer for tilstedeværelse på Romerike etter utløpet av leiekontrakten på Kjeller. Jeg legger til grunn at utredningen gjennomføres innenfor rammene av utredningsinstruksen og instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor.

Universitetene og høyskolene har et selvstendig ansvar for å treffe beslutning om sin studiestedsstruktur.

Hvilke studiesteder en institusjon skal ha, hvordan utdanning og forskning skal organiseres og hva som skal tilbys hvor, er en del av ansvaret til styret for institusjonen. Det er ikke noe som bestemmes fra et regjeringskontor i Oslo.

For øvrig opplyser jeg om at OsloMets leieavtale på Kjeller er forlenget til 31. desember 2024 gjennom et forlik inngått mellom staten ved Kunnskapsdepartementet og Hemfosa AS ved sitt datterselskap Kunnskapsveien 55 AS.

SPØRSMÅL NR. 1397

Innlevert 22. februar 2021 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen

Besvart 1. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvordan ser ministeren på det planlagte salget av Bergen Engines til russisk-eide TMH International i lys av sikkerhetssituasjonen og ivaretagelse av norske interesser?

BEGRUNNELSE:

Bergen Engines leverer blant annet til Sjøforsvaret, ett eksempel er KV Svalbard. Selskapet er planlagt solgt i løpet av året til TMH International, som er eid av Russlands største jernbaneselskap.

I tillegg til virksomheten på Hordvikneset, får TMH International kontroll over serviceorganisasjonen som utfører vedlikehold på fartøy som opererer med hensikt til å overholde norsk suverenitet.

Jeg viser til uttalelser fra NSM gitt til Bergens Tidende i forbindelse med beskrivelse av saken i dag, 22. januar:

«Generelt kan vi si at investeringer og oppkjøp vil kunne representere en betydelig nasjonal risiko».

Dette gjelder uavhengig av om virksomheten er underlagt sikkerhetsloven eller ikke.

I siste trusselvurdering er det gjentatt at oppkjøp og investeringer kan gi fremmede makter informasjon og innflytelse som ikke tjener norske interesser.

Spørsmålet til ministeren her ønsker å få klarhet i hvilke sikkerhetsmessige vurderinger som blir foretatt ved slike transaksjoner, som norske myndigheter er orientert om i følge saken i Bergens Tidende. Målet med spørsmålet er å belyse hvorvidt det finnes en strategisk plan for å hindre at kompetanse om norske fartøy og produksjon og

vedlikehold av disse kommer i fremmede makters hender. Det er ikke åpenbart nå.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 23. februar 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen: «Hvordan ser ministeren på det planlagte salget av Bergen Engines til russisk-eide TMH International i lys av sikkerhetssituasjonen og ivaretagelse av norske interesser?».

Den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør at vi må følge ekstra godt med på utenlandske investeringer i strategiske sektorer. Vi ønsker å ha en åpen økonomi som gjør det attraktivt for utenlandske aktører å investere i Norge. Samtidig er vi bevisst på at utenlandske investeringer vil kunne være en trussel mot våre nasjonale sikkerhetsinteresser.

For virksomheter som er underlagt sikkerhetsloven har regjeringen allerede innført regulering for å ha kontroll med eierskap, slik at det er mulig å forhindre uønskede utenlandske investeringer av betydning for nasjonal sikkerhet.

Bergen Engines AS er ikke underlagt sikkerhetsloven etter lovens § 1-3 og således kommer ikke lovens § 10-1 om eierskapskontroll til anvendelse i denne saken. Bergen Engines AS er underleverandør til selskapet VARD der Forsvarsmateriell (FMA) gjennomfører en sikkerhetsgradert anskaffelse i forbindelse med byggingen av nye kystvaktfartøy. Vedlikehold av norske kystvaktfartøy håndteres gjennom Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO). Både FLO og FMA gjør vurderinger av hvordan salget vil

påvirke vedlikehold, kontrakter og fremtidige leveranser

der Bergen Engines AS nå er underleverandør. Jeg ønsker ikke å forskuttere utfallet av disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 1398

Innlevert 23. februar 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 3. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva er grunnen til at statsråden har valgt å gjennomføre statlig regulering av utbyggingstomt (sør alternativet) for ny sikkerhetsavdeling ved Ila fengsel, stikk i strid med Bærum kommunes anbefalte utbyggingsalternativ?

BEGRUNNELSE:

Det har lenge vært kjent at Regional sikkerhetsavdeling skulle plasseres ved Ila landsfengsel.

Staten eier en tomt sør for fengselet, som ligger rett inntil eksisterende boligområde.

Planutvalget i Bærum har behandlet saken flere ganger, og vært på befaring på området flere ganger.

Planutvalget la også ut på høring et alternativt forslag, kalt nord alternativet.

Begge tomtene krever endringer i marka grensen. Begge alternativene vil kreve samarbeid med Norges Skytterforbund om støytiltak på Løvenskiold banen.

Forskjellen for staten er at de eier tomten i sør.

Forskjellen for naboene er at med sør alternativet får de en massiv bygning som nærmeste nabo, mens med nord alternativet ville bygningen bli lagt bak dagens fengsel.

Nord alternativet fremstår som det beste, og burde være det eneste alternativet hvis hensynet til bomiljø og fjernvirkninger hadde blitt vektlagt.

Onsdag 10. februar 2021 kom den store overraskelsen, og det ble kjent at helseminister Bent Høie har besluttet statlig regulering for Regional sikkerhetsavdeling på Ila, med tomtevalg sør alternativet.

Bærum kommune er svært overrasket over regjerings beslutning om statlig regulering.

Svar:

Etablering av ny regional sikkerhetsavdeling er et høyt prioritert sykehusprosjekt og det har over mange år har vært utredet en rekke tomtealternativer. Styret i Helse Sør-Øst RHF anbefalte i 2017 en tomt sør for Ila fengsel

og forvaringsanstalt. Dette er en lokalisering som legger til rette for samhandling og faglig synergi med Ila fengsel. Bærum kommune ønsket også at et område nord for fengselet ble utredet.

I denne saken har planutvalget i Bærum anbefalt en løsning som er blitt frarådet av statsforvalteren. Dette var av hensyn til marka. Statsforvalteren var i sin høringsuttalelse i plansaken tydelig på at de ikke ville anbefale en grensejustering av dette området ved oversendelse av saken til Klima- og miljødepartementet.

Jeg mener det er viktig å få realisert en ny sikkerhetsavdeling i Helse Sør-Øst og har valgt å be Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å gjennomføre reguleringsprosessen som statlig reguleringsplan. Dette har nå Kommunal- og moderniseringsdepartementet gitt sin tilslutning til.

Jeg vil også legge til at Statsbygg eier den aktuelle byggetomten sør for fengselet. Helse Sør-Øst må som byggherre for prosjektet kjøpe denne tomten.

SPØRSMÅL NR. 1399**Innlevert 23. februar 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug****Besvart 2. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

I Statskogs vedtekter står det at «[d]et skal drives et aktivt naturvern og tas hensyn til friluftsinnteresser» på selskaps fjelleiendommer. Statskog har nå inngått en avtale med det svenske selskapet Arise om utbygging av vindkraft i Leksdal allmenning, som er eid av Statskog.

Er statsråden kjent med om Statskog har flere prosjekter hvor man skal bygge ned Statskogs eiendommer til fordel for landbasert vindindustri, og er dette ønsket politikk fra regjeringen?

BEGRUNNELSE:

Det svenske vindkraftselskapet Arise vil kjøpe områder i Vennafjellet og Litjfellet i grenseområdene mellom Stjørdal, Selbu og Malvik. Prosjektet består foreløpig av 30 turbiner, men selskapet sier det kan bli flere. Anlegget vil beslaglegge om lag 30 kvadratkilometer og kreve 35 kilometer med ny vei. Området er i dag eid av Statskog.

Området det er snakk om har en rik blandingsskog med storvokst furu og myr. Dette er gode biotoper for en rekke dyr, fugler, insekter og planter. Det er et viktig rekreasjons- og friluftsområde og et viktig område for jakt og fiske.

Spørsmålet om det skal bygges vindkraft har satt sinnene i kok hos lokalbefolkningen. Facebook-gruppa "Nei til vindkraft Stjørdal" har på kort tid fått 7 500 medlemmer.

Statskogs mandat er, i henhold til vedtektene, å "forvalte, drive og utvikle statlige skog- og fjelleiendommer med tilhørende ressurser, det som står i forbindelse med dette og annen naturlig tilgrensende virksomhet". Videre slår vedtektene fast at det "skal drives et aktivt naturvern og tas hensyn til friluftsinnteresser".

Svar:

Formålet med Statskog SF framgår av vedtektenes paragraf 2:

"Foretakets mål er å forvalte, drive og utvikle statlige skog- og fjelleiendommer med tilhørende ressurser, det som står i forbindelse med dette og annen naturlig tilgrensende virksomhet. Innenfor rammen av dette kan foretaket gjennom deltakelse eller i samarbeid med andre, forvalte og drive eiendommer og andre former for tjenester innen foretakets virksomhetsområde.

Eiendommene skal drives effektivt med sikte på å oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat. Det skal drives et aktivt naturvern og tas hensyn til friluftsinnteresser. Ressursene skal

utnyttes balansert, og fornybare ressurser skal tas vare på og utvikles videre."

I dette ligger en forventning om at Statskog SF skal utnytte og utvikle eiendommenes ressurser på en bærekraftig måte, til beste for samfunnet. Statskog SFs næringsvirksomhet omfatter skogbruk, utmarksforvaltning og annen areal- og eiendomsforvaltning. I Statskog SFs strategi framgår det at foretaket skal identifisere og synliggjøre alle typer ressurser på eiendommene, og realisere eiendommenes utviklingspotensial. Energiproduksjon er en av disse ressursene, men i tråd med vedtak i foretaksmøtet skal Statskog SF ikke selv investere i slik virksomhet, men leie ut rettigheter til andre.

I årene som kommer vil vindkraft være en av kildene til ny fornybar energi som har stort potensiale og som har lave utbyggingskostnader sammenlignet med de andre alternativene. Ny fornybar energi kan bidra til næringsutvikling og elektrifisering i stadig flere sektorer.

Samtidig har bygging av vindkraft negative miljøkonsekvenser. Som varslet i stortingsmeldingen om vindkraft på land (Meld. St. 28 (2019-2020)) vil regjeringen derfor legge til rette for en moderat og begrenset utvikling av samfunnsøkonomisk lønnsom vindkraft, der viktige miljø- og samfunnsforhold blir bedre ivaretatt enn tidligere.

For å sikre en god balanse mellom tilgang på fornybar kraft og hensynet til viktige miljøverdier vil konsesjonsbehandlingen for vindkraft på land og legge større vekt på natur, landskap, friluftsliv og kulturmiljø. Det er Norges vassdrags- og energidirektorat som har ansvaret for å foreta disse vurderingene.

Statskog SF er Norges største grunneier, og mottar en rekke henvendelser fra selskap som ønsker å se på muligheter for å utvikle anlegg for vindkraft på statens grunn. Dette innebærer at Statskog SF til enhver tid er involvert i flere prosjekter som har som mål å utvikle vindkraft. Statskog SF viser til at de er opptatt av lokal tilslutning og involvering i slike prosesser. Det er ikke snakk om salg av arealer til kraftselskap som vil utvikle vindkraft, men utleie som gir langsiktige inntekter til fellesskapet, eller til bruk i statsallmenningene dersom anlegget etableres i statsallmenning som i det tilfellet representanten Kristoffer Robin Haug viser til i sitt spørsmål.

Så lenge det er et mål å øke produksjonen av fornybar energi mener jeg det ville vært feil om statlig eide arealer skulle utelates fra slik produksjon. Gjennom konsesjonsbehandlingen skal de ulike hensynene balanseres, og jeg mener derfor at utbygging av vindkraft på Statskog SFs ar-

ealer vil være i tråd med politiske mål, både for fornybar energi og for eierskapet av Statskog SF.

SPØRSMÅL NR. 1400

Innlevert 23. februar 2021 av stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen

Besvart 2. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Det vil ha kjempestore konsekvenser for både kommuner og hele regioner, hvis det ikke lykkes å stoppe det mutante viruset gjennom bedre karanteneforhold.

Vil statsråden og regjeringen vurdere obligatorisk karantenehotell?

BEGRUNNELSE:

Trondheim kommune er bekymret for ukontrollert spredning av mutert koronavirus. I en sak i Adresseavisen publisert 9. februar ber kommunedirektøren myndighetene vurdere obligatorisk karantenehotell. Rita Ottervik, ordfører i Trondheim sier til adressa at hun har kontaktet regjeringen i saken.

Svar:

Jeg deler stortingsrepresentantens bekymring for økt utbredelse av covid-19 som skyldes muterte virusvarianter. Det vil være svært alvorlig om disse variantene får fotfeste. Slike utbrudd vil kunne overbelaste kapasiteten i den kommunale helse- og omsorgstjenesten til å teste, isolere, smittespore og sette i karantene, og gjøre det krevende å få kontroll over smittespredningen.

Lokale utbrudd av muterte virusvarianter er derfor noe som regjeringen tar på største alvor. Regjeringen følger kontinuerlig med på smitteutviklingen og foretar løpende vurderinger av hvilke smitteverntiltak som bør settes inn for å håndtere spredningen av covid-19. Reglene om karantene for tilreisende er et viktig tiltak for å hindre spredning

av muterte virusvarianter, og regjeringen har etter nyttår innført en rekke innstramminger i kravene til karantenested slik at flere grupper nå må oppholde seg på karantenehotell.

SPØRSMÅL NR. 1401

Innlevert 23. februar 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 3. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren sørge for å avklare regelverket rundt bruk av overskuddsdoser i glass med koronavaksine snarere, slik at vaksinedoser ikke havner i søpla?

BEGRUNNELSE:

Ifølge VG har FHI før helgen oppdatert sin vaksineveileder, og lagt til at opptrekk av mer enn seks Pfizer-doser er «off label», og må godkjennes av ansvarlig lege som da står

«ansvarlig for eventuelle konsekvenser av en slik bruk».

Dersom et slikt regelverk fører til at fullt brukbare vaksinedoser havner i søpla, er det viktig at helseministeren snarest sørger for et enhetlig regelverk i hele landet, for å få opp vaksinasjonstakten.

Svar:

Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en del av, har vi startet vaksiner mot covid-19 raskere enn mange hadde turt å håpe på. Tilgangen til vaksiner er fortsatt begrenset, og vaksiner skjer i henhold til gjeldende prioriteringer. Det forventes betydelig økning i antall doser de neste månedene. Folkehelseinstituttet har tatt ned beredskapslageret ettersom leveransene nå synes mer stabile enn i begynnelsen av året. For å sikre at dose 2 gis til rett tid vil det være behov for doser i beredskap. Produsenten av Moderna-vaksinen anbefaler at det holdes av til dose nr. 2.

FHI oppdaterte sin vaksinasjonsveileder siden det kom opp flere alternative opptreksmetoder fra ulike initiativtakere med hensikt å få opp så mye som mulig av glassene. Ikke alle disse metodene var forsvarlige. Enkelte mente også at man kunne trekke opp en 8. dose, som ikke vil være teoretisk mulig hvis utblandingen og opptrekket

gjøres i henhold til prosedyren. FHI var også i kontakt med Legemiddelverket om forskjellige opptreksmetoder og bruk av en 7. dose fra hetteglassene. De konkluderte med at dette er å anse som såkalt «off label»-bruk siden hetteglassene er godkjent for 6 doser ved normalt opptrekk av doser for å sikre at pasienten får en hel dose.

Off label-bruk av legemidler er vanlig i helsetjenesten. Off label betyr altså ikke at det er forbudt, men flytter ansvaret over på ansvarlig lege.

Folkehelseinstituttet vil presisere at det er anledning til å bruke hele innholdet i hetteglassene, så lenge det sikres at den som vaksineres får en full dose vaksine i henhold til det som er godkjent av europeiske og norske legemiddelmyndigheter, og at innhold fra flere glass ikke blandes. Hvis man klarer å trekke ut flere doser enn det produsenten selv har definert, må det godkjennes av ansvarlig lege. Vaksineprodusenten beskriver at hvert hetteglass inneholder 6 doser dersom man benytter dosesporende utstyr. Begrensningen kommuner som ønsker å gjøre dette da har, er at en slik off label-bruk må godkjennes av ansvarlig lege. Oppdatert informasjon finnes i FHIs vaksinasjonsveileder.

SPØRSMÅL NR. 1402

Innlevert 23. februar 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 1. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Er helseministeren fornøyd med resultatene av «Opptappingsplanen for habilitering og rehabilitering», og hvordan vil han følge opp evalueringsrapporten fra KPMG?

BEGRUNNELSE:

16.februar ble evalueringen av «Opptappingsplanen for habilitering og rehabilitering (2017-2019)» offentliggjort. Rapporten peker på at opptappingsplanen har hatt en kortvarig tidshorison og at man ikke kan forvente å få et varig løft i tjenestene, ei heller at man ser systematiske endringer som kan bidra til en tydeligere prioritering av tjenesten på lengre sikt.

Videre peker KPMG i sin rapport på 6 faktorer som årsaker til at disse problemstillingene sannsynligvis vil vedvare:

- Manglende tilrettelegging og insentiver for en mer enhetlig nasjonal tilnærming.
- Lite hensiktsmessig og uklar fordeling av ansvar.
- Dagens lovfestede ordning med individuell plan og koordinator fungerer dårlig.
- Budsjett- og ansvarsfordeling legger ikke til rette for kost-effektiv oppgaveløsning.
- Svak styring og manglende lederforankring på nasjonalt nivå.
- Svake systemer for erfaringsutveksling og læring.

Rapporten peker deretter på 7 anbefalinger som kan bidra til en endring og et varig løft på dette helseområdet.

Svar:

Regjeringen har vært opptatt av å forbedre tilbudet innen habilitering og rehabilitering. Det viste vi blant annet

gjennom stortingsmeldingen Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet. Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering (2017-2019) var ett virkemiddel for nettopp dette. Formålet med planen var å sette kommunene bedre i stand til å overta en større del av rehabiliteringsoppgavene fra spesialisthelsetjenesten.

Jeg er glad for å ha fått en grundig evalueringsrapport. Evalueringen er omfattende med mange forslag til tiltak. I følge evalueringen har opptappingsplanen bidratt til økt oppmerksomhet på rehabiliteringsområdet, men jeg merker meg også at planen har truffet ulikt i kommunene. Opptappingsplanen besto blant annet av et kommunalt tilskudd som kommunene kunne søke på. Evalueringen gir et viktig innblikk i rehabiliteringstilbudet til kommuner som har søkt på disse midlene. Det er imidlertid en kjent problemstilling at små kommuner ofte ikke nyttiggjør seg like godt av slike tilskuddsordninger. Det kan skyldes manglende kapasitet og ressurser til å søke og gjennomføre prosjekter. Vi må derfor fremover vurdere hvordan vi best kan bidra til å løfte rehabiliteringstilbudet også i de mindre kommunene.

Jeg mener at det er helt sentralt at kommunene må ha planer for sin habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet for å oppnå et godt tjenestetilbud. Det var et viktig element i opptappingsplanen at kommunene fikk på plass slike planer. Det er derfor gledelig å se at andelen kommuner med planer for habilitering- og rehabilitering er økt i opptappingsplanens virketid. Evalueringen peker også på at det har vært et godt grep å følge opp tilskuddsordningen med økning i kommunerammen med begrunnelse i opptappingsplanen. Jeg håper at enda flere kommuner fremover lager gode planer for sin virksomhet og tar i bruk midlene begrunnet i planen på en måte som kommer brukerne til gode.

Departementet vil i dialog med Helsedirektoratet gå nøye igjennom evalueringen av opptappingsplanen og vurdere hvilke tiltak som bør settes i verk for å få et enda bedre og mer likeverdig rehabiliteringstilbud i hele landet. Jeg mener at det er viktig at de foreslåtte tiltakene også vurderes i sammenheng med andre pågående initiativ.

SPØRSMÅL NR. 1403

Innlevert 23. februar 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 2. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre forbrukerne mot et dårlig fungerende strømmarked?

BEGRUNNELSE:

En nylig utkommet rapport fra Reguleringsmyndigheten for energi (en del av Norges vassdrags- og energidirektorat) tar for seg tiltak for et effektivt sluttbrukermarked for strøm. Rapporten er omtalt i flere medier, deriblant Nettavisen.no, og kommentert av Forbrukerrådets direktør Inger Lise Blyverket.

Rapporten viser til at det er vanskelig å være sluttbruker i strømmarkedet. Prisstrukturer er unødvendig kompliserte, aktørenes handelspraksis er lite gunstig for forbrukerne, og det er lite effekt i myndighetenes kontroll med markedet.

Det vises til flere mulige tiltak for å forbedre forbrukernes situasjon. Få av de foreslåtte tiltakene dreier seg om manglende regelverk. De er i hovedsak tiltak som kan

iverksettes relativt raskt av departement, direktorat og andre myndigheter.

Oslo Economics foreslår blant annet flere tiltak for å få markedet til å fungere bedre:

- å presisere dagens regelverk
- å styrke håndheving og sanksjonering ved brudd
- reguleringer og tiltak for å redusere informasjon-problemene
- å innføre krav til standardisert prisopplysning i markedsføring og på faktura
- lett tilgjengelige prislister på aktørenes nettsider
- justering av prisportalen

Slik situasjonene er i dag kan fremstå som at forbrukerne rett og slett blir lurt. Det er ikke bra for noen parter, særlig svekker dette forbrukeren. Det bør vær en vilje til å sikre forbrukerne gode villkår og rimelig strøm.

Svar:

Jeg er opptatt av å sikre et godt og ryddig strømmarked til det beste for forbrukerne. Strømleverandørene konkurrerer på avtalevilkår og priser, og forbrukere skal fritt kunne velge den billigste og beste avtalen etter eget behov. Denne konkurransen i strømmarkedet skal komme forbrukerne til gode. Som også representanten er inne på, er det dessverre ikke alltid slik i praksis.

Forbrukerne møter en rekke utfordringer på strømmarkedet. Det kan være vanskelig å vite hva strømmen koster og å sammenligne ulike tilbud på strøm. Selv om alle strømleverandører leverer samme produkt, finnes det svært mange ulike strømvtaler å velge mellom. Mange av avtalene er vanskelige å forstå og har så komplekse utregninger for prisen at det er vanskelig å vite hva strømmen faktisk koster. Når strømprisene i tillegg er så høye som de er nå, er det ekstra uheldig å sitte med en dårlig avtale.

Strømbransjen er blant de bransjene som forbrukerne klager mest over til Forbrukertilsynet og Forbrukerrådet. Kritikken mot strømbransjen var også bakgrunnen for at Olje- og energiministeren og jeg i november 2020 inviterte til et møte med Reguleringsmyndigheten for energi (RME), Forbrukertilsynet, Forbrukerrådet og Energi Norge. Jeg fikk her et klart inntrykk av at bransjen ser verdien av et mer oversiktlig strømmarked, og jobber for dette på eget initiativ, noe jeg synes er positivt.

For å gjøre det enklere å sammenligne strømpriser driver Forbrukerrådet den offentlige finansierte tjenesten Strømpris.no på oppdrag fra Barne- og familiedepartementet. Tjenesten gir en prisoversikt over alle avtalene som tilbys i markedet, og skal gi forbrukere muligheten til å finne den beste strømvtaalen for dem. Jeg anbefaler alle å gå inn på portalen, bruke sin forbrukermakt og velge avtalen som er mest gunstig for dem. Forbrukerrådet har blant annet gjennom strømpris.no kunnet avdekke og

påpeke ulike utfordringer med strømmarkedet og en del strømvtaler. Dette har blant annet resultert i en klage til Forbrukertilsynet om brudd på forbrukervernregelverket for 29 strømleverandører. Forbrukertilsynet har fulgt opp saken, og sendt brev til samtlige av strømleverandørene hvor de har understreket at forbrukerne har krav på korrekte og klare prisopplysninger.

For å få til et velfungerende og effektivt strømmarked er det nødvendig med samarbeid mellom Forbrukertilsynet og Reguleringsmyndigheten for energi (RME). RME har ansvaret for reguleringen av strømmarkedet. På oppdrag fra RME har Oslo Economics undersøkt utfordringene i markedet, i hvilken grad gjeldende regler løser disse utfordringene og om det er behov for nye tiltak/reguleringer. Rapporten, som også representanten er inne på, ble publisert 8. februar og identifiserer en rekke utfordringer som forbrukerne står overfor ved valg av strømvtaale. RME skal i gang med å følge opp rapporten blant annet i samarbeid med Forbrukertilsynet. De skal vurdere ulike tiltak og eventuelt fremme forslag til regelverksendringer for å sikre et mer velfungerende og effektivt sluttbrukermarked.

Avslutningsvis vil jeg si at høye strømpriser rammer dem som har lite hardest. Regjeringen styrket bostøtten i budsjettet for 2021, både for enslige og for barnefamilier. I tillegg ble det bevilget 260 mill. kroner til en ekstraordinær utbetaling av bostøtte på grunn av de høye strømprisene i forbindelse med behandlingen av prop. 79 S (2020-2021). Det mener jeg er viktige bidrag for dem som har minst under pandemien. For å sørge for et bedre strømmarked er et effektivt tilsyn viktig, og noe denne regjeringen prioriterer. Det er likevel slik at bransjen selv i siste instans har ansvaret for å etterleve grunnleggende prinsipper om prisinformasjon og ryddige avtaler med forbrukerne.

SPØRSMÅL NR. 1404

Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 3. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Korleis er utviklinga i behandlingstid på klage- og ankebehandling i NAV-systemet, og kva vil statsråden gjere for å auke kapasiteten og tempoet i systemet?

Svar:

Saksbehandlingstidene på klagesaker i Nav har tidvis vært for lange. Arbeids- og sosialdepartementet har derfor i styringsdialogen med Arbeids- og velferdsetaten, over noen år, hatt oppmerksomhet på arbeidet med å forbedre saksbehandlingstidene på klagesaker.

De siste fire årene har Nav Klageinstans blitt styrket med 50 årsverk, og Arbeids- og velferdsetaten startet et arbeid med mer effektive systemer for klagesaksbehandling. Det har gitt positivt utslag på saksbehandlingen. Fra 2018 til 2019 fikk 11 av 17 ytelsesområdene forbedret gjennomsnittlig saksbehandlingstid på klagesaker.

Forventet saksbehandlingstid for klagesaker har økt kraftig som følge av koronapandemien. Arbeids- og velferdsetaten var i 2020 under et historisk press. Etaten mottok nesten fire ganger så mange dagpengesøknader som i 2019. For å sikre at permitterte og arbeidsledige skulle få penger til livsopphold, var det nødvendig for etaten å prioritere økt kapasitet til behandling av dagpengesøknader gjennom ekstern rekruttering og intern omdisponering av saksbehandlere. Den interne omdisponeringen har blant annet gått ut over kapasiteten på klagesaksbehandling og har dermed gitt økte saksbehandlingstider og restanser på klagesaker. I løpet av 2020 var det en nedgang i antall behandlede klagesaker på 19 prosent sammenlignet med 2019.

Fra høsten 2020, etter at saksbehandlingstidene på nye søknader om dagpenger ble normalisert, ble de utlånte saksbehandlere tilbakeført til klagesaksbehandling.

Bemanningen i NAV Klageinstans er også blitt styrket med 22 prosent sammenlignet med høsten 2019.

Antall saker til behandling i NAV Klageinstans har økt med 16 prosent, fra i overkant av 13 300 ved utgangen av 2019 til i overkant av 15 400 ved utgangen av januar 2021.

Det er ventet at inngang av antall klager som skal behandles i NAV Klageinstans vil øke i tiden som kommer som en følge av forsinket behandling av klager i vedtaksinstans og som følge av de midlertidige koronatiltakene.

Fra 2019 har gjennomsnittlig saksbehandlingstid økt for klagesaker i vedtaksinstansene fra 62 til 64 dager i gjennomsnitt. For dagpenger økte den fra 25 til 67 dager. For klagesaker i NAV Klageinstans økte saksbehandlingstiden fra 128 til 152 dager i gjennomsnitt. For dagpenger var økningen fra 120 til 143 dager. Arbeids- og velferdsetaten hadde som klar målsetning at målkravet om 12 uker gjennomsnittlig saksbehandlingstid i klageinstansen skulle nås i løpet av 2. tertial 2020. Omdisponeringene medførte at etaten ikke nådde målet.

For å redusere saksbehandlingsfeil er det viktig med gode rutiner og god kvalitet i saksbehandlingen. Arbeids- og velferdsetaten har over tid spesialisert behandlingen av ytelsesområder. Dette gir effektiv organisering og medarbeidere med god kunnskap om ytelsen de behandler. Andre tiltak for å sikre kvalitet i saksbehandlingen er automatisering av deler av eller hele saksbehandlingsprosessen. Arbeids- og velferdsetaten har i 2020 startet et arbeid med utvikling av bedre behandlingstiltak av klager og anker i NAV Klageinstans. Målsettingen er at løsningen skal fjerne mange manuelle oppgaver slik at saksbehandler kan bruke mer tid på å fatte vedtak med god kvalitet. Det

er også en ambisjon om å bidra til mer likebehandling på tvers av klageinstans og ytelsesområdene, samt bidra til kortere og mer forutsigbar behandlingstid for klager og anker.

Arbeids- og velferdsetatens driftsbudsjett er midlertidig styrket både i 2020 og 2021 for å sikre tilstrekkelig kapasitet i saksbehandlingen, deriblant saksbehandlingen av klager.

Arbeids- og velferdsetaten har orientert meg om en positiv utvikling etter nyttår i forventet saksbehandlingstid på klager i NAV Klageinstans der noen ytelsesområder er innen saksbehandlefristen på 12 uker. Arbeids- og velferdsetaten gir på nav.no en oppdatert oversikt over forventede saksbehandlingstider for klager i alle vedtaksinstanser.

Jeg har forståelse for at mange opplever det som personlig vanskelig at saksbehandlingstiden på deres klage strekker seg over en lang periode. Det er viktig at klagebehandling prioriteres, slik at folk kan få sakene sine avsluttet. Arbeids- og sosialdepartementet følger opp Arbeids- og velferdsetaten på dette området, og forventer at etaten tar nødvendige grep for å få saksbehandlingstiden på klagesaker ned på akseptabelt nivå.

SPØRSMÅL NR. 1405**Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen****Besvart 2. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Bilparken i Norge skal bli utslippsfri, men Nav kjører fortsatt fossilt. Dagens regelverk for stønad til bilinnkjøp gjennom Nav oppleves diskriminerende for funksjonshemmede som ønsker å kjøpe nullutslippsbil.

Hvordan ser dagens regelverk ut, og hva vil statsråden gjøre for å legge til rette i Nav for at også personer med funksjonsnedsettelse og bistandsbehov til bilinnkjøp kan velge miljøvennlige transportalternativer?

BEGRUNNELSE:

I flere tidligere saker fra Handikappnytt fremkommer det at det for personer med behov for bil fra Nav, så er det diesel som gjelder. Brukerne etterlyser selv utslippsfrie alternativer. Regelverket oppleves også diskriminerende for funksjonshemmede som ønsker å kjøre utslippsfritt. Hvis man som rullestolbruker enten er under utdanning eller i jobb, kan man få stønad til bil. Får man innvilget støtte, kan man velge mellom type 1 eller type 2, der type 1 er personbiler, type 2 er kassebiler. Dagens nullutslippsbiler er hovedsakelig personbiler, hvor fullt tilskudd er 160 507 kroner. I praksis kan dette slå negativt ut for de som ønsker å kjøre utslippsfritt. Stortinget har satt en målsetning om at alle nybiler som selges skal være elektrisk innen 2025. Nav er en stor statlig institusjon som dermed også må være forpliktet til å følge opp de tiltak som Stortinget bestemmer i møte med klimakrisen. Målsetningen om nullutslipp bør også gjelde for biler i Nav, for mennesker med funksjonsnedsettelse og med behov for bistand til bilinnkjøp. Utviklingen går raskt, og det er viktig at Nav sikrer seg erfaringer med elektriske biler.

Svar:

Stønad til bil over folketrygden kan gis som tilskudd til ordinær bil (dvs. gruppe 1-bil) eller som rente- og avdragsfrie lån til spesialtilpassede biler (gruppe 2) for personer som er avhengig av heis eller rampe for å komme inn i bilen.

Personer som mottar tilskudd til gruppe 1-bil anskaffer selv bilen. Siden det er snakk om ordinære personbiler, vil ulike elbilmodeller være et aktuelt alternativ. Jeg antar derfor at en økende andel av de som oppfyller vilkårene for gruppe 1-bil, i likhet med befolkningen for øvrig, velger elbil.

Anbudskonkurransen for ny rammeavtale for gruppe 2-biler ble kunngjort i midten av desember 2020. I forkant av kunngjøringen (mai 2020) publiserte Arbeids- og

velferdsetaten en veiledende kunngjøring for å informere leverandørmarkedet så tidlig som mulig om den forestående anskaffelsen. Formålet med den veiledende kunngjøringen var å opprette tidlig markedsdialog og å formidle etatens behov til potensielle leverandører. Det var dialogrunder med potensielle tilbydere vedrørende nullutslippsalternativer. Tilbakemeldingen fra tilbydere som deltok i dialogrundene var at de hadde få tilgjengelige elbiler som ville være aktuelle i forhold til kravspesifikasjonene i den kommende anbudskonkurransen. Det var også usikkerhet knyttet til når disse elbilene eventuelt ville komme på markedet og mulighetene for ombygging. I tillegg til den veiledende kunngjøringen og markedsdialogen med leverandørene, publiserte etaten i midten av oktober 2020 en tillegghøring på miljø. På bakgrunn av informasjon som ble innhentet fra leverandørmarkedet, ble det åpnet for elbiler i to delkontrakter (som gjelder liten bil), i anbudskonkurransen som ble kunngjort i desember 2020.

Jeg er kjent med at Arbeids- og velferdsetaten aktivt arbeider for å ivareta miljøhensyn i sine anskaffelser. Elbilteknologi gir både miljøgevinster og noen økonomiske gevinster i den daglige driften av bilen. Samtidig kan det være noen ulemper og risikoer, både for etaten og for brukerne. Det er blant annet noe usikkerhet knyttet til batterienes levetid. Spesialutstyret som monteres i bilene er tungt og bruker derfor mye strøm, noe som reduserer elbilenes rekkevidde betraktelig. Erfaringene med standard elbiler uten ombygninger og tilleggsutstyr, er videre at rekkevidden kan bli betydelig redusert vinterstid. Forhold knyttet til parkering og montering av ladepunkt kan også være utfordrende.

Imidlertid regner jeg med at framtidens biler vil ha mer teknologi og at kapasiteten på batteriene vil øke. Dette vil få stor innvirkning på mulighetene for ombygging og installering av nødvendig tilleggsutstyr. Jeg er kjent med at etaten har dialog med leverandørmarkedet, blant annet gjennom etatens tverrfaglige samarbeidsforum der billeverandører, bilombyggere, Statens vegvesen, NBF (Norges bilbransjeforbund) og ATL (Autoriserte trafikkskolers landsforbund) deltar. Gjennom denne dialogen forsøker etaten å bidra til at leverandørmarkedet utvikler elektriske biler som kan være egnet for brukerne av gruppe 2-biler.

Jeg er tilfreds med at Arbeids- og velferdsetaten jobber aktivt for å kunne tilby flere nullutslippsbiler. Imidlertid må etaten også ta nødvendig hensyn til at bilene som kjøpes inn skal være driftssikre og ivareta brukernes

transportbehov. Tilbakemeldingene fra leverandørmarkedet så langt er at de i liten grad kan tilby mellomstore elbiler, som dekker behovene til brukerne som trenger

gruppe 2-biler. Jeg regner med at mulighetene for å tilby egnede elbiler vil øke i framtiden og at etaten vil legge til rette for økt bruk av elbiler så snart dette er mulig.

SPØRSMÅL NR. 1406

Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Runar Sjøstad

Besvart 4. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at lærere blir definert som samfunnskritisk personell?

BEGRUNNELSE:

Som grensekommuner har Tana og Karasjok mange ansatte som bor i Finnland. Dette inkluderer også lærere og andre ansatte i skolen. Inntil nylig har lærere vært definert som kritisk personell. Det har både fra regjeringens side og for øvrig i den offentlige debatten vært mye fokus på betydningen av å holde skolene åpne og i størst mulig grad gjennomføre fysisk undervisning. Det sier seg selv at de ansatte i skolen er kritiske for å få dette til.

Ved inngangen til uke 7 fikk imidlertid grensekommunene kunnskap om at lærerne er omdefinert fra kritisk personell til viktig personell. Dette innebærer at lærere og andre skoleansatte på Finsk side ikke kan komme på jobb på skolen på Norsk side. Dette rammer undervisningstilbudet til elevene. Ordførerne i Karasjok, Kautokeino og Tana har derfor anmodet regjeringen om å snarest sørge for at lærere og andre ansatte i skolen igjen blir definert som kritisk personell. De begrunner dette med at det er rart hvis fokuset nå er at folk skal kunne reise rundt i landet på vinterferie, samtidig som grunnskoletilbudet i grensekommunene rammes. De mener at opplæring til barn og unge må veie tyngst.

Svar:

Som følge av den nye og betydelig mer smittsomme varianten av koronaviruset, er det nødvendig å begrense antallet tilreisende til Norge. Det ble derfor innført svært strenge innreiseregler fra 29. januar 2021. Blant annet ble unntak fra innreiserestriksjonene for EØS-borgere som ikke er bosatt i Norge fjernet.

Samtidig som regjeringen fortsetter å prioritere arbeidet for å hindre importsmitte, arbeider vi også med hvordan innreisereguleringene kan mykes opp når

smittesituasjonen tilsier det. Grensependlerne er blant de grupper som har blitt prioritert, og fra og med mandag 1. mars har dagpendlere fra Sverige og Finland igjen kunnet komme på jobb i Norge under et strengt test- og kontrollregime.

Representanten Sjøstad legger i sitt spørsmål til grunn at lærere tidligere har vært definert som samfunnskritisk personell. Dette medfører ikke riktighet. Det er identifisert 14 kritiske samfunnsfunksjoner, og disse fremkommer av Justis- og beredskapsdepartementets årlige budsjettproposisjon til Stortinget. Begrepet kritisk samfunnsfunksjon forbeholdes funksjoner som samfunnet ikke kan klare seg uten i syv døgn eller kortere uten at dette truer befolkningens sikkerhet og/eller trygghet. Barnehager og skoler er ikke og har aldri vært en av disse. Derimot så inngår barnehager og skoler i listen «Viktig samfunnsfunksjon». Denne listen ble etablert da regjeringen i mars i fjor skulle lage liste over personell som kunne få ha barn i barnehage og på barneskole selv om disse var stengt. Vi innså da at det var personell ut over de som inngår i de 14 kritiske samfunnsfunksjonene som kunne ha behov for å ha sine barn i barnehage og skole. Etter innspill fra sektordepartementene ble da «Barnehager og skoler» tatt inn i denne listen, men da som «Viktig samfunnsfunksjon». De er ikke innlemmet blant de 14 opprinnelige kritiske funksjonene, og de har derfor heller aldri hatt unntak fra innreiserestriksjonene som følge av at de er personell innenfor en kritisk samfunnsfunksjon.

SPØRSMÅL NR. 1407**Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Erik Ludvigsen****Besvart 3. mars 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at det samla avgiftstrykket for fiskerinæringen ikke øker, og at Norge tilbyr minst like gode rammevilkår som andre land?

BEGRUNNELSE:

Fiskere og fiskemottak er bekymret for at regjeringens planer om økt CO₂-avgift kan ramme næringen hardt, og få store konsekvenser også for lokalsamfunnene som leverer varer og tjenester til båtene. Jeg er bekymret for at dersom Norge ikke tilbyr minst like gode rammevilkår for fiskerinæringen som våre naboland gjør, vil flåten foretrekke å levere der. Vi ønsker alle sammen å nå klimamålene, men vi må også sikre de arbeidsplassene vi har, samt legge til rette for at det kan skapes nye.

Svar:

Sjømatnæringen sørger for fangst og produksjon av klimavennlig mat med lavt CO₂-avtrykk og bidrar til aktivitet og bosetting langs hele kysten.

Klimaendringer og våre klimaforpliktelser vil legge føringer på utviklingen i både industri og øvrig næringsliv fremover. Alle deler av næringslivet må bidra til mer klimavennlig produksjon.

Regjeringen har mål om å halvere utslippene fra innenriks sjøfart og fiske innen 2030. For å nå disse målene må utslippene fra fiskeriflåten reduseres i årene fremover. Derfor ble det besluttet å øke kostnadene ved utslipp fra fiskeriflåten, ved å innføre full CO₂-avgift fra 1. januar 2020.

CO₂-avgiften er et av de viktigste klimavirkemidlene i dagens klimapolitikk. Gjennom prinsippet om at forurenser betaler, stimulerer den til markedsbaserte og kostnadseffektive tiltak for utslippskutt.

Å øke prisen på utslipp er ikke ensbetydende med å øke den samlede belastningen for fiskeriflåten. Regjeringen etablerte en kompensasjonsordning for fiskeflåten som samlet er på nivå med inntektene fra CO₂-avgiften. For 2021 er det satt av en bevilgning på 255 millioner kroner som skal dekke CO₂-avgift betalt i 2020. Kompensasjonsordningen må sees på som en håndrekning til fiskeflåten i en overgangsperiode, på veien mot mer utslipps- og klimavennlig teknologi i næringen.

Enova skal målrettes mer som virkemiddel til å nå Norges klimaforpliktelser og medvirke til omstilling til lavutslippssamfunn, herunder ved å gi viktige bidrag til

både etablering av landstrøm og andre utslippsreducerende tiltak, som for eksempel støtte til bygging av fiskefartøy og arbeidsbåter med full eller delvis elektrisk drift.

I Klimaplanen varsles det om en gradvis opptrapping av CO₂-avgiften frem mot 2030. Økningen vil gjøre det stadig dyrere å slippe ut CO₂ og stadig mer lønnsomt å kutte utslipp. Regjeringen har som politikk at samlet skatte- og avgiftsnivå ikke skal øke, og at provenyet fra økte avgifter skal bli motsvart av tilsvarende skatte- eller avgiftslettelser, samt incentiver for grønn omstilling.

Jeg er opptatt av at konkurransevilkårene for fiskerinæringen skal være best mulig. Derfor har vi allerede iverksatt en dialog med næringen og vil fortsette dialogen med næringen når det gjelder den samlede avgiftsbelastningen og vurdere om det er behov for eventuelle tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1408**Innlevert 23. februar 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 4. mars 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Stortingets vedtak om at det ikke skal gis forlenget frist for idriftsettelse blir fulgt i denne saken?

BEGRUNNELSE:

19. juni 2020 vedtok Stortinget enstemmig at det innenfor gjeldende regelverk ikke skal gis forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon. Nylig ga NVE Øyfjellet Wind AS utsatt frist for oppstart av Øyfjellet vindkraftverk, på tross av Stortingets vedtak. Øyfjellet Wind søkte om utsettelse allerede 13. juli 2020. I søknaden begrunnes utsatt oppstart med forsinkelser på grunn av koronarestriksjoner, mye snø og demonstrasjoner mot byggingen. Men både i mai og juli 2020 sier representanter for Øyfjellet Wind AS til avisa Helgelendingen at det ikke er forsinkelser på grunn av korona-situasjonen. Gjeldende regelverk for utsatt idriftsettelse («Praksis for forlengelse av frist for idriftsettelse og prioritering av detaljplan/MTA for urealiserte vindkraftkonsesjoner på land») sier at hovedregelen er at det må søkes ny konsesjon med oppdaterte utredninger dersom anlegget ikke er bygget innen fristen. Men NVE følger ikke denne hovedregelen når de gir Øyfjellet Wind AS utsatt idriftsettelse. De følger en unntaksbestemmelse, som sier at der konsesjonær har kommet langt i byggearbeidene, men uforutsette forhold hindrer idriftsettelse i tide, kan NVE likevel forlenge idriftsettelsesfristen. NVE brukte hele 7 måneder på å vurdere søknaden fra Øyfjellet Wind AS. Samtidig pågår det en konflikt mellom utbygger og reinbeitedistriktet, og en utsatt frist vil gi en ytterligere sesong med bygging som skaper enda større belastninger for reindrifta. NVE skal være en upartisk konsesjonsmyndighet, men dette vedtaket om forlenget frist for idriftsettelse, mot Stortingets vedtak, framstår som et vedtak utelukkende basert på utbyggers behov, ikke på hovedregelen i gjeldende regelverk. Når NVE i Klassekampen 23.02 sier at det har vært en spesiell situasjon på Øyfjellet, blant annet knyttet til covid-19, framstår det som merkelig, all den tid Øyfjellet Wind i lokalavisa bedyrer at det ikke er problemer på grunn av korona-situasjonen.

Svar:

Av begrunnelsen fremgår det at spørsmålet handler om NVEs vedtak av 16. februar i år om utsatt frist for idriftsettelse for Øyfjellet vindkraftverk i Vefsn kommune.

Det er redegjort for oppfølgingen av Stortingets anmodningsvedtak nr. 799 om frister for idriftsettelse av vindkraftverk i Prop. 1 S (2020-2021), jf. Innst. 9 S (2020-2021). Det framgår her blant annet at departementet vanskelig kan se at det er forvaltningsrettslig adgang til å avslå en søknad om fristforlengelse der et vindkraftanlegg er under bygging med sikte på realisering innen 31. desember 2021, og på grunn av «force majeure» eller andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll blir forsinket. Departementet redegjorde videre for at det innenfor de forvaltningsrettslige rammer også kan legges vekt på at kommunen har fattet eget vedtak om at søknader om fristforlengelse bør innvilges. Jeg legger dette til grunn for behandlingen av enkeltsaker.

Når det gjelder saken om Øyfjellet vindkraftverk, kan NVEs vedtak påklages til mitt departement, og jeg vil vurdere de aktuelle sidene av saken dersom den kommer som en klagesak. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan gå inn på konkrete vurderinger av en sak som kan komme som en klagesak til mitt departement.

SPØRSMÅL NR. 1409**Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 4. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Når vil NAV kunne informere om at det blir feriepenger for dagpenger opptjent i 2020 og 2021?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet fikk nylig flertall for forslaget om å innføre feriepenger for dagpenger opptjent i 2020 og 2021 for de som ikke fortsatt mottar dagpenger i feriemåned. Flere berørte har kontaktet NAV, men de informerer bare om ordningene som var før Stortingets nye vedtak. For mange berørte er det viktig med forutsigbarhet og det er derfor viktig at NAV raskest mulig kommer med korrekt informasjon.

Svar:

Stortinget har i sitt vedtak 18. februar 2021 bedt regjeringen innføre en midlertidig rett til feriepenger for dagpenger mottatt i 2020 og 2021 for utbetaling henholdsvis sommeren 2021 og 2022. I vedtaket er det angitt at den midlertidige retten til feriepenger av dagpengene skal gjelde for de som ikke etter det ordinære regelverket vil ha rett til å ta ferie med dagpenger. Ut over dette er det ikke angitt rammer for utforming av ordningen.

Ordningen vil ha betydelige budsjetteffekter og et forslag til avgrensning må legges fram for Stortinget. Når Stortinget har gjort et budsjettvedtak, vil det kunne fastsettes regelverk for ordningen i forskrift. Det legges til grunn at forskrift fastsettes med hjemmel i folketrygdloven § 25-16, som en endring av midlertidig forskrift 20. mars 2020 nr. 368 om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien, som fastsettes av Kongen i statsråd.

SPØRSMÅL NR. 1410**Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Erik Ludvigsen****Besvart 4. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at regjeringen har kartlagt organisasjonseigde bygg, og vil statsråden sørge for at slike kulturelle nærmiljøanlegg blir likestilt med idrettsanlegg som kan søke og motta momskompensasjon?

BEGRUNNELSE:

I Frivillighetsmeldingen fra 2018 pkt. 7.3.5 står det at "Regjeringen vil setje igang kartlegging av organisasjonseigde bygg". Bakgrunnen for dette er et sterkt ønske fra blant annet kor og korps om å bli likestilt med idrettslag. I Egersund har Egersunds Mandssangforening brukt dugnadsinntekter til å ta opp lån og kjøpe, sette i stand og bygge ut tidligere avholdslosjens forsamlingshus. Det er foreningens ambisjon at bygget - Sangerlosjen - skal tjene som et kulturbygg, et nærmiljøanlegg om man vil, for hele

Egersunds befolkning, i tillegg til å være øvingslokaler og kulturscene for korets egen virksomhet. Dersom Sangerlosjen hadde vært et idrettsanlegg, ville foreningen kunnet søkt og fått kompensert moms en staten tar inn. Det fremstår som svært urimelig at en stor del av dugnadsinntekten/lånet som koret har tatt opp, skal gå med til å betale avgift til staten, en avgift som påløper fordi foreningen tar vare på et historisk bygg i Egersund.

Svar:

Tilgang på gode og hensiktsmessige lokaler er svært viktig for frivilligheten og kulturlivet. På samme måte som et fotballag trenger en jevn gressmatte, behøver korps et øvingslokale med god akustikk. Regjeringen varslet en kartlegging av organisasjonseide bygg i Meld. St. 10 (2018-2019) Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfaldig.

Vi har et stort og mangfoldig frivillig organisasjonsliv i Norge. Nettopp derfor er det en stor oppgave å skaffe oversikt over bygg og anlegg som er eid av frivillige organisasjoner. Regjeringen har gitt økte ressurser til Kulturalliansen over statsbudsjettet i 2020 og 2021, for å støtte deres prosjekt med å kartlegge lokaler for kulturfrivilligheten. Kulturalliansen har ferdigstilt verktøy og metodikk for å gjennomføre slik kartlegging. Disse verktøyene ligger åpent tilgjengelig på <http://www.kulturalliansen.no/lokaler>.

Kulturalliansen har startet kartlegging i 10 pilotkommuner. Kulturdepartementet følger prosjektet underveis og vi ser at kartleggingen vil gi en god oversikt over hvem som eier lokalene, hvem som bruker dem, og hvorvidt de er egnet til den bruken de har.

På Kulturalliansen sine sider ligger det en utmerket veileder for hvordan man kan gå frem for å gjennomføre en kartlegging i en kommune, og jeg vil oppfordre kommuner og kulturaktører til å gå sammen med frivillige kulturorganisasjoner om å gjennomføre kartlegginger lokalt.

I gjeldende merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner blir det gitt kompensasjon for drifts- og vedlikeholdskostnader for bygg og annen fast eiendom knyttet til den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten.

Tilskuddsordninger som skal gjelde for en svært mangfoldig sektor må være godt utredet. I Meld. St. 10 (2018-2019) er det derfor varslet behov for grundige kartlegginger av organisasjonseide bygg før det gjøres en vurdering av en eventuell innlemming av merverdiavgiftskompensasjon for nybygg, rehabilitering og ombyggingkostnader til organisasjonseide bygg i den generelle merverdiavgiftskompensasjonen for frivillige organisasjoner, eller en eventuell innlemming av organisasjonseide bygg i merverdiavgiftskompensasjonsordningen for idrettsanlegg. Dette arbeidet er i gang, og vil blant annet innebære en vurdering av hva slags typer organisasjonseide bygg som skal omfattes, omfanget av kostnader som ikke dekkes i dag samt hvilke kategorier organisasjoner som vil ha nytte av en slik ordning.

SPØRSMÅL NR. 1411

Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 3. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Er statsråden enig i at sktfvl. § 10-4 gir Skatteetaten hjemmel til å kopiere dokumenter som de finner ved kontrollen, men ikke til å medta originale dokumenter fra kontrollstedet uten at det gis samtykke fra den opplysningspliktige, og er statsråden enig i at Skatteetaten må gjennomføre bevissikring etter sktfvl § 10-15 for å få ta beslag i originaldokumenter?

BEGRUNNELSE:

Ethvert inngrep i private rettssubjekters sfære skal ha hjemmel i lov. Legalitetsprinsippet er en grunnleggende forutsetning for en rettsstat og står sterkt i norsk rett. Etter NAV-skandalen er det økt oppmerksomhet rundt at myndighetene kan tolke rettsregler feil, og etablere en langvarig praksis i strid med gjeldende rett.

Det ser ut til at også politiet har utviklet slik praksis hva gjelder deres arbeid sammen med andre offentlige etater i oppfølgingen av arbeidskriminalitet, jf. økokrims-sjefens offentlige uttalelser om.

Skatteetaten har hjemmel til å gjennomføre varslet og uvarslet kontroll hos skatteyttere etter skatteforvaltningsloven § 10-4, første ledd, unntatt i private hjem med mindre næringsvirksomheten utøves derfra.

En slik kontroll utløser enkelte plikter for skatteyter til å fremlegge dokumentasjon som skatteetaten ber om, jf. sktfvl. § 10-1. I tillegg plikter skatteyter å gi tilgang til befarng, besiktigelse, gjennomsyn av arkiver, opptelling av eiendeler, taksering mv. av fast eiendom, anlegg, innretninger og transportmidler mv.

I sktfvl. § 10-4 annet ledd, siste setning fremgår det følgende:

«Ved gjennomsyn av virksomhetens arkiver kan skattemyndighetene kopiere til datalagringsmedium for senere gjennomgang hos den opplysningspliktige eller hos skattemyndighetene.»

Av ordlyden fremgår det klart at hjemmelen gir rett til å kopiere originaldokumenter for senere gjennomgang, altså ikke rett til å ta med seg originaldokumenter for senere gjennomgang. Å ta beslag i dokumenter fra private

rettssubjekt er et inngripende tiltak som krever klar lovhjemmel.

Slik lovhjemmel finnes bla i sktflv. § 10-15, hvor skatteetaten etter rettens kjennelse kan foreta bevisbeslag. Selv ved slik rettslig kjennelse skal etaten vurdere særskilt om det er nødvendig å ta beslag i originale dokumenter, jf. sktflv. § 10-15 tredje ledd andre setning:

«Originale dokumenter kan tas med når originalen i seg selv antas å ha særskilt bevisverdi, når bevisverdien vil reduseres ved kopiering, eller når dokumentet antas å være et særlig sentralt bevis for lovovertrødelse.»

Selv i de tilfellene hvor kontrollmyndigheten får rettens kjennelse for å foreta bevissikring, skal det særskilt vurderes om originaldokumentet skal beslaglegges eller ikke.

Svar:

Skatteforvaltningsloven kapittel 10 regulerer skattemyndighetenes adgang til kontroll. Kontroll innebærer at skattemyndighetene ber om opplysninger ved skriftlig henvendelse eller ved stedlig kontroll. Stedlig kontroll er regulert i skatteforvaltningsloven § 10-4.

Ved kontroll er utgangspunktet at den skattepliktige etter krav fra skattemyndighetene skal gi opplysninger som kan ha betydning for vedkommendes bokføring eller skatteplikt og kontrollen av denne. Plikten er ikke knyttet til bestemte dokumenter, men til opplysninger som kan ha betydning for skatteplikten. Skattemyndighetene kan kreve at den skattepliktige dokumenterer opplysningene ved for eksempel å gi innsyn i, legge frem, sammenstille, utlevere eller sende inn regnskapsmateriale med bilag, kontrakter, korrespondanse, styreprotokoller, elektroniske programmer og programsystemer, jf. § 10-1 første ledd.

Ved stedlig kontroll skal den skattepliktige gi skattemyndighetene adgang til befarig, besiktigelse, gjennomsyn av arkiver, opptelling av eiendeler, taksering mv. av fast eiendom, anlegg, innretninger, transportmidler mv., jf. § 10-4 annet ledd. Det er ikke plikt til å gi adgang til kontroll i private hjem, med mindre næringsvirksomhet utøves derfra.

Skatteforvaltningsloven § 10-4 setter ingen begrensninger knyttet til hvilke typer dokumenter den skattepliktige skal gi. Skattemyndighetene kan derfor ta med seg originaldokumenter ved stedlig kontroll. Dette er også forutsatt i skatteforvaltningsforskriften § 10-14-7. Etter denne bestemmelsen skal papirdokumenter tilbakeleveres så snart som mulig, eventuelt etter at det er tatt kopier av dokumenter som antas å få betydning for kontrollen. Dersom det er behov for å beholde originaldokumenter utover rimelig tid, kan den opplysningspliktige kreve å få en kopi av dokumentene.

Skattemyndighetene har også adgang til elektroniske arkiver. Det er slik adgang som reguleres i skatteforvalt-

ningsloven § 10-4 annet ledd siste punktum. Av praktiske grunner har myndighetene adgang til å ta med en kopi av arkivet for senere gjennomgang hos den skattepliktige eller skattemyndighetene. Dette begrenser ikke adgangen til originaldokumenter.

Dersom den skattepliktige påklager et pålegg om utlevering av papirdokumenter, elektronisk lagrede opplysninger mv., skal dokumentene, lagringsmediet, enheten det sitter i eller en kopi av den elektroniske informasjonen, forsegles, jf. skatteforvaltningsloven § 10-13 fjerde ledd og skatteforvaltningsforskriften § 10-14-5. Forseglet materiale skal deponeres hos skattemyndighetene til klagen er avgjort.

Ved stedlig kontroll etter § 10-4 er skattemyndighetene avhengige av at den opplysningspliktige medvirker for at de skal kunne gjennomføre kontrollen. Hvis den opplysningspliktige nekter å legge til rette for undersøkelsene og utlevere dokumenter mv., kan ikke skattemyndighetene utøve tvang. Etter § 10-12 skal politiet på anmodning fra skattemyndighetene yte bistand ved kontroll. Dette utvider likevel ikke skattemyndighetenes adgang til å kreve opplysninger og gjøre undersøkelser.

Tvang er først aktuelt dersom tingretten har truffet beslutning om bevissikring etter skatteforvaltningsloven § 10-15. Ved bevissikring kan skattemyndighetene få adgang til dokumenter mv. selv om den skattepliktige ikke medvirker til kontrollen. Bevissikring innebærer at skattemyndighetene ved tvang kan kreve adgang til lokaler, eiendommer, transportmidler og andre oppbevaringssteder for å søke etter bevis. Dette har likhetstrekk med de straffeprosessuelle tvangsmidlene ransaking og beslag. For at retten skal treffe beslutning om bevissikring, må det være rimelig grunn til å anta at den skattepliktige har overtrådt reglene om tilleggsatt. Bevissikring er et inngripende tiltak, og det gjelder strengere regler i slike saker. At det er begrenset adgang til å ta

med originaldokumenter i slike tilfeller, begrenser derfor ikke adgangen til originaldokumenter ved ordinær kontroll.

SPØRSMÅL NR. 1412**Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 5. mars 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Gjennom media er vi gjort kjent med at regjeringen vil innføre såkalte progresjonsprøver i grunnskolen. Det antydes at de nye testene skal erstatte kartleggingsprøver og læringsstøttende prøver.

Er det slik å forstå at regjeringen har til hensikt å utvikle kartleggingsprøvene, hvis formål er diagnostisk og ment å hjelpe lærerne til å avdekke den enkelte elevens behov for individuell oppfølging, og erstatte disse med tester som har et helt annet formål; å måle elevenes resultater løpende gjennom grunnskolen?

Svar:

Vi har gjennom fagfornyelsen har fått et nytt læreplanverk (LK20), og da må vi også fornye prøvene som utvikles nasjonalt slik at de støtter opp under de nye læreplanene. Videreutviklingen av prøvene er en del av gjennomgangen av det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet, som Stortinget har bedt om. Gjennomgangen gjøres i samarbeid med referansegruppen for fagfornyelsen, hvor organisasjonene er representert. Stortinget er også informert om hvordan vi følger opp dette anmodningsvedtaket gjennom Prop 1. 2021.

Etter faglige råd fra Utdanningsdirektoratet og etter dialog med partene, har regjeringen besluttet at de ønsker å innføre en prøveform som bedre kan støtte lærerne

i deres undervisningsvurdering. Den nye prøvetypen, med arbeidstittelen "progresjonsprøver", skal gi informasjon om enkeltelevens kompetanse og ferdigheter.

Dagens kartleggingsprøver gir informasjon om de elevene som trenger ekstra oppfølging, gjennom å identifisere de elevene som presterer under en definert nasjonal bekymringsgrense på 20 %. Alle elevene gjennomfører disse prøvene, men prøvene gir ingen informasjon om nivået til elevene som presterer over bekymringsgrensen. De nye prøvene vil gi bedre informasjon om hele elevgruppen, også de som trenger ekstra oppfølging, slik at læreren får bedre støtte for å gi god og tilpasset opplæring og undervisningsvurdering til alle elevene.

Det er svært viktig at de elevene som trenger ekstra oppfølging og tilrettelegging fanges opp tidlig, slik at de kan få den hjelpen de trenger. Det er ikke riktig at dagens kartleggingsprøver er diagnostiske. Dagens kartleggingsprøver er en type «screening»-prøver som skal finne de elevene som trenger videre oppfølging og eventuelt utredning. Diagnostiske prøver brukes for å avdekke spesifikke vansker, og dette er ikke dagens kartleggingsprøver laget for.

I dag er enkelte av kartleggingsprøvene obligatoriske, mens andre er frivillige, og det er ikke avgjort hvordan dette blir for de nye prøvene. Dette, og flere andre spørsmål knyttet til de nye prøvene, må utredes videre og drøftes med partene og de som skal bruke prøvene.

SPØRSMÅL NR. 1413**Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 8. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

På dansk TV2 kunne vi i helgen lese om en undersøkelse utført blant dansk ungdom, som viser at konsekvensene av pandemien har ført til vektøkning, økt hvilepuls, økt blodtrykk m.m.

Kjenner statsråden til lignende undersøkelser utført i Norge, eller vil statsråden ta initiativ til at tilsvarende un-

dersøkelser blir utført blant norsk ungdom slik at vi kan få bedre belyst konsekvensene av pandemien og stengte fritidsaktiviteter m.m.?

BEGRUNNELSE:

Lenke til undersøkelsen fra Danmark:

<https://nyheder.tv2.dk/samfund/2021-02-19-skolee-lever-tog-knap-8-kilo-paa-under-nedlukning-vi-risikerer-at-de-blive-syge?fbclid=IwAR1hc4xIupYyT57g646UH-jBcirtvDKmPNCkleZkoTSP4y4NTzvGCmiEHKlo>

Svar:

Uheldige helsemessige konsekvenser av pandemien og iverksatte smittevernstiltak er et viktig område å følge med på. Jeg har forelagt spørsmålet for Folkehelseinstituttet som følger utviklingen i risikofaktorer for ikke-smittsomme sykdommer (NCD) som del av arbeidet for å følge opp globale og nasjonale mål på dette området. FHI opplyser følgende om pågående arbeid av relevans:

Folkehelseinstituttet gjennomførte i oktober-november 2020 Den nasjonale folkehelseundersøkelsen (NHUS) der det blant annet ble spurt om fysisk aktivitet, kosthold og vektendring. De yngste deltakerne var 18-24 år, og det var disse som i størst grad rapporterte å ha endret kosthold og fysisk aktivitet under pandemien. Totalt 23 prosent i aldersgruppen 18-24 år mener de spiser mindre sunt nå enn før koronaen, og hele 44 prosent oppgir å være mindre fysisk aktive nå enn før.

<https://www.fhi.no/nyheter/2021/pandemien-har-hatt-storst-utslag-pa-fysisk-aktivitet-og-kosthold-hos-yngre/> Folkehelseinstituttet vil følge med på dette videre når undersøkelsen gjentas. Det vil være mulig

å supplere den digitale spørreundersøkelsen med innsamling av biologiske prøver for å følge med på blodsukker og blodfett.

For yngre barn og ungdommer har Folkehelseinstituttet muligheten til å bruke data som samles inn om barna som deltar i mor, far og barn-undersøkelsen (MoBa). Når disse barna blir 13 år inviteres de til å svare på spørsmål om kosthold, søvn, fysisk aktivitet på fritiden og i skolen, skjermtid, kroppsvekt og høyde. Undersøkelsen går kontinuerlig og det ser ut til å være relativt høy svarprosent. Datasettet inneholder nå mer enn 20.000 barn. Her vil det kunne ses på endring i levevaner gjennom pandemien og man kan undersøke betydningen av sosial ulikhet. Innsamlingen er pågående.

I tillegg gjennomfører OsloMet snart undersøkelsen Ungdata der spørsmål om levevaner inkludert kosthold og fysisk aktivitet inngår. <https://www.ungdata.no/gjennomforing-av-ungdata-undersokelsen-2021/>.

I de befolkningsbaserte helseundersøkelsene som HUNT (Helseundersøkelsene i Nord-Trøndelag) og Tromsøundersøkelsen er det gode muligheter til følge med på de målte risikofaktorer som vekt og blodtrykk.

Jeg vil følge opp dette overfor FHI for å se hvordan vi kan få best mulig data som grunnlag for å vurdere konsekvensene av pandemien på områdene som representanten etterspør.

SPØRSMÅL NR. 1414

Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud

Besvart 3. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden gjøre sitt, og raskt sørge for at vi i Horten snarest kan få på plass et etterlengtet leskur på Apenes?

BEGRUNNELSE:

Jeg ønsker å gjøre statsråden oppmerksom på at Hortens beboere på Apenes ønsker seg le for vær og vind på busstoppet. Et lite lokalt ønske, som etter undertegnede forståelse må innom statsråden for å kunne bli realisert.

Undertegnede er gjort oppmerksom på, igjennom vår lokalavis Gjengangeren, at det er Nærings- og fiskeridepartementet som er grunneier der beboere, kommunen og fylkeskommunen ønsker å sette opp leskuret. Uten samtykke fra grunneier kan altså ikke leskuret settes opp.

Bakgrunnen er at i 1968 overtok staten området og gjorde om Karljohansvern verft til et statseid aksjeselskap under navnet Horten verft. Selskapet gikk konkurs i 1987 og aktiviteten opphørte da.

Utfordringen er slik undertegnede forstår at det etter konkursen ikke ble ryddet opp i en del mindre eiendomsforhold. Verven eide flere større og mindre eiendommer i Horten, og siden Verven ved konkursen var et statseid selskap, står Nærings- og fiskeridepartementet oppført som grunneier.

Horten kommune har vært i kontakt med departementet uten å komme frem til en løsning. Det er slik undertegnede forstår gitt signaler om at saken muligens må til vedtak i Stortinget før kommunen og fylkeskommunen kan komme videre. I mellomtiden står Hortens innby-

gere dessverre både kalde og våte, mens de venter på bussen.

Svar:

Jeg takker representanten Aasen-Svensrud for å ha gjort meg oppmerksom på at Hortens beboere på Apenes må vente på bussen uten ly for vær og vind. Nærings- og fiskeridepartementet var høsten 2020 i muntlig dialog med Horten kommune vedrørende mindre eiendomsforhold relatert til konkursen i tidligere statseide Horten Verft AS. Departementet opplevde dialogen som konstruktiv, og

det var enighet om at kommunen skulle komme tilbake med en skriftlig henvendelse som redegjorde for de faktiske forholdene og forslag til den løsningen kommunen ønsket. Slik henvendelse er ennå ikke mottatt. Den konkrete problematikken med leskur på busstoppet på Apenes er ukjent for departementet og var ikke tema i dialogen med kommunen. En eventuell henvendelse om dette vil, på lik linje med øvrig henvendelse om eiendommene etter Horten Verft, bli saksbehandlet av departementet på ordinær måte.

SPØRSMÅL NR. 1415

Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 2. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

NOU-en Rusreform – fra straff til hjelp har foreslått å slette anmerkninger på uttømmende politiattest og vandelsvurdering for dem som har brukt narkotika og har vært i besittelse av narkotika.

Hvor mange personer vil kunne få en politiattest uten anmerkninger (som de har i dag) hvis Stortinget sletter informasjon om overtredelser som blir straffefrie i regjeringens forslag til rusreform?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til NOU-en:

Spørsmålet er om reaksjoner som ikke lenger skal anmerkes på uttømmende politiattest og vandelsvurdering, bør slettes fra reaksjonsregisteret. Sletting innebærer at opplysningen fjernes fra reaksjonsregisteret og avleveres til Arkivverket, jf. politiregisterforskriften § 16-2 annet ledd nr. 3, jf. § 44-13 tredje ledd. Dette vil få den praktiske betydning at slike reaksjoner ikke vises på straffattest som utarbeides til bruk i den enkelte straffesak, jf. politiregisterloven § 46.

SV vil gi disse personene en ny sjanse. Jeg vil gjerne ha all informasjon om disse personene som har gjort en overtredelse, som nå kan bli straffefrie, altså de som kan få en uttømmende politiattest uten anmerkninger. Hvis det er mulig vil jeg også få informasjon om de som har overtredelser som kan bli straffefrie som også har andre overtredelser, for å vite litt om helheten.

Svar:

En slik tallfesting representanten ber om, er ikke noe departementet har oversikt over. Det må foretas en gjennomgang av blant annet reaksjonsregisteret hvor det må skilles mellom saker som gjelder bruk og besittelse av narkotika til eget bruk og saker som gjelder salg og annen straffbar befatning med narkotika. Det må trolig også gjøres en manuell gjennomgang for de tilfeller som ligger i «nedre sjikt» av straffeloven § 231. Dette er ikke et arbeid som lar seg gjennomføre på kort varsel. Departementet kan derfor ikke tallfeste hvor mange personer som vil kunne omfattes av et slik forslag som utvalget har foreslått, og som regjeringen ikke følger opp.

Jeg vil ellers påpeke at det faktum at et forhold ikke lenger er straffbart, ikke nødvendigvis er et argument for å slette tidligere straffbare forhold fra reaksjonsregisteret. En del av vandelskontrollen kan være å vurdere den realitet at vedkommende tidligere har begått en handling som var straffbar på gjerningstidspunktet. Dette kan være relevant i vurderingen av hvorvidt personen er egnet for den aktuelle stillingen som krever vandelsattest. Det er for øvrig ikke vanlig at tidligere begåtte lovbrudd slettes fra reaksjonsregisteret når tidligere straffbare forhold blir avkriminalisert.

SPØRSMÅL NR. 1416**Innlevert 24. februar 2021 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth****Besvart 1. januar 0001 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Når vil regjeringa sikre at UNN og alle andre sykehus får midler og annet, som er nødvendig for å kunne tilby alle kvinner tidlig ultralyd og NIPT-test, i tråd med Stortingets vedtak i mai 2020?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i mai 2020 endringer i bioteknologiloven som blant annet betyr innføring av NIPT-test og tidlig ultralyd for alle kvinner i Norge. Det ble også vedtatt at økonomiske konsekvenser som følge av endringene skulle være innarbeidet i statsbudsjettet for 2021.

ITromsø kunne tirsdag 23. februar vise til at dette enda ikke er på plass på Universitetssykehuset i Nord-Norge, grunnet mangel på midler til ansatte, ultralydmaskiner og kostbart analyseutstyr.

Svar:

Etter Stortingets vedtak i mai 2020 utredet Helsedirektoratet i samarbeid med fagmiljøene behovet for økning i kapasitet og kompetanse for å kunne innføre NIPT og tidlig ultralyd.

Utredningen var klar 2. november 2020 og viste blant annet behov for omfattende kompetansehevende tiltak og økning i jordmor- og legeressurser for å gi tilbud om tidlig ultralyd til alle gravide. Utredningen viste også

behov for kompetanse og utstyr til laboratorier for å undersøke NIPT. Direktoratet anbefalte derfor i sin utredning at tilbudene innføres gradvis. Gjennomføringen og finansieringen av Stortingets vedtak ble deretter avklart i behandlingen av statsbudsjettet for 2021. I tråd med flertallets vedtak og merknader i budsjettinnstillingen, har regjeringen gitt helseregionene i oppdrag å følge opp Stortingets beslutninger. Helseregionene skal i løpet av høsten 2021 gi fostermedisinsk tilbud, inkludert tidlig ultralyd og NIPT, til gravide over 35 år og andre gravide med rett til fosterdiagnostikk. Vedtaket om å senke aldersgrensen fra 38 til 35 år mer enn dobler antallet gravide som skal ha et tilbud om fostermedisinsk undersøkelse og diagnostikk. Jeg har også gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å starte opplæring og kompetansehevende tiltak slik at tilbudet om tidlig ultralyd til alle gravide kan komme på plass i hele landet. På grunn av det store kompetansebehovet vil tidlig ultralyd til alle gravide først være mulig å iverksette i 2022. Helsedirektoratets utredning viser at forberedelsene vil være krevende å kombinere med kravet om full drift med høy kvalitet på sykehusenes fødeavdelinger. Fødeavdelingene må gjøre det som er mulig for å unngå at opplæring og kompetanseheving i tidlig ultralyd går ut over andre viktige oppgaver i svangerskaps- og fødselsomsorgen. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021 vil regjeringen komme tilbake til nødvendige bevilgninger for å iverksette tidlig ultralyd og NIPT.

SPØRSMÅL NR. 1417**Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 5. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Hva vil landbruksministeren gjøre med denne negative kanaliseringen av spill samt spillmanipulasjonen man nå opplever i totospillet som en direkte konsekvens av, eller praktisering av, den innførte tapsgrensen ikke virker som tiltenkt samt hvilke tiltak vil ministeren gjennomføre for at totalisatorspill på hest ikke skal bidra til negativ kana-

lisering ved at spillere nå søker seg til utenlandske spillskaper?

BEGRUNNELSE:

Den 22. februar skrev redaktøren i Trav og Galopp-nytt en kommentar om de enormt store utfordringene man nå ser i totalisatorspill på trav etter innføring av tapsgrenser.

Omsetningen reduseres hos Norsk Rikstoto, og spillerne rømmer landet til utenlandske spillselskaper som følge av den innførte tapsgrensen. Et av det største faresignalet dette gir nå er manipulasjon av oddsen i totalisatorspillet. Spillmanipulasjon har vært lite utbredt i Norge, og de siste dagers utvikling er dramatisk. Hvorvidt denne spillmanipulasjonen er utført ulovlig er ikke avklart.

På Leangen 22. februar så man et skrekkeeksempel på hva den innførte tapsgrensen fører til av spill manipulasjon.

I V65-1 ble hesten Bakkmo Bosse, som av fagmediene var rangert som et desidert sistevalg (anslått til normalt ca. 2 % spill), gjort til stor favoritt i V65-spillet natt til mandag, og det var han fortsatt mandag morgen og formiddag. Favorittskapet minket utover dagen. Hesten kom som ventet inn i mål som en av de siste i løpet.

De utenlandske spillselskapene bruker sportens immaterielle verdier («stjeler» løpsprogrammet) og setter opp spill basert på hvor mye de ulike hestene er spilt i Rikstotos systemer. Ved å trykke ned oddsen på en antatt sjansesvak hest, vil den øke på andre objekter som spillerne kan satse på penger på hos andre aktører – aktører som ikke har lovlig virksomhet i Norge, men som en norsk hestespiller ikke har noen problemer med å få spilt hos.

I dette tilfellet påvirket det også et av Norsk Rikstotos produkter gjennom rangeringen i innsatsfordelingen. Norsk Rikstoto satte inn grep umiddelbart for å utjevne slik at de tidlige spillene skulle få mindre betydning. Innsatsfordelingen vil fortsatt ligge til grunn for genereringen av dette spillproduktet.

Vi ser nå både spillerflukt til utenlandske spillselskaper, såkalt negativ kanalisering, samt spillmanipulasjon mot totospillet. Dette er et sterkt bevis på at den innførte tapsgrensen, eller praktisering av denne, ikke fungerer som tiltenkt i henhold til Stortingets vedtak i saken.

Svar:

Lotteritilsynet viser til at kanalisering av hestespill historisk har vært god, dette til tross for at slike spill i årevis har vært tilbudt av utenlandske spillselskaper uten tillatelse i Norge. I møte med departementet så opplyser Norsk Rikstoto at antallet spillere hos dem har økt i år.

Odds-spill på norske hesteløp hos utenlandske selskaper har sannsynligvis svært lav omsetning. Lotteritilsynet mener denne omsetningen trolig er så lav at den ikke påvirker kanaliseringsgraden nevneverdig. Myndighetene arbeider med å avgrense utenlandske selskaps mulighet for å tilby pengespill i Norge i strid med regelverket. Dette

arbeidet har ifølge Lotteritilsynet ført til at det ulovlige markedet nå er stabilt, og det er ikke indikasjoner på at det er flere nordmenn som spiller i det ulovlige markedet enn før. Ifølge Lotteritilsynet trakk flere selskaper som tilbød odds-spill i det norske markedet seg ut i 2020.

Dersom Lotteritilsynet får kunnskap om negativ kanalisering som medfører økning av problemspillere, eller at det er holdepunkter for at det skjer en vesentlig økning i omsetningen på ulovlige hestespill innen hestesporten, vil Lotteritilsynet følge opp dette.

Så var det imidlertid ventet at innføring av maksimale tapsgrenser for Norsk Rikstotos spillere ville føre til nedgang i omsetningen. Det var også en viktig grunn til at regjeringen foreslo at det ikke skulle innkreves totalisatoravgift for 2021.

Fram til midten av februar i år var ikke omsetningsnedgangen hos Norsk Rikstoto vesentlig større enn den har vært de to foregående årene (5,5 % mot gjennomsnittlig 4,5 % per år). Norsk Rikstoto venter imidlertid at de innførte tapsgrensene kan føre til et sterkere omsetningsfall fremover fordi mange spillere nå har utnyttet tapsgrensene maksimalt, inkludert overført beløp fra 2020.

Innfasingen av de maksimale tapsgrensene fra nyttår har, slik jeg forstår det, skjedd slik Norsk Rikstoto selv ønsket. Jeg har i utgangspunktet lagt til grunn at det innebar en smidig innfasing. I midten av januar fremmet imidlertid Rikstoto forslag overfor Lotteritilsynet om en annen tilnærming. Departementet har dialog med Norsk Rikstoto og Lotteritilsynet både om innfasingen og den løpende praktiseringen av tapsgrensene, og det kan være aktuelt at Norsk Rikstoto gjør noen justeringer.

Jeg har også i dialog med Norsk Rikstoto og Lotteritilsynet startet arbeidet med å følge opp Stortingets anmodningsvedtak om å vurdere ytterligere individuell tilpasning av tapsgrensene.

Avslutningsvis vil jeg peke på at det konkrete eksempelet som omtales i begrunnelsen for det skriftlige spørsmålet, og omtales som spillmanipulasjon, ikke nødvendigvis har noen sammenheng verken med tapsgrensene eller praktiseringen av dem å gjøre. Det vises her til et spillselskap uten tillatelse til å tilby spill i Norge, og som tilbyr odds ut fra innsatsfordeling hos Norsk Rikstoto. Vanligvis skjer bare en liten del av spillet hos Norsk Rikstoto dagen før eller tidlig på løpsdagen. Innsatsfordelingen kan derfor endre seg mye fram til løpsstart. Ifølge Norsk Rikstoto er det ingen signifikant endring i spillmønsteret etter innføring av maksimale tapsgrenser.

Norsk Rikstoto opplyser at de nå gjør noen endringer som gjør at de tidlige spillene får mindre betydning for deres spillprodukt "Stalltips" fram til omsetningen kommer på et nivå som anses som stabilt. Lotteritilsynet sier at dersom de får informasjon, tips eller grunnlag for å tro at markedsføringen av totalisatorspill er villedende eller

utilstrekkelig veiledende, vil de se nærmere på dette i revisjon av Norsk Rikstotos markedsføringsaktiviteter.

SPØRSMÅL NR. 1418

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 2. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

13. juni 2017 vedtok Stortinget at regjeringen skulle legge frem forslag til ny hundelov (vedtak 885).

Hvor langt har regjeringen kommet og når kan vi forvente at forslag til ny lov sendes på høring?

Svar:

Landbruks- og matdepartementet overtok forvaltningssansvaret for hundeloven i mars 2019. I henhold til

Stortingets anmodningsvedtak er det gjennomført en lovgjennomgang. Lovgjennomgangen viste et behov for å endre hundeloven, for bedre å balansere sikkerhetsaspektet opp mot dyrevelferd og hundeeiers rettsikkerhet.

Landbruks- og matdepartementet arbeider nå med et endringsforslag, som vil sendes på høring våren 2021 med 3 måneders høringsfrist. Det tas videre sikte på å fremme en lovproposisjon til Stortinget våren 2022.

SPØRSMÅL NR. 1419

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 4. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Denne uka vedtok Stortingets flertall, med regjeringsspartiene og FrP, å etablere en ny kommunal kompensasjonsordning for å kompensere lokale virksomheter som er særlig hardt rammet av koronapandemien. Flertallet mener ordningen skal fungere som en kommunal ventilordning.

Vil tilskudd fra kommunene gjennom denne ordningen regnes som omsetning for bedriftene, og innebære fratrukk eller forhindre bedrifter å motta støtte gjennom den nasjonale kompensasjonsordningen?

Svar:

Spørsmålet berører statsstøtterettslige problemstillinger, spesielt spørsmålet om kumulasjon. Ved tildeling av støtte

skal støttegiver kontrollere at støttemottaker til sammen fra offentlige kilder ikke tildeles støtte utover det støttenivå som er fastsatt for det formål støtten er begrunnet i.

Regjeringen varslet i Prop. 79 S (2020–2021) at man legger opp til at støtte fra kommunene tildelt som bagatellmessig støtte, ikke kommer til fratrukk dersom bedriften også mottar støtte i den generelle kompensasjonsordningen.

Hvorvidt støtte gitt under andre støtteordninger skal komme til avkorting, beror på hva som følger av det nasjonale rettsgrunnlaget til ordningen, og reglene om kumulasjon i EØS-reglene om offentlig støtte.

I utgangspunktet er departementets rettslige vurdering at hvis kommunene gir støtten i tråd med regelverket om bagatellmessig støtte (de minimis), og støtten gis som

uspesifisert støtte, så kan støtten ses bort fra i kompensasjonsordningen.

Vi har vurdert om det er noe i forskriften eller rettsgrunnlaget for øvrig for den nasjonale kompensasjonsordningen, slik den har vært notifisert til ESA, som hindrer en slik løsning. Forskriften har en bestemmelse om at offentlige tilskudd skal regnes som omsetning. Samtidig gjør den unntak for enkelte spesifiserte tilskudd, jf. forskriften § 2-2 andre ledd. Spørsmålet om uspesifisert bagatellmessig støtte fra kommunene ble ikke vurdert da forskriften ble ferdigstilt høsten 2020, og er derfor ikke uttrykkelig nevnt blant unntakene i forskriften. Etter departementets vurdering er det nå hensiktsmessig å gi en

presisering i forskriften for kompensasjonsordningen om at uspesifisert støtte fra kommunene som er gitt i tråd med regelverket om bagatellmessig støtte, ikke anses som omsetning. Departementet mener en slik presise-ring er i tråd med det som ble notifisert til ESA og godkjent.

Departementet understreker at forutsetningen for å unngå avkortningsproblematikk er at de kommunale midlene er delt ut som uspesifisert bagatellmessig støtte, dvs. at støtten ikke knyttes direkte opp mot konkrete kostnader eller tap, men gis som generell likviditetsstøtte. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har også i sitt tilskuddsbrev til kommunene, datert 25. februar 2021, gjort kommunene spesielt oppmerksomme på dette.

SPØRSMÅL NR. 1420

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 3. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å la lag i barne- og ungdomsidretten spille håndballkamper innenfor egen idrettskrets, gitt at det er få lag i hver kommune og tilnærmet null smitte i regionen?

BEGRUNNELSE:

Den 23. februar 2021 ble restriksjonene lettet på, slik at lag i barne- og ungdomsidretten nå kan spille håndballkamper. Dette er svært positivt, men et vilkår for at lagene skal spille er at det skjer i egen kommune. Kommuner hvor det kun er ett lag per gruppe får fremdeles ikke spille kamper. Den smittevernfaglige begrunnelsen er vanskelig å forstå. Håndballagene i Oslo, i den kommunen med jevnt over høyest smittetrykk, kan spille kamper innenfor kommunegrensen sin.

Laget i for eksempel Holtålen kommune, hvor det var 3-4 smittetilfeller i 2020 og ingen registrerte smittetilfeller så langt i 2021, får fortsatt ikke lov til å spille kamper i sin gruppe da de er det eneste laget i sin kommune. Kommunene i Rørosregionen, som tilhører samme idrettskrets, har hatt ekstremt liten smitte med null registrerte tilfeller pr. dags dato. Det fremstår derfor ikke fornuftig at åpningen for å spille håndballkamper skal følge kommunegrensene og ikke kretsgrensene, forutsatt at smitten er lav og tilnærmet lik i alle kommunene.

Svar:

Idrett er viktig for den enkelte, for folkehelsen og for samfunnet. Jeg deler bekymringen over at mange utøvere gjennom den pågående pandemien ikke er gitt mulighet til å drive normal organisert idrettsaktivitet, og i perioder heller ikke seriespill og andre konkurranser innenfor de geografiske avgrensninger som i utgangspunktet gjelder for barne- og ungdomsidretten. Langvarige smitteverntiltak har konsekvenser for motivasjon til regelmessig idrettsaktivitet, treningsfelleskap og sosialt samvær.

Etter flere uker med strenge smitteverntiltak ble det fra og med 23. februar iverksatt lettelse i de nasjonale tiltakene og der lettelse for barn og unge er prioritert. Såfremt det ikke er innført strengere tiltak lokalt, gjelder den nasjonale anbefalingen om at barn og unge under 20 år nå kan konkurrere både innendørs og utendørs med utøvere i egen kommune, og de kan delta ved utendørs idrettsarrangementer innen egen krets eller region i idretter som ikke innebærer nærkontakt, som f.eks. individuelle idretter som langrenn og andre skiidretter.

Smittesituasjonen i Norge er fortsatt krevende, og det er knyttet stor usikkerhet til betydningen av ulike virusvarianter for smittespredningen. Vi vet foreløpig ikke hvilken betydning vaksinasjon vil ha for smitteverntiltakene på ulike tidspunkt i tiden framover. Situasjonen tilsier at vi alle ennå må begrense mobilitet og sosial kontakt så mye som mulig. Da er det også nødvendig å sette noen geografiske grenser for mobilitet selv om de, slik repre-

sentanten bemerker, kan gi noen utslag som kan oppleves som urimelige. Det gjøres fortløpende vurderinger av

hvilke tiltak som skal gjelde på nasjonalt nivå i hele samfunnet, inkludert innen organisert idrett.

SPØRSMÅL NR. 1421

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 4. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hva synes statsråden om at rødgrønne politikere i kommunene boikotter Israel og dermed fører en egen utenrikspolitikk, og hvorfor tror statsråden at anti-israelske krefter er så sterke i Norge?

BEGRUNNELSE:

Rødgrønne lokalpolitikere har tydeligvis ikke nok å gjøre med å sikre elever gode videregående skoler, og å gjøre noe med vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene. Viken fylkeskommune vedtok nylig at israelske varer fra Vestbredden og varer fra Vest-Sahara skal boikottes. Tromsø, Hamar og Trondheim boikotter allerede israelske varer fra Vestbredden. Oslo vurderer det samme, etter at kommuneadvokaten ifølge Vårt Land har gitt grønt lys. Kommuneadvokaten støtter seg på en uttalelse fra Utenriksdepartementet i 2018 om at kommunale anskaffelsesboikotter ikke strider mot Norges «internasjonale forpliktelser på handelsrettens område». En forutsetning er imidlertid at «varer fra alle okkuperte områder behandles likt». Men det er liten tvil om at hensikten med boikottvedtakene er å ramme Israel. Det er mange områder i verden i dag som er under okkupasjon, eller der det begås svært grove brudd på menneskerettighetene. Men spørsmålsstiller har ikke registrert kommuner som uttrykker spesifikke ønsker om å boikotte varer og tjenester fra stater som bryter menneskerettigheter på verste vis. Det er grunn til å spørre hvorfor det nettopp er Israel, et liberalt demokrati i en udemokratisk region, som blir utsatt for denne behandlingen.

Svar:

Regjeringen er imot sanksjoner og boikott av Israel. Regjeringen mener at boikott ikke vil bidra til å løse konflikten mellom israelerne og palestinerne. Boikott skaper avstand, og regjeringen mener at dialog og samarbeid er nødvendig for å løse konflikten. Regjeringen mener derfor at kommunale vedtak om boikott er lite tjenlige.

Norge legger til grunn internasjonalt anerkjente grenser i vårt samarbeid med andre stater. Fra norsk side har vi gjentatte ganger uttrykt at vår klare holdning er at "Israel" og "israelsk territorium" kun omfatter territoriet som var underlagt israelsk kontroll før 4. juni 1967. Med dette som bakgrunn konkluderte Utenriksdepartementet i 2018 med at kommunal anskaffelsesboikott rettet mot varer og tjenester produsert i israelske bosetninger på okkupert palestinsk territorium ikke strider mot Norges internasjonale forpliktelser på handelsrettens område. Denne konklusjonen gjelder derimot ikke for eventuelle vedtak rettet mot varer og tjenester produsert på Israels territorium, der Norge har klare handelsrettslige forpliktelser.

Den sterke polariseringen i den israelsk-palestinske konflikten påvirker debattklimaet om Israel og Palestina også i Norge. Norge har imidlertid nære, langvarige og vennskapelige forbindelser med både israelerne og palestinerne, og ønsker et bredt politisk, kulturelt og økonomisk samarbeid med begge parter. Dialog og samarbeid er viktige forutsetninger for å skape tillit og løse konflikten.

Det er en fordel at Norge fremstår enhetlig i utenriks- og handelspolitikken og at norske posisjoner på disse områdene primært avklares av regjeringen, i tråd med vanlig praksis.

SPØRSMÅL NR. 1422**Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 4. mars 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Mener regjeringen det bør være et mål for petroleumspolitikken at norsk olje- og gassproduksjon faller i takt med et olje- og gassforbruk som er i tråd med Parisavtalens mål, og hvordan vil man i så fall tilpasse letepolitikken for å unngå at framtidig produksjon blir høyere enn dagens prognoser tilsier?

BEGRUNNELSE:

Sammenligningen i Perspektivmeldingen signaliserer at regjeringen mener norsk oljeproduksjon bør falle i samme takt som det globale gjennomsnittet i scenariene som når klimamålene. Dette tar for øvrig ikke høyde for prinsippene i FNs klimakonvensjon om at land skal bidra i tråd med sitt historiske ansvar og kapasitet, og at rike land derfor er forventet å gå foran i klimaarbeidet. Men som perspektivmeldingen viser har de forrige tre perspektivmeldingene alle undervurdert framtidig olje- og gassproduksjon, og prognosene har blitt oppjustert for hver ny melding.

Svar:

Perspektivmeldingen, som representanten trekker fram i bakgrunnen for spørsmålet, handler om hvilke ut-

fordringer Norge har frem mot 2060, og regjeringens strategier for å løse dem. Som det fremgår av Perspektivmeldingen, er det betydelig usikkerhet knyttet til hvor stor verdens bruk av olje og gass vil bli nærmere 2050, også i scenarier som er i tråd med Parisavtalens mål. Det er også usikkerhet knyttet til hvor oljen og gassen som verden bruker i de ulike scenariene blir produsert, for eksempel andelen som blir produsert på norsk kontinentalsokkel.

Hovedmålet i regjeringens petroleumspolitik er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Norsk olje og gass skal produseres effektivt, sikkert, lønnsomt og med lave utslipp så lenge etterspørselen er der i globale markeder. Regjeringen har derfor ingen planer om å endre letepolitikken eller på andre måter redusere norsk oljeproduksjon. Norge dekker i dag i størrelsesorden 2-3 prosent av verdens olje- og gassetterspørsel og vil kunne være en stabil og forutsigbar leverandør så lenge norsk sokkel er konkurransedyktig, også i en fremtid der forbruket av kull, olje og gass reduseres betydelig som følge av en ambisiøs klimapolitikk.

Regjeringen arbeider samtidig for ambisiøse og forpliktende mål for reduksjon av klimagassutslipp internasjonalt. Regjeringen har også nylig lagt frem en klimaplan som viser at Norge samlet sett er på god kurs til å nå det forsterkede klimamålet om 50-55 prosent kutt innen 2030.

SPØRSMÅL NR. 1423**Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 8. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden gi tilbakemelding på antall pasienter som har fått utlevert digital glukosemåler fordelt etter fylke/helseregion siden innføring av dette om mulig etter kjønn og alder?

BEGRUNNELSE:

Nyttig digitale glukosemålere gis nå til pasienter med type 1 diabetes. Arbeiderpartiet og Stortinget vil også at dette skal tilbys pasienter med diabetes type 2. Dette fordi det har vist seg å ha en stor effekt på egen helseforståelse og ikke minst en forbedring i helsesituasjon for pasientene. Jeg håper og tror at dette er et tilbud vi snart har til alle med diabetesdiagnose men ønsker å vite mer om de erfaringer vi har med utstyret i dag. Hvis dette ikke er noe

statsråden har tall og fakta rundt vil jeg sende det samme spørsmål til Stortingets utredningsseksjon. Jeg vil ha forståelse for om det blir veien til svaret.

Svar:

Jeg legger til grunn av representanten med digital glukosemåler mener kontinuerlig vevsglukosemåler, ofte forkortet CGM (continuous glucose monitoring).

I nasjonal faglig retningslinje for diabetes anbefales egenmåling av blodsukker hos alle som behandles med insulin. Videre er det anbefalt at personer med diabetes type 1 bør vurderes for bruk av CGM, blant annet personer med sterkt svingende blodsukker. God kunnskap om blodsukkernivået er viktig for god blodsukkerregulering, særlig etter at egenproduksjonen av insulin har opphørt. God blodsukkerregulering bidrar både til færre akutte komplikasjoner og mer langsiktige komplikasjoner knyttet til diabetes. Samtidig er det knyttet betydelige kostnader til uavbrutt bruk av en kontinuerlig vevsglukosemåler, hovedsakelig knyttet til bytte av sensor.

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon fra helseregionene om antall pasienter som har fått utlevert CGM. De regionale helseforetakene har gitt tilbakemelding om at en detaljert oversikt over fordeling etter kjønn, alder, indikasjon og til dels fylke/hel-

seregion krever manuell gjennomgang, noe som er svært tid- og ressurskrevende og derfor ikke er utført.

Det er viktig å understreke at det er den enkeltes helsestatus som avgjør hvilken type glukosemåler som tilbys, noe som betyr at også personer med diabetes type 2 har fått innvilget CGM etter individuell vurdering. I tillegg kan pasienter uten diabetes, men som av andre årsaker har særskilt behov for oppfølging av blodsukker også få utdelt glukosemåler.

I Helse Nord RHF er totalt 1 981 CGM-enheter utdelt per 1. mars 2021, hvorav 365 ved Finnmarkssykehuset HF, 680 ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF, 495 ved Nordlandssykehuset HF og 441 ved Helgelandssykehuset HF.

I Helse Vest RHF har til sammen 3 987 personer fått utlevert CGM, hvorav 1 776 ved Helse Bergen HF, 1 159 ved Helse Stavanger HF, 830 ved Helse Fonna HF og 222 ved Helse Førde HF.

Helse Midt-Norge RHF melder om at totalt 2 907 personer har fått utlevert CGM-enheter siden avtalestart i mai 2019.

Helse Sør-Øst RHF har i 2020 kjøpt totalt 5 530 CGM-enheter. Samtidig har Helse Sør-Øst RHF innhentet en oversikt over det totale antallet CGM-enheter som er kjøpt i de ulike regionene i 2020. Summen er 9 581 CGM-enheter.

SPØRSMÅL NR. 1424

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 5. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Kan utenriksministeren gjøre nærmere rede for kontakten mellom Utenriksdepartementet og Dan Gertler før statsråden tiltrådte i oktober 2017 samt redegjøre om hva som var bakgrunnen for at en høyerestående embetsmann foreslo å skrive et anbefalingsbrev til Dan Gertler, og hva slags forklaring nevnte embetsmann har gitt Utenriksdepartementet på hvorfor han valgte å trosse utenriksrådets instruks og likevel sende brevet til Gertler?

BEGRUNNELSE:

Det vises til flere saker i Dagens Næringsliv vedrørende et brev sendt av en høyerestående embetsmann i UD, til den israelske bloddiamantmilliardæren Dan Gertler vedrørende hans bistand til Norge i arbeidet med å få

løslatt Joshua French, samt utenriksministerens svar på skriftlig spørsmål om saken 17.2. I følge de opplysninger som her framkommer er det ikke gitt noen forklaring på hva som var bakgrunnen for at den norske diplomaten, fire år etter å ha avsluttet sitt arbeid med saken, og to år etter at arbeidet for å få løslatt Joshua French ble avsluttet, ønsket å sende et slikt brev. Det er heller ikke gjort rede for hva slags begrunnelse UD i ettertid har fått for hvorfor brevet likevel ble sendt. Etter spørsmålsstillers syn er det maktpåliggende at offentligheten får rede på disse forholdene fordi de ubesvart vil etterlate alvorlige bekymringer for hvordan norske elitediplomater skalter og valter med norske interesser.

Svar:

Jeg viser til mitt svar av 17. februar d.å. på spørsmål nr. 1298 (2020-2021) fra representanten Lysbakken der jeg redegjorde for at norske myndigheter arbeidet i en årrekke, gjennom skiftende regjeringer og langs ulike spor, for å få Joshua French og Tjostolv Moland overført til Norge.

Et stort antall kontakter ble oppsøkt for å oppnå fremgang i saken. Dette omfattet myndighetsrepresentanter, diplomater, religiøse ledere, samt representanter for sivilsamfunn og næringsliv, både i og utenfor DR Kongo.

Dan Gertler ble det etablert kontakt med i 2014 via israelske kontakter. Gertler var en av mange som norske myndigheter kontaktet angående denne saken, fram til den fikk sin løsning i 2017.

Som det tidligere har blitt redegjort for, er Wenneslands brev til Dan Gertler ikke utstedt fra norske myndigheter, og vi innestår ikke for innholdet. Brevet står for Wenneslands regning. Tor Wennesland har i et innlegg i Dagens Næringsliv 15. februar i år beklaget at han sendte brevet.

SPØRSMÅL NR. 1425

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 5. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Mener regjeringen det er riktig å rettferdiggjøre nivået på norsk oljeproduksjon ved hjelp av scenarier som forutsetter årlige negative utslipp på rundt to milliarder tonn CO₂ i 2040, og fem milliarder tonn CO₂ fra 2050, og hvordan ser regjeringen for seg at man skal klare å fjerne så mye CO₂ fra atmosfæren som disse scenariene forutsetter?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen viser i Perspektivmeldingen til scenariene fra FNs klimapanel der temperaturstigningen begrenses til 1,5 grader, og sammenlikner nedgangen i oljeproduksjon i disse scenariene med forventet nedgang i norsk produksjon fram mot 2050.

Sammenlikningen har blitt kritisert av klimaforskere tilknyttet FNs klimapanel, blant annet fordi det ikke framkommer at scenariene forutsetter betydelig bruk av «negative utslipp», dvs. fjerning av CO₂ fra atmosfæren.

I sitt svar på spørsmål nr. 1291 fra Kari Elisabeth Kaski skriver finansministeren at regjeringen «utelukkende ser på scenarier der det er forutsatt mindre bruk av teknologier og løsninger for eksempelvis karbonfangst og -lagring». Olje- og energiministeren hevdet i NRK Dagsnytt 18, tirsdag 23. februar 2021:

"Det vi har tatt utgangspunkt i Perspektiv meldingen det er en median som ikke legger til grunn at man finner ny teknologi som man ikke har i dag og at man skal måtte fjerne masse CO₂ fra atmosfæren eller ha

massivt opptak i skog. Vi har ikke basert oss på det."

Men hvis man ser på de scenariene regjeringen omtaler, dvs. scenarier som i liten eller ingen grad overskrider 1,5 grader ('low or no overshoot') så har disse en medianverdi for negative utslipp (bioenergi med karbonfangst og -lagring) tilsvarende omtrent to mrd tonn CO₂ årlig i 2040, og omtrent fem mrd tonn CO₂ årlig i 2050. Til sammenlikning er verdens totale CO₂-utslipp estimert til 30 mrd. tonn i 2020. Landarealet som kreves til bioenergi i disse scenariene (medianverdi) er omtrent to millioner hektar i 2050.

Hvis regjeringen mener at dette nivået av negative utslipp er «mindre», og at det vil være nødvendig for å forene forventet norsk oljeproduksjon med klimamålene, kunne det vært interessant å få vite hvordan regjeringen ser for seg at dette skal oppnås. Hvilke virkemidler er nødvendig for å oppnå to mrd tonn årlig CO₂-fjerning i løpet av de neste 20 årene, hvordan skal denne innsatsen betales, og hvilket ansvar kan bli lagt på produsenter av fossil energi for å realisere dette.

Svar:

Ulike internasjonale analysemiljøer med ulik grad av helhetlig kompetanse har utviklet et stort antall scenarier som er forenlig med at målene i Parisavtalen nås. Scenariene gir nyttig innsikt i mulige forløp for global utslippsutvikling og tilhørende etterspørsel etter ulike energiformer. Det er stort spenn mellom scenariene med hensyn til hvordan utslippsreduksjonene vil bli gjennom-

ført. Regjeringen tar i Perspektivmeldingen ikke stilling til hvilke scenarioer som er mest sannsynlige.

Alle scenarioene inneholder imidlertid større eller mindre grad av teknologiutvikling, både når det gjelder energieffektivitet, fornybar energi og karbonfangst og -lagring (CCS). Det er ikke nå mulig å si sikkert hvor mye av fremtidige globale utslippsreduksjoner som vil skje ved at fossil energi erstattes av ikke-fossile kilder, og hvor mye som vil komme av økt fangst og lagring av CO₂. De ulike scenarioene illustrerer at mange mulige forløp er forenlig med en vellykket global klimapolitikk.

Selv om scenarioene er ulike, er det noen fellestrekk. I nesten alle scenarioene domineres utslippsreduksjonene frem mot 2050 av et skifte i energiforsyning fra fossile kilder til ikke-fossile kilder. I tillegg bidrar netto opptak i skog og bruk av landareal til å redusere de samlede CO₂-utslippene. Scenarioene skiller seg fra hverandre i hvor stor rolle industriell CCS vil spille. I de aller fleste scenarioene bidrar slik teknologi i relativt liten grad til reduksjonene i perioden frem til 2050, men dette endrer seg gjennom siste del av århundret, hvor CCS i økende grad bidrar til utslippsreduksjoner.

Siden vi ikke kan vite hvilke løsninger som vil vinne frem, blir det nødvendig for verden å satse på ulike teknologier. På lengre sikt venter flere analysemiljøer at CCS vil spille en relativt viktig rolle. Det eksisterer i dag metoder for å fange og lagre CO₂ fra ulike kilder, men teknologien er foreløpig i en relativt tidlig utviklingsfase.

For å bidra til utvikling av CCS, har regjeringen varslet at den vil gjennomføre et norsk demonstrasjonsprosjekt for CO₂-håndtering som omfatter fangst, transport og lagring av CO₂ under havbunnen. Prosjektet har fått navnet Langskip. Statens andel av forventede kostnader er 16,8 mrd. kroner over 14 år, og det er bevilget 2,3 mrd. kroner i 2021. Et vellykket Langskip vil bidra vesentlig til utvikling av CO₂-håndtering og gi teknologiutvikling i et internasjonalt perspektiv.

Selv i et scenario hvor verden lykkes i å nå målene i Parisavtalen, vil det være behov for betydelige mengder av olje og gass de kommende tiårene. Ifølge IEA kan 8–9 pst. av oljeproduksjonen forsvinne fra markedet hvert år i årene frem mot 2030 hvis det ikke investeres i nye og eksisterende felt. Produksjonsnedgangen vil i så fall bli betydelig sterkere enn det som trengs for å dekke etterspørselen etter petroleum også i et tilfelle hvor målene i Parisavtalen nås.

Utslipp av klimagasser fra norsk produksjon av petroleum er, i tillegg til kvoteplikt, ilagt en nasjonal CO₂-avgift, og regjeringen legger opp til at denne avgiften skal økes i takt med avgiften på ikke-kvotepliktige utslipp slik at den samlede karbonprisen i 2030 blir på om lag 2000 kroner per tonn CO₂ målt i 2020-kroner. En eventuell begrensning på norsk petroleumproduksjon, utover effekten av høye avgifter på utslipp, vil i stor grad bli motsvart av økt produksjon fra andre områder hvor utslipp per produsert enhet er høyere enn i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1426

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 4. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvilke planer har regjeringa for når ytterligere utvidelse av Kystrutens seilinger, og når er det planlagt at Havila Kystruten AS skal ta opp sin del av rutetilbudet?

BEGRUNNELSE:

Fra 1.januar 2021 er Kystrutetilbudet utvidet til å anløpe alle 34 havner med 5 skip, noe som vil gi anløp om lag annenhver dag. Det betyr at lokaltrafikken og godstrafikken har en bedre forutsigbarhet og regularitet. Det er allikevel ikke det ordinære tilbudet, noe som skyldes covid-19 og stengte grenser.

Covid-19 situasjonen falt sammen med oppstart for Havila Kystruten AS, og selskapet har en avtale med Samferdselsdepartementet om at Hurtigruten AS betjener Havila Kystruten AS sine forpliktelser pr nå.

Stortinget og offentligheten har interesse av å få kjennskap til regjeringens planer for opptrapping Kystruten og for Havila Kystrutens oppstart.

Svar:

Kystruten Bergen – Kirkenes er viktig for folk og næringssliv langs hele norskekysten. Pandemien har gjort driften av denne tjenesten svært krevende og har gjort at det verken har vært passasjergrunnlag eller økonomisk forsvarlig

med full drift på kystruten. I første kvartal 2021 er det inngått tilleggsavtaler med begge rederiene innenfor rammene gitt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2021. I første kvartal seiler Hurtigruten Cruise AS derfor med fem skip på hele strekningen fra Bergen til Kirkenes.

Havila Kystruten AS skulle, i en normalsituasjon, start opp driften av denne tjenesten i januar med fire skip, men alle fire skipene er forsinket. De første to skipene vil etter foreliggende planer tidligst bli levert i mai-juni i år og de to siste våren 2022.

Det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til når forholdene ligger til rette for at driften av denne tjenesten kan gå som normalt igjen. I første omgang forhandler Samferdselsdepartementet med rederiene om en ny tilleggsavtale for april/mai og ev. juni innenfor de rammene som er lagt i budsjettforliket for 2021.

Etter hvert som reiserestriksjonene faller bort og passasjerene kommer tilbake til kystruten, vil det være naturlig med en gradvis opptrapping av kystrutedriften til normal drift.

SPØRSMÅL NR. 1427

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 3. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Er moloer, bølgebrytere og utdyping av havner inn til kai, som har betydning for den allmenne ferdselen, et statlig ansvar, og vil det bli avsatt midler i den kommende Nasjonal transportplan både til staten v/Kystverket og fylkeskommunene for å utvikle havneinfrastrukturen i Norge?

BEGRUNNELSE:

Fiskerihavnene er overført fra staten v/Kystverket til fylkeskommunene. Fylkeskommunene fra Møre og Romsdal og nordover har ikke skrevet under overtakelse fordi de mener at statens overføringer til området er for liten i forhold til oppgavens omfang. I statsbudsjettet for 2021 er det satt av 122,6 mill. kr. til disse 4 fylkeskommunene.

Staten v/Kystverket har etter Havne og farvannsloven som trådte i kraft 1. januar 2020 ansvar for farledene helt inn til kai. Kaiene er kommunenes ansvar. Det er nødvendig med en klargjøring og eksemplifisering av hva som er statens ansvar og hva som er kommunenes ansvar. Når statens ansvar for farleden knyttes til betydning for den allmenne ferdselen, vil det jo måtte bety at staten har ansvar for moloer, utdypinger og skjerming av leia inn til almenningsskaiene. Her kan nevnes som eksempel bygging av molo som et skjermingstiltak inn til Vardø. Den allmenne ferdselen til eksempelvis Kystruta vil påvirkes og forbedres ved utbygging av molo til Vardø. Et annet eksempel er innseilingen til Berlevåg havn.

Svar:

Etter havne- og farvannsloven § 6 annet ledd har staten ansvar for utbedringer i hele farvannet, når dette har betydning for fremkommelighet og sikkerhet for den allmenne ferdselen. Dette inkluderer også farvann i havn og opp mot havneanlegg. Mulige statlige tiltak kan omfatte utdypning og utviding av innseiling, utdyping i havnebaseng og molokonstruksjoner.

Det statlige ansvaret som nevnt over må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Tiltak med annet hovedformål enn fremkommelighet og sikkerhet for allmenn ferdsel, som for eksempel bedre liggeforhold i havn, faller utenfor det statlige ansvaret etter loven.

Selv om det foreligger et statlig ansvar, medfører ikke dette en plikt for staten til å gjennomføre tiltak. Konkrete prosjekter må prioriteres gjennom den nasjonale transportplanleggingen og i de årlige budsjettprosessene.

Nasjonal transportplan 2022-2033 skal etter planen legges frem denne våren, og regjeringens forslag til prioriteringer innenfor rammene av den samlede samferdselspolitikken vil fremgå av meldingen.

Videre følger det av regionreformen at fylkeskommunene har et ansvar for videreutvikling av havner med fiskerihavneanlegg i et regionalt perspektiv. Det følger videre av regionreformen at statens fiskerihavneanlegg skal overføres til fylkeskommunene gjennom avtale. Det gjenstår å inngå avtale med fylkeskommunene fra og med Møre og Romsdal og nordover, og det jobbes fortsatt med å finne en løsning med de gjenstående fylkeskommunene.

SPØRSMÅL NR. 1428**Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Tom Kalsås****Besvart 5. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

I idretter med nærkontakt kan man kun spille kamper mot andre lag i egen kommune. Det innebærer at barn og unge i større kommuner med flere idrettslag kan spille kamper, mens barn og unge i små kommuner med ett idrettslag ikke får lov.

Synes statsråden at denne forskjellsbehandlingen av barn og unge i små og store kommuner er rettferdig, og vil det ikke være like viktig å styrke barn og unges fysiske og psykiske helse i små kommuner, ved å la de få spille kamper mot lag fra nabokommuner så lenge smittetrykket er lavt?

BEGRUNNELSE:

Det er bra og viktig for barns fysiske og psykiske helse at regjeringen har åpnet opp for at barn og unge skal få konkurrere og spille kamper igjen.

Men for idretter med nærkontakt kan en fortsatt kun spille kamper mot andre lag i egen kommune. Konsekvensen av dette er at barn og unge i større kommuner med flere idrettslag kan spille kamper på kryss og tvers av bydeler/tettsteder, uavhengig av smittetrykk, mens barn og unge i små kommuner med ett idrettslag, ikke får lov, selv om det er ingen eller lite smitte.

I Dalane i Rogaland har de fire kommunene der mange færre klubber enn for eksempel Stavanger kommune, men kan ikke spille mot hverandre på tvers av kommunegrensene. Dette selv om det de siste 30 dagene kun er registrert to smittede i den ene av kommunene,

mens det i de andre kommunene ikke er registrert noen smitte denne perioden.

Svar:

Regjeringen har siden starten av pandemien vært tydelige på at barn og unge skal bære den laveste tiltaksbyrden. Barn og unge trenger trygge og inkluderende møteplasser hvor de kan finne stabilitet, fellesskap og kontinuitet. Heldigvis har barn og ungdom til og med 19 år kunnet trene - omtrent som vanlig - under mesteparten av dette året. Nå er vi veldig glade for at helsemyndighetene også har gitt klarsignal for konkurranser innenfor kommunegrensene.

Faktum er like fullt at smitte sprer seg når mennesker samles. Når mennesker samles på tvers av kommunegrensene øker dette risikoen for at smitte sprer seg fra et nærmiljø til et annet. Derfor har helsemyndighetene bedt om at vi opprettholder tiltak som gir minst mulig mobilitet på tvers av lokalsamfunn – enn så lenge.

Jeg er oppmerksom på at det å kun kunne konkurrere innenfor egen kommune for mange gir begrensede muligheter. Helsemyndighetene har derfor allerede fått et oppdrag om å vurdere muligheten for at man i mindre kommuner også kan konkurrere utenfor egen kommune, og på hvilke vilkår dette eventuelt kan foregå.

Hvis vi sammen klarer å ta ansvar for å overholde anbefalingene så håper vi at tiltakene som er satt inn, gjør at vi kan gi klarsignal om ytterligere gjenåpning om ikke så altfor lenge slik at barn og unge også kan konkurrere utenfor egen kommune.

SPØRSMÅL NR. 1429**Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 5. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden muligheten for å etablere et system med reduksjonsplikt for omsetter av drivstoff til veitrafikken, som en erstatning til dagens omsetning-

skrav for biodrivstoff, og vil statsråden ta initiativ til en utredning for å innføre en slik reduksjonsplikt, som en teknologinøytral metode for å redusere klimagassutslipp fra veitrafikken?

BEGRUNNELSE:

I dag har omsetter av drivstoff et omsetningskrav for biodrivstoff innblandet i konvensjonell bensin og diesel, hvor biodrivstoff skal utgjøre 24,5 prosent av det samlede volum drivstoff som selges til veitrafikken. I 2019 var biodrivstoff den viktigste årsaken til reduserte klimagassutslipp fra veitransporten, med en CO₂-reduksjon på cirka 1,3 millioner tonn, ifølge Miljødirektoratet. Dette er bra, men omsetningskravet er ikke teknologinøytralt, slik det i dag er utformet.

Under konferansen Mobilitet 2021 presenterte Vista analyse en rapport bestilt av bransjeforeningen Drivkraft Norge om reduksjonsplikt for omsettere av drivstoff til veitrafikken, som en erstatning for dagens omsetningskrav. Rapporten fra Vista analyse viser at reduksjonsplikt vil være en mer treffsikker metode for å redusere klimagassutslipp fra veitrafikken. I stedet for å telle antall liter biodrivstoff som i dag, så vil en reduksjonsplikt kunne omfatte alle fornybare energibærere (biodrivstoff, elektrisitet, hydrogen, biogass, e-fuels og fremtidige nye drivstoff). Ved reduksjonsplikt kan alle fornybare drivstoff-løsninger bli vurdert ut ifra like kriterier gjennom livsløpsanalyser. Et slik system ble tatt i bruk i Sverige i 2018, men der er oppfyllelse av kravet foreløpig begrenset til kun biodrivstoff. Det samme vurderes i Danmark.

Svar:

Utsleppa frå transportsektoren må ned. Det handlar om å redusere transportomfanget, og å få til ein overgang til kollektivtransport, sykkel og gange, samtidig som vi må redusere utsleppa frå køyretøya vi nyttar. Biodrivstoff er saman med nullutslepp og biogass ein del av løysinga for å redusere desse utsleppa.

SPØRSMÅL NR. 1430

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 5. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Mener statsråden at biogass ikke vil defineres som et nullutslippsalternativ, og derfor vil rammes negativt av de foreslåtte tiltakene for transport og kriteriene for disse som regjeringen legger til grunn i handlingsplanen og klimaplanen?

Eg er kjend med reduksjonsplikt og at det er innført i Sverige frå 1. juli 2018. Plikta inneber at dei som sel drivstoff skal redusere klimagassutsleppa frå dei fossile drivstoffa som blir selde i eit meldt tempo. Reduksjonane skal skje ved at biodrivstoff erstattar fossilt drivstoff. Reduksjonane blir målte ved å samanlikne drivstoffa sine livsløpsutslepp opp mot dei respektive fossile alternativa, utan innblanding. Høginnblanda biodrivstoff som biogass, HVO100, E85, B100 og ED95 er unnateke reduksjonsplikta. Desse alternative brensla har fritak frå energi- og karbonskatt.

Regjeringa vil auke bruken av berekraftig biodrivstoff. Eg meiner omsetningskravet er eit formålstenleg verkemiddel for å auke bruken av biodrivstoff. Gjennom omsetningskravet kan vi ha kontroll med at det biodrivstoffet som blir brukt i Noreg er berekraftig. Vi kan premiere avansert biodrivstoff framfor konvensjonelt. Vi kan auke omsetningskravet ut frå vurderingar av behovet for utsleppskutt, pris, tilgang på biodrivstoff og risiko for avskoging. Om reduksjonsplikt skal kunne omfatte alle fornybare energibærarar og ha meirnytte samanlikna med eit omsetningskrav, så må det på plass utsleppsfaktorar for dei ulike energibærarane. Eg følgjer med interesse EU sitt arbeidet med alternative fornybare drivstoff.

I Meldt. St. 13 (2020-2021) Klimaplan for 2021-2030 legg regjeringa fram ei rekkje signal om den vidare bruken av biodrivstoff som er basert på omsetningskrav som modell. Regjeringa vil som eit minimum halde på dagens omsetningsvolum av biodrivstoff i vegtrafikk og ta sikte på innføring av eit omsetningskrav for anleggsdiesel som mot 2030 blir auka til same nivå som i vegtrafikken. Vi vil òg innføre eit omsetningskrav for skipsfart og vurdere vidare auke for luftfart.

I tillegg til dette har regjeringa spesifikke verkemiddel for å fase inn nullutslepp og biogass og generelle verkemiddel som CO₂-avgifta for å gjere det dyrare å forureine.

BEGRUNNELSE:

Regjeringen la frem sin varslede Handlingsplan for biogass sammen med Klimaplan for 2021-2025. Samtidig som handlingsplanen peker på noen tiltak for å øke markedet for biogass, bruker man begrepet nullutslipp på en rekke områder der man beskriver rammene for te-

knologivalg innen transport. Det vil legge begrensninger på markedspotensialet for biogass hvis kriteriene for nullutslipp ikke inkluderer biogass.

Svar:

Bruken av ordet nullutslipp er basert på at det ikkje skjer eit punktutslipp frå køyretøyet. Elektriske køyretøy og hydrogenkøyretøy gir ikkje lokale utslipp. Forbrenning av fossilt drivstoff, biodrivstoff og biogass gir slike utslipp og blir dermed ikkje omtalt som nullutslipp.

Utsleppa frå transportsektoren må ned. Det handlar om å redusere transportomfanget, og å få til ein overgang til kollektivtransport, sykkel og gange, samtidig som vi må redusere utslappa frå køyretøya vi nyttar. Biogass er saman med nullutslipp og biodrivstoff ein del av løysinga for å redusere desse utslappa. Regjeringa har allereie

verkemiddel for biogass og vi støttar investering i produksjonsanlegg, infrastruktur og bruk gjennom ulike ordningar. DFØ har også offentleggjort nye innkjøpsråd for offentlege innkjøp av klima- og miljøvennlige drivstoff. I desse råda kjem biogass frå avfall og rester godt ut.

Regjeringa har eit mål om at innan 2025 skal alle nye bybussar vere nullutslipp eller bruke biogass. Vi varslar i Klimaplanen at vi vil gjere dette til eit statleg krav i offentlege innkjøp frå og med 2025. Samferdsledepartementet har gitt Statens Vegvesen i oppdrag å utgreie dette.

Biogassproduksjon frå avfall og restar er ein ressurs-effektiv teknologi for behandling av avfall og har generelt høg klimanytte. I tillegg blir næringsstoff resirkulerte når biorest frå biogassproduksjonen blir nytta som biogjødsel. Biogass kan også vere eit viktig tiltak for å redusere klimagassutslipp frå husdyrgjødsel.

SPØRSMÅL NR. 1431

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 8. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om dette og vil han ta initiativ til å lage et lovforslag for å forby reklame av usunn mat og drikke på digitale plattformer rettet mot barn under 18 år?

BEGRUNNELSE:

Barn og unge under 18 år blir eksponert for mye reklame av usunn mat og drikke på digitale plattformer og denne reklamen kan normalisere usunne vaner. En ny rapport fra SIFO beskriver at 8 av 10 av disse reklamene ikke er tillatt ifølge WHO's retningslinjer. I Norge er reglene mindre strenge siden vi ikke har regulering, men selvregulering. Selvreguleringen gjelder kun for reklame mot barn under 13 år.

Svar:

Jeg besvarte spørsmål 2714 fra representanten Hege Haukeland Liadal i september i fjor på spørsmål om hvordan regjeringen ville følge opp evaluering av Matbransjens faglige utvalg (MFU). Deler av svaret jeg ga den gang, er også relevant for dagens spørsmål.

Norge har arbeidet lenge for å regulere markedsføring av usunn mat og drikke til barn. Når det gjelder å gjøre det enkelt for forbruker å velge sunt, har jeg tro på at vi kan få til mye gjennom et samarbeid mellom myndigheter og matvarebransjen. Jeg opprettet derfor i 2014 næringslivsgruppen for matbransjen. I 2016 inngikk helsemyndighetene og matvarebransjen en forpliktende intensjonsavtale om sunt kosthold, denne avtalen varer ut 2021. Arbeidet med en ny, revidert avtale med en varighet ut 2025 er godt i gang. Samarbeidet har gitt gode resultater når det gjelder redusert inntak av salt (Saltpartnerskapet), tilsatt sukker og mettett fett i dagligvarer, og det er et mål om økt inntak av frukt og bær, grønnsaker, grove kornprodukter, fisk og sjømat i befolkningen.

Undersøkelser foretatt av Forbruksforskningsinstituttet SIFO (2013 og 2016) viser at det ikke er mye markedsføring rettet mot barn i tradisjonelle medier i Norge. Mediebildet er i endring, og som det påpekes i SIFOs nylig publiserte rapport og representantens spørsmål, er det markedsføring på digitale flater som nå er den største utfordringen.

Markedsføring i sosial medier følger ikke landegrensene og er vanskelig å spore. Det vil derfor kreve internasjonalt samarbeid for å kunne begrense denne typen markedsføring. Jeg synes det er bra at SIFO har deltatt i

WHOs pilotprosjekt for å kartlegge slik markedsføring. Departementet vil sørge for at resultatene fra prosjektet og mulige tiltak drøftes i relevante internasjonale fora.

Erfaringer fra tobakksområdet har vist at internasjonal regulering for å redusere grensekryssende markedsføring er krevende. Dette forhindrer ikke at det på sikt kan bli aktuelt med et tilsvarende arbeid for markedsføring av usunn mat.

Vi har god erfaring med reklameforbud i alkoholloven og tobakksskadeloven. Men dette gjelder varer som er underlagt aldersgrense i lovverket og som ikke skal brukes av barn overhode. Disse eksemplene er derfor ikke overførbare når det gjelder usunn mat og drikke.

Det er imidlertid viktig å være klar over at rapporten fra SIFO er basert på en pilotstudie. Det framgår tydelig at resultatene i denne rapporten er basert på et begrenset og ikke-representativt utvalg av barn, men at den kan gi interessante og informative mønstre om det nåværende digitale landskapet innen markedsføring av mat og drik-

ke. Departementet vil drøfte resultatene fra SIFO rapporten i møte med MFU 26. mars 2021.

Regulering av markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn er bare ett virkemiddel blant mange. Kunnskap og kompetanse er viktig ikke minst for å møte den massive informasjonsmengden og markedsføringen i både tradisjonelle og sosiale medier. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten har en viktig rolle for å formidle kunnskap om og motivere til sunne levevaner, og denne tjenesten er vesentlig styrket de senere år. Nasjonal handlingsplan for sunnere kosthold (2017-2023) gir føringer for kostholdarbeidet med særlig vekt på en rekke tiltak mot barn og unge.

Samlet sett mener jeg at selvreguleringsordningen på mange områder fungerer bra, men at den må forbedres i tråd med funnene i evalueringen fra 2019, jf. mitt svar til representanten i september 2020. Dette vil også bli videre fulgt opp videre i departementets kontakt med MFU.

SPØRSMÅL NR. 1432

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 8. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan følger helseministeren opp stortingsvedtaket om umiddelbar stans i nedbyggingen av døgnplasser i psykisk helsevern?

BEGRUNNELSE:

Stortingsflertallet vedtok 25. februar 2021 å be regjeringen «umiddelbart stanse nedbyggingen av døgnplasser i psykisk helsevern». Samtidig kommer det meldinger fra ulike steder i landet, som Kringsjøatunet i Lillehammer og det distriktpsikiatriske senteret på Nordlandet i Kristiansund, om at man er i ferd med å legge ned døgnplasser innen nettopp psykisk helsevern.

Svar:

Det er viktig at det er god balanse og et bredt spekter av tilbud for mennesker med psykiske vansker og lidelser. Både i Norge og i andre land har man hatt en lang tradisjon med behandling i institusjoner. I tråd med anbefalinger fra verdens helseorganisasjon har man også i Norge gradvis lagt om tjenestene til mer poliklinisk og ambulant

behandling, og styrket tilbudene i kommunene. Samtidig skal det være tilgang på døgnplasser for dem som trenger det, og de regionale helseforetakene har ansvar for å planlegge og dimensjonere tilbudet både når det gjelder døgnplasser, polikliniske og ambulante tilbud.

I Nasjonal helse- og sykehusplan er kapasitet og fremtidig dimensjonering omtalt. Her fremgår det at regjeringen vil etablere bedre kunnskap om befolkningens fremtidige behov for psykiske helsetjenester, for å avklare kapasitetsbehov og organisering. Som oppfølging av dette har de regionale helseforetakene i samarbeid med Folkehelseinstituttet, KS, Helsedirektoratet m.fl. allerede fått i oppdrag å gjøre særskilte analyser innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling for å videreutvikle framskrivningsmodellen for disse tjenestekområdene. Dette arbeidet er godt i gang, og inkluderer behovet for både polikliniske-, ambulante- og døgn tjenester fremover. Departementet vil motta en rapport om arbeidet våren 2021.

Når det gjelder det konkrete spørsmålet fra representanten Tellef Mørland legger jeg til grunn at RHFene er godt kjent med Stortingsvedtaket. Jeg vil nå vurdere hvordan jeg vil følge Stortingets vedtak mer konkret, og

informere Stortinget på egnet måte om oppfølgingen av vedtaket.

SPØRSMÅL NR. 1433

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Gaute Børstad Skjervø

Besvart 5. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Tirsdag 23. februar kunne britiske The Guardian avsløre at foreløpige anslag sannsynliggjør at flere enn 6 500 gjestearbeidere er omkommet under arbeidene i forbindelse med det planlagte fotball-VM i Qatar i 2022.

På hvilken måte påvirker disse avsløringene Norges syn på deltakelse og støtte til fotball-VM i Qatar?

BEGRUNNELSE:

Britiske The Guardian kunne tirsdag 23. februar avsløre nye tall som viste at så mange som 6 500 gjestearbeidere fra landene Bangladesh, India, Pakistan, Nepal og Sri Lanka er omkommet i arbeidet med å forberede fotball-VM i Qatar i 2022. Dette tilsvarer et gjennomsnitt på 12 dødsfall blant landets gjestearbeidere ukentlig siden mesterskapet ble tildelt Qatar i desember 2010. Disse tallene vil med stor sannsynlighet i realiteten være betydelig høyere, ettersom statistikken ikke inkluderer gjestearbeidere fra land som Kenya og Filippinene, hvor en betydelig andel av gjestearbeiderne kommer fra.

Per dags dato er det ikke avklart hvorvidt det norske herrelandslaget vil være kvalifiserte til å delta i fotball-VM i Qatar. Spørsmålet er derfor av prinsipiell art, og omhandler på hvilken måte de høye dødstallene påvirker Norges holdning til fotball-VM i Qatar.

Svar:

I likhet med representanten Skjervø er jeg bekymret over oppslagene i The Guardian om at mange gjestearbeidere i Qatar har mistet livet de siste ti årene i forbindelse med forberedelsene til fotball-VM i 2022. Norske myndigheter er opptatt av at menneskerettigheter, inkludert universelle arbeidstakerrettigheter og sikkerhet for arbeidere, ivaretas i alle land. Dette er noe vi legger stor vekt på i internasjonale fora hvor slike spørsmål drøftes, ikke minst i Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO), som er ansvarlig for å utvikle, overvåke og håndheve internasjonale arbeidsstandarder.

Norske myndigheter har i tillegg fulgt opp overfor Qatar i FNs menneskerettighetsråd. I mai 2019 ga norske myndigheter anbefalinger til Qatar om bl.a. å styrke de juridiske rettighetene for gjestearbeidere og forbedre deres arbeidsforhold. Situasjonen for gjestearbeiderne i Qatar tas også opp i politiske møter mellom Qatar og Norge, sist under næringsministerens besøk til Qatar i november 2019.

Når det gjelder representanten Skjervøs konkrete spørsmål er det slik at det er Norges Fotballforbund, og ikke norske myndigheter, som må ta stilling til om de skal delta i VM i Qatar. Jeg registrerer at det nå pågår en debatt i klubbene i eliteserien om dette spørsmålet, noe som viser at forholdene som omtales i The Guardian tas på alvor. Jeg har ikke noe ønske om å legge føringer for en slik debatt i idrettens egne organer og har tiltro til at alle relevante aspekter blir tatt opp i den forbindelse. Norske myndigheter har for øvrig ikke gitt noen form for støtte til fotball-VM i Qatar, og noe slikt er heller ikke aktuelt.

SPØRSMÅL NR. 1434**Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal****Besvart 5. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hva har næringsministeren gjort for å legge til rette for at bygging og vedlikehold av norske offentlige finansierte skip skjer ved norske verft?

BEGRUNNELSE:

Flere norske verft er inne i en dyp krise, og denne krisen truer mange arbeidsplasser langs kysten. På forsommeren 2020 vedtok Stortinget i revidert nasjonalbudsjett flere tiltak for å fremme aktiviteten i den norske verftsnaeringen. Det ble bevilget midler til bygging av nytt forskningsfartøy og til vedlikehold av eksisterende forskningsfartøy. Forutsetningen for midlene som har blitt bevilget har hele tiden vært at de må komme norsk maritim klynge til gode. I regjeringens pressemelding da tiltakene ble lagt frem, uttalte fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen (H) følgende:

«De nye fartøyene og vedlikeholdsmidlene vil bidra til å opprettholde aktivitet i verftsnaeringen, samtidig som vi styrker ressurskontroll og forskning og overvåking i kystsonen».

Stortinget har derfor lagt til grunn at regjeringen har utnyttet handlingsrommet til å sikre aktivitet hos norske verft.

Svar:

Det er krevende tider ved flere norske verft og utstyrsleverandører.

Regjeringen har i 2020 og i statsbudsjettet for 2021 lagt frem en rekke tiltak for å hjelpe norsk næringsliv generelt, og for verftsindustrien og øvrig maritim sektor spesielt, som følge av koronasituasjonen.

Stortinget har, som representanten viser til, vedtatt en verftspakke, bestående av oppgradering, bygging og vedlikehold av fartøy for Havforskningsinstituttet, Norges Geologiske Undersøkelser (NGU) og Sjøforsvaret. Verdien av pakken er på 744 millioner kroner i perioden 2020-2024. Det er besluttet at kontrakt for skipsteknisk oppgradering av Skjold-klassen tildeles verftet UMOE Mandal. Et av formålene med verftspakken var å øke den totale mengden oppdrag norske verft kunne konkurrere om.

I tråd med budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet for 2021 ble byggelånsgarantiordningen utvidet til å inkludere forskuddsgarantier. Forskuddsgarantier kan bidra til at flere lønnsomme prosjekter blir gjennomført, bidra til å styrke verftenes likviditet og avlaste bankenes ramme.

Regjeringen er i gang med en konseptvalgutredning for å klargjøre behov og krav til ny standard fartøyklasse i Sjøforsvaret. Det er anslått at ny standard fartøyklasse kan være aktuell for erstatning av 10-15 fartøyer i Sjøforsvarets struktur.

I tråd med budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet for 2021 har regjeringen lagt til grunn at norsk språk i utgangspunktet brukes ved planlagte statlige investeringer eller vedlikehold som skal ut i markedet i 2021 i maritim sektor, men at det vurderes om det er nødvendig å åpne for engelsk i visse tilfeller.

Jeg har tatt initiativ til en ekstern verftsstudie som snart skal tildeles. Gjennom denne vil vi å få en grundig analyse av norsk verftsnaering. Noe av formålet er å få belyst konkurranseevnen til norske verft. Vi ønsker å få frem hele variasjonen blant norske verft både med tanke på størrelse og lønnsomhet, og hvorvidt de utfører nybygging, reparasjon og/eller kondemnering av skip. Leveransen skal blant annet gi en beskrivelse av effekten offentlige virkemidler har for verftene, inkludert virkemidler fra Innovasjon Norge, Norges forskningsråd, GIEK, Eksportkreditt, Enova, NOx-fondet og eventuelt andre virkemidler. Effekten av offentlige anskaffelser skal også beskrives. I utlysningen av verftsstudien har departementet etterspurt en beskrivelse av det statsstøtterettslige rammeverket i Norge/EØS/EU og utvalgte andre land med betydelig verftsnaering. Vi ønsker en beskrivelse av i hvor stor grad landene utnytter handlingsrommet som ligger i rammeverk for statsstøtte. Dette vil gi bedre kunnskap om situasjonen til verftsnaeringen og et bedre grunnlag for politikktutforming. Vi legger opp til at verftsstudien vil foreligge til sommeren 2021.

Proteksjonistiske tiltak er ikke i tråd med regjeringens politikk, og EØS-regelverket gir heller ikke anledning til å forbeholde offentlige anskaffelser til egen industri, utenom i helt spesielle tilfeller. For regjeringen er det en prioritet å legge til rette for at norsk maritim næring kan fortsette å ligge i tet i utviklingen av ny teknologi, og hevde seg i et internasjonalt marked.

Regjeringen følger verftsnaeringen nøye, og er lydhør for innspill.

SPØRSMÅL NR. 1435**Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 2. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mange mennesker bosatt i Norge har ikke sett sine kjærester og sin familie siden Norge ble stengt ned for nesten ett år siden, som følge av ulike innreiserestriksjoner knyttet til Covid-19. På nettsiden www.slippossinn.no har en gruppe på 7500 medlemmer foreslått ulike løsninger for å sikre at kjærester og familier igjen kan treffes, samtidig som smittevern blir ivaretatt.

Hvordan vurderer statsråden de ulike forslagene, og hva vil regjeringen gjøre for å sikre at flere kjærester og familier igjen kan møtes?

BEGRUNNELSE:

Gruppen med over 7500 medlemmer har i sin uttalelse: <https://slippossinn.no/gruppeuttalelse/#page-content>

kommet med konkrete forslag til hvordan det kan gjøres unntak fra innreiserestriksjonene for kjærester og familie, samtidig som smittevern ivaretas på en god og trygg måte. De foreslår også tiltak som kan bedre situasjonen med den kraftige økningen i saksbehandlingstiden av visumsøknader og tiltak som kan bøte på problemer med å få levert visumsøknader for de som rammes av stengte visumkontor.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg forstår at innreiserestriksjonene er en byrde for mange, og at situasjonen er og har vært vanskelig i denne perioden.

Etter at strenge innreiserestriksjoner ble innført 15. mars 2020, ble det gjennom våren, sommeren og høsten gradvis åpnet for at familiemedlemmer og kjærester kunne reise inn i Norge. Fra 21. oktober var de aller fleste nære familierelasjoner unntatt fra innreiserestriksjonene.

Nye og mer smittsomme varianter av koronaviruset i Europa og resten av verden gjorde det nødvendig å begrense antall tilreisende til Norge kraftig på nyåret. Fra 29. januar i år ble derfor innreiserestriksjonene strammet inn igjen. I utgangspunktet er det nå bare utlendinger som allerede er bosatt i Norge som kan reise hit. Det er bare noen få unntak. En snever krets av nære familiemedlemmer kan fortsatt komme på besøk.

I tillegg kan utlendinger som har fått en tillatelse til familieinnvandring med en norsk borger eller en utlending bosatt i Norge, reise inn.

De aller fleste utlendinger kan altså ikke komme til Norge for å besøke venner eller familie nå. Det er viktig for meg å presisere at vi følger utviklingen nøye, og at vi hele tiden søker å finne den riktige balansen mellom hensynet til smittevern og andre viktige samfunnshensyn.

SPØRSMÅL NR. 1436**Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen****Besvart 5. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

En gjennomgang Dagens Næringsliv har gjort blant advokatfirmaer i koronakrisa, viser at 11 av de 20 største advokatfirmaene permitterte da Norge stengte ned, samtidig som de endte med rekordomsetning og store utbytter.

Hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i denne type saker i advokatbransjen og i andre bransjer for å forhindre utnytting av permitteringsordningen, statlige krisestøtte og uakseptabel behandling av ansatte, og vil statsråden

sørge for at det kreves tilbakebetaling av støtte i disse tilfellene?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv har de siste dagene skrevet om hvordan advokatbransjen har permittert over en lav sko gjennom koronakrisen og samtidig endt opp med rekordomsetning og store utbytter. Totalt har 150 ansatte vært permittert i de største advokatfirmaene. I saken frem-

kommer det at flere av de store firmaene har brutt den tilliten de ble gitt da de statlige støtteordningene og nye permitteringsregler trådte i kraft i 2020. DN har selv sendt ut en henvendelse til alle de store firmaene som permitterte i fjor. Enkelte av advokatfirmaene vil nå betale tilbake det de mottok i statlig støtte for 2020, men ikke har alle besvart henvendelsen. Jurist Trygve Jarle Losnedahl, permittert fra advokatfirmaet Hjort i fjor er en av de som har kritisert advokatfirmaene for å permittere for raskt i fjor, når arbeidsmengden viste seg å raskt ta seg opp igjen. Det er viktig nå å rydde opp i disse sakene, sikre at ordningene er treffsikre, at permitteringsjuks avdekkes og får konsekvenser for de som har utnyttet seg av fellesskapets midler.

Svar:

Permitteringsordningen gir bedrifter fleksibilitet til å møte midlertidig bortfall av arbeidsoppgaver og reduksjon i behovet for arbeidskraft uten å måtte gå til oppsigelser. Ordningen har en viktig funksjon i det norske arbeidsmarkedet. Samtidig er permitteringsordningen også en tillitsbasert ordning tuftet på den norske arbeidslivsmodellen. For at ordningen skal ha legitimitet over tid forutsetter det selvfølgelig at den brukes ansvarlig.

Som et generelt prinsipp mener jeg det er viktig at virksomheter som velger å sende regningen for sine ansattes lønnskostnader til fellesskapet gjennom permittering, gjør grundige vurderinger av behovet, sett opp mot virksomhetens øvrige økonomiske situasjon. Jeg registrerer at flere virksomheter har uttalt til media at de vil betale tilbake penger de mottok etter at de nå ser at resultatet for fjoråret ble langt bedre enn de antok da krisen traff. Det kan være en klok vurdering gitt bedriftens situasjon.

Permittering innebærer at arbeidstaker midlertidig fritas for arbeidsplikt, og arbeidsgiver fra lønnsplikt. Arbeidsgivers lønnsplikt under permittering og arbeidstakers rett til dagpenger under permittering er lovfestet. Adgangen til å permittere og de nærmere vilkårene for permittering er ikke lovfestet, men framforhandlet mellom partene i arbeidslivet. Adgangen til å permittere er altså regulert i tariffavtaler eller utviklet gjennom sedvanerett. Bestemmelsene om permittering i Hovedavtalen mellom LO og NHO har dannet mønster for praksis også utenfor avtalens område, og bedrifter som ikke er bundet av tariffavtale kan også permittere. Det kreves saklig grunn, permittering må være nødvendig og behovet midlertidig. Dette kan være oppfylt også i tilfeller der virksomheten senere får et positivt resultat for samme år eller der virksomhetens eiere senere tar ut utbytte for dette året.

Det er hensiktsmessig at det er partene som kjenner den enkelte bedrift som avgjør om det er grunnlag for permittering, ikke myndighetene. Det er bakgrunnen for at NAV, ved vurderingen av den permittertes rett til dag-

penger, som hovedregel legger til grunn at det foreligger saklig grunn for permittering når det kan dokumenteres enighet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker om dette, og at arbeidsgiver har gjort det som med rimelighet kan kreves for å unngå permittering. Det ville være et brudd med ansvarsdelingen mellom parter og myndigheter hvis myndighetene skulle overprøve vurderingene om permitteringsgrunnlaget, selv om NAV kan ta stilling til saklighetsvurderingen ved vurderinger av søknader om dagpenger under permittering.

Med dette som bakgrunn er det ikke aktuelt å koble adgangen til å permittere enkelte ansatte opp mot virksomhetens resultat eller utbytte i ett regnskapsår, slik det framkommer i ettertid. Det er heller ikke aktuelt å endre vilkårene for permittering eller direkte støtteordninger med tilbakevirkende kraft.

Jeg vil også understreke som et generelt poeng at misbruk av statlige støtteordninger er uakseptabelt. Regjeringen har for de ulike midlertidige ordninger som ble etablert i forbindelse med pandemien, lagt vekt på rask søknadsbehandling, men også på kontroll og åpenhet for å forebygge og avdekke misbruk av støtteordninger.

SPØRSMÅL NR. 1437**Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 3. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan jeg be om oversikt over den totale bompengegjelden på veiprojekter, per i dag og forventet per 31.12.2021, fordelt på fylkes- og riksvei, samt statlig og fylkeskommunal?

Svar:

Bompengeselskapenes totale lånegjeld per 31.12.2019 var 61,2 mrd. kr. Dette var fordelt mellom bypakker, riksveiprojekter og fylkesveiprojekter på følgende måte:

	Lån per 31.12.2019 (mrd. kr)	Andel
Bypakker	13,1	21 %
Riksveiprojekter	43,3	71 %
Fylkesveiprojekter	4,8	8 %
Sum	61,2	100 %

Prosjektene som er definert som bypakker er Bypakke Bergen, Bypakke Bodø, Bypakke Grenland, Bypakke Nedre Glomma, Bypakke Nord-Jæren, Førdepakken, Haugalandspakken, Miljøpakke Trondheim, Oslopakke 3, Samferdselspakke for Kristiansandsregionen og Veipakke Harstad. Bompengepakker hvor utbyggingen hovedsakelig skjer på riksvei med mindre tiltak på fylkesvei eller kommunal vei, er definert som riksveiprojekter.

Det finnes ikke en fordeling på statlig og fylkeskommunal lånegjeld innenfor de tre nevnte kategoriene. Bompengeselskapene er egne selvstendige rettssubjekt, og selskapene tar opp lån til å finansiere utbyggingen av veiprojektene. Lånene er tilknyttet de enkelte bompengeprojektene, i henhold til prosjektavtalen mellom bompengeselskapene og Statens vegvesen.

Som det framgår av svar på skriftlig spørsmål 707 fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø i 2020 var bompengeselskapenes samlede låneportefølje overfor kredittinstitusjoner per 30.6.2020 på totalt 62 mrd. kr. Bompengeselskapenes samlede lånegjeld per 31.12.2020 vil bli lagt fram i mars/april 2021.

Det utarbeides ikke prognoser for bompengeselskapenes lånegjeld, men det er grunn til å regne med at gjelden vil øke i årene som kommer. Dette henger sammen med at bompengeforpliktelsene knyttet til de bompengeprojekter som er vedtatt av Stortinget, grovt er anslått til å være 250 mrd. kr, slik det fremgår av svar på ovennevnte spørsmål 707.

SPØRSMÅL NR. 1438**Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 4. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å forsikre eierne og driverne av Kvitnes gård at de ikke må stenge virksomheten på grunn av gammeldage, uforståelige og ødeleggende bestemmelser?

BEGRUNNELSE:

Mandag 22. februar kunne vi lese om Halvar Ellingsen som driver Kvitnes gård i Vesterålen. Han risikerer nå å måtte stenge sin populære virksomhet med gourmet restaurant og overnatting grunnet et uforståelig krav til at takhøyden

må være 20 cm høyere. FrP mener tiden er inne for å legge til rette for næringslivet etter det som har vært et krevende år. Da må det ryddes i strenge og uforståelige bestemmelser for blant annet bygg og bygging. Det er på tide at sentrale politikere viser en velvilje for verdiskaperne i dette landet.

Svar:

Jeg gjør oppmerksom på at jeg 2. mars besvarte et spørsmål fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund om samme sak.

Som jeg også innledet med i mitt tidligere svar om denne saken, vil jeg vil først understreke at regjeringen er positiv til satsinger fra private krefter, og det er bra at gamle bygg fylles med liv. Regjeringen er generelt opptatt av å forenkle regelverk og redusere byråkratiet for bedriftene.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det fysiske arbeidsmiljøet skal være fullt forsvarlig, og ivareta hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd. De nærmere kravene til utforming av arbeidsplasser og arbeidslokaler er regulert i arbeidsplassforskriften, som blant annet har bestemmelser om romhøyde, inneklimate/ ventilasjon, belysning mv. Disse kravene gjelder også for arbeidsplasser og arbeidslokaler i vernede bygninger.

Kravene i forskriften er imidlertid i stor grad "funksjonelle", og ikke spesifikt formulert. For eksempel fastsettes ikke forskriften i seg selv bestemte krav til takhøyde; i

stedet følger det at "[r]omhøyden i arbeidsrom og i personalrom skal avpasses i forhold til rommets gulvareal og den virksomheten som drives der. Det skal særlig tas hensyn til ventilasjonsanlegg, belysning og innredningens dimensjoner." Arbeidstilsynet har en veiledning til forskriften, som i større grad spesifiserer kravene. Etter Arbeidstilsynets praksis vil et rom som i utgangspunktet anses å ha for lav takhøyde i forhold til forskriftens krav etter omstendighetene kunne "repareres" gjennom (andre) kompenserende tiltak. Arbeidsplassforskriften åpner også for at Arbeidstilsynet på visse vilkår kan gi dispensasjon fra forskriften.

Ifølge Arbeidstilsynet vurderes eventuelle avvik konkret i hver enkelt sak, og bygningsmessig vern inngår i denne vurderingen. Forutsetningen for at Arbeidstilsynet skal gi dispensasjon, er imidlertid at arbeidsmiljøet etter en samlet vurdering fremstår som fullt forsvarlig.

Når det gjelder den konkrete saken som representanten viser til, forstår jeg det slik at vedtaket er begrunnet i flere forhold enn krav til takhøyde. Jeg har for øvrig fått opplyst at avgjørelsen er påklaget. Det lokale Arbeidstilsynet vil da vurdere saken på nytt, herunder eventuelle nye momenter som skulle fremkomme av klagen. Dersom førsteinstansen opprettholder sitt syn, vil saken bli fremmet for Direktoratet for arbeidstilsynet, som fatter endelig vedtak i saken.

SPØRSMÅL NR. 1439

Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 5. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kor mykje klimagassutslepp har Noreg frå fritidsbåtar, fyller desse båtane framleis avgiftsfritt fossilt drivstoff og kva tiltak og pålegg har regjeringa lagt på eigarar av fritidsbåtar for å kutte klimagassutslepp frå denne gruppa båtar?

GRUNNGJEVING:

Det er stort fokus på å få utsleppsfrie ferjer, hurtigbåtar og andre nyttefarty langs kysten for å redusere klimagassutslepp. Seinast ved vedtaket om å forby cruisebåtar med fossilt drivstoff i verdsarvfjordane frå 2026, sjølv om Sjøfartsdirektoratet meiner det er uråd å innfri.

I dette biletet er det interessant å vite kor mykje klimagassutslepp flåten av fritidsbåtar gir og kva fristar desse har til å kutte ut fossilt drivstoff.

Svar:

Grøn skipsfart er eit prioritert område for regjeringa. I handlingsplanen for grøn skipsfart frå juni 2019, blei det gjort ei enkeltvis vurdering av dei ulike kategoriane av fartøy. Handlingsplanen syner eit utslepp på 530 000 tonn CO₂ frå fritidsbåtar i 2017. For fritidsbåtar er dei eksisterande verkemidlane CO₂-avgift og vegbruksavgift ved kjøp av bensin, og CO₂-avgift og grunnavgift ved kjøp av avgiftsfri diesel. Her vil auka i CO₂-avgifta som regjeringa

har varsla i Klimaplanen også gjera seg gjeldande. Basert på tall frå Båtlivsundersøkelsen 2018 kan ein grovt anslå at om lag 66 % av båtane hadde bensinmotor, om lag 18 % gjekk med segl eller elektrisitet og om lag 16 % gjekk på diesel.

I Klimakur 2030 blei det gjort ei vurdering av utsleppsreduksjonspotensialet og tiltakskostnaden av elektrifisering av fritidsbåtar. Dei anslår eit utsleppsreduksjonspotensial på 31 000 tonn CO₂-ekvivalentar i perioden 2021-2030 og ei tiltakskost på meir enn 1 500 kr/tonn CO₂-ekvivalent, men synar at anslaget er usikkert grunna manglande data og antar også at utvikling i teknologi vil føre til lågare kostnader når vi nærmar oss 2030.

Av handlingsplanen for grøn skipsfart følgjer det at regjeringa vil kartlegge utslepp og reduksjonspotensial for fritidsbåtar og vurdere verkemiddel for å stimulere til null- og lågutsleppsløysingar. Per i dag inkluderast utsleppa frå fritidsbåtar i SSBs statistikk over utslepp frå "maskinar og ikkje-veggåande transport". Miljødirektoratet har i 2021 fått i oppdrag å vurdere korleis kunnskap om utslepp frå fritidsbåtar kan styrkast, samt å vurdere nye verkemiddel for å stimulere til null- og lågutsleppsløysingar i denne fartøyskategorien i samarbeid med andre relevante etatar.

Regjeringa vil vurdere vidare steg for eventuelle verkemiddel for fritidsfartøy med utgangspunkt i dette.

SPØRSMÅL NR. 1440

Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 5. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

KVU-en om Hålogalandsveien har vært klar i hele perioden til dagens regjering, men ennå er ikke finansieringen klar og arbeidet er ikke påbegynt.

Kommer proposisjonen om Hålogalandsveien til Stortinget før NTP blir lagt fram, eller er det slik at regjeringa nok en gang vil nedprioritere Nord-Norge?

BEGRUNNELSE:

Som alle vet la Samferdselsminister Magnhild M. Kleppa fra Senterpartiet fram konseptvalgutredningen for Hålogalandsveien mellom Sortland bru og Snubba i Evenes. Kleppa som Samferdselsminister var overtydelig på at dette var et prosjekt som var så økonomisk bærekraftig at det måtte planlegges og gjennomføres raskt. Reguleringsplanarbeidet ble gjennomført av staten.

Etterhvert ble det lansert tre alternativer. Valget falt på traseen mellom Langvassbukta og Tjeldsund bru, med forgreininger til Lødingen og Harstad. Det skal ifølge regjeringa gjennomføres som et OPS-prosjekt (offentlig/ privat samarbeid).

Snart 10 år etter at KVU-en ble lagt fram er ennå ikke arbeidet påbegynt. Alle planer er ferdige og vi ventet bare på bompengeproposisjonen fra regjeringen som skulle komme nå i vinter.

Proposisjonen kom ikke, og utviklinga har skapt stor frustrasjon hos mange, og noen tror sågar at dette gryteklare prosjektet nok en gang blir skjøvet ut i tid.

Jeg vil understreke at fire regioner (Ofoten, Sør-Troms, Lofoten og Vesterålen) og næringslivet er enige om at dette prosjektet nå må gjennomføres.

Svar:

Jeg vil vise til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 993 fra representanten Åsunn Lyngedal, 26. januar 2021.

Her viste jeg bl.a. til at prosjektet må ses i sammenheng med Samferdselsdepartementets arbeid med Nasjonal transportplan 2022-2033, og at denne meldingen legges frem for Stortinget våren 2021. Av svaret fremgår også at jeg etter dette vil komme tilbake til Stortinget med hvordan det skal arbeides videre med prosjektet E10/rv 85 Tjeldsund-Gullesfjordbotn-Langvassbukta.

Saken er fortsatt til behandling i Samferdselsdepartementet. Jeg vil om kort tid komme tilbake til saken så snart denne er ferdig behandlet i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1441**Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 8. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for at sykehuset Østfold får på plass en varig løsning for økt kapasitet raskt?

BEGRUNNELSE:

Helse Sør-Øst RHF og Sykehuset Østfold HF har gjennomført en evaluering av nytt østfoldsykehus, Kalnes. Sluttrapporten beskriver en rekke læringspunkter og utfordringer knyttet til Sykehuset Østfold Kalnes. Ved dimensjoneringen av sykehuset ble det lagt til grunn en høy utnyttelsesgrad, og det er ved Kalnes en høyere beleggsprosent enn ønskelig få år etter at sykehuset stod ferdig.

Konsekvensene av dette er at det få år etter at sykehuset stod ferdig er nødvendig med utvidelse av kapasitet, flere sengeplasser. Det er en beregnet underdekning på 60 senger, dette er beregnet å øke til 80 senger i 2025.

23. januar behandlet styre i Sykehuset Østfold HF sak om kapasitetsøkning på kort sikt. I saken beskrives blant annet etablering av paviljong i direkte tilknytning til sykehuset.

Å midlertidig løse kapasitetsutfordringene medfører merutgifter for sykehuset som kommer som en følge av at sykehuset er bygget for lite. Dette er en midlertidig løsning og det er nødvendig med en varig løsning for økt kapasitet.

Svar:

Det er som kjent Helse Sør-Øst RHF som har ansvar for å sikre nødvendige helsetjenester til befolkningen i sin helseregion, og som må prioritere ressursbruken innenfor de bevilgningene som Stortinget vedtar. For større investeringer over 500 mill. kroner kan det søkes om statlige lånemidler.

Det er behov for å øke kapasiteten ved Sykehuset Østfold HF og det jobbes med både kortsiktige og varige løsninger for å øke kapasiteten. Jeg har fått opplyst at Sykehuset Østfold HF som en kortsiktig løsning vil gjennomføre en ombygging av sengeområdet for å øke antall sengeplasser. Styret har bedt om at dette arbeidet iverksettes så raskt som mulig. Videre jobbes det med å frigjøre arealer til økt poliklinisk aktivitet. Dette kan blant annet gjøres ved å flytte kontorarbeidsplasser ut, slik at disse rommene kan benyttes til pasientbehandling. Etter hva jeg har fått opplyst har etablering av en paviljong i tilknytning til sykehuset vært diskutert som en del av løsningen for å kunne skaffe erstatningsareal for medarbeidere som flytter ut.

I tillegg til dette er Sykehuset Østfold godt i gang med utvidelse av akuttmottaket. Videre skal det bygges kontorbygg ved Kalnes hvor sykehuset skal leie arealer.

SPØRSMÅL NR. 1442**Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 4. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva tenker statsministeren om samferdselsministerens manglende respekt for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

15.02.2021 sendte jeg et skriftlig spørsmål til samferdselsministeren om tidspunkt for når noen bompengeprojekter er nedbetalt og ba om bekreftelse på at innk-

revingen skulle stoppe med en gang veiene var nedbetalt. Statsråden har da 6 virkedager på å besvare, noe han ikke gjorde og heller ikke fulgte regelen med å informere hvis svarfristen ikke kunne bli overholdt.

Først 26.02.2021 mottok Stortinget svaret og han valgte å droppe å besvare deler av spørsmålet. Det svaret han ga kunne vi også lese på sosiale medier at stortingsrepresentanter fra regjeringspartiene hadde mottatt og

de benyttet det lenge før Stortinget fikk svar til tross for at fristen var gått ut for lengst.

Dette er ikke første gang regjeringen bryter Stortingets forretningsorden § 70 og heller ikke første gang samferdselsministeren velger egenmarkeringer og partitaktiske hensyn foran sitt konstitusjonelle ansvar overfor Stortinget.

Jeg mener denne nye måten å bedrive en differensiering av parlamentarikere på er svært uheldig, og ikke er forbilde på hvordan man skal drive et politisk demokrati.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Erlend Wiborg til statsministeren, som hun har bedt meg svare på.

SPØRSMÅL NR. 1443

Innlevert 26. februar 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 5. mars 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Stortinget løyva, som ein del av krisepakka for å skaffe aktivitet i Noreg, 110 millionar kroner til eit nytt skip for Havforskningsinstituttet. Ein skulle tru at målet med krisepakkanane var å gje aktivitet ved norske verft og styrke den maritime næringa i Noreg. I staden hamna bygginga av skipet i Holland.

Korleis kan regjeringa nytte pengar frå krisepakka til å skape aktivitet i utlandet?

Svar:

Regjeringa har i 2020 og i statsbudsjettet for 2021 lagt fram ei rekkje tiltak for å hjelpe norsk næringsliv generelt, og for verftsindustrien og øvrig maritim sektor spesielt, som følgje av koronasituasjonen.

I Prop. 127 S (2019-2020) la regjeringa fram ei verftspakke med oppgradering, bygging og vedlikehald av fartøy for Havforskningsinstituttet, Norges Geologiske Undersøkelser (NGU) og Sjøforsvaret og utstyr til kontrollfartøy for Fiskeridirektoratet. Eitt av formåla med verftspakka var å auke den totale mengda oppdrag norske verft kunne konkurrere om. Verdien av verftspakka er 744 millionar kroner i perioden 2020-2024. Kontrakt for skipsteknisk oppgradering av Sjøforsvarets Skjoldklasse-korvetter er tildelt verftet UMOE Mandal. Alle kontraktane knytt til

Jeg legger til grunn at det forsinkede svaret som representant Wiborg sikter til, er mitt svar på spørsmål nr. 1310 angående bompengerevisjonen for Østfoldpakka. Fristen for å besvare spørsmålet var 22. februar. Dessverre ble svaret først sendt den 25. februar.

Som det fremgår av svaret mitt på spørsmålet, har Østfoldpakka vært gjennom flere revisjoner siden starten. Det tok derfor lenger tid enn antatt for meg å få en tilfredsstillende oversikt over situasjonen for prosjektet for å kunne svare på spørsmålet.

Jeg skulle ha meddelt Stortinget om denne forsinkelsen slik det skal gjøres.

oppgradering og vedlikehald av forskingsfartøy for Havforskningsinstituttet har gått til norske leverandører.

Havforskningsinstituttet har i 2020 tildelt oppdrag til Kongsberg Maritime for levering av fire sjølvgående forskingsfarkostar.

I verftspakka vart det sett av 110 mill. kroner til bygging av eit nytt kystgåande forskingsfartøy. I desember 2020 vart kostnadsramma auka til inntil 128 mill. kroner ved at Havforskningsinstituttet kan omdisponere innafor egne løyvingar ved bruk av budsjettfullmakter.

Havforskningsinstituttet opplyser at dei i den grad det er mogleg innafor regelverket for offentlege anskaffingar, har lagt til rette for at kontrakten skulle havne i Noreg. Mellom anna vart det stilt krav om at tilboda skulle leverast på norsk.

Eg har full tiltru til Havforskningsinstituttet si handtering av anskaffinga.

Proteksjonistiske tiltak er ikkje i tråd med regjeringa si politikk, og EØS-regelverket gir heller ikkje høve til å forbeholde oppdrag til norsk industri, utanom i spesielle tilfeller. For regjeringa er det prioritert å leggje til rette for at norsk, maritim næring kan halde fram med å ligge i tet i utviklinga av ny teknologi, og hevde seg i ein internasjonal marknad.

Næringsministeren har sett i gang ein ekstern verftsstudie, der vi vil få ein grundig analyse av norsk verfts-næring for å få ein pekepinn på kor næringa kan vere mest

konkurransedyktig. Det vil gi bedre kunnskap om situas-

jonen til verftsnaeringa og eit betre grunnlag for politik-
kutforminga.

SPØRSMÅL NR. 1444

Innlevert 27. februar 2021 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 9. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsministeren gjøre for at sykepleierstudenter skal kunne arbeide ved siden av praksis, også under pandemien?

BEGRUNNELSE:

VG omtaler 27. februar sykepleierstudenten Emily Kolstad Stephensen, som ikke får ha andre arbeidsforhold i praksisperioden.

Dette er ett av mange eksempler på en praktisering som ikke er lovhjemlet og som skaper barrierer for fullføring av sykepleierstudiet. Mange sykepleierstudenter har gjennom pandemien blitt nektet å arbeide ved siden av praksis, selv om behovet for arbeidskraft er stort. Norsk Sykepleierforbunds studentorganisasjon har fått svært mange henvendelser fra studenter som er bekymret for økonomien på grunn av arbeidsnekt. Mange frykter å måtte ta permisjon eller avbryte studiene. Dette rammer ikke minst studenter med familie og forsørgeransvar.

Saken havner mellom Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet, fordi de er underlagt HOD som arbeidstakere og i praksis, og KD som studenter. Spørsmålet stilles derfor statsministeren, som øverste ansvarlige for departementene.

Avgjørelsen om å nekte studentene jobb tas lokalt. Forsknings- og høyere utdanningsministeren har presisert at praksisstedene ikke har lovhjemmel til å nekte dette, men at helse- og omsorgstjenesten må gjøre en vurdering for å sikre smittevern, forsvarlighet og pasientsikkerhet. Dette åpner for en uensartet og vilkårlig praksis.

I Skien, Porsgrunn og Narvik har NSF Student, fylkeskontorer og hovedtillitsvalgte ved aktuelle institusjoner kommet fram til en løsning som sikrer at sykepleiestudentene ikke får arbeidsnekt ved siden av praksis. Det lar seg altså gjøre.

Begrunnelsen for at studentene nektes arbeid, er faren for kryss-smitte. NSF Student understreker at hen-

synet kan ivaretas uten å frata studentene muligheten til å arbeide.

Sykepleierstudentenes kompetanse er etterspurt, spesielt under pandemien, hvor helsevesenet har et større behov for arbeidskraft. Når studentene nektes arbeid, blir de i stor grad erstattet av ufaglærte assistenter, noe som kan gå på bekostning av pasientsikkerheten. Helsevesenet blir mer sårbart ved å miste deler av bemanningen helg og helligdager, og på kveldstid. Det er også fare for at sykepleiermangelen vil øke som følge av at flere av studentene må avbryte studiet. I 2020 ble det utdannet ca. 300 færre sykepleierstudenter enn året før. Norge mangler allerede rundt 5 000 sykepleiere, i 2035 vil mangelen være 30 000 (SSB).

Svar:

Jeg tar utgangspunkt i at saker knyttet til samarbeidet mellom helse- og omsorgssektoren og universitets- og høyskolesektoren (UH-sektoren) så langt det er mulig bør og kan avklares lokalt mellom UH-institusjon og helseforetak eller kommune. Det kan imidlertid oppstå behov for samordning og dialog mellom sektorene på et mer overordnet nivå for å bidra til felles løsninger på felles utfordringer.

Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet etablerte derfor 13. mars 2020 en struktur for koordinering mellom UH-institusjonene og helse- og omsorgstjenestene for å bidra til god samhandling under pandemien, Knutepunktgruppen. I Knutepunktgruppen deltar Universitets- og høyskolerådet (UHR), de regionale helseforetakene (RHF), KS og Helsedirektoratet. Departementene vil i tillegg kunne bidra med avklaringer dersom det er utfordringer som ikke lar seg løse lokalt eller i Knutepunktgruppen.

Knutepunktgruppen har også arbeidet med problemstillingen knyttet til studenter og arbeid ved siden av praksis. Bakgrunnen for å være restriktive med at studentene kan jobbe ved siden av praksis, er som representanten Nina Sandberg påpeker, risiko for kryss-smitte mellom

forskjellige institusjoner. Det er altså ingenting i veien for at studenter kan ha en deltidsjobb, fast eller midlertidig, på den samme institusjonen som de har sin praksis. Når det gjelder deltidsjobber på andre institusjoner, er det imidlertid et prinsipp at studentene ikke må underlegges andre restriksjoner enn øvrige arbeidstakere i virksomheten. Det vil si at når smittesituasjonen tilsier fare for kryss-smitte slik at andre ansatte nektes bistillinger andre steder, bør det samme gjelde for studenter. Men studentene skal ikke diskrimineres i forhold til andre ansatte. Det har vært oppfordret til å finne gode lokale løsninger på dette, f.eks. ved at ansatte får sine deltidsstillinger sam-

let på ett sted og studenter får midlertidig deltidsstilling eller ekstravakter på samme sted som de har sin praksis.

Helsedirektoratet opplyser at Knutepunktgruppen har hatt to møter med representanter for NSF Student om dette, og de har oppfordret dem til å melde inn alle de eksemplene de kommer over på at studenter er blitt nektet å jobbe andre steder, slik at de kan bidra til gode løsninger lokalt. Helsedirektoratet opplyser at når de har ettergått eksemplene, har de funnet at dette i stor grad gjelder virksomheter der også vanlig ansatte har blitt nektet å jobbe flere steder pga. faren for kryss-smitte. Det opplyses også et de fleste tilfellene Helsedirektoratet er blitt gjort kjent med, ligger noe tilbake i tid.

SPØRSMÅL NR. 1445

Innlevert 27. februar 2021 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 8. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Rask responstid på henvendelser og søknader til Nav er viktig for dem det gjelder. Undertegnede har mottatt varsel med grunn til bekymring fra ansatte i Nav om at det trikses med saksbehandlingstider, ved at saksbehandlere har fått beskjed om å la gamle saker ligge, for å klare kravet om gjennomsnittlig saksbehandlingstid i februar 2021.

Er statsråden kjent med og har godtatt slik praksis?

BEGRUNNELSE:

Dette er problematisk av flere grunner, og demonstrerer vel New Public Management i praksis. For det første er det triksing med tall for å presentere et resultat som ikke er reelt. Men enda verre, oppfordres ansatte til å la dem som har ventet lengst, og som mest trenger å få saken sin behandlet, til å måtte vente enda lenger. Overfor brukerne er det intet mindre enn urettferdig. Overfor de ansatte handler dette om både yrkesstolthet og arbeidsmoral.

Dersom statsråden ikke er kjent med dette, bør statsråden umiddelbart ta tak på vegne av dem som venter på svar fra Nav, og på vegne av ansatte i Nav som med rette, opplever at dette går på yrkesmoralen løs.

Dersom statsråden er kjent med dette, enten gjennom dialog med Nav eller på annen måte, uten å ha reagert, er det bekymringsfullt.

Svar:

Jeg vil først vise til at jeg ikke kjenner til påstandene som ligger til grunn for representantens spørsmål. Arbeids- og velferdsdirektoratet har også orientert meg om at direktoratet ikke kjenner til et slikt varsel. Direktoratet viser også til at de ikke kjenner seg igjen i bildet som representanten skisserer, og det er vanskelig å kommentere påstandene nærmere siden disse ikke er konkretisert. Jeg er blitt informert at Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert underliggende enheter om påstanden som fremkommer i dette skriftlige spørsmålet.

Jeg vil redegjøre kort for hvordan styring av ytelsesområdet legges opp fra Arbeids- og sosialdepartementet til Arbeids- og velferdsdirektoratet. I departementet tildelingsbrev til direktoratet gis det et overordnet mål om å sikre økonomiske rettigheter gjennom god ytelsesforvaltning. Arbeids- og velferdsetaten skal sikre at brukere får utbetalt rett ytelse til rett tid. Videre skal etaten sørge for god forvaltning av ordningene og sikre en god balanse mellom kravene til kvalitet og kravene til produksjon. Basert på de styringssignaler som er gitt i tildelingsbrev og dialog mellom departementet og etaten, fastsetter etaten interne krav til gjennomsnittlig saksbehandlingstid og ytre grense, basert på sine vurderinger og prognoser. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid måler saksbehandlingstiden for ferdig behandlede saker, der hver dag i alle saker teller like mye. Dersom gamle saker blir liggende ubehandlet, øker gjennomsnittlig liggetid for saker til

behandling, og antall saker over ytre grense kan også øke. Direktoratet mener etaten har en god balanse i sin styring av saksporteføljen, og at gjeldende styringsparametere gir gode insentiver til å behandle saker raskt og med kvalitet, uavhengig av hvor gamle de er.

Det er flere årsaker til en økning av gjennomsnittlig saksbehandlingstid og flere saker over ytre grense. Jeg vil først nevne at Arbeids- og velferdsetaten har opplevd et enormt trykk på ytelsesforvaltningen under koronapandemien, særlig knyttet til økningen i dagpengesøknader, men også søknader om omsorgspenger og sykepenger. Saksbehandling av livsoppholdsytelser har hatt første prioritet, og for å håndtere saksinngangen, har det vært nød-

vendig å omdisponere ressurser fra andre områder. Direktoratet opplyser om at de nå jobber med å bygge opp kapasitet og øke innsatsen på flere områder. Allikevel er en konsekvens av den ekstraordinære situasjonen under pandemien flere gamle saker ved utgangen av 2020 enn i 2019.

Direktoratet opplyser også at det kan være andre årsaker til at saker blir liggende lenge. Det kan være nødvendig å etterspørre dokumentasjon, som utdypende helseopplysninger, i flere runder, innhente vurderinger fra rådgivende leger eller vente på svar fra andre land om rettigheter fra utlandet. Dette er faktorer som alle vil påvirke saksbehandlingstiden.

SPØRSMÅL NR. 1446

Innlevert 27. februar 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 11. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

HFK er en gruppe syntetiske fluorholdige klimagasser som benyttes i kuldeanlegg, klimaanlegg, dataromskjøling, fryserom, varmpumper osv. Det er installert 2,2 mill. tonn CO₂ ekvivalenter HFK i norske næringsbygg og 1 mill. varmpumper i private hjem. For næringsbygg skjer 75 % av lekkasjene fra løpende drift og 25 % ved sanering. Det er ikke lovregulerte kompetansekrav for å installere, vedlikeholde eller demontere slike anlegg.

Er tilsynet godt nok, og hva gjør statsråden for å forsere innføring av naturlige kuldemedier?

BEGRUNNELSE:

Informasjonen i spørsmålet kom frem under høringen til klimameldingen fra VKE – Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi.

HFK er sterke klimagasser.

De etterlyste bedre refusjonsordninger, mer kunnskap, og stimulere til økt bruk av naturlige kuldemedier, samt at yrker som arbeider med kuldemedier må lovreguleres.

Ved nærmere kontakt med VFK fikk jeg følgende utfyllende informasjon:

Bruk av HFK-gasser er i dag regulert, det er egen avgift på HFK knyttet til drivhuseffekten for gassene. De sterkeste f-gassene er det omsetningsforbud på. Det er Miljødirektoratet som er tilsynsmyndighet og regelverket er

innarbeidet i Produktforskriften kapittel 6a om fluorholdige stoffer.

En av hovedårsakene til at naturlige kuldemedier ikke blir brukt i større omfang er at de krever høyt trykk slik som CO₂ (R-744), er giftige slik som ammoniakk (R-717) eller brannfarlig slik som propan (R-290). Bruk av naturlige kuldemedier krever tilpasning i regelverk, preaksepterte løsninger, veiledninger og kompetanse til dem som utfører arbeid på anleggene.

Det er manglende kompetanse på alternative kuldemedier spesielt knyttet til riktig prosjektering, helse og risiko. Håndtering av farlig stoff er regulert av DSB og bransjen trenger gode retningslinjer og veiledninger for utforming av kuldeanlegg med brannfarlig kuldemedier.

Det skjer en nedfasing av HFK og det er ikke lenger lov å installere nye anlegg med sterke klimagasser. Frem mot 2025 strammes dette ytterligere til og enda flere av f-gassene vil bli forbudt samt at det i 2030 ikke lenger vil være lov å gjenbruke de sterkeste f-gassene som er tappet av anlegg.

Svært mange anlegg med HFK er eldre anlegg som ble installert før regelverket (f-gassforordningene) kom på plass. Disse er i dag underlagt krav om regelmessige lekkasjekontroller av kulde-, varmpumpe- og luftkondisjoneringsanlegg med bestemte f-gasser over en gitt størrelse, samt til forsvarlig kondemnering av utstyr og behandling av brukt gass. Personell og bedrifter som utfører disse oppgavene, samt installasjon og vedlikehold, skal være sertifisert.

Noreg har gode erfaringer med å utfase oljefyr. Med så sterke klimagassar HFK og som er lite synlige, så burde man prioritert et informasjons- og sanerings program, og innført alternativ og stilte strenge kompetansekrav.

Svar:

Noreg har eit omfattande regelverk for å redusere utslepp av HFK-gassane og for å minke importen av desse gassane til landet. Noreg har ikkje eigen produksjon av slike gassar. Regelverket gjer at klimavennlege alternativ blir meir og meir konkurransedyktige.

Avgift på HFK-gassar vart innført i 2003. Avgifta er mellom dei høgaste i verda, og er i praksis ei importavgift, jamfør at vi ikkje produserer slike gassar i Noreg. Avgifta er gradert etter kva oppvarmingspotensial gassane har (GWP – global warming potential). Dei ulike HFK-gassane har ulikt oppvarmingspotensial, nokre er fleire tusen gangar sterkare enn CO₂. Avgifta er derfor innretta slik at det er mest kostbart å bruke dei gassane som har størst innverknad på klimaet. Dei siste åra er avgiftssatsen auka kraftig, frå 208 kr per tonn CO₂-ekvivalent i 2010 til 591 kr i 2021. I Klimaplanen (Meld. St. 13 (2020-2021)) varslar regjeringa at ein vil ytterlegare auke avgifta gradvis til 2 000 kroner per tonn i 2030. Dette vil gjere at det blir endå dyrare å kjøpe gassen og dermed gi eit insentiv til å redusere utsleppa så mykje som mogleg.

Dei fluorhaldige klimagassane, inkludert HFK er også regulert i forskrifter heimla i forureiningslova, i vegtrafikklova og i produktkontrolllova. I avfallsforskrifta blir HFK-gassane definert som farleg avfall. Det betyr at tilsikta utslepp er forbode og at det er krav til forsvarleg handtering av gassen etter bruk. For gass som blir levert inn til trygg øydelegging blir det utbetalt refusjon lik satsen på avgifta. Sidan satsen no er så høg, ser vi at det blir samla inn meir gass for trygg øydelegging. I 2020 betalte Miljødirektoratet ut over 100 millionar kroner i refusjon for gass som blei levert inn. For aktørane lønner det seg no å ta vare på brukt gass og levere den inn til mottak, framfor å sleppe den ut.

I produktforskrifta blir det mellom anna stilt krav til forsvarleg handtering av HFK-gassar, og til å kontrollere lekkasjar for å førebygge og avgrense utslepp. Det er også forbod mot bruk av gassen i fleire produktgrupper. Vidare er det krav til at personell og bedrifter som handterer f-gassar har sertifikat som dokumenterer kunnskap og rutinar for handtering av slikt farleg avfall. Det betyr at personar som arbeidar på anlegg med fluorhaldige gassar må bestå ein egen eksamen og ha eit eige sertifikat for å arbeide lovleg. Også bedrifter som tilbyr desse tenestene må vere sertifisert. Til no er om lag 5000 personar og 1000 verksemder sertifisert.

HFK-gassar i luftkondisjonering i køyretøy er regulert i forskrift om tekniske krav og godkjenning av køyretøy. Det kan ikkje lenger registrerast personbilar eller lette

køyretøy som har gass med oppvarmingspotensial over 150 GWP.

Under Montrealprotokollens Kigali-tillegg har Noreg forplikta seg til å fase ned bulkimport av HFK. Ein må derfor ha løyve for å importere HFK-gassar i bulk til Noreg. Miljødirektoratet gir verksemder løyve i tråd med ei nedfasingsplan. Regjeringa har i tillegg fastsett ein nedfasingsplan i produktforskrifta som er strengare enn det som følgjer av Norges pliktinger i Montrealprotokollen.

Som resultat av alle verkemidla i Noreg har importen, og dermed ny bruk av HFK, i Noreg minka frå 1,6 millionar tonn i 2013 til 0,6 millionar tonn i 2019, målt i CO₂-ekvivalentar.

Det er Miljødirektoratet si oppgåve å føre tilsyn med regelverket under produktforskrifta og avfallsforskrifta. Det føres tilsyn med verksemder som brukar HFK-gass i kulde- og luftkondisjoneringssystem, verksemder som tilbyr tenester på desse anlegga og verksemder som importerer og sel HFK-gass og produkt med HFK-gass. I klimaplanen varsla Regjeringa at vi vil auke informasjon om, og tilsyn med, regelverket for HFK-gassane. Dette er i tråd med det som vart omtalt i Klimakur 2030.

Utslepp av fluorhaldige gassar er venta å falle sterkt i perioden fram til 2030 som følgje av auka avgiftssatsar, og meir rettleiing og meir tilsyn. Vi reknar med at dette vil gjere at naturlege kuldemedium blir meir konkurransedyktige og tatt meir i bruk.

SPØRSMÅL NR. 1447**Innlevert 27. februar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 8. mars 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Er dommen i Høyesterett fra 1862 om samenes rettigheter i Øyfjellet-området fortsatt rettskraftig, og i så fall, betyr det at konsesjonen er gitt på sviktende grunnlag, og at den må trekkes tilbake?

BEGRUNNELSE:

Reindriftssamene som i dag er organisert i Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, er i direkte linje etterkommere av de som i 1862 er tilkjent rettigheter i den aktuelle dommen i Høyesterett. Dette burde ha ført til at allerede konsesjons-søknaden om vindkraft i Øyfjellet hadde blitt avslått, fordi vindkraftverket blokkerer den tradisjonelle flytteveien som reindrifta har benyttet historisk, og som er tilkjent som rettighet i den aktuelle dommen fra 1862. Dette kan

rettes opp dersom OED nå blir pålagt å reversere NVEs vedtak om utsatt idriftssettelse.

Svar:

Den aktuelle Høyesterettsdommen fra 1862 gjaldt tvist om en reindriftsutøvers uttak av trevirke, never og brensel i det som i dag er Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt. Dette reguleres i dag av reindrifftsloven kapittel 3, se særlig § 25 Brensel og trevirke i det samiske reinbeiteområdet. Nærmere spørsmål om reindrifftsretten og innholdet i denne, bør rettes til landbruks- og matministeren.

Energimyndighetene har i behandlingen av Øyfjellet vindkraftverk lagt til grunn at Jillen-Njaarke har de rettigheter som følger av reindrifftsloven.

SPØRSMÅL NR. 1448**Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 12. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden legge frem dokumentasjon som viser at Folkehelseinstituttets og SERAFs innsigelser mot rusreformutvalgets modell er feil?

BEGRUNNELSE:

Det er ingen uenighet i norsk politikk om at rusavhengige ikke skal straffes, men motta helsehjelp. Derimot er det langt mer omstridt når regjeringen foreslår å fjerne nærmest alle forpliktende sanksjoner for rekreasjonsbrukere av narkotika, samt frata politi og kommuner dagens muligheter til å hjelpe ungdom med begynnende rusproblemer gjennom forpliktende rusprogrammer.

Statsråden fremstiller det i flere sammenhenger som om det er tydelig bevist at avkriminalisering ikke fører til økt narkotikabruk. Da rusreformen ble lagt frem, hevdet han blant annet at bevisbyrden nå ligger på dem som er imot reformen.

Statsrådets fremstilling er basert på Rusreformutvalgets rapport (NOU 2017:26), som blant annet skriver følgende: «Forskningen gir ikke empirisk belegg for å anta at avkriminalisering av narkotikabruk, eller tilhørende befatning med narkotika til egen bruk nødvendigvis forårsaker nevneverdige endringer i prevalensen av bruk i befolkningen» (spørsmålsstillers understrekning).

På tross av at utvalget selv uttaler seg langt mer moderat enn rusreformens tilhengere i mediene, påpeker Folkehelseinstituttet at det er grunn til å tvile på antagelsen. FHI skriver at den er svakt vitenskapelig begrunnet, og at det ikke kan utelukkes at reformen vil føre til økt rus.

Det nasjonale forskningscenteret SERAF ved Universitetet i Oslo påpeker at forbud på generelt grunnlag har en dokumentert allmennforebyggende effekt, forutsatt at det foreligger en reell risiko for sanksjoner ved å bryte forbudet. Senteret påpeker at «den forebyggende faktoren som i dag ligger i et forbud med risiko for sanksjon, fjernes, mens det ikke er noen konkret og kunnskapsbasert erstatning av det

forebyggende virkemiddelet man legger opp til å fjerne».

I folkehelsepolitikken er føre-var-prinsippet sentralt. Det innebærer at man skal unngå store omveltninger, til fordel for trinnvise og mindre drastiske tiltak, særlig dersom kunnskapsgrunnlaget er usikkert eller omstridt. Når sentrale kunnskapsmiljøer påpeker store svakheter i antagelsen som rusreformen bygger på, er det altså statsråden som har bevisbyrden, og må dokumentere hvorfor han mener disse kunnskapsmiljøene tar feil.

Svar:

Regjeringen har som mål å føre en kunnskapsbasert ruspolitikk, en politikk som er i tråd med internasjonal ekspertise og som anbefales av sentrale FN-organer som FNs kontor for narkotika og kriminalitet, Verdens helseorganisasjon, FNs høykommissær for menneskerettigheter, Menneskerettighetsrådet og UNAIDS mfl.

Rusreformen vil ikke forhindre politiets rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid overfor barn og unge, men rusreformen bygger på en forutsetning om at det skal det være helse- og omsorgstjenestene, barnevernet og de sosiale tjenestene, eventuelt i samarbeid med spesialisthelsetjenesten – ikke politiet – som skal ha ansvar for å hjelpe unge med begynnende rusproblemer.

Det foreligger lite kunnskap om effekt av tiltak som er påtvunget, som for eksempel ruskontrakter, som jeg antar inngår i representantens uttrykk om «forpliktende» rusprogrammer. Slike kontrakter brukes i dag som villkår ved straffereaksjonen betinget påtaleunntakelse og omfatter rustesting, oftest i form av urinprøver. Prøvene må tas på en måte som sikrer at den ikke manipuleres, noe som forutsetter en svært streng og ubehagelig kontroll. At det foreligger en strafferettslig hjemmel forhindrer ikke at et slikt særlig inngripende tiltak oppleves krenkende, ikke bare for barn og tenåringer, men også for voksne. Den kunnskapen vi faktisk har om slike programmer tilsier også at det er ungdom som omtales som ressurssterke som lykkes i disse programmene. Ungdom som har større utfordringer, har høyere frafall og tilbakeføres derved til den ordinære straffesakskjeden, med de konsekvenser det vil ha for vandel, fremtidig utdanning og yrkesliv mv.

Frivillighet er et grunnleggende prinsipp for å yte helsehjelp. Tvang og makt kan ikke utelukkes som nødvendig i enkelte tilfeller, men det må være unntakene – ikke regelen. Vi har også allerede det regelverket vil trenge for å kunne anvende virkemidler som tvang og makt dersom det unntaksvis skulle være nødvendig.

Oppsummering av forskning på området viser at tvungen behandling på rusfeltet kan ha et skadepotensial og øke risiko for rettighetsbrudd og integritetskrenkelser. Jeg mener det ikke foreligger grunnlag for å anbefale å opprettholde tiltak som bygger på tvang og at det i stedet, i samsvar med internasjonale anbefalinger, bør gis sam-

tykkebaserte og kunnskapsbaserte tjenestetilbud. Frivillighet gir grunnlag for medvirkning og legger til rette for likeverdige relasjoner mellom den som hjelper og den som mottar hjelp, som igjen er viktige for endring, behandling og rehabilitering.

Representant Toppe ber meg legge frem dokumentasjon som viser at Folkehelseinstituttets og SERAFs innsigelser mot rusreformutvalgets modell er feil. Men jeg opplever ikke at disse høringsinstansene har innvendinger mot selve modellen Rusreformutvalget foreslo. De peker på en restriktiv ruspolitikk som en suksessfaktor for lav prevalens av rusmiddelbruk som sådan og at liberalisering kan medføre en økning i bruken av narkotika. I den sammenheng har de vurdert utvalgets prinsipielle standpunkt om generell avkriminalisering og fravær av tvang og straffelignende sanksjoner, som et skritt i liberal retning.

Det er likevel viktig å peke på at FHI ikke er mot rusreformen som sådan, men fremholder at en økning i bruken ikke kan utelukkes som følge av avkriminalisering. Dette synet bekreftes fra FHI i et avisinnlegg i Aftenposten den 12.03. FHI begrunner sitt syn med at studiene som ligger til grunn har metodiske svakheter og fordi overføringsverdien fra internasjonale studier kan være relativt lav. Slike forbehold er viktige å ta i betraktning og reformen som regjeringen har lagt frem er derfor tilpasset norske forutsetninger. Reformen er i tråd med en fortsatt restriktiv narkotikapolitikk, forbudet opprettholdes og overtredelse skal fremdeles følges av en merkbar reaksjon, men av sivilrettslig, ikke strafferettslig karakter.

Rusreformutvalget foretok en grundig gjennomgang av eksisterende kunnskapsgrunnlag og nyere forskning og forskningsoppsummeringer er siden kommet til. Det er konsensus i sentrale internasjonale forsknings- og kunnskapsmiljøer om at repressive tiltak overfor bruk og besittelse av narkotika til egen bruk, ikke har den preventive effekten som har ligget til grunn for narkotikapolitikken. Det kan ikke påvises en sammenheng mellom endringer i strafferettslig regulering og bruk av narkotika. Det ikke lagt frem evidens for at kriminalisering har den allmennpreventive og individualpreventive effekten på narkotikabruk som narkotikapolitikken har forutsatt, samtidig som straffens skadevirkninger er godt dokumentert.

Jeg mener vi har bygget reformen på et solid grunnlag. En sivilrettslig reaksjon i stedet for en strafferettslig reaksjon vil kunne sette oss i stand til å yte hjelp til alle brukere som har behov for det, uten de negative konsekvenser som følger av straff. Møteplikten og sanksjon i form av gebyr dersom møteplikten ikke overholdes, sender et tydelig signal om at samfunnet ser alvorlig på bruk av narkotika. Men vi kan ikke opprettholde straffeforfølgelse og tvang, som ikke har en beviselig preventiv effekt på narkotikabruk og som påfører medmennesker uforholdsmessige store belastninger, «for sikkerhets skyld» eller som et «føre var-prinsipp».

Dette gjelder også selv om man misbilliger selve handlingen – å bruke narkotika – og da særlig i rekreas-

jonsøyemed. I den sammenheng er også rusreformen et prinsipielt verdivalg.

SPØRSMÅL NR. 1449

Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 4. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren vurdere vaksinasjon av barn og unge i risikograppa sammen med øvrige i risikograppa over 18 år?

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en familie med barn i risikograppa som forteller at de har levd med svært strenge smitteverntiltak for å beskytte utsatt familiemedlem. Ettersom Pfizer-vaksinen har blitt godkjent også for personer under 18 år, er det flere som ønsker tilgang til denne.

Svar:

Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en del av, har vi startet vaksiner mot covid-19 raskere enn mange hadde turt å håpe på. Tilgangen til vaksiner er fortsatt be-

grenset, og vaksinerer skjer i henhold til gjeldende prioriteringer. Det forventes betydelig økning i antall doser de neste månedene med håp om å kunne vaksinere alle voksne som ønsker det innen sommeren.

For barn og unge er risiko for alvorlig forløp av covid-19 lav, selv ved kronisk underliggende sykdom. Folkehelseinstituttet åpner likevel for vaksinasjon av ungdom med høy risiko for alvorlig sykdom. Disse kan da tilbys BioNTech-Pfizer-vaksinen som er godkjent fra 16 år. Etter Folkehelseinstituttets prioriteringsrekkefølge tilhører disse også gruppe 4 som innebefatter personer i alder 65-74 år og voksne personer under 65 år med sykdommer/tilstander med høy risiko for alvorlig forløp.

I dag er ingen koronavaksiner godkjent til barn. Vi forventer mer kunnskap om effekt og sikkerhet til denne gruppen de neste månedene. Det kan senere bli aktuelt å anbefale vaksinen til barn når vi vet mer om vaksiner som godkjennes og hvordan pandemien utvikler seg.

SPØRSMÅL NR. 1450

Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 4. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Inge Røed

Spørsmål:

Vil statsråden selv ta initiativ til at f.eks. Justisdepartementets lovavdeling gjør en grundig vurdering av om Navs praksis er feil?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller får hver dag henvendelser angående samværsabotasje.

Det er bra at det nå synes å være enstemmig å kreve endringer i ny barnelov.

Imidlertid synes jeg er det et samvittighetsspørsmål og ikke minst en plikt for meg som folkevalgt å stå på for at alvorlige anklager om feil praksis hos en offentlig etat

undersøkes grundig. Det vil fremstå som svært arrogant ovenfor dem som er rammet at man evt. skal feie noe slikt under teppet.

Under behandlingen av Dokument 8:40 S (2020–2021) om samværs sabotasje ba derfor familiekomiteen i brev til statsråden om en utdyping av hvilket juridisk grunnlag og vurderinger som lå til grunn for hans konklusjon med at Nav ikke har praktisert bidragsregelverket feil.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet, er tilfreds med statsrådens svarbrev av 11. februar 2021. Dette til tross for at et sterkt juridisk fagmiljø i forkant av avgivelse advarte mot at svarbrevet inneholdt feil.

Flere jusprofessorer gikk så langt at de på Tv2 sa at statsråden feilinformerte stortinget. Dette er selvsagt meget alvorlig. <https://www.tv2.no/a/11967731/>

Dok. 8: 40 S (2020- 2021) skal nå debatteres i stortinget 8 mars uten at man har fått forsikringer om at regjeringen vil undersøke den omstridte NAV- saken og anklagene grundigere.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på tilleggsspørsmål til Dokument 8:40 S (2020-2021) om samværs sabotasje. Departemen-

tet anmodet Justisdepartementets lovavdeling om en tolkningsuttalelse i brev av 26. februar 2021.

Departementet mottok 1. mars 2021 tolkningsuttalelsen fra Justisdepartementets lovavdeling. NAVs praksis er i samsvar med tolkningsuttalelsen til Justisdepartementets lovavdeling, som oppsummerer slik i uttalelsen:

"Vi antar etter dette at § 9 annet ledd i forskrift 15. januar 2003 nr. 123 om fastsetjing og endring av fostringstilskot skal tolkes slik at bestemmelsen også omfatter tilfeller der det er bidragsmottakeren (bostedsforelder) som er årsaken til at samvær ikke blir gjennomført i samsvar med det som følger av avtale, offentlig vedtak eller rettsforlik. Dersom bidragsmottakeren i et slikt tilfelle «klart beviser at avtalen eller avgjerda ikkje kan leggjast til grunn», skal spørsmålet om samværsfradrag avgjøres etter § 9 tredje ledd i forskriften."

Tolkningsuttalelsen følger vedlagt.

Jeg vil til slutt vise til mitt svar på skriftlig spørsmål til besvarelse nr. 1033 av 22. januar 2021 fra representanten, hvor det framgår hva jeg vil gjøre for å forhindre at barnebidraget blir et økonomisk incentiv til å hindre samvær.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2020-2021/dok15-202021-1450-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1451

Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 8. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen følge opp Stortingets vedtak der regjeringen bes igangsette planleggingen av ny politihøgskole, hvilke alternativer for lokalisering vil bli vurdert og hvordan vil prosessen knyttet til dette bli gjennomført?

og bygge på analyser av politiets fremtidige behov. Det er for tidlig å svare på hvilke alternativer for lokalisering som vil bli vurdert og hvordan prosessen vil bli gjennomført. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

BEGRUNNELSE:

Flertallet på Stortinget vedtok 25. februar i forbindelse med behandling av Politimeldingen at: "Stortinget ber regjeringen igangsette planleggingen av ny politihøgskole og komme tilbake til Stortinget på egnet måte."

Svar:

Planleggingen av en ny politihøgskole må ses i sammenheng med andre investeringsprosjekter i justissektoren,

SPØRSMÅL NR. 1452**Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Rusreformen er skadelig for ungdom og en gave til organiserte kriminelle». Dette er tittelen på et innlegg fra iharstad.no den 26.2. Innlegget er skrevet av leder for felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning, politiinspektør Yngve Myrvoll, i Troms politidistrikt.

Hvordan vurderer statsråden at regjeringens rusreform vil påvirke politiets virkemidler og mulighetsrom når det gjelder å gripe inn overfor unge samt forebygge kriminalitet?

BEGRUNNELSE:

Politiinspektør Myrvoll skriver bla. følgende i ovennevnte innlegg: «Denne reformen innebærer begrensninger av politiets virkemidler og mulighetsrom for tidlig inngripen i en ruskarriere. Etterforskning av narkotikasaker vil påvirkes av reformen. Samfunnet er ikke tjent med et politi hvor avdekker-rollen begrenses. Politiets verktøykasse eller såkalte tvangsmidler sørger for adekvate forebyggen- de tiltak mot ungdom og gir politiet verdifull informasjon i bekjempelsen av organisert kriminalitet».

Leder for geografisk driftsenhet Telemark i Sør-Øst politidistrikt, politiinspektør Dag Størksen, uttalte til Telemarksavisa 24.2: «Vi kjenner godt til rusmiljøet i Telemark og Vestfold og ser det ikke som vår primæroppgave å gå etter narkotikabesittelser hos den slitne rusmisbruker. Vårt hovedfokus er å forebygge slik at barn og unge ikke blir rekruttert til miljøet og starter å bruke narkotika. Vår oppfatning er at forslaget gjør det vanskeligere for sam-

funnet å komme i posisjon til å hjelpe barn og unge som er i risikosonen».

Svar:

Regjeringens forslag til rusreform legger til grunn at politiet fortsatt skal ha en sentral rolle i å avdekke og forebygge ulovlig bruk og besittelse av narkotika.

Regjeringens lovforslag imøtekommer noe av den kritikken som har kommet mot rusreformutvalgets forslag. Dette gjelder særlig forslag om ileggelse av gebyr dersom politiets pålegg om oppmøte til den kommunale rusrådgivningen ikke etterkommes. Gebyret er myntet på unge og førstegangsbrukere, ikke tunge rusmisbrukere, og det er ment å sikre etterlevelse av politiets pålegg. Reaksjonen sender et signal om at narkotikabruk fortsatt er ulovlig, og at brudd på forbudet og politiets pålegg får konsekvenser.

Jeg vil videre fremheve at grenseverdiene for straffri befatning med narkotika er satt vesentlig lavere i regjeringens forslag enn de grenseverdiene som rusreformutvalget foreslo. Dette reduserer muligheten for at den straffrie grensen for besittelse til eget bruk kan utnyttes av de som bedriver ulovlig salg.

Det er ikke vanlig at politiet har adgang til straffeprosessuelle tvangsmidler ved ulovlige, men ikke straffbare forhold. Det er imidlertid foreslått nye regler for politiets adgang til å visitere personer der det er mistanke om ulovlig besittelse av narkotika. Politiet vil dermed fremdeles kunne avdekke ulovlig besittelse av mindre mengder narkotika og ta beslag i dette. Jeg vil også peke på at all befatning med narkotika som enten overskrider de straffrie terskelverdiene eller som gjelder salg, fortsatt er straffbar.

SPØRSMÅL NR. 1453**Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil kulturministeren sjå nærare på moglegheita for å laga sakenyheiter både for undervisningsføremål og for

tydeleg informasjon overfor innvandrarak, samt gå inn for å få utvikla ein dialektapp?

GRUNNGJEVING:

Tidlegare UNE-direktør Ingunn-Sofie Aursnes er bekymra for at innvandrarar ikkje forstår dialektene som statsrådar og andre offentlege personar bruker når dei kjem med viktig informasjon. Dette har ho uttalt til NRK. Eg meiner det er viktig at vi ikkje lagar ei konflikt mellom bruk av dialektene våre og innvandring. Målet må vera å gi informasjon som er tilpassa språkkunnskapane til dei enkelte gruppene av innvandrarar og også få så mange som mogleg til å forstå norsk talemål, der dialektene jo er ein viktig del.

Eg har forståing for at somme har så dårlege norskkunnskapar enno at spesialtilpassa info er nødvendig. I Tyskland har dei spesialtilpassa nyheiter på sakte tysk. Eg meiner myndighetene og gjerne også NRK bør vurdere å produsere informasjon og nyheiter på sakte nynorsk og sakte bokmål.

Eg vil dessutan lansere ein idé om ein dialektapp – ein app som på ein pedagogisk og artig måte kan få innvandrarar til å forstå dialektene våre. Dette vil leggje til rette for at dei fungerer betre både på jobb og sosialt. Appen kan ha forskjellige vanskelegheitsgrader og slik også eigne seg for nordmenn som vil forstå dialektene betre. Målet må vera å leggje til rette for dialektmangfald i framtida, ikkje motarbeide dialektbruk.

Eg meiner kulturdepartementet kan gi nokon i oppdrag å utvikle ein slik app som presenterer norske dialekter og legg til rette for læring. Det kan gjerne vera Språkrådet. Målet må vera å utvikle ein morosam og lærerik app som gjer at både innvandrarar og nordmenn kan lære meir om ulike dialekter. Det kan vera alt frå vanlege dialektformer til særprega ord som blir mykje brukt og som kan skape problem for forståinga av dialekta. Det er jo ofte berre nokre få ord som er spesielt vanskelege. Blir slike ord brukt ofte, bør det jo vera interessant å lære seg desse både for innvandrarar og nordmenn frå andre delar av landet. Appen må sjølvstendig vera gratis og innvandrarar må oppfordrast om å bruke den. Dei som går på introduksjonprogram kan lære å bruke appen der.

(Eg er kjent med at det finst ein liknande app allereie, men slik eg forstår det, har denne ei noko anna innretning enn den eg tenkjer på.)

Her er NRK-saka: <https://www.nrk.no/norge/ropstads-dialekt-skaper-bekymring-1.15394286>

Svar:

Stortinget behandlar i desse dagar regjeringa sitt framlegg til språkløva, Prop. 108 L (2019—2020) Lov om språk (språkløva). Innleiingsvis i proposisjonen slår regjeringa fast at dialektvariasjonen er ein del av det språklege mangfaldet i Noreg. Dette mangfaldet er eit uttrykk for språkleg toleranse og demokrati. Det er ein verdi vi skal ta vare på.

Samtidig forstår eg at dialektmangfaldet kan vere ei utfordring for innbyggjarar som ikkje har norsk som morsmål. Språkløva vil ikkje regulere dialektbruk, men det klarspråkidealet som ligg i framlegget om at offentlege organ skal kommunisere på eit klart og korrekt språk som er tilpassa målgruppa, bør vere ei rettesnor når vi som representantar for det offentlege kommuniserer munnleg med ulike målgrupper.

Gode norskkunnskapar er ein nøkkel til god integrering. Det er viktig både for tilgang til arbeid og for tilgang til deltaking i samfunnet elles. Mange innvandrarar, også dei som har budd i landet lenge, kan ikkje norsk godt nok til å delta fullt ut i arbeids- og samfunnslev. Mange har behov for å praktisere norsk meir for å kome opp på dei ferdighetsnivåa som er forventa. Regjeringa satsar difor på norskopplæring, på ein inkluderande kultursektor og på god formidling av kunnskap om norsk språk. Dette er noko kunnskaps- og integreringsministeren og eg er opptekne av.

Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringslova) trådde i kraft 1. januar. Målet med den nye lova er å gi innvandrarar som nettopp har kome til landet, eit betre introduksjonsprogram og betre norskopplæring slik at fleire skal kunne kome i arbeid og forsørgje seg sjølve.

Det er behov for fleire tiltak som betrar vaksne innvandrarar sine norskkunnskapar. Derfor har regjeringa sett i gang ein norskinnsats på 25 mill. kroner i 2021 slik at intensjonane i integreringslova kan følgjast opp. Norskinnsatsen inkluderer ei klippekortordning der personar som har behov for å lære seg meir norsk, får tildelt eit bestemt tal på timar med norskopplæring frå private tilbydarar. Norskinnsatsen inkluderer også ei tilskotsordning der frivillige organisasjonar kan søkje om midlar som skal styrkje dagens tilbod om frivillig norsktrening og bidra til å etablere nye og meir målretta tilbod. Målgruppa for norsktrening er alle vaksne innvandrarar med behov for å praktisere meir norsk – uavhengig av butid og kvifor dei har innvandra til Noreg.

Kunst- og kultursektoren, media, idretten og frivillig sektor elles har tilbod og arenaer der ein kan møte, lære og trene på det norske språket og dialekta. Til dømes er det mange folkebibliotek landet over som arrangerer språkkafear, ofte i samarbeid med frivillige. Det fleirspråklege bibliotek i Nasjonalbiblioteket har utvikla kompetanse om og kan rettleie folkebibliotek som ønskjer å arrangere språkkafear og liknande. Nasjonalbiblioteket har også løyvd prosjekt- og utviklingsmidlar til slike tiltak. Eg vil også peike på NRK som ein viktig formidlar av norsk språk og dialektmangfald.

Kulturdepartementet støttar arbeidet med utvikling og formidling av ordbøker på norsk, og dei mest brukte ordbøkene er gratis tilgjengelege digitalt. Ordbøkene gir definisjonar, brukseksempel og opplysning om rettskriving. Dette er nyttige ressursar for alle språkbrukarar.

Kulturdepartementet finansierer også arbeidet med ein norsk språkbank i Nasjonalbiblioteket som blir kontinuerleg utbygd for å leggje eit grunnlag for å utvikle språkteknologi som kan handtere bokmål, nynorsk og norske dialektar. Språkbanken kan vere ein ressurs i utvikling av hjelpemiddel i språkopplæring. Ressursane er fritt tilgjengelege på nett.

Kunnskaps- og integreringsministeren og eg har ikkje konkrete planar om å setje i gang utvikling av ein diale-

ktapp eller sakenyheiter no. Regjeringa har utvikla ein politikk og lagt til rette for at innvandrarak skal kunne få god norskopplæring og møte norsk kultur og norske dialektar på fleire samfunnsområde. Så vil det vere opp til opplæringssektoren, frivillig sektor og kulturlivet elles å vurdere kva konkrete verkemiddel som er best eigna i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1454

Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 8. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hva er statsrådens forklaring på denne negative utviklingen sett i lyset av Stortingets merknader, og når kan Stortinget regne med at de blir orientert om status i denne saken?

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende vedtak i Dokument 8:126 S (2019-2020), Innst. 86 S (2020-2021):

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av om det innenfor rammene av sosialt ansvarlige spill er mulig å innføre en ytterligere individuell tilpasning av tapsgrensene etter en vurdering av den enkelte spiller etter nærmere kriterier, og på egnet måte orientere Stortinget om resultatene av gjennomgangen.»

Forslaget om utsettelse av innføringen av tapsgrenser i denne saken var begrunnet i en usikkerhet om regelverket var tilstrekkelig gjennomarbeidet, for å sikre at innføringen ikke fikk utilsiktede skadevirkninger. For dersom dette ikke ble foretatt var det en klar risiko for raskt fallende inntekter og dermed sviktende kanalisering og svekket ansvarlig på grunn av manglende kontroll. Samtidig kunne dette alvorlig svekke hestesporten vår, løpshestpopulasjonen samt hestenæringen som er en viktig næring i distriktene.

Tapsgrenser har nå virket i to måneder og signaler fra både spillerselskap og sporten er at graden av kanaliseringen går nedover hele tiden. Det pekes på mye usikkerhet og uklarhet rundt regelverket om tapsgrenser, og ikke minst et umiddelbart fall i inntektene til Norsk Rikstoto. Både medieoppslag og andre signaler viser til at spillere velger å heller spille på hest utenfor Norge, og inntektene

til Norsk Rikstoto er ventet å fortsette å falle. Dette betyr at vi allerede er i en situasjon med dårligere kanalisering og mindre ansvarlighet, samt et dårlig utgangspunkt for hestesporten, løpshestpopulasjon og hestenæring.

Svar:

Det var ventet at innføring av maksimale tapsgrenser for Norsk Rikstotos spillere ville føre til nedgang i omsetningen. Nettopp dette var en viktig grunn til at regjeringen foreslo at det ikke skulle innkreves totalisatoravgift for 2021.

Fram til midten av februar i år var imidlertid ikke omsetningsnedgangen hos Norsk Rikstoto vesentlig større enn den har vært de to foregående årene (5,5 % mot gjennomsnittlig 4,5 % per år). I møte med departementet har Norsk Rikstoto opplyst at antallet spillere hos dem har økt siden nyttår, og det er positivt med tanke på Norsk Rikstotos kanaliseringsevne. Norsk Rikstoto venter imidlertid at de innførte tapsgrensene vil føre til et sterkere omsetningsfall fremover fordi mange spillere nå har utnyttet tapsgrensene maksimalt, inkludert overført beløp fra 2020.

Innfasingen av de maksimale tapsgrensene fra nyttår har, slik jeg forstår det, skjedd slik Norsk Rikstoto selv har foreslått. Departementet har dialog med Norsk Rikstoto og Lotteritilsynet både om innfasingen og den løpende praktiseringen av tapsgrensene, og det kan være aktuelt at Norsk Rikstoto gjør noen justeringer.

Jeg har også i dialog med Norsk Rikstoto og Lotteritilsynet startet arbeidet med å følge opp Stortingets anmodningsvedtak om å gjøre en gjennomgang for å se om det innenfor rammene av sosialt ansvarlig spill er mulig å inn-

føre en ytterligere individuell tilpasning av tapsgrensene. I møte med departementet 19. februar opplyste Norsk Rikstoto at de har en arbeidsgruppe som arbeider med denne problemstillingen, og at de i første omgang har

dialog med Lotteritilsynet om hvordan dette eventuelt kan gjøres. Jeg legger opp til å orientere Stortinget om oppfølging av dette anmodningsvedtaket på ordinær måte gjennom departementets budsjettproposisjon.

SPØRSMÅL NR. 1455

Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 9. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Kan utenriksministeren legge frem hvor mye operasjonen for å hente den mistenkte IS-kvinnen kostet og samtidig bekrefte at IS-kvinnen har betalt dette i sin helhet?

BEGRUNNELSE:

I januar 2020 stilte undertegnede spørsmål til statsråden om kostnadene knyttet til henting av den mistenkte IS-kvinnen. Den gang svarte statsråden at kvinnen måtte betale disse kostnadene selv og at informasjon rundt Utenriksdepartementets totale utgifter ville gjøres tilgjengelig så snart som mulig. Det har nå gått over et år og undertegnede har ikke hørt noe mer om disse kostnadene.

Svar:

Utgangspunktet for all konsulær bistand er at den enkelte norske borger dekker sine egne utgifter. Det gjelder også i denne saken, slik jeg hele tiden har vært tydelig på. Krav om tilbakebetaling av kvinnens og barnas utgifter knyttet til reisen, inkludert kostnader i forbindelse med utstedelse av reisedokumenter og for flybilletter på ordinært rutefly vil bli sendt til den norske borgeren. Grunnen til at kravet ikke er sendt, er at utenriksdepartementet i 2020 har måttet prioritert akutte saker, inkludert den ekstraordinære bistanden til norske borgere i utlandet i forbindelse med pandemien. Kravet, som utgjør NOK 70 197, vil bli sendt i løpet av kort tid.

Utenriksdepartementets egne kostnader dekkes som i alle konsulære saker over UDs driftsbudsjett. Kostnadene knytter seg blant annet til regulære driftsutgifter for departementet, som ikke lar seg bryte ned på enkeltsaker.

SPØRSMÅL NR. 1456

Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 9. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Har det blitt gjort unntak fra kravet om fødselsattest eller DNA-prøve i denne saken, og hvorfor har ikke departementet klargjort dette når pressen har spurt tidligere?

BEGRUNNELSE:

I spørretilsvaret 24.02. sa statsråden at det ble fremlagt DNA-prøve for å fastslå familiebandet mellom den terror-mistenkte kvinnen og barna før familien ble hentet til Norge. I januar 2020 fikk Utenriksdepartementet spørsmål fra pressen om det var tatt DNA-test for å fastslå familiebandet i denne saken, da nektet departementet

å svare på spørsmålet. Etter regelverket kreves DNA-test i tillegg til fødselsattest fra enkelte landgrupper, Syria er blant disse. Det er også et krav at det fremlegges fødselsattest dersom barn født av norske foreldre i utlandet skal få innvilget norsk statsborgerskap. Undertegnede er kjent med enkeltsaker der foreldre som har fått barn i utlandet, har fått betydelige problemer med å få innvilget norsk statsborgerskap til sine barn fordi de mangler for eksempel fødselsattest, men har DNA-test.

Svar:

Utenriksdepartementet avsluttet som kjent arbeidet med denne saken i januar 2020. På direkte spørsmål fra media i slutten av januar 2020 bekreftet departementet at barnas identitet og norske statsborgerskap er etablert i tråd med norsk lov.

I den konkrete saken som representanten viser til, ble mor-barn-relasjonen påvist gjennom DNA-testing som ble gjort av norsk myndighetspersonell. Analysene ble gjennomført ved Oslo Universitetssykehus. Barna fikk deretter tildelt norsk fødselsnummer og det ble utstedt norsk pass i tråd med ordinære regler for dette. Alt dette skjedde før reisen til Norge.

Det ble videre med hjemmel i folkeregisterforskriften gjort unntak fra kravet om fremleggelse av fødselsattest i denne saken. Bakgrunnen for at dette unntaket ble gjort var at det ikke var mulig å legge frem fødselsattester som kunne godtas i Norge. En fødselsattest må være utstedt av et lands kompetente myndigheter. Regjeringen var allerede våren 2019 tydelig på at det derfor kunne bli så å si umulig å fremskaffe fødselsattest for barn født av en norsk

forelder i Syria, og at DNA-testing ville bli viktig. Vi visste i dette tilfellet at barna var født i et område som ikke var under syriske myndigheters kontroll, og det var derfor ikke grunn til å anta at kompetente lokale myndigheter på noe tidspunkt hadde utstedt fødselsattester til barna. Da den norske kvinnen ba om bistand fra utenriktjenesten, oppholdt hun seg i en leir i Nordøst-Syria sammen med sine barn. Hun var på det tidspunktet ikke fri til å forlate leiren for å oppsøke syriske myndigheter for å anmode om at det ble utstedt fødselsattester. Av samme årsak kunne hun heller ikke reise til nærmeste utenriksstasjon sammen med sine barn for å la seg DNA-teste og søke om pass på ordinært vis. Siden dette var en helt ekstraordinær sak, la utenriktjenesten til rette for at de praktiske forholdene knyttet til transport av DNA-prøvene til Norge, analysen ved Oslo Universitetssykehus og registreringen i Folkeregisteret, kunne foregå så raskt som overhodet mulig.

Jeg har vært klar på, inkludert under pressemøtet 14. januar 2020, at dette på samme måte som hjemhentingen av de fem foreldreløse barna i juni 2019 var en ekstraordinær situasjon, og på at den hjelpen som ble gitt fra utenriktjenesten i denne saken gikk ut over de vanlige rammene for konsulær bistand. Forholdene i denne saken skiller seg betydelig fra de fleste andre saker der norske borgere får barn i utlandet.

Dersom representanten er i kontakt med andre norske borgere som opplever problemer med å få registrert sine barn i Folkeregisteret slik at de kan søke om pass, anbefaler jeg, slik jeg sa i Stortingets muntlige spørretime 24. februar, at han tar kontakt med Utenriksdepartementet om disse sakene.

SPØRSMÅL NR. 1457

Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 8. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Vil statsråden gripe inn og omgjøre direktoratet sitt vedtak evt. kva andre løysingar ser statsråden for å hjelpe til å få saka løyst?

GRUNNGJEVING:

I Hardanger har eg registrert ei sak der både statsforvalteren og landbruksdirektoratet har lagt til grunn at ein eigedom i Eidfjord kommune skal sjåast på som ein drif-

seining saman med eit lite gardsbruk i Ullensvang kommune. Distansen mellom disse to er lang og det tar on lag 30 timar å gå gjennom naturen frå den eine eigedomen til den andre. Spørsmålsstillar meiner at det neppe kan vera slike avstandar lovgjevar har hatt i tankane når jordlova har blitt vedteke. Det høyrer med til historien at eigedommen i dag er eigd av nokon med bustadsadresse i Bergen medan kjøpar er lokal frå Eidfjord.

Landbruksdirektoratet har referanse 20/51382 - 5 på saka.

Svar:

Som bakgrunn for spørsmålet har representanten opplyst at statsforvalteren og Landbruksdirektoratet i en konkret sak fra Hardanger har lagt til grunn at en eiendom i Eidfjord kommune er en driftsenhet sammen med en annen eiendom i Ullensvang kommune. Det er lang avstand mellom eiendommene, og representanten gir uttrykk for at avstanden er lengre enn det lovgiver kan ha ment da jordloven ble vedtatt. Representanten opplyser videre at eieren av eiendommen bor i Bergen, mens kjøperen bor i Eidfjord kommune.

Jeg oppfatter det slik at spørsmålet ditt dreier seg om en eiendom i Ullensvang kommune (gnr. 184 bnr. 17) og ideelle sameieparter i et større jordsameie (gnr. 5 bnr. 8 og 40) i Eidfjord kommune, er å anse som en driftsenhet etter

jordloven § 12 sjette ledd. Bestemmelsen gir kriterier for hva som skal regnes som en driftsenhet. Følgen av at flere matrikelnummer regnes som en driftsenhet er at separat overdragelse av en del av eiendommen forutsetter at kommunen gir tillatelse til å dele fra. Bestemmelsen lyder:

"Føresegnene gjeld utan omsyn til om ein eigedom har fleire registernemningar når eigedomen eller ideell del av han er på same eigarhand og etter departementet sitt skjønns må rekna som ei driftseining."

I den konkrete saken som representanten har vist til, har selger og kjøper den 1. mars 2021 bedt Landbruks- og matdepartementet om å omgjøre Landbruksdirektoratets vedtak. Saken ligger til vurdering i departementet. Det er ikke tatt stilling til omgjøringsbegjæringen.

SPØRSMÅL NR. 1458

Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 8. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

EU har nylig deklassifisert sitt forhandlingsmandat for EØS-midlene for perioden 2009-2013. Der kommer det frem at EUs primære mål var at bidragene skulle gjøres permanente. Dette bekrefter tydelig fra EU at EØS-midlene var avtalt som en midlertidig ordning. Heldigvis er ordningen enda midlertidig, men siste avtaleperiode ble to år lenger enn tidligere.

Kan regjeringen garantere at EØS-midlene ikke blir en permanent ordning i de ventede forhandlingene om en ny periode, og at lengden på avtaleperioden ikke utvides?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet viser til forhandlingsmandatet i dokument ST 9844/08 RESTREINT UE av 23. mai 2008, "Henstilling fra Kommissionen til Rådet om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om EØS-EFTA-staternes fremtidige finansielle bidrag til social og økonomisk samhørighed i EØS."

Svar:

EØS-midlene er giverlandene Norge, Island og Liechtenstein sine frivillige bidrag til økonomisk og sosial ut-

jevning i 15 EU-land. EØS-finansieringsordningene er, som representanten anfører, ikke permanente ordninger. Dette fremgår av avtalen mellom EU og de tre giverlandene om EØS-finansieringsordningen, hvor det vises til at det skal gjennomføres en behovsprøving ved avtalens utløp. Endring i finansieringsordningenes periode fra fem til syv år var en del av forhandlingsresultatet i forrige runde. Dette fremkommer av Prop 119 S (2015-2016) som viser til at

«Programperioden for de nye bidragene er økt fra fem år til syv år. Gitt at forhandlingene strakk seg langt inn i ny avtaleperiode, sikrer en periode på syv år en mer forsvarlig utvikling og gjennomføring av programmene med de enkelte mottakerland.»

EUs samhørighetspolitikk, med en overordnet målsetting om økonomisk og sosial utjevning, skal dekke medlemsland med bruttonasjonalinntekt (BNI) per capita mindre enn 90 prosent av EU-gjennomsnittet for perioden 2015-2017. For budsjettperioden 2021-2027 vil det være 15 land. Disse er Bulgaria, Estland, Hellas, Kroatia, Tsjekkia, Kypros, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia og Ungarn. Det er de samme landene som i budsjettperioden 2014-2020. Formålet med samhørighetspolitikken er å stimulere økonomisk og sosial utvikling, slik at landenes økonomi styrkes til å klare seg uten støtte fra samhørighetsfondene. Samhørighet-

spolitikken skal bidra til en dynamisk utvikling. Som eksempel på dette kan nevnes at Spania tidligere mottok samhørighetsstøtte, men ble avsluttet da landet ikke lenger kvalifiserte i henhold til BNI-kriteriene. Spania ble derfor også faset ut som mottakerland av EØS-midlene i 2015. I dag ligger BNI per capita i fire EU-land mellom 80 og 90 prosent av EU-gjennomsnittet. Det er derfor på sikt grunn til å forvente at antall land som vil motta samhørighetsstøtte vil bli ytterligere redusert. Dette er også i samsvar med formålet om økonomisk og sosial utjevning.

Jeg forventer at samhørighetsmidlenes og EØS-midlenes dynamiske karakter vil fortsette. Prinsippet om at dette er giverlandenes frivillige bidrag og ikke en permanent ordning legges til grunn av regjeringen i de forestående forhandlingene. Det vil heller ikke fra regjeringens side anses hensiktsmessig å utvide lengden på avtaleperioden sammenlignet med inneværende finansieringsperiode.

SPØRSMÅL NR. 1459

Innlevert 28. februar 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 10. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan følges Stortingets vedtak om å legge bedre til rette for at partneren får være med på svangerskapsoppfølgingen og i fødsels- og barseltiden konkret opp overfor helseforetakene?

BEGRUNNELSE:

Et samlet Storting vedtok 23. februar i forbindelse med behandling av representantforslag fra Senterpartiet om tiltak for å sikre trygge fødsel- og barseltenester og jordmorberedskap i heile landet følgende: "Stortinget ber regjeringen sikre at hurtigtester kan brukes på sykehusene slik at det legges bedre til rette for at partneren får være med på svangerskapsoppfølgingen og i fødsels- og barseltiden."

For mange par som venter barn, og spesielt for dem der fødsel er nært forestående, vil det være viktig med rask oppfølging av Stortingets vedtak. Undertegnede er kjent med at eksempelvis Ahus foreløpig ikke har endret på sine retningslinjer etter Stortingets vedtak. Vedtaket ble som sagt gjort 23. februar og allerede uken i forkant var det klart at det ville bli politisk flertall for endringen.

Svar:

Helsedirektoratet fikk 17. februar i følgende oppdrag:

1. Vurdere og gi råd om, og eventuelt hvordan systematisk bruk av antigen-hurtigtester som adgangskontroll og evt. bruk av hurtig-pcr test under oppholdet kan redusere smitterisiko når partner er tilstede under og etter fødsel.

Testing skal benyttes sammen med øvrige smitteverntiltak.

2. Vurdere forholdsmessighet i at partners tilstedeværelse begrenses til aktiv fødsel, kortvarige besøk på barsel og adgangsnøkt ved polikliniske kontroller på fødeavdeling (ultralydundersøkelser o.l.).

3. Gi råd om hvilke smittevernstiltak som er nødvendige for å åpne for at partner er mer til stede, når smittesituasjonen vurdert lokalt tillater dette, inkludert prioritering av vaksiner og personalet på fødeavdelingene hvis det er lokale forhold som gjør dette tilbudet ekstra sårbart for smitte.

Departementet ba om at det i leveransen ble lagt til rette for at Stortingets vedtak kan følges opp.

Helsedirektoratet svarte 26. februar på oppdraget med følgende oppsummering:

1. Helsedirektoratet anbefaler bruk av hurtigtester i situasjoner der det er nødvendig for å sikre partners mulighet til deltakelse før, under og etter fødsel.

2. Helsedirektoratet anbefaler systematisk bruk av hurtigtest der partners smittestatus er suspekt eller uavklart eller ved høy insidens ved lokale utbrudd.

3. Helsedirektoratet anbefaler ikke systematisk bruk av hurtigtester for testing av alle partnere. Falske positive vil kunne medføre tiltak med uheldige konsekvenser for partners deltakelse og tilgang på helsepersonell, særlig uheldig i områder med lite smitte.

4. Helsedirektoratet anser dagens smitteverntiltak i fødeavdelingene som tilfredsstillende. Helsedirektoratet støtter FHI sin vurdering om at dagens praksis med lokal prioritering av vaksiner er hensiktsmessig.

I sitt innspill til Helsedirektoratets leveranse sier FHI at de smitteverntiltak som har vært implementert for fødende, inkludert pre-triagering med spørreskjema, har vist å minimere risikoen for smitte inn i sykehus. Det er derfor ikke noen smittevern faglig grunn til at samme tiltak for partner vil ha mindre effekt. I tillegg bør en partner og fødende betraktes som en enhet, både fordi fødselen er en opplevelse som berører begge sterkt, men også ut fra smittevernmessige prinsipper da de med høy sann-

synlighet vil ha samme smittestatus. De smitteverntiltak som er på plass for fødende i et sykehus, bør derfor være tilstrekkelige for å sikre partners tilstedeværelse innenfor det som er smittevern faglig forsvarlig.

I møte som jeg hadde med de regionale helseforetakene den 3. mars ble de orientert om anbefalingene fra Helsedirektoratet og FHI. De regionale helseforetakene vil ta disse opp med sine helseforetak.

SPØRSMÅL NR. 1460

Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Gaute Børstad Skjervø

Besvart 5. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Sett i lys av PSTs trusselvurdering for 2021, der tjenesten advarer om at enkeltpersoner radikaliseres til høyreekstremismen gjennom høyreradikale nettsteder, mener ministeren at det er forsvarlig å fortsette å gi statsstøtte til det høyreradikale nettstedet Human Rights Service?

BEGRUNNELSE:

I Politiets Sikkerhetstjenestes (PSTs) årlige trusselvurdering for 2021 peker tjenesten på at trusselen fra radikale islamister og høyreekstreme terrorister fortsatt vil utgjøre de største truslene for terror i Norge. I PSTs trusselvurdering brukes det mye plass på å understreke trusselen høyreekstreme enkeltpersoner utgjør mot utvalgte mål i Norge. PST skriver i vurderinga inngående om faren for at enkeltpersoner kan utsettes for radikaliserings gjennom høyreradikale fora på internett, og at dette for mange er inngangsportalen til ekstremisme. 10 år etter 22. juli-terroren, og halvannet år etter det rasistisk motiverte drapet i Bærum og påfølgende terrorforsøket mot Al-Noor Islamic Centre i Bærum, er dette dyster lesning.

I vurderinga skriver PST følgende:

«Høy reradikalt tankegods vurderes å ha et større potensiale for å tiltrekke seg sympatisører enn høyreekstrem ideologi. Erfaring viser at for flere kan tilstedeværelse på høy reradikale digitale fora fungere som en inngangsport til høyreekstremisme.»

PST utdyper ikke i sin vurdering hvilke konkrete høy reradikale fora dette er snakk om. I Norge i dag er det likevel et begrenset antall slike høy reradikale nettsteder, hvorav det største er rights.no, også kjent som Hu-

man Rights Service. Per 2021 mottar dette høy reradikale nettstedet 1,8 millioner kroner av fellesskapets penger.

Svar:

I et velfungerende demokrati er ytringsfriheten en grunnleggende verdi. Alle har rett til å ytre seg, og vi skal legge til rette for en bred debatt. Lovverket setter grenser for hva som er lovlig, blant annet ved hatefulle ytringer, oppfordringer til eller bruk av vold.

Human Rights Service (HRS) mottar tilskudd under tilsvarende forutsetninger som en rekke andre ressursmiljøer på innvandrings- og integreringsområdet. Det er bl.a. en forutsetning at virksomheten overholder lover og regelverk. Departementet er ikke kjent med forhold som skulle tilsi at HRS ikke oppfyller denne forutsetningen.

SPØRSMÅL NR. 1461**Innlevert 25. februar 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 12. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for om det er laget beregninger på hvor mange fyllestasjoner for biogass man vil trenge langs hovedferdselsårene for å skape en fornuftig infrastruktur for biogass innen langtransport, og kan statsråden i så fall redegjøre for hva beregnet investeringskostnad vil være?

BEGRUNNELSE:

Økt bruk av biogass er en målsetting i regjeringens klimaplan. For å oppnå økt bruk peker bransjen på behovet for investeringer i infrastruktur for fylling av biogass i hele landet, spesielt langs hovedferdselsårene. Enova har i dag en støtteordning for investeringer som ikke ser ut til å utløse mange investeringer i denne typen infrastruktur.

Svar:

Eg er enig i premissa stortingsrepresentant Halleland legg til grunn for spørsmålet sitt, om at infrastruktur for fossilfri drivstoff og nullutsleppsteknologi er avgjerande for å lukkast i omlegginga av transportsektoren, særleg for tungtransporten. Eg har sjølv vore i kontakt med aktørar i transportnæringa som særleg peikar på biogass som eit alternativ for å få ned utsleppa. Regjeringa legg

til rette for auka produksjon og bruk av biogass gjennom dei generelle og sektorspesifikke verkemidla i klima- og miljøpolitikken. Det er ikkje satt noko tal på kor mange fyllestasjonar som skal byggjast.

Som stortingsrepresentant Halleland peikar på i spørsmålet sitt, støttar Enova etablering av offentleg tilgjengeleg infrastruktur for biogass. Enova gir stønad i dei tilfella der drifta av biogasskøyretøy som har fått stønad, krev utbygging av fyllestasjon. Enova har til no støtta 34 fyllestasjonar for komprimert biogass (CBG) og to stasjonar for flytande biogass (LBG). Departementet styrer Enova på eit overordna nivå gjennom fireårige avtalar. I den nye styringsavtala for perioden 2021-2024 er Enova spissa som klimaverkemiddel. Enova skal medverke til lågare ikkje-kvotepliktige utslepp, og til den nødvendige teknologitvikinga fram mot 2030 og lågutsleppssamfunnet i 2050. Innanfor rammene av avtalen er det er opp til Enova å utforme støtteprogram, prioritere mellom område og gi stønad til prosjekt. Enova står fritt til å støtte infrastruktur dersom dei meiner det vil hjelpe til å oppfylle formål og delmål. Den nye avtalen endrar ikkje på det.

Ved sidan av Enova, kan Klimasats gi stønad til infrastruktur i kommunar som ønskjer å satse på biogass i kollaktivtrafikken.

Vi følgjer situasjonen i marknaden og vil sjå på om ordningane er målretta nok for å få fortgang i utviklinga.

SPØRSMÅL NR. 1462**Innlevert 1. mars 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 8. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden gripe inn og sørge for at behandlingen blir tilgjengelig i Norge?

BEGRUNNELSE:

TV2 har fortalt historien om en ung mann på 28 år som har den alvorlige øyesykdommen Retinitis Pigmentosa (RP). Sykdommen rammer netthinnen og gjør at synsfeltet

gradvis blir mørkere og mindre, og han vil på et tidspunkt bli helt blind. En genoperasjon kan redde synet hans, men det norske helsevesenet mener behandlingen er for dyr. Spørsmålsstiller mener det er alvorlig at vi har et system i Norge som på bakgrunn av prislappen på medisinen ikke gjør den tilgjengelig i landet vårt. Flere andre land, blant annet Danmark, USA og Tyskland har godkjent og tilgjengeliggjort denne behandlingen.

Svar:

I desember 2019 besluttet Stortinget å lovfeste at de regionale helseforetakene skal ha et felles system for å vurdere hvilke metoder som skal være tilgjengelige for bruk i norske helseforetak. System for Nye metoder skal sikre mest mulig likeverdig tilgang til virkningsfulle og trygge metoder og til en bærekraftig utvikling i spesialisthelsetjenesten. Som stortingsrepresentanten er kjent med, har Stortinget sluttet seg til systemet for Nye metoder i flere meldinger til Stortinget, senest Meld. St. 28 (2014 – 2015) Legemiddelmeldingen og Meld. St. 34 (2015-2016) Verdier i pasientens helsetjeneste – Melding om prioritering (Prioriteringsmeldingen).

Alle beslutninger som treffes i systemet for Nye metoder baserer seg på prinsippene for prioritering, med en helhetlig vurdering av alvorlighet, effekt og kostnys-tte-vurdering av metoden.

Retinitis pigmentosa er en genetisk betinget øyesykdom som kan gi ulike former for synsforstyrrelser. Jeg har stor forståelse for at det er svært krevende for den unge mannen som har stått frem i media og andre i samme situasjon å måtte leve med en tilstand som påvirker synet og

livskvaliteten i stor grad. Luxturna (voretigen neparvovek) er en genteknologisk metode som kan bremse synstapet for en undergruppe av pasienter med en spesifikk genmutasjon. Det er dokumentert effekt av behandlingen på kort sikt, men det er usikkerhet knyttet til langtidseffekten. Gitt denne usikkerheten, er den aktuelle prisen for behandlingen vurdert som for høy. Beslutningsforum i system for Nye metoder har derfor tatt den vanskelige avgjørelsen om å ikke innføre denne metoden for behandling av pasienter med denne genmutasjonen, gitt prisen og manglende dokumentasjon på langtidseffekt. Det er de regionale helseforetakene som har et lovfestet ansvar for å innrette sitt tjenestetilbud etter de vedtatte prioriteringskriteriene, og jeg kan følgelig ikke overstyre de faglige vurderingene og beslutningene tas i system for Nye metoder.

Jeg er opptatt av at vi har et godt og trygt tilbud for pasienter med denne gentisk betingede øyesykdommen i Norge. Økt kunnskap om metoden etter en tids bruk eller redusert pris fra produsenten kan føre til en ny vurdering og at metoden blir tilgjengelig.

SPØRSMÅL NR. 1463

Innlevert 1. mars 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 8. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre greie for status og fremdriften til departementets oppfølging av stortingsvedtaket om å foreslå en ordning med differensiert tvangsmulkt, herunder når saken forventes forelagt Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Små og mellomstore bedrifter er svært viktige for norsk økonomi. De skaper store lokale ringvirkninger, leverer viktige tjenester til store bedrifter, sikrer levedyktige lokalsamfunn, og er med på å skape nye arbeidsplasser. Mange av disse bedriftene har få ansatte og opplever at det er vanskelig å forholde seg til alt papirarbeidet som følger med offentlige krav og reguleringer. Det er ikke uvanlig at det begås feil som kan medføre tvangsmulkt fra det offentlige. For mange som får varsling om tvangsmulkt opplever det som urettferdig at en liten bedrift kan ilegges en like stor tvangsmulkt som en stor bedrift.

Fremskrittspartiet mener at det er rimelig at tvangsmulkten harmoniseres med selskapets størrelse og omsetning, for at ikke små og mellomstore bedrifter risikerer konkurs ved ilagt tvangsmulkt.

I forbindelse med enigheten om statsbudsjettet for 2021 mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene, ble følgende vedtak gjort: «Stortinget ber regjeringen utarbeide forslag til en ordning med differensiert tvangsmulkt, og komme tilbake med en vurdering av et slikt forslag til Stortinget på en egnet måte.» Det har nå gått tre måneder siden vedtaket ble fattet, og en nærmere beskrivelse av status og fremdrift i saken imøteses.

Svar:

Reglene om tvangsmulkt på skatteområdet følger av skatteforvaltningsloven §§ 14-1 og 14-2 og trådte i kraft 1. januar 2017. For å fremtvinge levering av pliktige opplysninger, kan skattemyndighetene ilegge opplysningsplik-

tige en daglig løpende tvangsmulkt når opplysningene ikke gis innen fristen. Før tvangsmulkt ilegges, får den opplysningspliktige et varsel med en frist for når tvangsmulkten begynner å løpe. Fristen i varselet skal være så lang at den opplysningspliktige har en reell mulighet til å oppfylle pliktene før tvangsmulkten begynner å løpe. Regler om utmåling av tvangsmulkt er gitt i skatteforvaltningsforskriften § 14-1-1.

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2021 fattet Stortinget vedtak om at regjeringen bes utarbeide forslag til en ordning med differensiert tvangsmulkt og komme tilbake til Stortinget med en vurdering av et slikt forslag på en egnet måte.

Saken er nå til behandling i Finansdepartementet og vil utredes nærmere i samarbeid med Skatteetaten. Regjeringen vil deretter legge saken frem for Stortinget på en egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1464

Innlevert 1. mars 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 8. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Har Forsvarsbygg fått i oppdrag å gå gjennom, prioritere kva Forsvaret treng og definere bruken av areala på Andøya flybase, og er det i så fall rett at Forsvarsbygg skal avgjere kva areal Forsvaret vil ha bruk for i framtida?

GRUNNGJEVING:

Høgre-regjeringa og Ap la i 2016 ned flybasen på Andøya. Det vart lova rask avklaring om framtidig bruk av areala slik at det ville bli frigitt areal til kommunen sitt omstillingsarbeid og etablering av sivile arbeidsplassar. Etterpå har det kome ulike signal. 09.05.2018 kunne ein lese i avisa Klassekampen at Nato ville gjere Andøya flybase til den viktigaste av sine basar. Tidlegare sjef FOH, Rune Jacobsen, uttala at alle operative flater på flyplassen er like viktige. Statsminister Erna Solberg har uttala at flybasen også i framtida vil bli nytta til forsvarsføremål. No synest det vera kommunen og Forsvarsbygg som har fått oppgåva med å avklare framtidig bruk av areala på flyplassen. Det kan stillast spørsmål om det er Forsvarsbygg som skal avgjere kva areal som vil tilfredstille Forsvarets behov og kva som kan nyttast til sivil næringsutvikling. Forsvarsbygg ligg direkte under Forsvarsdepartementet og er ikkje underlagt Forsvarssjefen.

Svar:

Eg er oppteken av å gi Andøy kommune gode føresetnader for omstilling og utvikling etter nedlegginga av Andøya flystasjon. Saman med kommunen og andre sentrale interessentar utarbeider Forsvarsbygg ein tiltaksplan for

framtidig bruk og utvikling av areala og infrastrukturen på flystasjonen.

Oppgåva til Forsvarsbygg er å forvalte eigedomar, bygg og anlegg i forsvarssektoren og å ta vare på arealbruksinteressa til sektoren. Dette gjerast i nært samarbeid med Forsvaret, som bruker av areal, bygg og anlegg. Forsvaret vil definere bruken sin også i denne heilt konkrete saka - som i alle andre arealsaker der Forsvaret har interesser. Det er inga motsetning mellom Forsvarets behov på Andøya flystasjon og arbeidet til Forsvarsbygg med ein tiltaksplan for bruk av areala og infrastrukturen på flystasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1465**Innlevert 1. mars 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 11. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Føler statsråden seg trygg på at de vernebestrebelse som staten har stått for når det gjelder Torås fort er ivarett med den utviklingen som nå skjer på dette militærhistoriske området?

BEGRUNNELSE:

Torås fort er et nedlagt kystfort helt sør på Tjøme i Færder kommune, som er vedtaksfredet etter kulturminneloven i tråd med Landsverneplanen for Forsvaret. En utbygger har nå imidlertid fått anledning til å utvikle området fortet ligger på, og etablere hytter i det militærhistorisk viktige området (dels ny hytte i vernet landskap, dels omgjøring av en vernet bygning til hytte). Dette har skapt reaksjoner blant lokale vernekrefter, siden de mener at verneverdiene dermed ikke ivaretas slik statens intensjon opprinnelig var. Utbyggers planer er imidlertid godkjent i kommunen, og verken fylkeskommunen eller Riksantikvaren har hatt innsigelser til dette i forhold til vedtaksfredningen. Kjernen i kritikken fra vernehold er at vernet av kulturmiljøet i vesentlig grad settes til side siden utbyggingen til dels går på tvers av intensjonen i vernevedtaket og i tillegg er i strid med de tinglyste privatrettslige heftelsene forsvarsbygg i sin tid knyttet til området.

Torås-området har militærhistorisk interesse som del av Ytre Oslofjord festning fra 1939, og som ledd i okkupasjonsmaktens omfattende militære utbygging langs norskekysten under annen verdenskrig. Etablisementet representerer slik det ligger i dag først og fremst et anlegg fra den tyske utbyggingen. Øvre leir utgjør et meget helhetlig miljø med flere godt bevarte bygninger og karakteristiske fortifikasjoner innenfor et konsentrert område. Bygningene er på grunn av sin spesielle utforming arkitektonisk og bygningshistorisk interessante. Anleggets beliggenhet og struktur, samt tilpasning til omgivelsene gjør dessuten at Torås har betydelig opplevelsverdi. Anlegget har også pedagogisk verdi.

Det militærhistoriske landskapet på Torås fort utgjør et sammenhengende og intakt kulturmiljø og består delvis av naturlige fjellknauser, delvis av støpte høyder der kanonstillinger etc. er plassert. Bygningene, som ligger lavt i terrenget mellom bratte fjellrygger, har høy arkitektonisk kvalitet og er bevart med høy grad av opprinnelighet.

Svar:

Torås fort er eit nedlagt kystfort sør på Tjøme i Færder kommune. Fortet vart freda i 2004 som ein del av landsverneplanen for Forsvaret. Forskriftsfredinga har som formål å sikre og bevare eit representativt utval bygningar og anlegg knytt til heile spekteret av Forsvaret si verksemd.

Forsvaret selde Torås-anlegget i 2010, og det vart då tinglyst hefte om militærhistorisk landskap på eigedomane. Kommunen kjøpte utmarksareala til friluftsfornål med støtte frå Direktoratet for naturforvaltning, medan dei bygde areala vart delt i tre deler som vart kjøpt av private.

Etter førespurnad frå eigarane, fatta kommunen vedtak om igangsetting av reguleringsplanarbeid i 2013 for "Næring og bolig" i Nedre Leir og "Fritidsbebyggelse" i Øvre Leir.

Detaljreguleringa for Torås fort vart vedteke av kommunestyret i Færder kommune 14.10.2020. Formålet med detaljreguleringa er å leggje til rette for å bevare Torås fort i samsvar med eksisterande freding. Planen skal sørge for at det militærhistoriske landskapet blir bevart, og sikre at området er tilgjengeleg for alle ved at eksisterande turstiar vert oppretthaldne og tilrettelagde. Utmarksområda vert regulert til friområde. I øvre leir vert eksisterande bygningar regulert til fritidsbustader. Det vert også opna for eit tilbygg til tidlegare smie og ein ny fritidsbustad. Nye tiltak skal utformast på ein forsiktig måte og tilpassast dei militærhistoriske bygningane og det militærhistoriske landskapet.

Fylkeskommunen er kulturmiljømyndighet i denne saka, jamfør Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven § 3. Dei har vore involvert i heile planprosessen. Ved offentleg ettersyn hadde tidlegare Vestfold fylkeskommune motsegn til planforslaget. Kommunen drøfta punkta med fylkeskommunen, og i den vedtekne reguleringsplanen er dei forholde som det var knytt motsegn til endra, og motsegna trekt.

Det er fremma to klager til reguleringsplanvedtaket, frå Interessegruppen for Torås fort og frå Sydhavna Vel. Klagene gjeld forhold som er vurderte tidlegare i planprosessen, og er særleg knytt til at planen opnar for nybygg inne på eit område med høg kulturmiljøverdi.

Saka er nå ei klagesak som framleis er til handsaming hos Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark. Riksantikvaren har i utgangspunktet inga formell rolle i denne saka, men har i samband med dette spørsmålet gjennomgått saka. Etter denne gjennomgangen ser Riksantikvaren

ikkje at det har vore grunn til at dei skulle ha trått inn i saka.

På generelt grunnlag kan eg seie at eg stoler på at både kommunen som planmyndigheit, og kulturmiljøfor-

valtinga ved både fylkeskommunen og Riksantikvaren, gjer ein god jobb for å ivareta kulturmiljø.

SPØRSMÅL NR. 1466

Innlevert 1. mars 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 8. mars 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Vil statsråden støtte et initiativ om en verdensdag mot mobbing?

BEGRUNNELSE:

Kampen mot mobbing er en kamp vi aldri må gi opp. Det jobbes blant flere nå for å få en verdensdag mot mobbing for å øke bevisstheten og aldri glemme denne kampen. Det er viktig at Norge bidrar til dette.

Svar:

Jeg er helt enig med representant Wiborg at kampen mot mobbing er en kamp vi ikke må gi opp. En internasjonal dag mot mobbing kan være med på å få enda flere til å bli oppmerksomme på dette problemet. I 2019 erklærte Unesco at første torsdag i november er International Day against Violence an Bullying Including Cyberbullying. Dermed har vi allerede en slik verdensdag mot mobbing som representanten foreslår.

Det er bra med en slik dag for å skape oppmerksomhet om dette temaet, men jeg mener at vi også alle andre dager skal kjempe mot krenkelser som mobbing og arbeide for å øke bevisstheten om dette i barnehagene, skolene og i resten av samfunnet.

Regjeringen vil at barnehagen og skolen skal være trygge arenaer for lek og læring, der alle skal oppleve å bli inkludert. Alle skal behandles likeverdig, og ingen skal utsettes for krenkelser. Derfor har vi satt i gang flere ulike tiltak for å skape trygge og gode barnehage- og skolemiljø. Blant annet har vi satt i gang flere kompetanseutviklingstilbud for å styrke kompetansen til voksne i barnehager, skoler og kommuner, slik at de bedre kan forebygge, oppdage og stoppe mobbing. Vi har også innført en ordning med fylkesvise mobbeombud som skal støtte og veilede barn, elever og foreldre i saker som har med barnehage- og skolemiljø å gjøre. I tillegg har vi styrket arbeidet mot

mobbing med et nytt regelverk for både barnehage- og skolemiljø.

Jeg vil også legge til at regjeringen deltar i Partnerskap mot mobbing. Dette er et forpliktende partnerskap mellom regjeringen og flere ulike organisasjoner som har medlemmer som møter barn og unge på mange ulike arenaer. Partnerskapet skal bidra aktivt til å utvikle kompetanse lokalt om virkemidler for å forebygge, avdekke og bekjempe mobbing og krenkelser.

SPØRSMÅL NR. 1467**Innlevert 1. mars 2021 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen****Besvart 7. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hva er statsrådets strategi for å unngå at utenlandske aktører sikrer seg innflytelse på og informasjon om forhold som påvirker norsk sikkerhet?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet stilles med henvisning til statsrådets svar på undertegnede spørsmål vedrørende planlagte salg av Bergen Engines til TMH International.

Statsråden skriver at han definerer Bergen Engines utenfor sikkerhetslovens § 10-1 om eierskapskontroll og henviser til FLO og FMA for

«hvordan salget vil påvirke vedlikehold, kontrakter og fremtidige leveranser der Bergen Engines AS nå er underleverandør».

Statsråden skriver han ikke ønsker å forskuttere utfallet av disse vurderingene.

Forsvarsministeren er ansvarlig for å ivareta norske interesser og sikre vår forsvarsevne, deriblant kunnskap og kompetanse om utvikling av teknologi som blir brukt på forsvarsfartøy.

Spørsmålsstiller registrer at statsråden ikke ønsker å forskuttere utfall av vurderingene i FLO og FMA. Men hva er statsrådets strategi for å unngå at utenlandske aktører sikrer seg innflytelse og informasjon om forhold som påvirker vår sikkerhet i denne konkrete saken og liknende kommende oppkjøp som statsråden definerer ut av sikkerhetsloven.

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at jeg ikke har definert at salget av Bergen Engines AS faller utenfor sikkerhetsloven slik stortingsrepresentanten skriver. Jeg understreket i mitt svar til spørsmål nr. 1397 fra stortingsrepresentanten at det pr. i dag ikke er fattet vedtak etter § 1-3 om at Bergen Engines AS er underlagt sikkerhetsloven og at lovens § 10-1 om meldeplikt for transaksjoner som er gjenstand for eierskapskontroll således ikke har kommet til anvendelse. Det utelukker imidlertid ikke bruk av sikkerhetslovens ulike hjemler i denne saken.

Regjeringen tar saker som kan påvirke nasjonale sikkerhetsinteresser på største alvor. Det innebærer at vi gjennomfører grundige undersøkelser for å kartlegge virksomhetens kritikalitet og våre handlingsalternativer.

Regjeringens viktigste strategi og virkemiddel for å unngå at utenlandske aktører sikrer seg innflytelse på og

informasjon om forhold som påvirker vår sikkerhet er å anvende handlingsrommet som finnes i sikkerhetsloven. Bestemmelsene i sikkerhetsloven er derfor et av sporene som følges i tilknytning til salget av Bergen Engines AS.

Alle virksomheter som var underlagt den gamle sikkerhetsloven er gjennom overgangsregler automatisk underlagt den nye loven. Videre er det fortløpende fattet vedtak etter § 1-3 om at virksomheter som behandler sikkerhetsgradert informasjon eller råder over skjermingsverdige verdier også omfattes av sikkerhetsloven. Siden den nye sikkerhetsloven trådte i kraft 1. januar 2019 har departementene også gjennomført et omfattende arbeid med å identifisere grunnleggende nasjonale funksjoner. Dette arbeidet er nå gjennomført og alle departementenes grunnleggende nasjonale funksjoner fremgår i Justis- og beredskapsdepartementets Prop.1 S (2020-2021). Dette arbeidet har vært nødvendig for å kunne fatte vedtak etter § 1-3 for virksomheter som driver aktivitet som har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner, og som ikke tidligere har vært omfattet av sikkerhetsloven. Slike vedtak vil fattes fortløpende, og det er allerede fattet noen vedtak knyttet til virksomheter som har avgjørende betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner.

Leverandører som bl.a. får tilgang til sikkerhetsgradert informasjon, eller skjermingsverdig objekt eller infrastruktur, omfattes av bestemmelsene om sikkerhetsgraderte anskaffelser i sikkerhetsloven kapittel 9. Der er det regler om leverandørklarering etter § 9-3, og en mulighet etter § 9-4 til å fatte vedtak om at anskaffelsen ikke skal gjennomføres, eller at det skal settes vilkår for den.

I tillegg inneholder sikkerhetslovens § 2-5 en mekanisme og et hjemmelsgrunnlag for Kongen i statsråd til å stanse en planlagt eller pågående aktivitet som kan innebære en ikke ubetydelig risiko for at nasjonale sikkerhetsinteresser blir truet. Hva gjelder oppkjøp av virksomheter, vil bestemmelsen kunne være et supplement til lovens kapittel 10 om eierskapskontroll, eksempelvis der den aktuelle virksomheten det planlegges oppkjøp av ikke er underlagt loven ved enkeltvedtak.

Sikkerhetsloven ble enstemmig vedtatt av Stortinget. Med bakgrunn i den økte trusselen utenlandske investeringer kan innebære har regjeringen satt i gang et arbeid med å utrede behovet for ytterligere mekanismer for å forhindre uønskede utenlandske investeringer som kan true nasjonale sikkerhetsinteresser. Dette arbeidet er nærmere beskrevet i Meld. St. 5 (2020-2021) Samfunnsikkerhet i en usikker verden som Stortinget nå har til be-

handling. Forhold som blant annet vurderes er hvorvidt

ytterligere mekanismer kan innføres gjennom endringer i sikkerhetsloven eller annet relevant regelverk.

SPØRSMÅL NR. 1468

Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 9. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Statsråden har tidligere lovet konkrete tiltak knyttet til lhbt-barn og unge i budsjettforslagene, men hvor er de, og hvilke tiltak har blitt prioritert i 2021?

BEGRUNNELSE:

I opptrappingsplanen for barn og unges psykiske helse står det i delkapitlet om lhbt-barn:

«Alle tjenester som jobber med barn og unge skal ha grunnleggende kunnskap om seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, slik at de kan møte barn og unge som har spørsmål om kjønn og seksualitet på en trygg og kompetent måte».

Rosa kompetanse nevnes i sammenheng med dette som en kompetanseleverandør. Det medfølger likevel ingen konkrete tiltak. Det ble sagt i debatt at tiltak skulle komme i de påfølgende statsbudsjett. Rosa kompetanse er det eneste fagmiljøet som tilbyr profesjonsrettet kompetanseheving om kjønns- og seksualitetsmangfold på nasjonalt nivå, og er således et viktig verktøy i helsefremmende arbeid. Rosa kompetanse helse og sosial har f.eks. opplevd en videreføring, men ikke en styrking i sitt arbeid. Rosa kompetanse barnehage er et annet konkret tiltak som bidrar til styrkingen av lhbt-barns psykiske helse, og som ville nyttiggjøre seg av konkrete tiltak rettet mot barnehagesektoren. Ved å øke kompetansen blant de profesjonene som jobber tettest på barn og unge vil man kunne forebygge psykisk uhelse blant barn og unge. Dersom regjeringen ønsker å løfte fagmiljøet Rosa kompetanse bør dette skje gjennom konkrete tiltak som det følger forutsigbar finansiering med for å sikre kontinuitet og faglighet.

Svar:

Regjeringen vil bidra til et samfunn som er trygt for alle, med større åpenhet om seksualitet og kjønnsmangfold. Jeg mener god kompetanse om kjønns- og seksualitetsmangfold hos de som jobber med barn og unge er viktig for å bidra til dette.

Helse- og omsorgsdepartementet har jobbet med å følge opp tiltak i handlingsplan Trygghet, mangfold, åpenhet, Regjeringens handlingsplan mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk 2017–2020. Som del av det har departementet blant annet arbeidet med om å øke bevisstheten og kompetansen om lhbt-tematikk i helse- og omsorgstjenesten.

Det er viktig at helsepersonell har kompetanse om kjønn og seksualitetsmangfold. I forskrift om felles rammeplan for alle de helse- og sosialfaglige grunnutdanningene, som er en del av RETHOS, heter det at de ferdig utdannede kandidatene skal ha kunnskap om inkludering, likestilling og ikke-diskriminering, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion og livssyn, funksjons-nedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder, slik at de bidrar til å sikre likeverdige tjenester for alle grupper i samfunnet.

Helse- og omsorgstjenester skal være likeverdige, også på tvers av kjønnsidentiteter og seksuelle orienteringer. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er en viktig bidragsyter til økt forståelse og normalisering av temaer knyttet til lhbt-området, både for barn, foreldre og samarbeidspartnere i andre tjenester som barnehage og skole.

Regjeringen har i flere år hatt tilskuddsordningen Seksuell helse. Denne skal bidra til å realisere målene i strategien Snakk om det! Strategi for seksuell helse (2017–2022), som er regjeringens strategi på området. Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold har gjennom tilskuddsordningen blitt innvilget midler blant annet til Rosa kompetanse barnehage. Organisasjonen har også

fått innvilget støtte i form av øremerket tilskudd over statsbudsjettet til Rosa kompetanse helse- og sosial gjennom flere år.

Jeg kan informere om at Regjeringen for tiden arbeider med å utarbeide en ny lhbt-handlingsplan som det tas sikte på å legge fram sommeren 2021. I denne planen vil det presenteres flere tiltak for å heve både kunnskap og kompetanse om kjønns- og seksualitetsmangfold. Dette skal bidra til at lhbt-barn opplever å bli godt ivaretatt i helse- og omsorgstjenesten.

Representanten spør konkret om hvilke tiltak som har blitt prioritert i 2021 for lhbt-barn og unge. Da vil jeg fremheve samarbeid med frivillige organisasjoner og regjeringens arbeid med ny handlingsplan om kjønns- og seksualitetsmangfold, sammen med satsingen på helsestasjons- og skolehelsetjenesten og krav til kompetanse på dette området ved utdanning av helsepersonell. Samlet mener jeg at regjeringen har lagt godt til rette for å bidra til økt kompetanse om kjønns- og seksualitetsmangfold blant ansatte i helse- og sosialfagutdanningene.

SPØRSMÅL NR. 1469

Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 9. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Forslag til alkoholprogram for promillemøtete ble utarbeidet både i 2010 og 2012. Uten at arbeidet med iverksettning av tiltaket har skjedd. Forslaget fra 2010 ble anbefalt tatt i bruk sammen med et oppfølgingsprogram, av en samlet fagekspertise. I 2012 ble det utarbeidet en rapport "Alkohol som alternativ til tap av førerrett", med mandat fra Justis- og beredskapsdepartementet. Det ble gjennomført høring, men siden har den ligget i skuffen hos JD.

Vil statsråden følge opp arbeidet med å innføre et alkoholprogram?

BEGRUNNELSE:

Hele 10 380 ble tatt for ruskjøring i Norge i 2020. Vi har aldri tidligere sett så høye tall på rusanmeldte. Vi trenger derfor flere tiltak for å få fyllekjørerene vekk fra veiene. Mange europeiske land; Sverige, Danmark og Finland, samt Canada, Australia og USA, benytter alkohol som et alternativ til fengselsstraff og tap av førerkort for promillemøtete. Et alkoholprogram gir den promillemøtete mulighet til å kunne fortsette å kjøre, men med alkohol, i tapstiden. Vedkommende får utstedt et førerkort, der det framgår at man bare kan føre kjøretøy med alkohol.

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å bemerke at tallet på over 10 000 førere som ble anmeldt for ruspåvirket kjøring i 2020, også omfatter gruppen «annen rus» og gruppen med såkalt «blandingsrus». Ca. 50 % av førerne som anmeldes har ruset seg med andre rusmidler enn alkohol,

dvs. narkotiske stoffer eller medikamenter som er brukt på feil måte. Videre har ca. 10 % av førerne blandingsrus, der både alkohol og andre narkotiske stoffer eller medikamenter er benyttet. Førere med ren alkoholrus utgjør ca. 40 %, og den aktuelle målgruppen for eventuell bruk av alkohol begrenses tilsvarende.

Etter at rapporten «Alkohol som alternativ til tap av førerrett» ble lagt frem av arbeidsgruppen 10. september 2012, ble den sendt på høring. Høringsinstansenes syn på arbeidsgruppens forslag til mulige løsninger varierte. For eksempel mente Riksadvokaten at det å miste førerrett for ulovlig ruspåvirket kjøring er en strafferettslig reaksjon som treffer godt, blir ansett av de fleste overtredere som nokså inngripende, og er derigjennom godt egnet som sanksjon for å øke trafikksikkerheten og til å styre trafikal atferd i ønsket retning, både reaktivt og preventivt.

Regjeringen har utarbeidet regelverk om bruk av alkohol for yrkessjåfører. Forslaget i Prop. 31 L (2017–2018) følger opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 582 av 2. juni 2015 om å innføre krav om installering av alkohol i alle kjøretøy som benyttes til persontransport mot vederlag på veg. Vegtrafikkloven § 18 inneholder nå en hjemmel for slikt krav om alkohol. Videre er det utarbeidet og ikraftsatt forskrifter, som skal ivareta sikkerhet, kvalitet og etterlevelse av påbudet om alkohol. I regjeringens nasjonale alkoholstrategi for 2021–2025 fremgår det at det ble påbudt med alkohol i alle nye busser og minibusser som skal brukes i persontransport mot vederlag fra 1. januar 2019. Kjøretøy som allerede er registrert, må montere alkohol før 2024 eller tas ut av drift.

Når det gjelder alkohol for andre førere enn yrkessjåfører, har arbeidsgruppen og høringsinstansene påpekt

mange utfordringer, herunder kostnader, målgrupper, nødvendige tekniske løsninger, samt konsekvenser av ikke å følge rutiner og vilkår. Justis- og beredskapsdepartementet har prioritert andre oppgaver innenfor trafikk-

sikkerhet, og har i samråd med Samferdselsdepartementet kommet frem til at dersom alkohol skal etableres for andre grupper førere, må forslaget sendes på ny høring.

SPØRSMÅL NR. 1470

Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 11. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Vil regjeringen vurdere en økonomisk kompensasjon for de som fortsatt ikke kan reise på jobb, og vil regjeringen kompensere dagpendlerne som har mistet en måned med inntekt?

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:1144 (2020-2021).

Fra mandag 1. mars kan dagpendlere fra Sverige og Finland igjen komme på jobb. For personer som ikke dagpendler er situasjonen fortsatt uavklart. De står uten inntekt og noen form for økonomisk kompensasjon. Dette er ansatte som til vanlig jobber og skatter i Norge.

Dagpendlere som kan reise på jobb fra 1. mars har mistet en måned med inntekt.

Svar:

Smittesituasjonen i Norge har de siste ukene utviklet seg i feil retning. Den nye virusvarianten sprer seg lettere og kan føre til mer alvorlig sykdom. Regjeringen har derfor strammet ytterligere inn på utlendingers adgang til innreise til Norge for å begrense risikoen for importsmitte. Disse reglene trådte i kraft 29. januar. I utgangspunktet vil kun utlendinger som er bosatt i Norge få anledning til å reise inn i Norge. Dette gjelder også EØS-borgere.

Det er likevel gjort noen unntak. Med virkning fra 20. februar 2021 kan det gjøres unntak fra innreiserestriksjonene for arbeidsreisende som har fått godkjent innreise etter en søknadsordning. Dette er en svært snever søknadsbasert ordning for at næringslivet skal kunne få inn strengt nødvendig næringskritisk personell.

Med virkning fra mandag 1. mars kan dagpendlere fra Sverige og Finland igjen komme på jobb i Norge under et strengt test- og kontrollregime. Dagpendlere må krysse grensen på en åpen grensestasjon innenfor stasjonens åp-

ningstid. Jeg viser for øvrig til regjeringens nettsider for en detaljert oversikt over innreisereglene.

Regjeringen har hele tiden erkjent at stengningen av grensene setter mange utlendinger som jobber i Norge og bor i andre land, i en svært vanskelig situasjon. Siden grensen stengte 29. januar, har de ikke hatt mulighet til å komme på jobb og mange har ikke fått lønn. Mange av disse har opptjent rettigheter i folketrygden.

Vi har arbeidet med mulige løsninger på dette. Jeg har vist til at dersom de berørte ble permittert, ville de få utbetalt dagpenger fra Arbeids- og velferdsetaten. Permitteringsinstituttet er likevel ikke blitt brukt i særlig utstrekning, og vi har derfor sett på andre løsninger.

Som offentliggjort i dag, ønsker regjeringen å innføre en ny kompensasjonsordning. Ordningen er basert på sykelønnsordningen, da dette gjør det mulig å få på plass ordningen forholdsvis raskt. Regjeringen foreslår at de berørte arbeidstakerne får en kompensasjon på 70 prosent av sykepengegrunnlaget opp til 6G. Det gir om lag samme kompensasjon som arbeidstakerne ville fått dersom de var permittert.

Den nye kompensasjonsordningen vil gjelde for pendlere bosatt i EØS-området som er rammet av innreisestriksjoner. Ordningen skal gjelde fra 29. januar da innreiseforbudet ble innført, og varer så lenge innreiseforbudet for arbeidstakere gjelder.

Ordningen vil også gjelde for dagpendlere som opplevde inntektstap som følge av innreise-restriksjoner i perioden 29. januar til 1. mars.

Regjeringen vil om kort tid legge fram en proposisjon for Stortinget med forslag til nødvendige lovhjemler og budsjettvedtak.

SPØRSMÅL NR. 1471**Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 8. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

I mai i fjor varslet klima- og miljøministeren at regjeringen skulle legge fram en helhetlig plan for Oslofjorden i løpet av 2020. Planen er ennå ikke lagt fram. Hvorfor ikke, og når vil planen offentliggjøres?

BEGRUNNELSE:

Kysttorsken er i ferd med å forsvinne fra Oslofjorden. Ifølge Havforskningsinstituttet er årsakene høyt fiskepress fra yrkesfiskere over 100 år, avrenning fra landbruk og langvarig bunntråling av fjorden.

Tidligere klima- og miljøminister Ola Elvestuen lovet å legge fram en helhetlig plan for å redde Oslofjorden før sommeren 2020, mens den sittende klima- og miljøministeren lovet at den samme planen skulle legges fram i fjor høst. Men planen har enda ikke kommet, og nå haster det å få i fortgang arbeidet.

For hver dag som går uten en faktisk plan for å redde Oslofjorden, blir problemet større. Fjorden og fisken er en del av livsforsikringen til barna og barnebarna våre, og vi har et ansvar for å ta vare på ressursene.

Svar:

Miljødirektoratet har saman med andre statlege etatar utarbeidd det faglege grunnlaget for tiltaksplanen for ein rein og rik Oslofjord med eit aktiv friluftsliv. Kommunar, fylkeskommunar og andre relevante interesser har òg vore involvert i arbeidet.

Det er brei semje om å ta betre vare på Oslofjorden. Eg samarbeider no med andre relevante departement om å utforme ein god, heilskapleg plan for korleis vi best mogeleg kan ta vare på ressursar og naturmangfald i Oslofjorden. Eg er i sluttfasen med dette arbeidet og vil legge fram planen så snart som mogeleg.

SPØRSMÅL NR. 1472**Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 11. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at distriktpsykiatriske senter ikke tilbyr fysisk samtalebehandling og gruppebehandling og når vil helseministeren ta initiativ til at de kan komme i gang med dette, da spesielt med tanke på de aller mest sårbare ungdommene?

BEGRUNNELSE:

I perioden 18. november–4. desember ble i overkant av 58 000 nordmenn invitert til en omfattende spørreundersøkelse om smitteverntiltak, livskvalitet og psykisk helse. Undersøkelsen ble gjennomført i Oslo, Agder, Nordland og Vestland.

Resultatene viser at flere sliter med ensomhet og psykiske plager, unge og aleneboende sliter mest. Blant stu-

denter er én av tre ensomme. Én av fire er ikke fornøyd med livet.

Pandemien har ført oss inn i ei psykisk helsekrise. Det er ingen overraskelse at det å ta fra folk fellesskap, forutsigbarhet og økonomisk trygghet også gjør livet vanskeligere å leve. Både fordi de som hadde vanskelig fra før, men også for folk som har mestret livet fint.

Det oppdages jevnlig unge med psykiske vansker. Alvorlige psykiske lidelser har ofte sin debut i ungdomstida. Vi har også ungdom som skal overføres fra barne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien.

Det siste året har mennesker som trenger hjelp fra de distriktpsykiatriske sentrene, vært henvist til å møte behandlere via skjerm. Det er utfordrende for mange, og spesielt sårbare ungdommer, å skulle bygge en ny relasjon til en behandler gjennom en skjerm. Det er også stor sannsynlighet for at behandler går glipp av viktige obser-

vasjonmuligheter som man har når man møtes fysisk. For enkelte psykiske lidelser og vansker, er gruppebehandling den beste måten å få hjelp på. Dette lar seg ikke gjøre digitalt.

Private psykologer tar i mot pasienter fysisk, det gjør også andre behandlere som massasje, tannlege, frisør med mer. Men de distriktpsykiatriske sentrene har vært stengt for fysiske oppmøte til samtalebehandling på poliklinikk nivå flere steder i landet siden mars 2020.

Svar:

Representanten spør hva som er årsaken til at distriktpsykiatriske senter ikke tilbyr fysisk samtalebehandling og gruppebehandling og når jeg vil ta initiativ til at de kan komme i gang med dette, da spesielt med tanke på de aller mest sårbare ungdommene. Jeg tolker derfor at spørsmålet også gjelder for barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP), hvor unge i hovedsak behandles.

Det er sentralt at pasientene skal ha et forsvarlig tilbud også under pandemien, og det ble tidlig utarbeidet anbefalinger til helse- og omsorgstjenesten nettopp om å prioritere helsetjenester til mennesker med psykiske helseutfordringer og rusmiddelproblemer, med særlig vekt på barn og unge og personer med alvorlige psykiske lidelser og rusmiddelproblemer.

Tjenester til barn og unge skal holdes åpne og være fysisk tilgjengelig så langt det er smittevernfarelig forsvarlig. Videre må det gjøres en individuell og konkret vurdering av hvert enkelt barn/ungdom for å vurdere omfang og behov for oppfølging. Oppfølging kan skje via telefon/video. Dersom det er nødvendig for å sikre et forsvarlig tilbud bør oppfølgingen skje ved fysisk møte. Dette framgår av Helsedirektoratets koronaveileder.

Tilgjengeligheten til tjenestene har variert mye avhengig av lokalt smittetrykk, og vil antakelig også fortsette å gjøre det under pandemien. Nasjonale tall fra 2. tertial 2020 viser imidlertid at psykisk helsevern og tver-

rfaglig spesialisert behandling har opprettholdt eller økt aktiviteten i 2020 og samtidig hatt en liten nedgang i ventetidene. Jeg er glad for å se at tjenestene prioriterer disse gruppene.

Representanten spør om hvorfor det ikke tilbys fysisk samtalebehandling og gruppebehandling. Selv om vi ikke har tall fra 2020 ennå, vet vi at hvordan hjelpen gis har endret seg på flere måter som følge av pandemien. Nettbaserte plattformer og telefon har erstattet mange av de fysiske møtene i kommunene. Også i spesialisthelsetjenesten har mye aktivitet blitt erstattet med videokonsultasjoner og telefonsamtaler. Ifølge Statusrapport 12, Utsatte barn og unges tjenestetilbud under covid-19-pandemien melder psykisk helsevern barn og unge om stor grad av fysiske møter. Det er også utstrakt bruk av digitale møtepunkter, både med pasienter, pårørende og samarbeidspartnere. Andelen digitale konsultasjoner i psykisk helsevern barn og unge utgjorde ifølge Norsk Pasientregister 29 prosent av totalt antall konsultasjoner i januar 2021, mot 10 prosent i januar 2020. I tillegg til digitale konsultasjoner gis det altså fysisk samtalebehandling, samt døgntilbud og noe gruppebehandling.

Forskning viser at digitale konsultasjoner fungerer godt for mange, men også at slik kontakt med helsetjenesten ikke passer for alle eller i alle faser av sykdommen. Relasjonsbygging og trygghet er en sentral del av arbeidet i oppfølging av barn og unge, og hvorvidt man tilbyr fysiske eller digitale konsultasjoner må vurderes ut fra pasientens behov, faglige vurderinger fra behandler og smittevernhensyn. Dette er også presisert i anbefalingene i Helsedirektoratets koronaveileder. Jeg har tillit til at tjenestene følger smittevernsanbefalinger og etter beste evne tar hensyn til pasientens behov i denne vanskelige tiden. I tillegg vil jeg fortsette å følge nøye med på tilbudet til barn og unge, og regjeringen vil fortløpende vurdere behov for tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1473

Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 11. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Riksantikvar Geiran deltok 01.03.21 på Dagsnytt 18 og sa eksplisitt at spørsmålet om utgravninger under gulvet i

skipet i Stavanger domkirke blant annet var styrt av hensyn til framdrift (i renoveringsprosjektet) og økonomi.

Støtter statsråden dette synet som innebærer at staten ikke vil bidra med ytterligere midler til en større utgravning?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet om omfanget av de arkeologiske utgravningene under gulvet i skipet i Stavanger domkirke er igjen aktualisert av at noen av landets fremste eksperter på kirkebygninger fra middelalderen har rykket ut med en kronikk hvor de i kraftige ordelag kritiserer den løsningen som regjeringen og Riksantikvaren har lagt opp til i denne saken. Ekspertene ber:

«Riksantikvaren om å ta en ny vurdering, både med tanke på omfanget av den arkeologiske utgravningen og med tanke på valg av en for kulturlagene ødeleggende gulvløsning.»

De kaller det «forbausende» at kulturminneforvaltningen i denne saken har hevdet at en større utgravning er for farlig (med tanke på bygningens strukturelle integritet og HMS-relaterte forhold).

At dette kanskje ikke er hovedmotivasjonen bak ønsket om å begrense utgravningene, bekreftet Hanna Geiran i Dagsnytt 18, hvor hun på slutten av innslaget sa:

«Det er klart at vi skal vurdere alle sider av en sak når vi fatter vedtak. Fremdriften er selvfølgelig en viktig del. Økonomien er også en del. Det kommer vi ikke unna. Og det er altså sånn at tiltakshaver i utgangspunktet skal betale; så dette er jo ikke uvesentlig.»

De arkeologiske undersøkelsene i Stavanger domkirke er potensielt noe av det viktigste som skjer i «arkeologi-Norge» i våre dager. Viktige spørsmål knyttet til byens oppkomst, religionsskiftet for 1000 år siden og rikshistorien i sin alminnelighet kan bli belyst av nye funn. Dette forutsetter imidlertid at det er politisk vilje til å stille

de nødvendige ressurser til rådighet for ekspertene som skal undersøke grunnen under domkirken.

Svar:

Eg vil først gjere merksam på at Klima- og miljødepartementet no handsamar ei klage etter kulturminnelova § 10, der spørsmålet er om det finst særlege grunnar til at staten skal dekkje kostnadene til dei arkeologiske arbeida. Dette er i første rekke ei juridisk vurdering. Då denne sida er under handsaming, kan eg ikkje å kommentere dette inngåande no.

Når det gjeld spørsmål om omfanget av ein arkeologisk utgraving, vil eg generelt seie at ei vurdering av om det skal gjevast løyve etter kulturminnelova til inngrep i eit automatisk freda kulturminne alltid vil vere underlagt ei heilskapsvurdering. Dette gjeld også på kva vilkår eit løyve skal gjevast, og omfanget av ei eventuell utgraving. Dette er kulturmiljøfaglege vurderingar, som også, som i forvaltninga elles, må vurderast mot andre omsyn i ei konkret sak.

Forvaltninga av arkeologiske kulturminne har som hovudregel at kulturminne skal vernast på staden. Dette er også i tråd med Valettkonvensjonen, som Noreg ratifiserte i 2005. Riksantikvaren har likevel komen til at det kan gjerast ei begrensa undersøking av tre av dei 18 kamra i golvet under Stavanger domkirke, i tråd med det opphavelge vilkåret for dispensasjonen. Resultata frå denne undersøkinga vil gje ny kunnskap til forskarane og til ålmenta.

Riksantikvaren si avgjerd kva gjeld omfanget av den arkeologisk granskinga byggjar på eigne kulturmiljøfaglege vurderingar, faglege tilrådingar og dei geotekniske vurderingane frå Multiconsult. Generelt vil eg seie at tryggingssyn alltid vil veie svært tungt.

SPØRSMÅL NR. 1474

Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 8. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil regjeringen vurdere å vaksinere ungdom og unge voksne før andre friske voksne under 65 år, slik blant andre analytikere ved Helse Stavanger har anbefalt?

BEGRUNNELSE:

Analytikere fra Helse Stavanger skriver i en artikkel i Tidsskrift for den norske legeförening at regjeringen bør vurdere å prioritere vaksinasjon av unge før friske voksne under 65 år. Analytikerne mener at dagens vaksinestrategi kan gå hardt utover ungdommen, og at den kan være

i strid med regjeringens koronastrategi-mål som er at «barn og unge skal ha så lav tiltaksbyrde som mulig». De mener også det er umulig å oppnå flokkimmunitet uten å vaksinere ungdom, og viser til at det allerede fins vaksiner som er godkjent for 16-17-åringer.

Koronapandemien går hardt ut over unges psykiske helse. I en kronikk på NRK Ytring den 22. februar advarte 245 psykologer, hvorav flere barnepsykologer, om at barn og unge er i ferd med å bli de største taperne i koronapandemien. Barn og unge har, ifølge psykologiene, mer alvorlige, omfattende og livstruende psykiske helseplager enn før koronapandemien. De sliter med spiseforstyrrelser, psykoser, selvmordsproblematikk, vansker i familierelasjoner og økt skolefravær.

Da regjeringen presenterte ny vaksinestrategi tirsdag 2. mars, gikk den inn for en geografisk skjevfordeling av vaksinene, men prioriteringsrekkefølgen mellom ulike aldersgrupper ble ikke endret.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at mange er belastet av koronaviruset og tiltakene. Mange av tiltakene har også rammet de unge hardt. Regjeringen har gjennom pandemien prioritert å begrense tiltaksbyrden for barn og unge.

Regjeringens hovedprioritet er tidlig vaksinasjon av den voksne befolkningen. Dette for å best kunne ivareta helse, redusere forstyrrelser i samfunnet og beskytte økonomien. Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en

del av, har vi startet vaksiner mot covid-19 raskere enn mange hadde turt å håpe på. Tilgangen til vaksiner er fortsatt begrenset, og vaksiner skjer i henhold til gjeldende prioriteringer. Det forventes betydelig økning i antall doser de neste månedene med håp om å kunne vaksinere alle voksne som ønsker det til sommeren.

Regjeringen har en dynamisk vaksinestrategi. Prioriteringsrekkefølgen kan bli endret avhengig av pandemiens forløp, vaksinens egenskaper, graden av smitte i samfunnet og graden av kontroll og press på helsetjenesten.

Regjeringen har valgt å følge Folkehelseinstituttets prioriteringsrekkefølge. De som har størst risiko for å dø og kritisk helsepersonell er prioritert først. Når risikogrupperne er vaksinert vil vi være i en annen situasjon. Etter hvert som leveransene blir store, særlig med de prognosene vi har fra april og utover blir det derfor mindre viktig å prioritere. Når risikogrupperne er beskyttet kan vi lette på tiltakene.

For barn og unge er risiko for alvorlig forløp av covid-19 lav, selv ved kronisk underliggende sykdom. Folkehelseinstituttet åpner likevel for vaksinasjon av ungdom med høy risiko for alvorlig sykdom. Disse kan da tilbys BioNTech-Pfizer-vaksinen som er godkjent fra 16 år.

I dag er ingen koronavaksine godkjent til barn. Vi forventer mer kunnskap om effekt og sikkerhet til denne gruppen de neste månedene. Det kan senere bli aktuelt å anbefale vaksinen til barn når vi vet mer om vaksinene som godkjennes og hvordan pandemien utvikler seg.

SPØRSMÅL NR. 1475

Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 10. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Når setter statsråden i gang planlegging av utbetring mellom Byrkjelo og Sandane i tråd med budsjettavtalen mellom FrP og regjeringspartia?

GRUNNGJEVING:

FrP fekk gjennomslag for å løyve 5 millionar i statsbudsjettet for 2021 til planleggingsmidler for utbetring av vegstrekningen Byrkjelo – Sandane på E39. 1. mars 2021 viste FrP sin listetopp i Sogn og Fjordane valdistrikt Anfinn Sjøstad meg denne vegstrekningen og behovet for opprusting og utviding er absolutt til stades. Det er enno

ikkje komt i gang med å bruke den bevilga summen i statsbudsjettet på planlegging og våre lokale FrP representanter er utolmodige for å komme i gang.

Svar:

Det er riktig at det i statsbudsjettet for 2021 er sett av 5 millionar kroner i planleggingsmidlar for E39 mellom Byrkjelo og Sandane. Statens vegvesen vil starte reguleringsplanarbeid i 2021 i tråd med føringane i statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 1476**Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 9. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Hva er begrunnelsen for tildelingen som gir 22 skattkammerer i regi av Kirkens Bymisjon 6,55 mill. kroner, mens 139 BUA-sentraler i 118 kommuner får 12,8 mill.?

BEGRUNNELSE:

Ekstrabevilgningen til utlånsordningene skal bidra til å hindre mangel på utstyr, og personellressurser til utvidede åpningstider. Dette for å sikre tilbud også til barn og unge i familier som sliter særskilt.

Svar:

Mange fritidsaktiviteter for barn og unge har vært stengt eller sterkt redusert under pandemien, og barn og unge har ikke hatt mulighet til å delta på sosiale arenaer med venner som normalt. Tidligere i år ble det meldt om mangel på utstyr og sprengt kapasitet ved flere utstyrssentraler som følge av økt etterspørsel etter å låne utstyr til fritidsaktiviteter.

Jeg mener at det er viktig å legge til rette for at barn og unge fortsatt kan drive med aktiviteter ute sammen med familien eller med venner i samme kohort. Utstyrssentralene utgjør en viktig rolle i å tilrettelegge for dette.

Derfor har regjeringen i forbindelse med tilleggsproposisjonen Prop. 79 S (2020-2021) bevilget 20 mill. kroner til utstyrssentralene til BUA, Kirkens Bymisjon (Skattkammeret) og Frilageret. Bevilgningen skal bidra til å bedre kapasiteten ved utstyrssentralene, slik at flere barn og unge kan få låne utstyr denne vinteren og våren.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) forvalter de bevilgende midlene. Direktoratet har informert om at de tre aktørene søkte om følgende beløp: BUA: 13,5 mill. kroner, Stiftelsen Kirkens Bymisjon: 8,5 mill. kroner og Frilager: 0,65 mill. kroner. Dette innebærer at det ble søkt om 2,65 mill. kroner mer enn totalt bevilget beløp.

Bufdir informerer videre om at de har foretatt en helhetlig vurdering av søknadene opp mot den totale bevilgningen, hvor omfang, størrelse og nedslagsfelt for utstyrssentraler spilte inn. For å nå ut til flest mulig barn og unge vil store sentraler i større bykommuner ofte få mer uttelling enn mindre utstyrssentraler i relativt små kommuner.

Direktoratet har på bakgrunn av disse vurderingene tildelt BUA 0,7 mill. kroner mindre enn de søkte om, Stiftelsen Kirkens Bymisjon 1,95 mill. kroner mindre enn de søkte om, mens Frilager fikk tildelt det de søkte om.

SPØRSMÅL NR. 1477**Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 9. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

FN-konvensjon om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) er ikke inkorporert i norsk lov.

Kan konvensjonen håndheves av norske domstoler?

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget ratifiserte konvensjonen, så forpliktet Norge seg på å etterleve konvensjonen. Mye er blitt sagt om konvensjonens forpliktelser. Fra KS er det flere ganger hevdet at konvensjonen kun forplikter staten, ikke kommunene.

I regjeringens høringsnotat «Forslag til lov om kommunens ansvar overfor vanskeligstilte på boligmarkedet». Kan en på side 9 lese om CRPD:

«Konvensjonen er ikke inkorporert i norsk rett, og rettighetene kan derfor ikke håndheves for norske domstoler.»

Det er viktig å få klarlagt de juridiske, pedagogiske og praktiske konsekvenser av å ikke inkorporere CRPD i norsk lov. Det kan være vanskelig å se at forpliktelser som ikke kan håndheves av norske domstoler, kan forstås som spesielt forpliktende forpliktelser.

Svar:

Norge er forpliktet til å følge CRPD, uavhengig av gjennomføringsmåte. CRPD er gjennomført i norsk rett ved gjennomføringslovgivning (transformasjon). I forkant av at konvensjonen ble ratifisert i 2013, ble det vedtatt endringer i vergemålslovgivningen og i annen lovgivning for å bringe norsk rett i overensstemmelse med CRPD. Denne gjennomføringsmåten medfører at CRPD ikke gjelder direkte som norsk lov, i motsetning til konvensjoner som er gjort til del av norsk rett gjennom inkorporasjon i menneskerettsloven eller i annen lovgivning. CRPD er likevel en sentral rettskilde i saker for norske domstoler. Presumsjonsprinsippet innebærer at norsk rett forutsettes å stemme overens med Norges folkerettslige forpliktelser. Det betyr at domstolene så vidt mulig skal tolke nasjonale regler slik at det ikke oppstår konflikt med folkerettslige forpliktelser, inkludert CRPD.

Eksempler fra rettspraksis viser at norske domstoler bruker CRPD som rettskilde. Høyesteretts ankeutvalgs dom 27. august 2019 (HR-2019-1637-U) gjaldt gyldigheten

av en kommunes oppsigelse av en husleieavtale med tre personer med nedsatt funksjonsevne. Ankeutvalget kom til at lagmannsrettens dom måtte oppheves, blant annet under henvisning til at det var uheldig at lagmannsretten ikke uttrykkelig hadde drøftet en anførsel om brudd på CRPD artikkel 19. Andre eksempler er Borgarting lagmannsretts dom 30. oktober 2018 (LB-2018-64831-2) og Høyesteretts dom 16. juni 2016 (HR-2016-1286-A). Eksemplene viser at det at CRPD ikke kan anvendes direkte som norsk lov, på ingen måte er ensbetydende med at domstolene ikke benytter CRPD som rettskilde.

Jeg vil også nevne at CRPD i stor grad inneholder rettigheter som allerede følger av FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) og FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK). Disse rettighetene gjelder for alle, inkludert personer med nedsatt funksjonsevne. SP og ØSK er gjort til norsk lov ved menneskerettsloven, og de parallelle rettighetene til CRPD i disse konvensjonene kan dermed påberopes direkte som norsk lov for domstolene.

SPØRSMÅL NR. 1478

Innlevert 2. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 9. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Tilsynsrådet for Politiets utlendingsenhet Trandum offentliggjorde 16. februar 2021 sin rapport om forholdene på Trandum. Der avdekkes det ulovlige rutinemessige innlåsing uforholdsmessige og mangelfullt begrunnede begrensninger, tvilsomt grunnlag for isolasjon og bekymringsfullt helsetilbud. Det er ikke første gangen det avdekkes veldig kritikkverdige forhold der.

Er justis- og beredskapsministeren kjent med de forholdene som er avdekket i rapporten om Trandum og hva vil regjeringen foreta seg i den anledning?

Svar:

Jeg er kjent med Tilsynsrådet for Politiets Utlendingsinternat på Trandum sin årsmelding, som ble offentliggjort 19. februar i år.

Spørsmålet om innlåsing var også del av Tilsynsrådets årsmelding for 2019. Politidirektoratet og departementet arbeider med endringer i regelverket for Politiets utlendingsinternat hvor også dette spørsmålet inngår.

Når det gjelder spørsmålet om isolasjon, viser jeg til at det etter Tilsynsrådets anmodning ble gjennomført et møte med departementet 15. desember 2020. Her informerte Tilsynsrådet om at de mente at vedtakene om isolasjon som er begrunnet i smittevern var ulovlige. Departementet ba om direktoratets vurdering. Politidirektoratet har svart at de mener praksisen er i samsvar med nasjonal lovgivning og internasjonale forpliktelser, forutsatt at tiltak etter utlendingsloven § 107 femte ledd etter en konkret vurdering anses strengt nødvendig og forholdsmessig. Det er sett hen til utbredelsen og måten Covid19 smitter. Både Politidirektoratet og jeg legger til grunn at behovet for å opprettholde slikt tiltak vurderes løpende.

Jeg vil legge til at Politidirektoratet har opplyst at det pr. midten av februar ikke hadde vært smitte inne på internatet, men at det hadde vært to tilfeller av smitte som var bekreftet etter avreise fra karanteneavdelingen. Jeg har ellers merket meg at Politidirektoratet opplyser at det er iverksatt kompensierende tiltak i form av utvidet ringetid mv.

Tilsynsrådet har merknader til helsetilbudet på Trandum. Her viser jeg til mitt svar på Spørsmål nr. 984 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken den 24. februar 2020.

Når det gjelder de øvrige merknadene i årsmeldingen, viser jeg til at Tilsynsrådets årsmelding er avgitt til Politiets

utlendingsenhet, som skal sende den med sin uttalelse til Politidirektoratet. Politidirektoratet vil deretter vurdere Tilsynsrådets merknader og fremsende sine vurderinger og anbefalinger til departementet. Departementet avventer Politidirektoratets tilbakemelding før jeg vurderer ev. tiltak som bør iverksettes fra departementets side.

SPØRSMÅL NR. 1479

Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 11. mars 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Dersom man legger til grunn at kraftbehovet ved en fulllektrifisering av norsk sokkel fra land skal dekkes med vindkraft, hvor mange nye vindmøller vil da måtte bygges på fastlandet?

BEGRUNNELSE:

Den offentlige debatten om elektrifisering av sokkelen har i stor grad handlet om hvorvidt tiltaket reduserer globale klimagassutslipp eller ikke, eller om det medfører økte strømpriser for folk og for kraftkrevende industri. Det har vært knyttet mindre oppmerksomhet til det økte kraftbehovet som vil oppstå med regjeringens planer om å elektrifisere sokkelen.

Interesseorganisasjonen for vindkraft Norwea, har tidligere operert med et anslag på 15 TWh økt forbruk på sokkelen fremover, og har blant annet uttalt at Equinors planer om å elektrifisere sokkelen vil være umulig uten mer utbygging av vindkraft.

Svar:

Norge har i dag et overskudd av kraft i år med normale værforhold. Det forventes at kraftoverskuddet vil øke de nærmeste årene. I tillegg har Norge overføringsforbindelser til utlandet som gir ytterligere tilgang på kraft.

Bransjeorganisasjonen Norsk olje og gass har i forbindelse med KonKrafts statusrapport for olje- og gassnæringens klimastrategi mot 2030 og 2050 utarbeidet en prognose for fremtidig kraftforbruk ved kraft fra land. Prognosen tar utgangspunkt i forventet kraftforbruk fra anlegg som 1) er i drift i dag, 2) besluttet/planlagt, 3) mulig/omtalte prosjekter og 4) identifiserte prosjekter med større usikkerhet. Dersom alle disse prosjektene gjennomføres vil det gi et totalt kraftbehov opp mot 23

TWh i 2030. Rapporten oppgir ikke tilhørende effektbehov.

Gjennomsnittlig installert effekt for en landbasert vindturbin i Norge installert i 2020 er ifølge NVE 4,2 MW, som gjennom året produserer 14,6 GWh. Det gir lite mening og er ikke spesielt relevant å multiplisere opp dette tallet og på den måten stille opp hvor mange vindturbiner som kreves for å møte anslaget for elektrisitetsbehov på sokkelen. Petroleums-installasjonene på sokkelen krever uavbrutt strømforsyning. Vindkraft produserer kun når det blåser, og kan ikke alene dekke kraftbehovet på norsk sokkel. Når man skal vurdere mulighetene for elektrifisering må man se på kraftsystemets samlede evne til å møte behovet. Elektrifisering bidrar til mer effektiv energibruk og reduserte utslipp. Muligheten til å ta i bruk vårt fornybare kraftoverskudd til denne type tiltak er et av temaene i stortingsmeldingen om verdiskaping fra norske energiresurser som vi skal legge frem til våren.

SPØRSMÅL NR. 1480**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 10. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Har statsråden gjort vurderinger om betydningen av en frihandelsavtale med Kina for norsk næringsliv, dersom Kina samtidig har muligheten til å innføre tilsvarende tiltak mot Norge som landet har innført som mot Australia?

BEGRUNNELSE:

Kina og Australia undertegnet en frihandelsavtale i 2015. Siden mai 2020 har Kina ført en handelskrig mot Australia, som svekker australske eksportbedrifter. Handelskrigen er politisk motivert, og har truffet ulike næringsaktører. De økonomiske straffetiltakene er politisk motivert og Beijing har innført en tariff på australsk byggkorn og vin. Kinesiske myndigheter har videre tatt grep for å begrense importen av blant annet australsk storfekjøtt, hummer, tømmer og kull. Australsk eksport til Kina har falt med om lag 35 prosent i 2020, til tross for frihandelsavtalen av 2015. Beijing har brukt tiltakene blant annet som reaksjon på kritiske uttalelser fra Canberra blant når det gjelder kinesiske menneskerettighetsbrudd i Xinjiang og Hongkong.

Svar:

Formålet med en frihandelsavtale er å oppnå bedre betingelser for handelen mellom landene enn det som følger av partenes forpliktelser i Verdens handelsorganisasjon (WTO). Gjennom frihandelsavtaler skapes større forutsig-

barhet for norsk næringsliv enn det som følger av WTO-avtalen. Norsk næringsliv får også konkurransefordeler sammenlignet med bedrifter fra land som ikke har en frihandelsavtale. Uavhengig av frihandelsavtalen kan det oppstå handelskonflikter. Globalt har antallet handelskonflikter økt de senere årene.

Dersom en part innfører et handelstiltak og den andre parten anser tiltaket å være i strid med de forpliktelser som følger av frihandelsavtalen, kan dette tas til tvisteløsning etter avtalens bestemmelser. Oppnås ikke enighet kan saken tas til voldgift, og dersom den klagende parten får medhold kan den gå til mottiltak dersom den tapende part ikke retter seg etter voldgiftspanelets kjennelse.

Jeg har ikke detaljinnsett i tiltakene Kina har innført mot Australia. Det er imidlertid kjent at Kina har innført antidumpingavgifter på australsk byggkorn og vin. Flere av de øvrige tiltakene det vises til kan det virke som at Kina begrunner i veterinære og plantesanitære forhold.

Regjeringen forhandler nå om en frihandelsavtale med Kina med ambisjoner om forpliktelser som går ut over WTO-avtalen både når det gjelder antidumpingtiltak og veterinære og plantesanitære tiltak. Selv om vi likevel vil kunne oppleve handelskonflikter i fremtiden vil en frihandelsavtale kunne ha stor betydning for norsk næringsliv gjennom at vi avtaler bedre betingelser for handel og investeringer enn det som følger av WTO-avtalen og at vi får et tvisteløsningssystem som supplerer adgangen vi har til å gå til tvisteløsning i WTO.

SPØRSMÅL NR. 1481**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 10. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Nylige oppslag i media viser ubesatte fastlegestillinger og manglende rekruttering til fastlegeyrket, som rammer mange pasienter som har rett til helsehjelp.

Hvordan forklarer helseministeren disse tallene i begrunnelsen, og hva vil helseministeren gjøre med det?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Helfo er det i dag 116 kommuner som ikke har fastlege. For to år siden var det 76 kommuner. Det vil si at situasjonen i fastlegeordningen blir stadig verre. Dette bekreftes ytterligere av at over 100 000 innbyggere i dag ikke har fastlege. Halvparten av fastlegene vurderer å slutte, og

ynge leger ønsker ikke å bli fastleger på grunn av belastende arbeidssituasjon som ikke lar seg kombinere med familieliv.

Svar:

Fastlegeordningen ble innført i 2001. Hovedformålet med fastlegeordningen var å sørge for kontinuitet i forholdet mellom pasient og primærlege. 85% av befolkningen svarte i den siste evalueringen at de var fornøyde med fastlegeordningen. I henhold til Helsedirektoratets hovedtallsrapport for fjerde kvartal 2020, er det to kommuner som ikke har registrert fastlege, mens en tredje kommune har inngått interkommunalt samarbeid som sikrer innbyggerne fastlege.

Ved utgangen av 2020 sto nesten 5,3 millioner (98 %) innbyggere på fastlegeliste, men 21,6 % av fastlegepraksisene var betjent av vikar siste kvartal. Det er en altfor stor andel. Vi får også stadig inn bekymringsmeldinger om rekrutteringsutfordringer, og fastlegestatistikken fra Helsedirektoratet gir ikke et fullgodt bilde av situasjonen.

Jeg er derfor enig i at fastlegeordningen har betydelige utfordringer med rekruttering og stabilitet. Regjeringen lanserte derfor handlingsplan for allmennlegetjenesten i mai 2020. Planen er en forpliktende opptrappingsplan. Regjeringen vil gjennom planperioden fremme forslag om 1,6 mrd. kroner i styrking av allmennlegetjenesten i forhold til saldert budsjett for 2020. Gjennom planens tre målområder og 17 konkrete tiltak, tar handlingsplan tak i utfordringene.

Handlingsplan har allerede iverksatt tiltak som skal sikre at fastlegeyrket er en trygg og attraktiv karriervei. Mange unge leger vegrer seg for å gå inn i allmennlegeyrket på grunn av økonomisk usikkerhet og høy arbeidsbelastning. Ved lanseringen av handlingsplan ble basistilskuddet endret og styrket. Det ble innført et grunntilskudd med tilbakevirkende kraft. Det ble også innført knekkpunkt ved listelengde på 1000 pasienter som skal legge til rette for at leger kan redusere listelengden noe uten økonomisk i tap. I sum skal disse tiltakene senke terskelen for å gå inn i fastlegeordningen og redusere den opplevde økonomiske risikoen.

Kommuner med rekrutteringsutfordringer kan søke tilskudd til ALIS-avtaler. Dette er avtaler som inngås mellom kommune og lege i spesialisering i allmennmedisin, med særskilte tiltak som skal bidra til økt trygghet, oppfølging og forutsigbarhet i spesialisingsløpet. Fra 1.1.2021 økte timeantallet til veiledning for leger i spesialisering. Fra 1.1.2022 legger vi opp til å innføre introduksjonsavtaler. Disse avtalene vil ytterligere tilrettelegge spesialisingsløpet, ved at de gir leger under spesialisering i allmennmedisin rett til trygdeerefusjon under visse vilkår. Leger som jobber i annet allmennlegearbeid i kommunene vil lettere kunne få nødvendig tjeneste i uselektert allmennmedisin, og dermed få gjennomført

spesialiseringen. Nyutdannede leger får mulighet til å få erfaringer med å arbeide som fastlege uten å måtte investere i egen praksis som næringsdrivende. I tillegg vil introduksjonsavtaler bidra til redusert arbeidspress innad i fastlegepraksis.

Mange fastleger peker på legevakt som en årsak til høy vaktbelastning. Handlingsplanen har flere tiltak på legevaktfeltet. En ekspertgruppe er nedsatt for å kartlegge hvordan vaktbelastning fordeler seg på tvers av kommuner av ulik størrelse og sentralitet. Videre utprøves alternative måter å organisere legevakt på. To pilotprosjekter prøver ut økt bruk av tele-medisinske hjelpemidler og forsterket bakvakt ved en legevaktssentral, som bidrar med beslutningsstøtte til annet helsepersonell ute i tjenesten. Erfaringene og kunnskapen vi får fra dette arbeidet vil spille inn på utviklingen av en bærekraftig legevaktordning med mer effektiv arbeidsdeling og mindre vaktbelastning.

Det er for tidlig å si noe om effekt av tiltakene som er innført. Tidlige analyser viser en nedgang i listelengde og listetak det siste året tilsvarende 2 %. Samtidig har antall fastleger økt med 1,5 %, antall fastlegeavtaler har økt med 2,4 % og andelen spesialister i allmennmedisin har økt med 2,7 % gjennom planperioden. Det er signaler på at ting går riktig vei. Det er også signaler som viser en økning av lister uten fastlege gjennom det siste året. Helsedirektoratet følger nøye med på utviklingen og kartlegger effektene av enkelttiltakene og summen av disse. I tett samarbeid med HOD, vurderes justeringer av tiltakene kontinuerlig for å sikre ønsket måloppnåelse.

Helsedirektoratet er også i gang med anskaffelsen av en ekstern evaluator, som skal vurdere effekten av tiltakene i handlingsplanen og endringene i allmennlegetjenesten. Dette vil bidra med verdifull kunnskap om en tjeneste vi har hatt lite data på fra tidligere, samtidig som det vil bidra med økt legitimitet i gjennomføringen av handlingsplanen.

SPØRSMÅL NR. 1482**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 11. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vaksinen Cervarix gis for å beskytte befolkningen mot de fem vanligste kreftfremkallende HPV-typene. Danmark og Sverige har valgt å en HPV-vaksine som også beskytter mot virus som gir kjønnsvorter, Gardasil9.

Hvorfor har regjeringen og helsemyndighetene valgt vaksinen Cervarix, i stedet for Gardasil9, til barnevaksineringsprogrammet?

Svar:

Kriterier for anbuds konkurranse for HPV-vaksine til barnevaksinasjonsprogrammet er satt i forhold til i hvilken grad de beskytter mot HPV-relatert kreft. Det er en utbredt misoppfatning om at vaksinene gir ulik beskyttelse mot HPV-relatert kreft. Studier har vist at Gardasil9 og Cervarix gir like god beskyttelse mot forstadier til livmorhalskreft selv om de inneholder ulikt antall HPV-antigener. Begge vaksinene har vist beskyttelse mot 90 % av forstadiene til livmorhalskreft. Vaksinene er bygget på ulike teknologier. Cervarix gir direkte beskyttelse mot de to HPV-typene som forårsaker mer enn 70-75 % av krefttilfellene i Norge. I tillegg gir vaksinen høy og langvarig «kryssbeskyttelse» mot minst 3 av de andre kreftfremkallende HPV-typene. Gardasil9 gir direkte beskyttelse mot 7 kreftfremkallende HPV-typer.

FHI vurderer resultatene av beskyttelsesstudiene, ikke bare hva vaksinene inneholder. Selv om det er lett å la seg overbevise at 9 er bedre enn 2 i forhold til HPV-antigener i vaksinene, så viser beskyttelsesstudiene at begge vaksinene gir like god beskyttelse mot HPV-relatert kreft. I tillegg viser data fra Skottland 94% reduksjon i alvorlige celleforandringer uavhengig av HPV-type etter bruk av Cervarix i det nasjonale vaksinasjonsprogrammet.

Det er den endelige beskyttelsen mot behandlingstrengende forstadier til kreft og kreft vaksinen faktisk gir når den brukes, som er viktig å se på. FHIs vurdering er derfor at disse to vaksinene gir like god beskyttelse mot forstadier til livmorhalskreft.

I en artikkel som ble publisert i Preventive Medicine 4.3.2021 har Folkehelseinstituttet i samarbeid med forskere ved Universitetet i Oslo, Kreftregisteret, Harvard University og Kreftforeningen i New South Wales, Australia estimert tid til eliminering av livmorhalskreft i Norge basert på gjeldende vaksinasjons- og screening strategi.

Per i dag ligger Norge an til å oppnå eliminering av livmorhalskreft i år 2039- med vaksinasjon med Cervarix. Betydningen av et potensielt vaksinebytte fra Cervarix

til Gardasil9 for tid til eliminering ble også beregnet. Et potensielt bytte fra Cervarix til Gardasil9 i 2021 vil ifølge beregningen ikke føre til raskere eliminering av livmorhalskreft i Norge enn ved fortsatt bruk av Cervarix. Forskjellen mellom vaksinene ligger i beskyttelse mot kjønnsvorter, der Gardasil9 beskytter mot disse, mens Cervarix ikke gjør det.

I vaksineanbudet der Cervarix vant i 2016, ble kvalitet (effekt og sikkerhet) vektet 70% og pris ble vektet 30%. Vaksinene ble vurdert som like gode i forhold til kriteriene som var satt for vurdering av kvalitet, dvs. beskyttelse mot HPV-relatert kreft uavhengig av HPV-type. Beskyttelse mot kjønnsvorter ble også vurdert, men var ikke avgjørende for hvilken vaksine som vant anbudet. I anbudet som ble gjennomført i 2020, fikk Norge kun tilbud fra GSK med vaksinen Cervarix.

Finland benytter også Cervarix i barnevaksinasjonsprogrammet, og Cervarix vant etter en tilsvarende anbudsprosess som i Norge. I Danmark hadde de en annen anbudsprosess, og fikk kun tilbud fra MSD som produserer Gardasil9. I Sverige har de hatt anbud der Gardasil9 vant. Island benytter også Cervarix.

Det er gledelig at Norge har høy vaksinasjonsdekning. I en nylig artikkel har Norge den høyeste vaksinasjonsdekningen av HPV-vaksine i barnevaksinasjonsprogrammet i verden.

SPØRSMÅL NR. 1483**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 10. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for når avgjørelsen skal fattes og hvilket konsept som skal velges fra KVVU for Rv 7 over Hardangervidda?

BEGRUNNELSE:

KVVU for Rv 7 over Hardangervidda ble overlevert daværende samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen 27. oktober 2015. I gjeldende NTP er Rv7 over Hardangervidda valgt til hovedveiforbindelse for reiseliv og persontrafikk mellom øst og vest. Sist vinter 2019-2020 var veien midlertidig stengt i 1060 timer og kolonnekjørt i 600 timer, stenging av Rv 7 skjer i hovedsak som følge av utfordrende værforhold og trekkmonsteret til villrein i området. Disse forholdene er svært krevende for både lokalt næringsliv, villrein og trafikantene. Konsept 2 beskriver utbyggingen av 5 kortere tunneller mellom Haugastøl og Krossdalen. Bygging av to av disse tunnelene, Dyranuttunnelen og Lågehætunnelen vil forbedre vinterregulariteten med 80-90 %. Dette er derfor det foretrukne konseptet fordi det kan bygges ut trinnvis og ivaretar interessene for både næringsliv og villrein. For at kommunene skal kunne starte opp nødvendig reguleringsplanarbeid må det fattes en politisk beslutning om valgt konsept. Regional plan

for Hardangervidda ble vedtatt i Fylkestinget i Telemark i desember 2019 og i Vestland og Viken i juni 2020. Vedtakene bekrefter at arbeidet med planlegging og bygging av miljøtuneller og høyfjellsprofiler på strategiske steder på Rv7 skal videreføres. Disse utbedringene som tar spesielt hensyn til villrein stammen må prioriteres høyt.

Svar:

Jeg vil vise til at Nasjonal transportplan (NTP) 2022-2033 vil bli lagt frem for Stortinget om kort tid. Her vil det bli gjort nærmere rede for regjeringens planer for utviklingen av riksveinettet i planperioden, og for prioriteringer av prosjekter og strekninger innenfor de ulike transportkorridorene.

På bakgrunn av stortingsmeldingen vil Samferdselsdepartementet samtidig gjennomgå behovet for avklaringer av konseptvalgutredninger (KVVU), både KVVU-er som er ferdige og ev. nye KVVU-er, ut i fra de prioriteringene som er lagt til grunn i meldingen. Jeg kan ikke nå gå inn på den videre behandlingen av KVVU for rv. 7 over Hardangervidda, men vil vise til at Samferdselsdepartementet i det videre arbeidet vil vurdere hvordan anbefalingene i KVVU-en skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 1484**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 10. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Voldsoffererstatning, forskuttet erstatning fra staten, blir prioritert der staten kan kreve regress fra skadevolder. Dette, i tillegg til korte foreldelsesfrister, vanskeliggjør utbetaling til ofre i voldssaker.

Er statsråden fornøyd med hvordan slike saker behandles?

BEGRUNNELSE:

I avisen Nidarosdomen kunne man 28. februar 2021 lese historien; «tre søstre og en ødelagt barndom».

I saken fremgår det at deler av forholdene er foreldet, da søstrene ikke fortalte historiene før i voksen alder. I 2017 dømmes faren til å betale en erstatning på 2,8 mill. kr, til den eldste søsteren, der noen av forholdene var så grufulle at de ikke var foreldet. I 2021 har hun fortsatt ikke mottatt en krone i erstatning. Hun får heller ikke voldsoffererstatning da hun, etter sigende, skal ha søkt for sent.

Faren ble dømt til fengsel, men fikk omfattende strafferabatt, blant annet på grunn av saksbehandlingstid. Tre søstre har fått ødelagt sine liv, det tok 4 år fra anmeldelse til retts sak, nå sitter de igjen med flere spørsmål enn svar; hvem er viktigst, offeret eller skadevolder.

Svar:

Først vil jeg presisere at søsteren som ble utsatt for de seksuelle overgrepene som faren ble dømt for har fått utbetalt voldsoffererstatning for forholdet. De to andre søstrene fikk avslag på sine søknader om voldsoffererstatning. I avslagene ble det lagt vekt på at forholdene ble anmeldt ca. 13 år etter de opphørte, og ca. 6 og 7 år etter at søstrene ble myndige, samt at søknad om voldsoffererstatning først ble fremmet ca. 17 år etter at forholdene opphørte, og ca. 10 og 11 år etter at søstrene ble myndige. Dette var mange år etter at søstrene hadde fått tilstrekkelig kunnskap om det straffbare forholdet og skadevirkningene.

Kontoret for voldsoffererstatning prioriterer behandlingen av saker der det foreligger dom mot skadevolder. Det skyldes blant annet at det er viktig å unngå at regresskravet foreldes mens voldsoffererstatningssøknaden er til behandling. Slik blir skadevolder holdt økonomisk ansvarlig for sine handlinger, og en størst mulig andel av det staten betaler ut i erstatning blir dekket av skadevolder i stedet for med fellesskapets midler.

At saker der det foreligger dom blir prioritert i saksbehandlingen, får imidlertid ingen konsekvens for utfallet av søknaden i andre saker. Det medfører bare at det kan ta noe lengre tid å få svar på søknad om voldsoffererstatning i saker der det ikke foreligger dom.

En søknad om voldsoffererstatning avvises bare dersom forholdet både er strafferettslig og sivilrettslig foreldet, og den voldsutsatte er over 21 år. Handlinger som skjedde før 1. juli 2001, slik som sakene omtalt i artikkelen, behandles etter voldsoffererstatningsforskriften. Denne har ikke foreldelsesregler, men i vurderingen av om det er rimelig å tilkjenne erstatning, skal det legges vekt på om søkeren har forholdt seg passiv og ventet så lenge med å søke at erstatningskravet er foreldet etter de sivilrettslige og strafferettslige foreldelsesreglene.

Etter foreldelsesloven § 9 foreldes krav på erstatning tre år etter den dag da skadelidte fikk eller burde skaffet seg nødvendig kunnskap om skaden og den ansvarlige. I kravet om nødvendig kunnskap ligger blant annet at det kan ta tid for skadelidte å ta innover seg virkningen av for eksempel overgrep begått i barndommen.

De strafferettslige foreldelsesreglene har blitt betydelig lempeligere etter at søstrene anmeldte forholdene i 2012. I 2014 ble det vedtatt at straffansvaret for voldtekt av barn under 14 år og seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år ikke skal foreldes. Det ble også vedtatt utskutt foreldelsesfrist i saker om mishandling i nære relasjoner, slik at foreldelsesfristen tidligst regnes fra den dag den

fornærmede fyller 18 år. Ved ikrafttreddelsen av ny straffelov 1. oktober 2015 ble foreldelsesfristen for mishandling i nære relasjoner økt fra 5 til 10 år og for grov overtreddelse fra 10 til 15 år. Med dagens regelverk vil dermed en sak om mishandling i nære relasjoner som skjedde da fornærmede var barn, ikke være strafferettslig foreldet før fornærmede fyller 28 år. Gjelder saken en grov overtreddelse, foreldes kravet først når fornærmede fyller 33 år. I fjor vedtok Stortinget i tillegg forlenget foreldelsesfrist eller utskutt foreldelsesfrist for en rekke andre seksuallovbrudd og voldslovbrudd.

3. november 2020 ba Stortinget regjeringen om å foreta en helhetlig gjennomgang av foreldelsesreglene for seksuallovbrudd og voldsforbrytelser mot mindreårige. Regjeringen ble også bedt om å komme tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer som hever det generelle nivået på foreldelsesfrister for slike lovbrudd. Jeg

tar sikte på å følge opp Stortingets vedtak så snart som mulig, men kan ikke på nåværende tidspunkt gi noe konkret tidspunkt for når regjeringen vil fremme forslag til lovendringer overfor Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1485**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre****Besvart 11. mars 2021 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

Er statsministeren bekymret for at Hydros internasjonale posisjon vil bli svekket ved et eventuelt salg av selskapets valseverk og at dette vil gå utover norske industriarbeidsplasser?

BEGRUNNELSE:

Ved åpningen av Hydros nye fabrikk i Grevenbroich ved Düsseldorf uttalte statsministeren følgende: "Hydro is a leading industrial enterprise in Norway, and a major global aluminium supplier. It is positive for Norway that Hydro is strengthening its international position. And it is positive for Germany that Hydro has decided to invest here, close to the German car industry. This will boost job creation and security in both our countries." Denne jobb-skapingen og sikkerheten utfordres ved at Hydro vurderer å selge fabrikken sammen med valseverkene i Neuss, på Holmestrand og på Karmøy. Ettersom valseverkene utgjør en viktig kunde for Hydros aluminiumsproduksjon vil også et eventuelt salg få større ringvirkninger. Hydros beslutninger i denne saken kan derfor få stor nasjonal betydning både direkte og indirekte for et stort antall industriarbeidsplasser.

Svar:

For å fremme norske industriarbeidsplasser er det viktigste vi som politikere, kan bidra med å gjøre det attraktivt å investere og utvikle virksomhet i Norge, inkludert å fremme norsk eksport. Regjeringens offensive industripolitikk vil også under nye eiere komme de valseverkene Norsk Hydro i dag eier i Norge, til gode. Samtidig har jeg stor forståelse for at ansatte som i mange år har vært en del av et stort konsern som Norsk Hydro, kan føle uro ved strategiske veivalg og eierskifter. Det blir opp til nye eiere sammen med ledelse og ansatte å utvikle en konkurransedyktig virksomhet som sikrer verdiskaping og trygges arbeidsplasser. Regjeringens ambisjon er å kunne øke norsk eksport i årene fremover, og bidra til å utvikle norsk industri.

Norsk Hydro har flere forretningsområder, og selskapet konkurrerer mot en rekke aktører på det internasjonale markedet i hele sin virksomhet. Jeg registrerer at selskapet etter en strategisk gjennomgang har besluttet å selge forretningsområdet for valsing. Ifølge Norsk Hydro er dette en god løsning for konsernets videre utvikling. Jeg har merket meg at kjøperen uttrykker vilje til å bruke sine

ressurser på omstilling av virksomheten og til å investere i og utvikle virksomheten. Primæraluminium prises i et globalt marked basert på etterspørsel og tilbud. Global etterspørsel etter aluminium fra slutt kunder har større betydning for volum, lønnsomhet og sysselsetting i verdikjeden enn hvem som eier valsevirksomhet som nå er besluttet solgt. Norsk Hydro har selv uttalt at salget ikke svekker synergier i konsernet i særlig grad.

Statens begrunnelse for eierskapet i Norsk Hydro er å opprettholde et ledende teknologi- og industriselskap med hovedkontorfunksjoner i Norge. Staten eier 34,26 prosent av Norsk Hydro, og vårt mål for eierskapet er høyest mulig avkastning over tid.

Regjeringen er opptatt av å fremme gode samlede rammevilkår som legger til rette for videre utslippsreduksjoner og bærekraftig vekst i norsk prosessindustri. Vi er særlig opptatt av å stimulere til utvikling av fremtidsrettet kompetanse og investeringer i grønn teknologi, for eksempel gjennom Enova. I februar mottok vi sluttrapporten fra Prosess21, et arbeid som vi satte i gang våren 2018 i forbindelse med Industrimeldingen (Meld. St 27 (2016-2017)). Der fremgår det bl.a. at norsk prosessindustri har vært aktiv og er godt posisjonert for bærekraftig vekst. Videre vektlegges det at politikken fungerer, samtidig som det fremover kreves til dels nye grep for å realisere potensialet for ytterligere vekst for industrien. Det siste er synliggjort ved at eksportverdien i prosessindustrien, ifølge Prosess21, sannsynligvis kan dobles innen 2030.

SPØRSMÅL NR. 1486**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Jan Bøhler****Besvart 10. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Politiet oppgir til Avisa Oslo at det har vært 171 påtente bilbranner i Oslo siden 2017. De sier at "de aller fleste blir henlagt" og svarer ikke på hvor mange som er oppklart. Etter bilbrannene på Holmlia nylig, meldte politiet etter halvannen dag at saken var henlagt, og de skadelidende reagerte på det. Siden 2017 har jeg spurt tre statsråder om hvor mange bilbranner Oslo-politiet har oppklart, uten å få svar.

Er statsråden fornøyd med etterforskningen av bilbranner, og kan hun svare på hvor mange bilbranner som er oppklart?

BEGRUNNELSE:

Etter en av bilbrannene på samme parkeringsplass på Holmlia nylig begrunnet politiet henleggelsen etter halvannen dag slik: "Ut fra brannbildet antar vi at brannen er påsatt. En kriminalteknisk undersøkelse for potensielt å bekrefte det anses som overflødig. Andre etterforskningsskritt anså vi heller ikke som hensiktsmessige ut i fra ressurser det ville kreve opp mot sannsynlighet for oppklaring. I tillegg er det for de fornærmede her snakk om materielle skader/økonomisk tap på forsikrede gjenstander. Heldigvis ingen personskader eller umiddelbar fare for spredning til bebyggelse." (Avisa Oslo 17/2).

Lignende begrunnelser har andre skadelidende fått når politiet stadig henlegger bilbranner etter kort tid, som da politiet etter to-tre dager sendte følgende underretning til Engsletta borettslag etter en bilbrann på Kalbakken 23/8: "forholdet er henlagt da det ikke er fremkommet tilstrekkelige opplysninger til å identifisere gjerningsmannen." Brevet var bare undertegnet med at "Dette er et systemgenerert brev fra politiets saksbehandlingssystem".

Undertegnede er bekymret for hvilket signal politiet gir til gjerningspersoner og skadelidende når de ikke vil si hvor mange bilbranner som oppklares og sender "systemgenererte svar" og henleggelse kort tid etter hendelsene. Jeg mener svarene til de skadelidende viser en for defensiv holdning. Vi har et dyktig politi som i stor grad evner å oppklare saker, hvis de prioriteres. Når de setter i gang og bruker alle relevante ressurser i politiet greier de å løse det meste. Her gjelder det brann-etterforskere, de som jobber med ungdomskriminelle grupper og gjengmiljøene, de som spaner og innhenter informasjon, osv. De må kobles for å finne spor og løsninger.

Som politiet også sier kan påtente bilbranner kan ha forskjellige motiver. Noen kan være rent hærverk og van-

dalisme, noen kan dreie seg om målrettede aksjoner fra kriminelle miljøer som ledd i trusler, hevn, utpressing, innkreving, mm, og noen kan handle om forsikringssvindel. Det er viktig for oss å få fakta og konkret kunnskap om dette som bare grundig etterforskning og oppklaring og dom i flest mulig saker kan bringe fram.

Svar:

Som tidligere opplyst til representanten Bøhler, har Politidirektoratet meddelt at det ikke finnes statistikk over antall oppklarte bilbranner. For å få gode tall må det foretas manuelle gjennomganger av dommer. Departementet ber ikke om så detaljerte oversikter fra direktoratet og Oslo politidistrikt.

Det er som kjent føringer som finnes i Riksadvokatens årlige skriv om mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen og departementets årlige tildelingsbrev som ligger til grunn for politiets prioriteringer.

Politidirektoratet har tidligere informert departementet om situasjonen i Oslo politidistrikt når det gjelder bilbranners årsaker, omfang og utfordringer med etterforskning. Bilbranner kan skyldes flere forhold, for eksempel tekniske forhold, men det er de påsatte bilbranner som er politiets utfordring. Påsatte bilbranner kan skyldes blant annet forsikringssvindel, hærverk eller for eksempel som hevn eller trusler i de kriminelle miljøene.

Direktoratet har tidligere opplyst at tallet på bilbrannene som er antatt å være påsatt har vært jevnt i mange år, og at det ligger på mellom 40 og 50 per år. I 2016 var antallet 32, og i 2017 62. I 2018, da det var 186 bilbranner, var antallet som var antatt påsatte, 53.

Det er utfordrende å oppklare påsatte bilbranner. Det skyldes at det er krevende å finne avgjørende tekniske bevis dersom en bil er utbrent, og det er så vidt jeg har forstått sjelden politiet finner tekniske spor som kan knytte en konkret gjerningsperson til åstedet. Som en følge av det blir nok de fleste sakene henlagt på grunn av ukjent gjerningsmann. Oslo politidistriktet har understreket at det brukes mye tid og ressurser på åstedundersøking, innhenting av vitneforklaring og sporsikring av tekniske undersøkelser. Politidistriktet har satt i gang tiltak for å øke oppklaringsprosenten i denne typen saker.

Jeg viser for øvrig til redegjørelse i Stortingets ordinære spørretime 9. oktober 2019 fra daværende justis- og innvandringsminister.

SPØRSMÅL NR. 1487**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 10. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Medfører det riktighet at politisk ledelse ikke stilte i møte med ordførerne fra Tønsberg, Færder og fylket den 03.03.21 og at statsråden med politisk ledelse på dette tidspunkt var opptatt med å følge opp NRK saken som omtaler en plantet lekkasje vedrørende kommende NTP om «10 milliarder til gigantisk veiprojekt i Nord-Norge» (kilde: NRK Nordland, 03.03.21)?

BEGRUNNELSE:

Det har lenge vært jobbet med Bypakke Tønsberg, som skal etablere et helt nytt transportsystem i regionen. Et viktig moment i denne avtalen er å få på plass en ny krysning mellom Tønsberg og Færder. Den nye krysningen er svært etterlengtet og vil være til det beste for beredskap, folk og næringsliv. Dessverre satt regjeringens bompengeforlik med FrP en brå stopper for fremdriften.

Etter undertegnede forståelse var det berammet et møte onsdag 03.03.21 kl. 12.00 mellom politisk ledelse og ordførerne fra Tønsberg, Færder og fylket, møte skulle i utgangspunktet funnet sted i september 2020. Videre forstår undertegnede det slik at politisk ledelse ikke møtte til dette berammede møte. Sammenfallende med at politisk ledelse ikke møtte opp til avtalen med våre ordførere, så ser vi at politisk ledelse var ute på NRK Nordland med en lekkasje fra NTP om 10 milliarder kroner til et gigan-

tisk veiprojekt i Nord-Norge. Det er selvsagt forståelig at statsråden med politisk ledelse var opprømt over å kunne fortelle media om denne NTP nyheten, men det oppleves selvsagt også svært arrogant at politisk ledelse i farten kom til å glemme et møte av stor betydning for vårt fylke og som våre gode ordførere har ventet på i mangfoldige måneder.

Svar:

Det medfører riktighet at ordførerne fra Vestfold og Telemark fylkeskommune og Færder og Tønsberg kommuner hadde avtalt møte onsdag 3. mars med politisk ledelse i Samferdselsdepartementet for å diskutere Bypakke Tønsberg.

Videre medfører det også riktighet at min statssekretær, som skulle representere departementets politiske ledelse i møtet, i en svært hektisk periode dessverre ikke møtte opp. Årsaken til dette skyldes altså en beklagelig, men menneskelig glipp. Jeg kan tilføye at statssekretæren personlig har ringt til ordførerne for å forklare og beklage hendelsen.

Til representantens orientering er det mitt tydelige inntrykk at partene er innstilte på sammen å jobbe videre med saken og det er berammet et nytt møtetidspunkt onsdag 24. mars hvor undertegnede også skal delta.

SPØRSMÅL NR. 1488**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 11. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at det fortsatt skal være aktivitet ved verket i Holmestrand i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Valseverket i Holmestrand har 400 ansatte og har vært i drift siden 1917. Ved verket brukes ren kraft til å resirkulere alle drikkeboksene som pantes i Norge. Verket utgjør derfor en sentral del av den norske satsingen på sirkulær økonomi. Etterspørselen etter resirkulerte materialer er imidlertid fortsatt for lav, blant annet som følge av manglende krav. I innspillet til regjeringens strategi for

sirkulær økonomi har Hydro pekt på at det er behov for å øke etterspørselen etter sekundære og sirkulære materialer. Det vises for eksempel til behovet for å innføre obligatoriske minimumskrav til bærekraftighet i offentlige anskaffelser.

Svar:

I sin pressemelding av 5. mars 2021 annonserte Norsk Hydro ASA (Hydro) at selskapet har inngått en avtale om å selge forretningsområdet Hydro Rolling, som valseverket i Holmestrand er en del av, til KPS Capital Partners (KPS). Jeg merker meg at KPS gir uttrykk for at de ser positivt på muligheten til å utvikle Rolling videre, og er innstilt på å bruke sine ressurser slik at virksomheten kan nå sitt fulle potensial.

Hydros forretningsområde Rolling har de siste fem årene hatt en årlig underliggende avkastning som er betydelig lavere enn den langsiktige kapitalkostnaden. En avkastning under kapitalkostnaden over tid svekker generelt grunnlaget for investeringer, vekst, konkurransekraft og arbeidsplasser. Jeg håper og tror at den nye eieren nå vil ta stafettpinnen videre og bidra til økt verdiskaping i virksomheten og i Holmestrand fremover.

Staten legger til rette for næringslivsaktivitet gjennom gode generelle rammevilkår for verdiskaping. Gjennom syv år har regjeringen prioritert skatte- og avgiftsendringer som fremmer økonomisk vekst og legger til rette for en grønn omstilling. Det er nettopp de samlede rammevilkårene som gjør at utenlandske aktører ønsker å investere i norske arbeidsplasser, og som bidrar til at valserverkene og de ansatte er attraktive å satse på. Det viktigste vi kan gjøre for at det fortsatt skal være aktivitet ved

verket i Holmestrand er derfor å sikre gode, forutsigbare rammevilkår for næringslivet, og dette er et arbeid som regjeringen og jeg setter svært høyt.

For at vi skal lykkes med det grønne skiftet er det avgjørende at vi setter inn tiltak som insentiverer til og gjør det lønnsomt å velge klimavennlige og mer sirkulære produkter. I Meld. St. 13 (2020-2021) - Klimaplan for 2021-2030 viser regjeringen hvordan vi skal nå målet vårt under Parisavtalen og omstille Norge. Vi skal kutte utslipp, øke opptak og samtidig skape jobber og muligheter. Gjennom et virkemiddelapparat som regjeringen har styrket betraktelig, tilbyr staten ordninger som støtter forskning og utvikling av innovative løsninger for økt sirkularitet og lavere utslipp. Ved å sette opp avgiftene på utslipp og samtidig senke andre skatter og avgifter, i tillegg til å bidra til risikoavlastning der det er hensiktsmessig, vil regjeringens samlede klimapolitikk gi stadig sterkere insentiver til å velge klimavennlige og sirkulære løsninger.

Regjeringen arbeider intensivt med den nasjonale strategien for sirkulær økonomi. Strategien vil omtale både generelle og bransjespesifikke virkemidler som skal bidra til økt sirkularitet, herunder hvordan etterspørselen etter sekundære og sirkulære materialer kan økes. Vi har fått mange gode innspill til strategien, og disse har vi naturligvis tatt med oss i arbeidet.

Samlet sett fører regjeringen en næringspolitikk som kommer industrien til gode. Ved å sørge for gode samlede rammevilkår for verdiskaping og å føre en offensiv klimapolitikk som fremmer grønn omstilling legger regjeringen til rette for at valseverket på Holmestrand og andre virksomheter kan fortsette å satse på grønne, sirkulære løsninger fremover.

SPØRSMÅL NR. 1489

Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 11. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Ser statsråden de strategiske utfordringene det vil innebære dersom utvinningsretten i Austre Adventfjord selges til russiske eller kinesiske selskaper, og kan blant annet gi Kina et fotfeste i Arktis som landet ikke har i da, og vil statsråden gjøre nye vurderinger om å kjøpe disse rettighetene?

BEGRUNNELSE:

Det er i norske interesser at den norske stat har kontroll med eiendommer og rettigheter på Svalbard, ikke minst ut fra strategiske og geopolitiske interesser.

I 2016 kjøpte den norske stat eiendommen Austre Adventfjord for 300 millioner kroner. Staten ble først interessert i å kjøpe eiendommen fra Horn-familien på Svalbard etter at russiske og kinesiske selskaper viste in-

teresse. Familien hadde tidligere prøvd å selge eiendommen til staten for et langt lavere beløp, men da var staten ikke interessert.

Da staten kjøpte eiendommen Austre Adventfjord, kjøpte de ikke rettighetene til å utvinne mineraler i området. Nå er disse rettighetene til salgs fra selskapet som heter Austre Adventfjord AS.

I desember i fjor skrev flere norske medier om at kinesiske og russiske selskaper har vist interesse for å kjøpe disse rettighetene fra Austre Adventfjord AS. Slik det fremstilles har Austre Adventfjord AS først tilbydd staten å kjøpe utvinningsretten, men den norske stat skal visstnok ha takket nei.

I nordområdemeldingen (Meld. St. 9 Mennesker, muligheter og norske interesser i nord) kommer den strategiske betydningen som Arktis har for Norge klart frem. Både økt russisk og kinesisk tilstedeværelse og høye ambisjonsnivå i nord beskrives som strategiske utfordringer. Meldingen snakker også mye om viktigheten av å sikre norsk tilstedeværelse, næringsaktivitet og bosetting i Arktis. Det fremstår derfor som svært uheldig om den norske stat vil frasi seg næringsrettigheter i et så strategisk viktig område. Å sikre norsk eierskap til mineralrettighetene sender derimot et tydelig signal om at Svalbard er norsk.

Et salg til kinesiske eller russiske interesser vil synliggjøre svakheter i norsk Svalbard-politikk og det kan blant annet gi Kina et fotfeste i Arktis som landet ikke har i dag.

Svar:

Borgere og selskap fra alle stater som er part i Svalbardtraktaten kan ta utmål på Svalbard. Et utmål gir kun enerett til utvinning av mineraler i et begrenset område, og ingen eierskap til grunnen. Utmålsrett innebærer derfor en snevrere rettighet sammenlignet med eiendomsrett til grunn. Videre må all aktivitet skje innenfor miljølovgivningen på Svalbard, og etablering av ny gruvevirksomhet krever tillatelse etter Svalbardmiljøloven. Besittelse av utmål gir ikke rett til gjennomføring av naturinngrep på Svalbard, og det er ingen garanti for at det innvilges tillatelse til utvinning av mineraler på utmålene.

For å opprettholde et utmål må det videre utføres en viss mengde arbeid på dette (arbeidsplikt) i løpet av en femårsperiode. Hvis plikten ikke oppfylles, er det mulig å søke dispensasjon for å opprettholde utmålet. Dispensasjon kan gis på to alternative vilkår: a) Vesentlige driftshindringer som ikke skyldes utmålshaver (f.eks. naturvern). b) Utmålet er nødvendig reserve for andre utmål i drift. Dersom arbeidsplikten ikke oppfylles eller det ikke innvilges dispensasjon, vil utmålet falle i det fri. Uten egen drift blir det vanskelig for staten å oppfylle arbeidsplikten og/eller søke dispensasjon. Det betyr at dersom staten kjøper utmålene fra Austre Adventfjord AS og videre ikke oppfyller arbeidsplikten, vil staten uansett miste utmålene etter en relativt kort periode fordi de faller i det fri.

Den statlige gruvevirksomheten på Svalbard skjer gjennom Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS. Store Norske har i likhet med selskapet Austre Adventfjord AS egne utmål på eiendommen Austre Adventfjord. De har ikke behov for å kjøpe ytterligere utmål på denne eiendommen.

En av de største utfordringene verden står overfor i dag er knyttet til klimaendringer og bevaring av miljø. Temperaturen i Arktis øker mer enn dobbelt så raskt som den globale temperaturen, og klimaendringer er en stor trussel mot sårbare arktiske områder. For å bevare den særegne villmarksnaturen på øygruppen er det innført strenge miljøkrav på Svalbard. Noe av det viktigste vi kan gjøre er å begrense påvirkningen på klimaet. Dette er også noe av bakgrunnen for at regjeringen på sikt ønsker en energiforsyning i Longyearbyen med størst mulig andel fornybar energi. Med den satsningen vi ser på grønn utvikling i verden i dag, er det vanskelig å se at kull vil være en sentral fremtidsnæring på Svalbard. Jeg mener vi bør unngå nye, større inngrep i Svalbards natur, og i stedet bidra til å bevare de sårbare arktiske områdene. På bakgrunn av dette kan jeg ikke se at det fra statens side er grunnlag for å kjøpe utmålsrettigheter verken fra Austre Adventfjord AS eller andre aktører på Svalbard.

SPØRSMÅL NR. 1490**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 10. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan regjeringa stadfeste om det amerikanske angrepet mot iranske mål i Syria ble utført fra Ain al-Asad-basen der norske styrker er stasjonert; ble Norge konsultert før USA gjennomførte angrepet, hvordan stilte i så fall regjeringa seg til det, og har regjeringa vurdert tiltak for å ivareta de norske soldatene herunder muligheten for å sende et kriseteam?

Svar:

Amerikanske myndigheter informerte norske myndigheter om operasjonen 25. februar samtidig som den ble iverksatt. Regjeringen var derfor ikke kjent med operasjonen i forkant. USA har ikke informert Norge om

hvordan operasjonen ble gjennomført, ei heller om hvilke baser som ble brukt.

Norsk personell ble ikke såret i angrepet mot Ain al-Asadbasen. Norsk personell i Irak er utstyrt og trent for å ivareta egen sikkerhet under forholdene som råder. Forsvaret har ikke meldt om behov for ytterligere tiltak for å ivareta personellet.

Jeg vil understreke at norske styrker er i Irak på invitasjon fra landets myndigheter, på grunn av behovet for støtte i kampen mot ISIL. Angrep mot koalisjonen, som det nylige angrepet mot koalisjonsmål i Erbil som også Norge har fordømt, bidrar til å undergrave denne viktige internasjonale innsatsen. Det bidrar også til å svekke irakiske myndigheters innsats for stabilitet og utvikling.

SPØRSMÅL NR. 1491**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 11. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Når vil søknadsskjema for den varslede stimuleringsordningen åpne, vil dette inkludere månedene som nå har gått uten kompensasjon, og når kan det forventes at ny kompensasjonsordning er på plass?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen avviklet kompensasjonsordningen og stimuleringsordningen 31.12, og fortsatt finnes det i dag ingen søkbare ordninger for kulturlivet for 2021. Kulturlivet er hardt rammet og står i en forferdelig situasjon uten forutsigbarhet og uten å vite om det finnes ordninger som kan hjelpe dem.

I desember og januar informerte kulturministeren om at stimuleringsordningen for første halvår åpner snart. I høst tok det kort tid fra forskriftens høringsfrist gikk ut til Kulturrådet åpnet skjemaet. Nå har det gått 6 uker siden høringsfristen gikk ut 21. januar og skjemaet er ikke åpnet. En hel bransje står uten informasjon som

er avgjørende å planlegge for arrangementer som kanskje kan komme innunder ordninger i april, mai og juni.

Svar:

Norsk kulturråd åpnet søknadsportalen for stimuleringsordningen for kultursektoren fredag 5. mars. Jeg er glad for at ordningen nå kan bidra til økt forutsigbarhet for kultursektoren, slik at det blir lettere å planlegge aktivitet framover. Til tross for at smittesituasjonen hittil i år har gitt vanskelige arbeidsvilkår for mange kulturaktører, håper jeg at både sektoren og publikum vil nyte godt av ordningen. Stimuleringsordningen gjelder for kulturarrangementer i perioden 1. januar 2021 til 30. juni 2021. Arrangører som har gjennomført kulturarrangementer i perioden 1. januar til nå, vil også kunne søke om tilskudd fra ordningen.

Vi er i slutfasen av arbeidet med kompensasjonsordningen for samme periode. Et utkast til forskrift om kom-

pensasjonsordningen vil bli sendt på offentlig høring så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1492

Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 11. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke planer har regjeringen, helse Sør Øst og sykehuset Østfold for utbygging av Østfoldsykehuset Kalnes, både tidsmessig og nivå?

BEGRUNNELSE:

Kapasiteten på Sykehuset Østfold var sprengt allerede ved åpningen i 2015. Fremskrittspartiet advarte den daværende rødgrønne regjeringen om at det var galt å nedskalere sykehuset da behovet kom til å være større. Vi ser at Sykehuset Østfold har iverksatt flere provisoriske løsninger, men en utbygging som Fremskrittspartiet har kjempet for er nødvendig, og det begynner å haste. Helseministeren er øverste ansvarlig og jeg ber derfor om et helhetlig svar på mitt spørsmål og ikke ansvarspulverisering mellom statsråden, Helse Sør Øst og Sykehuset Østfold.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for å sikre gode spesialisthelsetjenester til innbyggere i sin helseregion. I bevilgningene som overføres årlig til de regionale helseforetakene ligger det inne midler til å dekke kostnader både til drift og investeringer. Innenfor disse rammene har helseforetakene ansvar for å prioritere bruk av midlene for å sikre nødvendige helsetjenester. Alle helseregioner har over mange år prioritert investeringer. Det er også de regionale helseforetakene som har ansvar for å prioritere enkeltprosjekter innad i regionen, og planlegging og gjennomføring av prosjektene. For større investeringer over 500 mill. kroner kan de regionale helseforetakene søke om statlige lånemidler. Regjeringen har prioritert alle innkomne lånesøknader fra helseregionene i de årlige budsjettforslagene.

Sykehuset Østfold HF, Kalnes ble tatt i bruk i 2015 og har hatt en høyere beleggsprosent både innenfor somatikk og psykisk helsevern enn flere andre helseforetak og sykehus i Helse Sør-Øst.

Helse Sør-Øst og Sykehuset Østfold gjennomførte i 2019 en evaluering hvor det bl.a. framkom at en forutsetning om bruk av 80 senger i Moss ble endret ved samlingen av akuttfunksjoner ved Kalnes. Dette betyr at Helse Sør-Øst godkjente utbygging av nytt sykehus på Kalnes med en forutsetning om at det skulle være 100 senger i Moss, men at det nå bare er 20 senger som driftes der. I tillegg ble Sykehuset Østfold planlagt med en beleggsprosent på 90 prosent. Jeg vil også understreke at evalueringen viste at befolkningen i opptaksområdet for Sykehuset Østfold har fått bedre tilgang på gode spesialisthelsetjenester. Videre viste evalueringen til høy produktivitet og god samhandling mellom spesialist- og primærhelsetjenesten.

Da styret for Helse Sør-Øst behandlet evalueringen i juni 2020, ba de Sykehuset Østfold utarbeide en plan for å styrke kapasiteten ved helseforetaket. Jeg har fått opplyst at Sykehuset Østfold, i dialog med Helse Sør-Øst, har arbeidet aktivt med dette, og det foreligger nå en rekke tiltak for å bedre kapasiteten. For de konkrete tiltakene for å øke kapasiteten ved Sykehuset i Østfold har jeg bedt om innspill fra Helse Sør-Øst. De har opplyst om følgende:

Utvidelse av akuttmottaket ved Kalnes

Fra tidlig etter åpningen av nytt sykehus i 2015 har akuttmottaket hatt kapasitetsutfordringer. Noe av årsaken til kapasitetsutfordringene er at en større andel av pasientene ferdigbehandles i akuttmottaket og dermed ikke innlegges i døgnområdene.

Det foreligger nå godkjente planer om å utvide akuttmottaket (Sykehuset Østfold HF i styresak 50-28 og Helse Sør-Øst RHF styresak 115-2019). Utvidelsen vil i hovedsak inneholde nye undersøkelses- og behandlingsrom, utvidet areal ved ambulanseinngang, nytt venteområde og etablering av flere arbeidsplasser. Forutsatt en byggeperiode på to år vil et utvidet akuttmottak være klar til å tas i bruk sommeren 2023.

Kapasitetsøkning av sengeplasser og poliklinikk, kort og lang sikt

Styret i Sykehuset Østfold HF besluttet i styresak 67-20 en kapasitetsøkning for somatikk på kort sikt (2020-

2025), og at det etter dialog med Helse Sør-Øst RHF ble startet opp et arbeid for å vurdere dimensjoneringsbehovet på lang sikt (2025-2040).

Sykehuset Østfold HF bruker nå flere ensengsrom til to pasienter per rom. Sykehuset har fått midlertidig tillatelse til dette av Arbeidstilsynet, og har nylig søkt om ny periode for slik bruk.

Videre vises det til at Sykehuset Østfold HF i løpet av 2020 har etablert to prosjekter. Det ene prosjektet har sett på løsninger for raskt å møte utfordringen med dagens underdekning av senger. Det andre prosjektet tar for seg langsiktige utbyggingsbehov for å møte sykehusets kapasitetsbehov fram mot 2040.

Prosjekt for utbygging på kort sikt har konkludert med følgende løsning: En etasje i sykehuset, som i dag rommer undervisningsrom, rom for klinisk simulering, bibliotek og kontorer, bygges om til en somatisk sengepost med 20-25 senger.

Som erstatningsareal for de funksjonene som allerede er der, blir det satt opp en midlertidig modulbygg i direkte tilknytning til sykehuset. Til modulbygget vil det også flyttes kontorarbeidsplasser for leger fra andre deler av bygget, noe som igjen vil frigjøre rom til poliklinikk. I tillegg vil noen kontorarbeidsplasser og undervisningsrom flyttes til nytt leid administrasjonsbygg på Kalnes. Det nye modulbygget er planlagt tatt i bruk i november 2021. Omgjøring av lokalene i sykehuset vil umiddelbart begynne etter det, og ny sengepost er planlagt tatt i bruk i mai 2022.

Løsningen med å etablere mer behandlingsareal i sykehuset vil gi Sykehuset Østfold HF ekstra sengeplasser, mulighet til å øke poliklinisk kapasitet, redusere ventetid og fristbrudd og i stor grad unngå korridorpasienter og overbelegg. For å løse Sykehuset Østfold HFs behov for utvidet kapasitet har styret i styresak 50-20 videre besluttet å videreutvikle Sykehuset Østfold Moss gjennom mer poliklinikk og dagbehandling, og generelt endre innleggelsesmønstret, redusere liggetid og antall utskrivningssklare pasienter.

Flere og bedre kontorarbeidsplasser

Flere ansatte ved Sykehuset Østfold HF har i dag kontorarbeidsplass i den gamle høyskolebygningen Tuneteknikeren/Childrens International School beliggende cirka seks km fra Kalnes. Dette gjelder i hovedsak ansatte i stabsfunksjoner. Helse Sør-Øst RHF har i styresak 117-2019 gitt Sykehuset Østfold HF fullmakt til å inngå leiekontrakt for kontorarbeidsplasser i et planlagt nybygg på nabotomten til sykehuset på Kalnes.

Til sammen kan de nye kontorarealene gi plass til 275 kontorarbeidsplasser. Dette gir da muligheter for å erstatte de vel 200 som i dag er på Tuneteknikeren og samtidig flytte ut enkelte kontorarbeidsplasser fra dagens kliniske arealer på Kalnes for å kunne frigi kapasitet i sykehuset (se antall over).

Samlokalisering av distriktsbaserte tjenester innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling

Sykehuset Østfold HF planlegger videre å samlokalisere distriktsbaserte tjenester innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling og somatikk, som i dag er lokalisert flere steder i Østfold.

Helse Sør-Øst RHF har i styresak 086-2019 gitt Sykehuset Østfold HF fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler i Helsehuset i Askim kommune, og i styresak 089-2020 til å gjennomføre tiltak i bygningsmassen ved St. Joseph for samlokalisering av enhetene i Fredrikstadklinikken. Samlokaliseringen skal understøtte samhandlingsreformen og legge til rette for økt tverrfaglig samarbeid i virksomhetene med en forventet bedret effektivitet og kvalitet i pasientbehandlingen.

Åtte tiltak knyttet til bygg som samlet sett bidrar til å utvide sykehuset kapasitet (både på kort og lang sikt):

De planlagte og igangsatte prosjekter har til felles at de utvider sykehusets kapasitet. Punkt 1-4 omfatter kapasiteten ved Sykehuset Østfold HF, Kalnes, mens de resterende omhandler helseforetakets øvrige virksomhet.

1. Utvide somatisk akuttmottak på Kalnes og ta dette i bruk i juni 2023.
2. Sykehuset Østfold HF får sin fjerde MR-maskin i et eget bygg ved nytt akuttmottak. Denne tas i bruk i juni 2023.
3. Administrasjonen flytter inn i nye leide arealer på Kalnes i mai 2021, som vil frigjøre plass i sykehusbygget til pasientbehandling.
4. Sykehuset Østfold HF vurderer langsiktige løsninger for kortidsovernatting for vikarer og mammografiscreening, som i dag er i brakkerigger på Kalnes.
5. Øyeavdelingen åpnet ny injeksjonsklinikk i Sykehuset Østfold, Moss i januar 2021.
6. Ulike lokale tilbud innen psykisk helsevern og rusbehandling samlokaliseres i Fredrikstadklinikken. Nye renoverte lokaler tas i bruk i desember 2022.
7. Ulike lokale tilbud innen psykisk helsevern og rusbehandling samt lab, blodbank, røntgen og dialyse samlokaliseres i Askimklinikken. Nye renoverte lokaler tas i bruk i juni 2021.
8. Nye ambulansestasjoner er under planlegging i Halden og Sarpsborg. Tidspunkt for ibruktakelse er ikke fastsatt.

Tiltak som reduserer behovet for å oppsøke sykehuset fysisk eller som kan redusere liggetid i sykehuset:

Sykehuset Østfold HF har også gjennomført flere tiltak for å redusere tilstrømmingen til sykehuset og redusere liggetiden i sykehuset, og dermed bidra til mer plass. Noen eksempler på dette er:

- Hjemmeoppfølging og avstandsmonitorering av pasienter i stedet for innleggelse og polikliniske konsultasjoner.
- Økt bruk av video og telefonkonsultasjoner.

- Økt bruk av ambulant virksomhet, dvs. at personell fra sykehuset reiser hjem til pasienten.
- Spesiell oppfølging av pasienter med KOLS og hjertesvikt, som har hyppige reinnleggelser.
- Godt samarbeid med kommunene i helsefellesskapet for raskere og smidigere overgang til kommunehelsetjenesten.

Framtidig kapasitetsbehov

Sykehuset Østfold HF har i dialog med Helse Sør-Øst RHF påbegynt et arbeid for utrede kapasitetsbehovet på lang sikt (2025-2040). Arbeidet forventes å være lagt frem for styret i Sykehuset Østfold HF i løpet av våren 2021.

I en langsiktig plan inngår også etablering av stråleterapibehandling i henhold vedtak i Helse Sør-Øst RHF styresak 030-2016. Sykehuset Østfold HF vil etablere et kreftsentersenter for voksne med et komplett behandlingstil-

bud innen flere typer kreftformer. Dette innebærer god diagnostikk med PET-CT (som helseforetaket allerede har), stråleterapi og robotkirurgi. Utredning av strålekapasiteten i Helse Sør-Øst med fremskrivning av behov har resultert i en fremdriftsplan for nye stråleenheter i regionen. For Sykehuset Østfold HF vil dette bety behov for en stråleenhet med to strålemaskiner i 2025-2030. Dette krever tidlig planlegging, både med hensyn til økonomi og for oppbygging av rett kompetanse og ressursbehov. Dette vil gi pasientene i opptaksområdet et helhetlig tilbud innen kreftomsorg, uten å måtte reise jevnlig til andre foretak for strålebehandling.

Arbeidet med etablering av stråleterapibehandling og tilhørende kapasitet ved Sykehuset Østfold HF vil inngå som del i den langsiktige tilnærmingen til behovet for økt kapasitet ved sykehuset".

SPØRSMÅL NR. 1493

Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 9. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Vil statsråden snarlig legge frem forslag om en lovbestemt nedre aldersgrense for å anerkjenne ekteskap inngått i utlandet, herunder en 18-årsgrense?

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet i mai 2018 Prop. 49 L (2017-2018), med Innst. 267 L (2017-2018) fra familie- og kulturkomiteen om Endringer i ekteskapsloven (absolutt 18-årsgrense for å inngå ekteskap i Norge).

I vedtakets punkt B står det at:

"Stortinget ber regjeringen utrede en lovbestemt nedre aldersgrense for å anerkjenne ekteskap inngått i utlandet, herunder en 18-årsgrense"

Den siste tiden har det bla gjennom Aftenposten fremkommet at det er en kraftig vekst i antall barneekteskap under corona.

Som saksordfører i overnevnte sak og ikke minst som barnas stortingsrepresentant mener jeg det er særs viktig at regjeringen følger opp slike vedtak fattet i stortinget. Barn skal få være barn.

Jeg har tidligere purret statsråden på fremdrift i saken, men nå begynner dette å tære på tålmodigheten. Barna har ingen tid å miste.

Svar:

Barneekteskap utpekes som en skadelig praksis både av barnekomiteén og kvinnekommisjonen. Likevel tillater noen land ekteskap der én eller begge parter er under 18 år. Norge har en menneskerettslig forpliktelse til å beskytte barn mot slike ekteskap.

Regjeringen har besluttet at lovproposisjonen om endringer i ekteskapsloven (anerkjennelse av ekteskap inngått med mindreårig mv.) skal legges frem for Stortinget for behandling våren 2021, og vil orientere Stortinget om dette i et eget brev.

Lovproposisjonen gjelder regulering av anerkjennelse av ekteskap inngått med mindreårig etter utenlandsk rett mv., og bygger på forslagene som ble sendt på høring 23. juni 2020. Formålet med lovforslagene er å beskytte barn som kommer til Norge mot å bli regnet som gift her, skape en klarere rettstilstand og signalisere utad at Norge ikke aksepterer barneekteskap.

Forslagene er ledd i oppfølgingen av regjeringens handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og

kjønnslemlestelse. Forslagene følger også opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 742 (2017-2018). Videre følger forslagene opp bærekraftsmål 5.3 om å avskaffe all skade-

lig praksis, for eksempel barneekteskap, tidlige ekteskap og tvangsekteskap samt kvinnelig omskjæring.

SPØRSMÅL NR. 1494

Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 10. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Er regjeringens vaksineavtale med EU til hinder for at Norge kan anskaffe ytterligere vaksiner utenom avtalen, eller vil regjeringen ta grep for å sikre Norge tilgang til flere vaksinedoser, eksempelvis ved å følge opp Danmarks initiativ med etablering av vaksinefabrikker?

BEGRUNNELSE:

På TV2 tirsdag 2. mars, uttalte helse- og omsorgsministeren følgende om muligheten for en vaksineanskaffelse utenom EU-samarbeidet: «Dette vil jo bare sette de vaksinene som vi har faktisk mulighet til å få i spill». Ber derfor om at statsråden i sitt svar avklarer om vaksinesamarbeidet med EU faktisk begrenser Norges mulighet til å skaffe vaksiner utenfor avtalen. Samtidig som Norges regjering advarer mot å gå utenom EU-systemet, ser vi at eksempelvis Danmarks statsminister, Mette Frederiksen, undersøker muligheten for å etablere vaksinefabrikker som kan sikre produksjon av andregenerasjons-vaksiner mot koronavirus.

Svar:

Norge ønsker, som alle andre land, å få vaksinert befolkningen raskest mulig. Gjennom samarbeidet med EU har vi kommet raskere i gang med vaksineringen enn vi håpet på. Alle vaksinedosene som settes i Norge har vi fått av et annet land i EU. Ved å la Norge delta i EU-landenes vaksinesamarbeid har medlemslandene fått et land ekstra å dele dosene på.

Vaksinedosene vi får er i all hovedsak produsert i EU. Det vil være uklokt av Norge å gå bak ryggen til de andre landene i Europa for å forsøke å skaffe oss flere vaksiner på egenhånd når EU-landene på denne måten viser oss solidaritet. Enkelte EU-land avstår fra å kjøpe full kvote fra noen av de tilgjengelige kontraktene. Den samlede andelen vaksiner vi får tildelt er derfor høyere enn vår befolkningsjusterte andel. Avtalene gjør at vi kan kjøpe vak-

siner på likeverdige vilkår som de som er fremforhandlet av EU.

I avtalen Europakommisjonen og EUs medlemsland inngikk om felles vaksineanskaffelser forpliktet medlemslandene seg til ikke å inngå avtaler direkte med de samme leverandørene. En forutsetning for Norges tilknytning til EUs vaksineavtaler er at Norge har tilsvarende plikter og rettigheter som EUs medlemsland.

Det er ikke slik at land nå sitter på vaksiner som de ikke trenger selv, og som Norge kan kjøpe. Vaksinedoser som eventuelt er til salgs nå vil ikke bli produsert før Norge med all sannsynlighet er ferdig med å vaksinere den voksne befolkningen. Vi har sagt ja til alle utvidelsene av vaksineavtalene fra industrien som har vært mulige og tilgjengelige. Det betyr at vi allerede har inngått avtaler som innebærer at vi kan vaksinere den voksne befolkningen tre ganger.

At EU samlet har investert i vaksineproduksjon har sørget for en enorm oppskalering av produksjonskapasiteten for koronavirusvaksiner. Det hadde vi ikke fått til om ikke flere land samarbeidet. Jeg deler representanten Moflags entusiasme for etablering av vaksineproduksjon. Derfor inngikk Norge i 2020, som del av EU-samarbeidet, forhåndsavtaler som sikret store investeringer i europeisk vaksineproduksjon. Disse investeringene gir oss nå i tiden framover tilgang til store mengder koronavirusvaksiner. Vi har også, sammen med EU, inngått avtaler som kan gi oss tilgang på vaksiner tilpasset nye virusvarianter, og besluttet å investere ytterligere 200 millioner kroner i vaksinekoalisjonen CEPI for utvikling av andre generasjons koronavirusvaksiner.

SPØRSMÅL NR. 1495**Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 10. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvorfor er det ingen grenseoverganger mellom Storlien og Umbukta som er åpne for dagpendlere, noe som vil si at pendling mellom Sverige til store deler Trøndelag og Nordland i praksis er umulig?

BEGRUNNELSE:

Regjeringa åpna nylig for at dagpendlere fra Sverige og Finland kan reise inn i Norge for å arbeide. I flere kommuner er svensk arbeidskraft nødvendig både for bedrifter og offentlige tjenester. Lierne kommune er en av arbeidsgiverne som benytter seg av svensk arbeidskraft. Dagpendlere fra Sverige har til vanlig rundt 20-30 km med pendling over grensa. Det nye regimet fører nå til at deres svenske medarbeidere må reise inntil 700 kilometer, noe som i praksis vil si at det er umulig med dagpendling. Norge er som kjent et stort land med store avstander. Mellom Storlien i Trøndelag og Umbukta i Nordland er det ingen åpne grenseoverganger for dagpendlere. Dette tilsvarer omtrent strekninga fra Svinesund til Vauldalen. På sistnevnte strekning er det fem åpne grenseoverganger for pendlere.

Svar:

Da regjeringen besluttet å åpne for utenlandske dagpendlere fra Sverige og Finland fra 1. mars var det etter smittevernfarene råd om at denne gruppen måtte underlegges krav til testing, registrering, dokumentasjon og kontroll ved innreise. Dagpendlerne har vært i en vanskelig situasjon siden de nødvendige innstrammingene i innreisestriksjonene ble innført 29. januar og denne åpningen bedret situasjonen for det store flertallet av denne gruppen.

Grensekontroll på norsk indre Schengen-grense ble innført i mars 2020 for å muliggjøre gjennomføringen av nødvendige innreisestriksjoner og smittevernregelverket. For å gjøre det praktikabelt å gjennomføre obligatorisk testing på grensen, og for å sørge for tilstrekkelig håndhevelse av innreisestriksjonene, ble antallet godkjente grensepasseringssteder redusert til 32 fra 18. januar. De godkjente stedene ble besluttet etter analyser av blant annet trafikkmønstre, avstander, forsyningsikkerhet og innspill fra flere sektorer. Belastningen på kommunene som må etablere egne teststasjoner på grenseovergangene og hensiktsmessig disponering av helsepersonell var viktige momenter i denne beslutningen. Vurderingen per i dag er at man ikke vil åpne flere grenseovergangssteder, men at dette kan bli aktuelt på et senere tidspunkt hvis situasjonen endrer seg.

SPØRSMÅL NR. 1496**Innlevert 3. mars 2021 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 10. mars 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hvilke ressurser hos Google, Facebook, Microsoft og Amazon og/eller andre eksterne leverandører benytter regjeringen.no som samler data om besøkende/brukere av sidene og hvilke data blir i så fall samlet, og hvordan er denne risikoen vurdert i anskaffelsen og hvilken informasjon får brukeren om dette?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel på Digi.no 26. februar d.å. beskriver journalisten hvordan han har prøvd å surfe på nettet og samtidig blokker for ressurser levert av fire av verdens største data-selskaper: Google, Facebook, Microsoft og Amazon. Det viste seg å være krevende.

De ressursene som benyttes fra disse selskapene på ulike hjemmesider er ulike moduler eller tillegg, som kan

ha forskjellige funksjoner. Det kan være design, analyseverktøy, datapresentasjon, innsamling av data eller andre ting. Også regjeringen.no benytter slike ressurser ifølge artikkelen.

Regjeringen.no er viktige informasjonskanaler til befolkningen i Norge og det er etter min oppfatning prinsipielt betenkelig hvis det er slik at en ved å oppsøke allmenn åpen informasjon risikerer at det samles data av kommersielle interesser eller offentlige myndigheter om dette.

Svar:

Regjeringen.no er en portal for Statsministerens kontor og departementene sine hjemmesider. Nettstedet skal være hovedkilden for pålitelig og samordnet informasjon fra regjeringen til befolkningen. Det er derfor viktig at alle som besøker nettstedet skal være trygge på at det ikke samles inn data om dem til kommersielle interesser eller offentlige myndigheter. Statsministerens kontor og departementene har egne redaksjoner med et selvstendig ansvar for sine sider på regjeringen.no. Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) har det koordinerende ansvaret for drift og utvikling av nettstedet. DSS er også behandlingsansvarlig for opplysninger som samles inn maskinelt, og som er nødvendige for at brukerne skal oppleve at nettstedet er enkelt å benytte, og samtidig ivaretar sikkerhet og stabilitet for nettstedet.

Behandlingen gjennomføres i tråd med personopplysningsloven, herunder EUs personvernforordning og tilhørende forskrifter. Dette omfatter tekniske og administrative tiltak, regelverk og kompetanse hos medarbeidere. Krav til sikker og stabil drift av regjeringen.no har høy prioritet. Det gjennomføres jevnlig aktiviteter for å identifisere risiko og sårbarhet, både av DSS selv og i samarbeid med ekstern ekspertise. Personvernerklæringen til regjeringen.no er tilgjengelig fra alle sidene på nettstedet.

Den beskriver hvorfor og hvordan regjeringen.no samler inn og behandler personopplysninger. Dette gjelder både informasjon om logging, informasjonskapsler, høringer, redaksjonelt innhold og andre opplysninger som kan være av interesse om personvern.

Regjeringen.no benytter som de fleste andre nettsted, informasjonskapsler. Dette er små tekstfiler som plasseres på brukernes datamaskin når de laster ned en nettside. DSS bruker informasjonskapsler til ulike formål som blant annet statistikk, teknisk overvåkning og teknisk funksjonalitet for regjeringen.no. Personvernerklæringen lister opp alle informasjonskapsler som brukes, og når de slettes. Personvernerklæringen lenker også til informasjon om hvordan brukerne kan avslå å samtykke i lagring av informasjonskapsler.

Regjeringen.no benytter Google Analytics og Google Tag Manager for å samle statistikk om besøk på nettstedet. Formålet med bruk av statistikk, er å forbedre og videreutvikle nettsidene. Disse tjenestene bruker informasjonskapsler som registrerer brukernes IP-adresse, og gir informasjon om den enkelte brukers bevegelser på nett. DSS anonymiserer brukerens IP-adresse, før informasjonen lagres og bearbeides av Google. Dermed kan ikke den anonymiserte IP-adressen brukes til å identifisere den enkelte brukeren. I tillegg behandles de anonymiserte IP-adressene på aggregert nivå, det vil si at alle data slås sammen til en gruppe og ikke behandles individuelt.

Ett av regjeringens mål for IKT-politikken, er at alle som ønsker det, skal kunne bruke digital informasjon og tjenester som førstevalg. Regjeringen.no skal støtte opp under IKT-politikken, og bidra til digital deltakelse. Retningslinjer for universell utforming tilrettelegger for brukervennlige og tilgjengelige nettsider. Etterlevelse av personopplysningsloven sikrer riktig behandling av personopplysninger.

SPØRSMÅL NR. 1497

Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 11. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kvinnherad kommune og styret i Folgefonna nasjonalpark har gjort grundige vurderinger med synfaring for å finne frem til en forsvarlig løsning for at en ny generasjon gårdbrukere kan drive et småskala vestlandsbruk i rand-

sonen til nasjonalparken samtidig som tilkomsten til nasjonalparken blir forbedret. Uten synfaring, kontakt eller dialog med noen av de involverte velger Statsforvalter og Miljødirektoratet å gi avslag for nydyrking. Dette oppleves som et overgrep på lokalt selvstyre.

Er dette en god forvaltningspraksis?

BEGRUNNELSE:

Saken gjelder vedtak i klage om nydyrking i Hattebergsdalen landskapsvernområde datert 1.mars 2021 fra Miljødirektoratet.

Jeg har snakket med paret som ønsker å overta familiebruket, og som nå får avslag på fremtidsplanene. Det er et lite vestlandsbruk som trenger å øke det dyrkede arealet fra 20 dekar med nye 20 dekar for å være drivverdig. Det vil gi mulighet til å ha mer enn villsau og gi inntekter til å få bruket i bedre stand. Det er gårdsdrift på andre siden av elven. I forbindelse med nydyrking vil det bli anlagt et belte mot elven for å stoppe avrenning. Belte vil også være fundamentet til en tursti som vil gi bedre tilgang til nasjonalparken. Det har vært viktig for styret i Folgefonna nasjonalpark. Styret har også lagt vekt på at landskapet ikke må gro igjen.

Aktivitet på bruket vil bidra til at landskapet ikke gror igjen, avrenning til det vernede vassdraget vil bli redusert og driftsbygningene vil bli oppgradert.

Kvinnherad er en av de viktigste landbrukskommunene i Vestland. Det er krevende å drive de mindre vestlandsbrukene. Dette bruket har ingen andre alternative areal og landskapet bærer preg av at det har vært opparbeidet drift i det omsøkte området.

I det grundige arbeidet som er gjort lokalt med styret i nasjonalparken og landbrukskontoret i kommunen er det utarbeidet en helhetlig plan der de ulike hensyn er ivaretatt.

Det er viktig å ha statlige myndigheter som ivaretar nasjonale interesser, men det krever at man avveier de ulike statlige føringene som aktivt landbruk og folkehelse med mer bruk av natur.

Det forventes også at statlig forvaltning bruker sin kompetanse til å gå i dialog og ikke opptre som et overformynderi.

Svar:

Eg forstår at det er tøft å få avslag på ei søknad om nydyrking. I saka her er det likevel slik at det aktuelle arealet ligg i eit verneområde – Hattebergsdalen landskapsvernområde. Føremålet med vernet er mellom anna å ta vare på eit eigenarta og vakkert naturområde med store opplevingskvalitetar knytt til heilskapen og variasjonen i naturen frå dalføret opp mot høgfjellet, og verne om verdfulle kulturlandskap og kulturminne. Nydyrking er forbode i området.

Det finns ei moglegheit etter naturmangfaldlova § 48 til å gje dispensasjon sjølv om eit tiltak ikkje er tillaten etter verneforskrifta. Men også for slik dispensasjon er det vilkår. Tiltaket må ikkje vere i strid med verneformålet, og det må ikkje påverke verneverdiane nemneverdig. Dispensasjonsregelen er primært meint som ein sikkerheitsventil for spesielle tilfelle som ein ikkje kunne sjå for seg da verneforskrifta vart utarbeida, og som ein derfor ikkje hadde tatt stilling til på vernetidspunktet. I dette verneområdet ble spørsmålet om nydyrking vurdert. Som det går fram av avslaget frå Miljødirektoratet, ble det på vernetidspunktet teke stilling til framtidig landbruksverksemd i verneområdet. Etter verneforskrifta er skjøtsel og drift av eksisterande dyrka mark og innmarksbeite lov, og det kan gjevast løyve til rydding av nytt innmarksbeite. Det er ikkje opna for nydyrking på nye areal.

Saka her er endeleg avgjort gjennom Miljødirektoratet sitt vedtak. Eg konstaterer at Miljødirektoratet meiner at nydyrking av det aktuelle arealet vil vere i strid med verneformålet og påverke verneverdiane meir enn nemneverdig, og at det derfor ikkje kan bli gitt dispensasjon i medhald av naturmangfaldlova. Miljødirektoratet meiner med andre ord at det vil vere i strid med lova å gje løyve til tiltaket.

SPØRSMÅL NR. 1498

Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 10. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for at Bane NOR skal møte de berørte beboerne av Brynsbakkenprosjektet på en respektfull måte som gir dem trygghet og forutsigbarhet framover, og hvordan vil regjeringen sikre at en slik framgangsmåte også blir regelen for hvordan Bane NOR

opptrer overfor beboere direkte berørt av fremtidige togutbygginger?

BEGRUNNELSE:

I Oslo driver Bane NOR for tiden et større planarbeid for å øke togkapasiteten i Brynsbakken. Dette vil innebære å

rive mange boliger, inkludert en rekke verneverdige trehus, i Enebakkveien. Området er kjent som Hylla.

I forbindelse med prosjektet har vi fått rapporter fra flere berørte beboere om at Bane NOR har opptrådt i strid med sine egne etiske retningslinjer.

Eksempler på dette er at de ikke har blitt kontaktet særskilt om konsekvensene for deres tomter. Opprinnelig bestod informasjonen om prosjektet av invitasjoner til et informasjonsmøte som ble lagt i postkassene. Det var umulig å forstå av denne lappen hvor inngripende tiltaket ville bli for deres hjem. De som ikke fikk med seg dette møtet fikk ikke noen annen informasjon fra Bane NOR.

I prosessen videre har Bane NOR ikke fulgt opp de berørte beboerne med god informasjon eller faste kontaktpersoner. De viktigste endringene i prosjektet har de funnet ut av selv eller via media, slik som når oppstart i løpet av 2020 ble endret fra 2026 til 2022. Særlig er en slik situasjon uten god eller forutsigbar informasjon krevende for de berørte barna.

Mange ønsker selvsagt å flytte, men den pågående planprosessen gjør at det omtrent er umulig å selge boligene. Før reguleringsforslaget er vedtatt har Bane NOR også sendt takstmenn til boligene. Flere beboere følte seg presset til å slippe disse inn i husene sine, med muntlige trusler om at taksten ville bli lavere hvis de ikke slapp dem inn. Under disse befaringsene fikk beboerne beskjed om å ikke snakke med takstmennene, noe som skiller seg fra vanlige takseringsprosesser. Dette gjorde opplevelsen mer utrygg.

Togprosjektet går gjennom et svært tettbygget område, og berører flere tusen mennesker i tilgrensende områder i Kværnerdalen og på Vålerenga. Mange er bekymret for støy i anleggsperioden og når antallet tog i området øker. Heller ikke beboere her opplever at Bane NOR har lyttet til bekymringer, gitt gode svar eller utredet løsninger med justerte traseer eller lokk over noen av sporene for å redusere støyen. Som offentlig aktør bør Bane NOR ta et bredere samfunnsansvar enn å gjøre prosjektet billigst mulig.

Tilsvarende historier om bane NORs opptreden overfor berørte beboere kommer fra flere steder i landet der det er pågående prosjekter.

Svar:

Jeg synes det er beklagelig at flere av de berørte beboerne på Hylla i Enebakkveien ikke føler seg ivaretatt og oppfatter at Bane NOR har gitt mangelfull informasjon i saken. Utbyggingsprosjekter som fører til at folk må flytte fra sine hus, er i utgangspunktet krevende å håndtere. Da er det ekstra viktig at utbygger har en solid plan for å kunne møte de berørtes behov for informasjon og oppfølging.

Bane NOR opplyser at de har lagt til grunn ekspropriasjonsrettslige prinsipper og likhetsprinsippet. For at alle skal kunne behandles likt, gir Bane NOR veiledning

til grunneierne slik at de kan ivareta sine interesser. Bane NOR betaler også for grunneiernes advokater, til bruk i grunnervvervsforhandlingene. Bane NOR opplyser videre at de etter ønske fra enkelte grunneiere tidlig tok initiativ til dialog med grunneierne, nettopp for å gi dem trygghet og forutsigbarhet. De berørte skal ha mottatt informasjonsbrev, ekstra SMS-meldinger og fått tilbud om informasjonsmøter i regi av Bane NOR. Noen har ønsket å ha all dialog med Bane NOR gjennom advokat, mens andre har hatt direkte dialog med grunnerverver, i tillegg til kontakt gjennom advokat.

Bane NOR presiserer at det ikke har vært lagt press på grunneiere om å slippe inn takstmenn. Grunneierne skal ha fått tilbud gjennom deres advokat om at de kan få takst tidlig, eller vente på vedtak. Takseringen ble gjennomført av én takstmann fra Bane NOR og én takstmann fra grunneier. Begge skal ha vært stilt til rådighet for å svare på spørsmål fra grunneierne.

Bane NOR skal i alle saker følge lover og regler, samt interne retningslinjer for prosess, rutiner og fremtreden.

SPØRSMÅL NR. 1499**Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 11. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Når vil vurderingen om å godkjenne og tilby Spinraza for behandling av spinal muskelatrofi (SMA) hos voksne pasienter være klar?

BEGRUNNELSE:

Sykdommen spinal muskelatrofi (SMA) hører til en gruppe av sykdommer som er kjennetegnet ved at de motoriske cellene i ryggmargen ødelegges. Det er den vanligste dødelige og arvelige sykdommen hos barn i vår del av verden. I 2018 avgjorde Beslutningsforum for nye metoder at personer under 18 år under en rekke forutsetninger skulle få medisinen.

Spinraza er den eneste medisinen som kan behandle barn med den svært alvorlige sykdommen. Pasientforeningen SMA Norge har krevd at Beslutningsforum for nye metoder omgjør avgjørelsen og tilbyr medisinen også til voksne.

Forslag om behandling av spinal muskelatrofi (SMA) hos voksne pasienter ligger nå til en hurtig metodevurdering med en kostnad-nytte vurdering, til behandling hos Statens legemiddelverk. Oppdraget ble gitt i juni 2020.

For de over 18 år som lever med SMA i dag haster det å få svar. Spørsmålsstiller mener det raskt må sikres at også de over 18 år med denne sjeldne diagnosen får tilgang til Spinraza.

Svar:

Nye legemidler som vurderes innført i spesialisthelsetjenesten blir gjenstand for metodevurdering og behandling i systemet for Nye metoder.

En metodevurdering fastslår tilstandens alvorlighet og avklarer den dokumenterte nytten, sikkerheten og kostnadseffektiviteten av behandlingen. Kravet om at legemidler skal metodevurderes er i tråd med det Stortinget har sluttet seg til gjennom behandlingen av Meld. St. 34 (2015–2016) Verdier i pasientens helsetjeneste — Melding om prioritering. For å kunne gjennomføre en metodevurdering må det foreligge vitenskapelig dokumentasjon på nytten av behandlingen hos den aktuelle gruppen.

Det er Bestillerforum RHF som bestiller metodevurderinger, som for enkeltlegemidler utføres av Statens legemiddelverk. Når en metodevurdering foreligger, tar Beslutningsforum i Nye metoder stilling til om en behandling kan innføres i norsk spesialisthelsetjeneste, basert på en helhetlig vurdering av de tre prioriteringskriter-

iene alvorlighet, nytte og ressursbruk. Et kjernesporsmål i behandlingen av saker i Beslutningsforum er om nytten står i et rimelig forhold til kostnadene, tatt i betraktning tilstandens alvorlighet.

Bruk av legemiddelet nusinersen (som har salgsnavnet «Spinraza») ble i 2018 besluttet innført hos barn med den genetiske sykdommen spinal muskelatrofi (SMA). Når det gjelder voksne er saken under behandling i system for Nye metoder. Bestillerforum RHF besluttet i møte 22. juni 2020 at det skulle gjennomføres en hurtig metodevurdering med en kostnad-nytte vurdering for nusinersen (Spinraza) til behandling av voksne pasienter med spinal muskelatrofi (SMA). Bestillerforum RHF ønsket samtidig et nytt pristilbud med en vesentlig lavere pris. Legemiddelverket etterspurte dokumentasjon fra legemiddelfirmaet i juni 2020. Firmaet har nylig levert dokumentasjon til Legemiddelverket og Legemiddelverket har meldt saken inn til møtet i Bestillerforum RHF 22. mars.

Den videre saksgang vil besluttes på møtet i Bestillerforum RHF 22. mars 2021.

SPØRSMÅL NR. 1500**Innlevert 4. mars 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 10. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Jeg er kjent med at det har foregått et arbeid med forskriften for "arbeid i arbeidstakers hjem".

Hva er status, og hvordan er framdriftsplanen, i dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

Det er et betydelig større omfang av hjemmekontor nå enn før pandemien brøt ut i mars 2020. En kan også se for seg at hjemmekontor/delvis hjemmekontor, kan bli mer vanlig også etter pandemien. Teknologisk utvikling gjør det mulig.

Bruk av hjemmekontor har i dag mange uavklarte forhold påvirker arbeidstakers hverdag. ASD er i gang med en gjennomgang av forskrift fra 2002 som gir nærmere presiseringer og en del unntak fra arbeidsmiljøloven ved arbeid på hjemmekontor, for å se om det er behov for endringer og presiseringer.

Svar:

Etter at koronapandemien brøt ut, har mange arbeidstakere arbeidet midlertidig fra hjemmekontor. Mange vil trolig fortsette med dette helt eller delvis i lengre tid. Flere bedrifter har også kommunisert ønske om å åpne for mer bruk av hjemmearbeid i fremtiden. Dette har aktualisert spørsmål knyttet til hvilke regler som gjelder, og bør gjelde, når arbeidet utføres hjemmefra.

Hjemmearbeid reguleres av en forskrift fra 2002 om arbeid som utføres i arbeidstakers hjem. Departementet har gjennom høsten og vinteren, i dialog og møter med hovedorganisasjonene i arbeidslivet, sett på behov for endringer i regelverket. Departementet tar sikte på å sende ut et høringsnotat om saken i løpet av våren.

Departementet har også satt i gang et arbeid med sikte på ytterligere kunnskapsutvikling. Blant annet er ST-AMI i gang med en kunnskapsoppsummering av relevant forskning. Departementet har også inngått en FoU-avtale med Oslo Met for å kartlegge omfang, utviklingstrekk og konsekvenser av hjemmekontor.

